

*Кенен Әзірбаев атындағы
Жамбыл облыстық филармониясының
50 жылдығына арналады*

ӘН ҚАНАТЫНДАҒЫ ӘУЛИЕАТА

«АСАБА» баспасы,
2018

УДК 78
ББК 85.31
Ә 59

Жамбыл облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының қолдауымен, «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясы коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорынының арнайы тапсырысымен шықты

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ

Әлібек Әмзеев
Мақұлбек Рысдәулет
Дүйсенәлі Бықыбаев
Болат Бекжанов
Назима Үсенова
Оңал Азаматова
Жандос Омаров

Құрастырушы: Гүлнұр Ембердиева

Ә 59 Ән қанатындағы Әулиеата: жинақ – Алматы. – 2018. – 208 бет.

ISBN 978-601-7191-06-1

«Ән қанатындағы Әулиеата» жинағы Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясының елу жылдық тарихына арналады. Жамбыл жерінде қазақ өнерінің дамуына сүбелі үлес қосып келе жатқан өнер ұжымының құрылуы мен қалыптасуы, өрлеу дәуірі мен қарыштап дамыған заманауи үрдіске лесу жолы кітапта баяндалады. Әулиеатаның мәдениет саласын басқарып, филармонияның әр жылдардағы дамуына қолдау көрсеткен басшылар, қасиетті өнер сахнасында еңбек еткен және бүгінгі таңда халықтың рухани қажеттілігін өтеп жүрген өнер қайраткерлерінің өмірдеректері өз аттарынан баяндалады. Сондай-ақ, ұжымның алыс-жақын шет елдердегі өнер сапарлары, үлкен сахналардағы концерттерінің фотошежіресімен қамтылған. Филармонияның тарихында алғаш рет жарық көріп отырған деректі жинақ жалпы көпшілікке арналады.

ISBN 978-601-7191-06-1

УДК 78
ББК 85.31

© Гүлнұр Ембердиева, 2018
© «Асаба», 2018

Дүйсенәлі БЫҚЫБАЕВ,
Жамбыл облысы әкімдігі мәдениет, архивтер және
құжаттама басқармасының басшысы

«ӘУЛИЕАТА ӨңІРІ – ҚАЗАҚ ӨНЕРІНІҢ АЛТЫН ҚОЙНАУЫ»

Әр ұлттың болмысын танытатын, мінезін көрсететін, басқа елден ерекшелейтін қасиетті құндылығы - өзіне тән өнері екені даусыз. Тарихы терең тамырланған Әулиеата өңірінің қойнауы құт, бастауы береке, топырағы мыңдаған таланттарды тудырған жомарт мекен. Қазақтың қара шаңырағы, Қазақ хандығының туы тігілген жер ежелден ақ тарихи мұраға толы, мәдени рухани құндылыққа бай өлке. Сондықтан, Жамбыл жері ақиық ақындар мен жауһар жыршылардың, күміс көмей әншілердің киелі ордасы саналады. «Екі Кенен тумайды Алатауға ексең де» деп жырлаған қазақтың халық ақыны, композитор Кенен Өзірбаевтың өзі бір дастан. Майталман айтыскер, жезтаңдай әнші, дәулескер домбырашы, қазақтың аяулы ақын қызы Ұлбике Жангелдіқызының шығармашылық жолы үлкен бастау. Қазақ халық поэзиясының әйгілі тұлғасы, өлең сөздің дүлдүлі, жырау-жыршы Жамбыл Жабаевтан бастау алған жамбылдық ұлы мектеп көші ешқашан үзілмек емес. Алдыңғы буын салып кеткен ұлы өнердің дара жолы, сара соқпағы бүгінгі ұрпаққа мұра.

Қасиетті Әулиеата өңірі сөз жоқ маңдайалды таланттарын кезең-кезеңімен тудырып отырды. Дәулескер күйші Ықылас Дүкенұлының күй шеруін Әбдімомын Желдібаев пен Аман Малдыбаев, жыршы-термеші Аяз Бетбаев пен әнші-композитор Алтынбек

Қоразбаевтардың жолын үзеңгісін ала Саят Медеуов, Досымжан Таңатаров, Құрмаш Маханов, Мейрамбек Беспәев, Гаухар Қаспақова, Тахмина Әшімбековалар жалғастырды.

Осы алдыңғы буын ағалар қалыптастырған жолды жалғап, республикалық, халықаралық үлкен сахнаға аса талантты өнерпаздар мен әншілерді даярлап келе жатқан өнерпаздар ұстаханасы – Жамбыл облыстық филармониясы екеніне дау жоқ. Биыл елу жылдығын тойлағалы отырған өнер ордасына мерейтой қарсаңында алты Алашқа аты мәшһүр Кенен Әзірбаевтың аты берілуі кездейсоқтық емес. Сан өнерді бойына сіңірген Кенен атамыз әнші, ақын, жырау, күйші ретінде ұлт фольклорының жанды шежіресі болды. Бір өзі жүзден аса ән шығарып, асқан шеберлікпен өзі орындауы қайталанбас біртуар дарын иесі екенін дәлелдейді. Екі жүздей лирикалық дидактикалық арнау мен толғаудың авторының репертуарында ондаған эпикалық жыр-дастан болған. Жырларын жатқа жырлап, тыңдаушысының алғысын алып, жан рахатының рухани ұйтқысы болған тұлғаның есімін жаңғырту өнер иесінің алдындағы азаматтық парызымыз һәм борышымыз. Әулиеата өңірінің ғана емес исі қазақтың әншілік-күйшілік, ақындық-жыршылық, сал-серілік дәстүрін ұлықтаған ән кемеңгерінің халқымыздың өнер кеңістігіндегі орны бөлек, өнері дүр. Сондықтан аса көрнекті халық композиторы, халық ақыны Кенен Әзірбаев атындағы «Шырқа, даусым!» атты республикалық әншілер конкурсы Жамбыл өңірінде екі жылда бір рет ұрпақтарының атсалысуымен өткізіліп тұрады. Бұл да жыл сайын жаңа таланттардың танылып, өнер жолына қанат қағуына мүмкіндік береді. Бұл композитор шығармаларының өміршең болуына, Кенен өнерінің көрермен жадында мәңгі сақталуына үлкен сеп болады.

Кенен Әзірбаевтың атын иеленген Жамбыл облыстық филармониясының ұжымы елу жылда қалыптасу мен өрелі өрлеу кезеңдерін бастан өткізді. Уақыт диірмені үлкен ұжымында көптеген дарындыларды тудырды, үлкен ортаға дайындап, талантты қарлығаштарды қанат қақтырды. Жамбылды ән-жырға, күй мен әсем сазға бөлеген алтын ұя шын мәнінде өнер шеберлерінің жауһар ұясы. Осы жылдар аралығында облысымыздағы жас өнерпаздарды шыңдайтын, қалыптастыратын бірден-бір тәжірибе мектебіне айналды. Өнерпаздарымыз арқылы облысты алыс-жақын шет ел таныды. Халықаралық бәйгелерде аты аңызға айналған «Алатау» ән-би ансамблі, «Тараз» триосы қай жерде де топ жарды.

Филармониядан әлі талай таланттар өсіп шығып, мәдениет пен өнерімізді төрткүл дүниеге танытары сөзсіз. Ертеден өнердің ордасы, шабыттың шыңы болған көне Тараз шаһарының ән-жыр әлемін келешек ұрпақ үзбей жалғастыратыны ақиқат.

I БӨЛІМ

ФИЛАРМОНИЯ ФЕНОМЕНІ

(Бірінші октава)

Әлқисса

...Көне Тараз. Төрткүл керуен сарайы. Алыстан бір көтеріліп, бір басылып әсем ән естіледі. Адамды елең еткізіп, өзіне тартатын сиқырлы әуенді жетегіне алған бір күш бар. Бұл қазақтың домбырасы еді. Музыка құдіретін түсінетін жан, біресе шарықтап барып биікке ұмтылған, біресе құлдилап төмен жорғалаған қасиетті домбыраның даусын жазбай таныр. Бір сәтте қоңыр мінезді домбыраға жыр-өлеңді төгіп-төгіп жіберген асқақтаған асау үн қосылды. Сиқырлы дауыс:

*«Ой, жайлау, қойның қыстау, басың жайлау,
Жарасар ақ үй тігіп, бие байлау.
Жиылып мұнша елім отырғанда,
Ақынға жараспай ма бұлбұл сайрау!»*

Апыр-ай, ән кемеңгері Кененнің дауысы ғой мынау. Ән-жырын Әулиеата жеріне әкеліп жаңғырықтыра шырқаған әншінің көкірегі алтын сандық қой шіркін!

Әуезді әуенмен бүкіл қазақ даласы ұйқысынан селт оянғандай. Даланың үнін, ғажайып қасиеттерін ән тілімен жеткізген арда әншінің, жамал жыршының жанына лезде халық жиналып қалды.

Ән мен жырдың дүлдүлі домбыраның шанағын қағып-қағып әдемі әуенді асқақтата жөнелді. Дауысы дара, домбыра қағысы өзгелерден бөлек сері жыршы үнінің дарабоздығы ерек-тым.

*«Туған жер, сай мен сала аймағында,
Ән шырқап қазақ, қырғыз жайлауында.
Салқын су,самал жел, жұпар аңқып,
Менің де әсер бердің сайрауыма»,*

– деп сайрағанда мүлгіген табиғатқа да жан біткендей. Гүлдер құлпырып, әшейінде жалқау ағатын Талас көкке ұмтылғандай сарқырайды. Көбелекке де, торғайға да, сәмбі талдың сұлу жапырақтарына да шабыт бітіпті. Ата-бабалардың ғасырлардан ғасырға жеткен дара даусын, қоңыр мінезін келешекке аманаттайын дегендей Кенекем көсіле түсті... Төгілген терме, жырланған жыр, айтылған ән мәңгіліктер тарихына бет түзеп бара жатты.

– Ой, пәлі! Ақынның даусында бір қасиеті бар-ау! Тыңдағанды баурап алады өзіне.

– Рас, рас! Дүниенің бар мәні оның домбырасымен үндескен даусында ғой, шіркін!-деп тамсанады үлкен-жас.

– Әй, алтын дауысты өз-Кенекем, Аллаһ өнеріңді мәңгілік етсін!

– Иә, иә! Өнерің өшпесін! – деген дауыстар, бата-тілекке толы сөздер жыршының өнімен бірге шығып жатты. Ән аяқталғанда Кенекем жиылған көпшілікке бет бұрды:

– Уа, халқым! Разымын пейілдеріңе! Менің әрбір өлеңім – менің болмысым, менің тағдырым. Демек, қазақтың әні, қазақтың мінезі, қазақтың қасиетті домбырасы менің

қаным, қасиетім. Ел ішінде ертең әнім қалар, сөзім қалар. Қазақ деген ұлт барда менің әнім өлмейді. Оны жалғастырар ұрпақ туатынына күмәнім жоқ. Өлең-жырым ғасырдан ғасыр асып, есімім жаңғырып жатса арманым тағы жоқ, – деп дала бозторғайы домбырасын қағып-қағып жіберді. Арқалы ұлдан аяулы сөз естіген халық қол шапалақтап жіберген еді. Келесі ән де әуелеп кетті.

*–Туған жер, туған жер,
Балапан, көбелек қуған жерім-ай!
Туған жер, тайға таңба басқандайсың,
Таныс жер түнде жүрсең жасқанбайсың.
Өрлесең өрге қарай өрмекшідей,
Таңырқап тау басына аспандайсың.*

Туған жері асқаралы ұлына тәубемен қарайтындай. Алатау «Ұлым, көшіңді жалғайтын ұрпақ келе жатыр. Кенекем, Алатауыңа әлі-ақ әніңді жеткізер дарындар туар!» дегендей іңкәрлікпен асқақтайды.

Ал, киелі Тараз, тарихын топырағына жасырған көне шаһар «Сенің мұраң өшпейді! Ол ұрпақтар сабақтастығында жатыр. «Төрт қақпамды әлі-ақ айқара ашамын!» дейтіндей...

Төрткен КЕНЕНҚЫЗЫ,
ҚР Мәдениет қайраткері

**«Алатаудай асқақ өнер
ұжымына, ән кеменгері
Кененнің есімі беріліп отыр»**

Атам Кененнің әнін сүйген халық мені «Асылдың сынығы», «Өке өнерінің мұрагері» деп құрметтейді. Алладан перзентінің тілеуін тілеген атам үшін менің орным бөлек екенін халық біледі. 52 жасында мен туып, атам маған арнап «Төрткенім-ай!» деген ән жазды, отау құрып ақ босаға аттағанымда ұзатуыма да өлең арнады. Өлеңінің мәтініндегі: «...Сазын ешқашан өзгертпе, Еліктеп, еріп басқаға. Ән-мұрам саған аманат, Домбыраны тастама!..» деген жолдар бүгінгі күнге дейін құлағымда сыңғырлап тұрады. Бұл үлкен аманат, атамның аманаты екенін түсіндім. Өнер жолын қумасам да, атамның бар шығармасын ертеңгі ұрпаққа кеңінен насихаттауға күш-жігеріммен атсалысуға дайын тұрдым. Сондықтан Кенен Әзірбаевтың 1984 жылы екі томдық таңдамаларының шығуында редакция алқасына еніп, көп еңбек еттім. 1988

(Суретте: Кенен Әзірбаев қазақ өнері мен еңбек қайраткерлерінің ортасында)

жылы «Кенен» деген атпен естелік-эссе жазып, «Жалын» баспасынан жеке кітап етіп шығарттым. Атамның туғанына 120 жыл толу мерекесіне орай «Кенен ата» деген атпен «Қазығұрт» баспасынан алғашқы «Кенен» атты еңбегімді толықтырып, таралымын көбейттім. Фортепианоға түсірілген әндерін Астанада тұратын Бақытжан інім екеуміз домбырамен орындалатындай етіп, нотаға түсірдік. 100 әні жинақталған «Қосылған қоңыр қазға ән мен үнім» деген кітапты дайындадық. Атаның айтыстары да, 6 күйі де қалтарыста қалған жоқ. Әр әннің шығу тарихына жеке-жеке тоқталдық. Осы кітаптың атымен аттас дискі де шығарттық. Ол дискіде түгелімен әкемнің орындаған шығармалары бар. «Әнім қалсын» атты дискіде атаның әндерін өзге азаматтар орындайды. Аяз Бетбаев, Қайрат Байбосынов секілді Алаштың аяулы азаматтары да бар оның ішінде. Атаның 125 жылдығында жарық көрген 5 томдығы үлкен болып шықты да, тойға келген қонақтарға таратылды.

Замана көшінен қалмай әкемнің өз даусымен орындаған әндерді «Алатау аясында» атты және өзімнің орындауымда «Ой, жайлау», «Мен сүйемін халқымды» деген аттармен аудиокассеталар таралды. Өзім тұрған Іле ауданының Боралдай елді мекеніндегі №15 мектебінің, сол мектеп тұрған көшенің Кенен Әзірбаев есімімен аталуына, мектепте ақын шығармашылығына арналған мұражайдың ашылуына себепкер болып, ұсыныс жасап, көптеген материалдар беріп, басы-қасында жүрдім. 1999 жылдан бері Алматы қаласындағы республикалық Жүсіпбек Елебеков атындағы Республикалық

эстрада-цирк колледжінде «Жетісу ән-дәстүрі» класы бойынша Кенен Әзірбаев әндерінен сабақ беріп келдім.

Әкем Кенен дәстүрлі әннің алтын тамыры, әндері толған дәстүр. Еріксіз қолыма қалам алып Елбасының қасында жауапты қызметте жүрген қазақ елінің дара жазушысы, ұлт жанашыры Әбіш Кекілбаевқа: «Шәмші Қалдаяқовтың, Әсет Бейсеновтің әндерінен байқаулар өтіп жатады. Ал сазгерлердің атасы Кенен Әзірбаевтың әндерінен неге конкурс өткізілмейді? Барлығы эстрада деп еліріп жүрген кезде, ұлттық өнерді дамытуымыз, насихаттауымыз керек» деген мағынада хат жолдадым. Мәдениет және ақпарат министрі, марқұм Алтынбек Сәрсенбаевқа, Жамбыл облысының сол кездегі әкімі Серік Үмбетовке жібердім ұсынысымды. Ол хаттардың бәрі әлі күнге сақтаулы тұр. Сол жазбалардан кейін жан-жақты қолдау болды. Соның нәтижесінде атаның туған елі – Жамбыл жерінде екі жылда бір мәрте Кенен Әзірбаев атындағы әншілердің республикалық байқауын өткізуге қол жеткіздік. Байқаудың атын да өзім қойдым, «Шырқа, даусым!», «Әнім қалсын» әндерін ұсынған едім, алғашқысы таңдалды. 2001 жылдан бері үздіксіз өткізіліп келе жатқан «Шырқа, даусымның» біреуінен сырт қалған емеспін. Аллаға шүкір, бұрын «Көкшолақ», «Бозторғай» секілді белгілі деген 7-8 ғана ән шырқалып келсе, қазір ақынның 50-60 әні орындалып жүр.

Жамбыл облыстық филармониясына әкемнің атын беру туралы да Жамбыл облысының әкіміне хат жаздым. Бүгінгі күні тілегім орындалып, Алатаудай асқақ өнер ұжымына, ән кемеңгері Кененнің есімі беріліп отыр. Қазақ фольклорының алтын қазынасына айналған өз-Кенекем қасиетті Әулиеата өлкесінің мақтанышы, ұлтымыздың дәстүрлі өнердегі темірқазығы. Сондықтан, атамның есімін иеленген қасиетті орда филармонияға үлкен табыстар тілеймін!

Мәртебелі музыка мекені

Тарихтың алтын парақтарын парақтасақ, Жамбыл облыстық филармониясы осыдан елу жыл бұрын қазығын қағып, өз алдына отауын тіккенінің куәсі боламыз. Бетпақдаладан Тянь-Шаньға, Шудан Қаратауға дейін созылып жатқан үлкен аймақ, өз алдына облыс болып құрылғанан соң, шығысы сол кездегі астана Алматымен, түстігінде өнер десе атынан ауып түсетін қырғыз ағайындар бар, батысы кез келген істе бәйгеге бөс бермейтін Шымкентпен шектескендіктен өнердің бәсекесінде өз өңіріміздің мәдени мәртебесін асқақтату үшін үлкен ұжым құру басты мақсат болды. Әрине, ол кезде «Ел іші, өнер кеніші» деген өнерпаздар көп-ақ еді. «Әу, дегеннің бәрі әнші емес, секіргеннің бәрі биші емес» дегендей кәсіби тұрғыда бағыт беріп, аймақтың ақын-жыршыларының жалғасы болатын, мәртебелі музыканың қадірін жоғарылататын майталмандардың ордасын құру міндет тұғын. Осы себептерді назарға алған жоғарғы билік Қазақ ССР Министрлер кеңесінің 1967 жылғы 25 қарашасындағы қаулысы негізінде

Жамбыл облыстық кеңесі еңбекшілер депутаттары атқару комитетінің 1968 жылғы қаңтар айы, 30 жұлдызындағы шешімімен Жамбыл қаласында Жамбыл облыстық филармониясы құрылды. Қалалық атқару комитетінің шешімімен филармонияға Жамбыл қаласындағы Ленин көшесі №17 үйде орналасқан бұрынғы балалар мен жасөспірімдер кітапханасының кішкентай ғана ғимараты кеңсе есебінде берілді.

Қош, сонымен өнер мекемесі ашылды, негізі қаланды, ендігі жерде басталатын алуан жұмыстың ең бастысы түкпір-түкпірде жүрген өнерпаздарды осы ортаға жинау, шақыру еді. Жоқтан бар жасау, енді құрылған мекеменің негізін қалау филармонияның тұңғыш директоры Константин Шапошниковке бұйырды. Константин Пракоповичтің ұйытқы болуымен наурыз айында филармония жанынан «Қарлығаш» ансамблі құрылады. Құрамы 12 адамнан тұратын бұл ансамбль жетекшілігіне тәжірибелі, арнайы шақыртылып алынған өнер шебері Асқар Тұрғымбаев көп жылдар бойы табан аудармай еңбек етті. Филармонияның алғашқы концерттері беріліп, жұртқа аздап таныла бастағаннан кейін шығармашылық ұжымына ҚР Мәдениет Министрлігінің жолдама-сымен Алматыда эстрадалық студияны тамамдаған жастар лек-легімен келе бастады. Оның бер жағында басшылық тарапынан өнерпаздарды даярлайтын оқу орындарымен үзбей жұмыс жүріп жатты. Жасыратыны жоқ, кәсіби білімі бар жастардың келуімен филармония жұмысы жандана түсіп, нәтижесінде «Жас толқын» ансамблі өмірге келді. Жігерлі жастардың еңбегі жанып, өнері бағаланып 1969 жылдың қараша айында Алматы қаласында өткен республикалық ансамбльдер байқауында лауреат атанды.

«Жас толқын» ансамблінің ҚР Мәдениет министрлігінің бекітуімен, Қазақстанның түрлі қалалары мен облыстарындағы гостольдік сапарлары жиі өтіп тұрғанын тарих жоққа шығармайды. 1975-1988 жылдар аралығында филармония артистері Кенжеғали Тәшкенов, Қуаныш Ержанов, Асқар Тұрғынбаевтар республикалық байқаулардың лауреаттары болды. Филармония ұжымының тағы бір ансамблі көне шаһардың атын иеленген «Тараз» ансамблі Әулиеатаның өнер жолында айтулы орны бар. Бұл ансамбльдің мерейтойына орай жетекшісі Төкен Молдақынов пен әнші Гүлжахан Өсербаева «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген артисі» атағына ие болды. Бұл құрметті атақ 1992 жылы желтоқсан айының 15 жұлдызында Республика Президенті Назарбаевтың жарлығымен берілді.

Филармонияның тарихындағы Леонид Леонидов жетекшілік еткен «Огонек» эстрадалық ансамблінің орны ерекше. Өнер ұжымы қазақтың ән-жырын, өнерін тыңдайтын, яғни қазақ ұлттары бар басқа мемлекеттерге жиі сапарға шығып, туған топыраққа деген қандастарымыздың сағынышын басып тұрды.

Талантты жастарды тәрбиелеуге құлшына кіріскен филармонияның тарихында екінші директоры Вадим Феодорович Пактың есімі ардақты. Жас мекеменің қалыптасуы мен дамуына өз үлесін қосқан Нұрғазы Жомартовтың да сіңірген еңбегін халық, сол кездегі үлкен сахнаға жолы ашылған өнерпаздар ұмытқан жоқ.

Шынында облыстық филармонияның ашылғаны аймақтың түкпір-түкпіріндегі ән мен күй десе елеңдейтін жастарға тың жаңалық болды. Үлкен сахнада өнер көрсету бағы бұйыра, бойында бар қасиетті әрі қарай шыңдауға мүмкіндік берер киелі орда олардың әрқайсысын сиқырлы магниттей тарта түсті. Ашылған күннен бастап киелі Әулиеата жерінің таланттарының тоғысар жері облыстық филармония мекемесі еді. Ұлттық мұраны сақтай отырып, әлемдік мәдени көшке ілесуді көздеген ұжым ізденістің

үстінде жүрді. Әсіресе, 1970 жылдары өз алдына құрылып, өнер көрсетіп жүрген, филармониямен ғұмыры сабақтасып жатқан «Алатау» ән-би ансамблінің орны бөлек. Қасиетті Әулиеата топырағы тудырған талантты композитор, әнші, жерлесіміз ҚР Халық артисі Алтынбек Қоразбаевтың келуімен «Алатаудың» да, Жамбыл филармониясының да күретамырына қан жүріп, шығармашылығы ширап, жұмысы жандана түсті.

**Алтынбек ҚОРАЗБАЕВ,
Қазақстанның халық артисі**

«Жамбыл бабамның «Әгугайы» жолымды ашты»

Туған жердің топырағы мені қашанда қолдап тұрады. Өмірімнің шуақты күндері, жастығымның жарқын сәттері, шығармашылығымның шабытты шағы туған жерімде өтті. Олай деп айтуымның себебі жоқ емес.

70-інші жылдардың басы. Жер-жерде ансамбльдердің құрылып, атақтары дүркірей бастаған тұс. Алматыда «Гүлдер», «Дос-Мұқасан», Жамбылда «Алатау», Шымкентте «Достық», Қызылордада «Сыр сұлуы» сияқты көптеген өнер ұжымдарының атақтары дүркіреп, аттарын естіген ел елең ете қалатын. 1973 жылы мен консерваторияны жаңадан бітіріп, Жамбылда еңбек етуді армандап, ел жаққа есім кетіп жүрген кез. Өнер жаңалықтарын қалт жібермей, құлақ түріп жүріп «Алатау» ән-би ансамбліне екінші толқын іріктеліп жатқанын естідім. Байқауға қатысуға бел байлап, туған жерге тартып кеттім. Іріктеу сынында композиция бойынша айтыс бар екен. Зерлі шапанымды киіп, асыл домбырамды асынып қазылардың алдынан бірақ шықтым. «Ұрыста не тұрыс бар», еш қысылмай Жамбыл бабамыздың «Әгугайына» салып, жігіттің рөлінде айтыс жасап бердім. Сол жерде менің әншілігім, күйшілігім, артистігім түгел ақтарылып, режиссерлердің, партия қызметкерлерінің назарына іліктім. Облыстық партия комитетінің хатшысы болған аяулы әпкеміз Ғайникен Бибатырова бірден мені өзіне шақыртты. «Қарағым, осы ансамбльдің жұмысын жандандыр. Жетекшілігін де, шығармашылығын да қолыңа ал. Жамбылдың атын, «Алатаудың» атын асқақтатасаң мына баспана сенікі болады. Киров көшесінің аяғында екі бөлмелі пәтер кеше ғана босады», – деп тартпасынан үйдің кілтін шығарып көрсетті. Отбасылымын, екі баланың әкесі болып үлгерген уақыт. Жалдамалы пәтерде көшіп-қонып жүрміз. Бұл ұсыныс маған ұнай кетті. Армандарымның шеті орындалып келе жатқандай. Студент кезде Жамбылда оркестр құрсам, дирижері болып көптеген туындыларды жарыққа шығарсам деп армандаушы едім. Ғайникен

Бибатырованың ұсынысы менің бар шығармашылық ойларымды жүзеге асырып, туған жерімді түлетуге берілген мүмкіндік деп түсіндім...

Өмірде ең алғашқы деген ұғым бар. Алғашқы махаббат, алғашқы сахна, алғашқы ұстаз. Біздің де алғашқы әніміз әлі күнге есімде. «Алатау» үштігінің жаңа құрамына жиналған Алтынбек Бекмұратов, Мұхтарбай Рахманқұлов үшеуіміздің қасиетті сахнаға алып шыққан алғашқы шығарма, халық әні «Желбір жекен». Бұл қазақтың классикаға айналған туындысын марқұм Бақыт Әшімова әпкеміз радиодан күйсандықпен айтып жүретін. Жігіттермен келісіп, домбырамен дайындап шығардық.

Ал енді Жамбыл облыстық филармониясына мен Нұрғазы Жомартов деген азаматтан кейін 1979 жылы директор болып келдім. Содан табаны күректей он бір жыл бойы басшылық еттім. Яғни, 1990 жылы мен Алматыға ауыстым.

Әрине, филармония деген құмсағат секілді уақыт ағымымен тоқтамай жұмыс жасайтын мекеме. Мәдениет саласында заманның тілімен жүрмесең, қаңтарылып бір жерде қаласың. Репертуарларды үздіксіз жаңарту, алыс-жақын шет елмен байланыс жасау, ең ақыры көрші облыстармен етене араласуды қажет етеді. Сондықтан күндіз-түні уақыт пен мезгіл талғамай жол үстінде жүреміз. Оның басты себебі, әлде сыры бүгінгідей ғаламтор жоқ, қазіргідей телевизияның дамымаған заманы, телеарналардағы сан түрлі хабар, қаптаған шетелдік әнші-артистер жоқ. Халықтың рухани азық алатын, шөлін қандыратын жері осы өңірлердегі филармониялар ғана. Сондықтан бәрі қарбалас, нәтижесінде бір жылда Жамбыл облыстық филармониясы мың алты жүз концерт қоятынбыз.

Әр заманның өз қажеттілігі, өз талабы болатыны заңдылық. Жетпіс-сексенінші жылдары Мәскеуден және сол кездегі одақ көлеміндегі елдердің артистеріне сұраныс мықты еді. Білдей бір облыстың филармониясын басқарып отырғаннан кейін, әрине халықтың сұранысын өтеу жолдарын қарастыруым керек. Мен Мәскеуден сол кезде аты дүркіреп тұрған жұлдызды топтар мен жекелеген артистерді шақырдым. Бір жағынан мәдени байланыс болған жерде, міндетті түрде өз өнерпаздарымызды үлкен сахнаға шығаруға мүмкіндік туады. Ресейдің кеңестік фольклорлық рок тобы «Песняры», атақтары жер жарған әншілері Валентина Толкунова, Лев Лещенко, Анна Герман, сатириктер Александр Иванов, Евгений Петросяндар менің шақыртуыммен арнайы келіп өнер көрсетті. Жерлестерімізге классикалық жанрдағы үлкен оркестрлердің өнерін тамашалау бағы бұйырды.

Салыстырмалы түрде қарасақ, өзіміздің артистерімізбен тым қарапайым болыппыз ғой. Қазіргідей гастрольге ұшақпен барып, төрт-бес жұлдызды қонақүйлерде жатпайтынбыз. Қазір еске түссе, күлеміз, «Кубань» деген үлкен, төртбұрышты, қорап автобусымыз бар. Іші бір жылымайды, бірақ жанармайды аямай жейді. Сол автобуста үйімізден көп күніміз өтті, себебі гастрольге филармонияның артистері бір ай, екі айға бір-ақ кететін. Шаң-топырақтың ішінде талай күн жүріп, концерттерін беріп келетін. Бірақ бір де біреуі «біз осындай жағдайда жүрміз» деп қабақ шытып, наздарын айтқан емес. Барлығы сахнаны сүйетін, өз жұмыстарын адал әрі ризашылықпен атқаратын. Жайраңдап барып, жайраңдап қайтатын. Бар жан-тәндерімен, беріліп қызмет етті филармонияға. Филармонияда өткен он бір жылым, әрі тарих, әрі естен кетпес күндер деп білемін.

«Баласағұндағы» бастау

Ел тәуелсіздігін алып, етек-жеңін жинай бастағанда, өшкен өнерін жандыруға ұмтылып, ұмытылғанын жаңғыртуға жанталасқан тұста өзіндік атын қалыптастырып, абырой-беделін жинап үлгерген ұжымға ғимарат мәселесін шешу керек еді. Мәдениет пен руханиятқа жанашыр адамдардың арқасында бұл да оң жамбасқа келді. Осы тірліктің басы-қасында филармонияның бесінші директоры Сейтқасым Түктібаев жүрді.

1996 жылы қараша айының біріндегі №282 облыс әкімі Амалбек Тышановтың тапсырмасымен «Химпром» акционерлік қоғамының мәдениет үйі Жамбыл облыстық мәдениет департаментіне берілді. Облыстық мәдениет департаменті 1996 жылы 30 желтоқсандағы №62 бұйрығымен орталық концерт залын Жамбыл облыстық филармониясының есебіне өткізді. 1997 жылғы 15 қаңтарынан бастап маңдайы жарқыраған, Тараздың қақ ортасындағы «Химпром» мәдениет үйі Шу аңғарындағы Қарахан мемлекетінің астанасы болған Баласағұн қаласының атын иеленіп, «Баласағұн» орталық концерт залының ғимаратында облыстық филармония өз жұмысын жалғас-

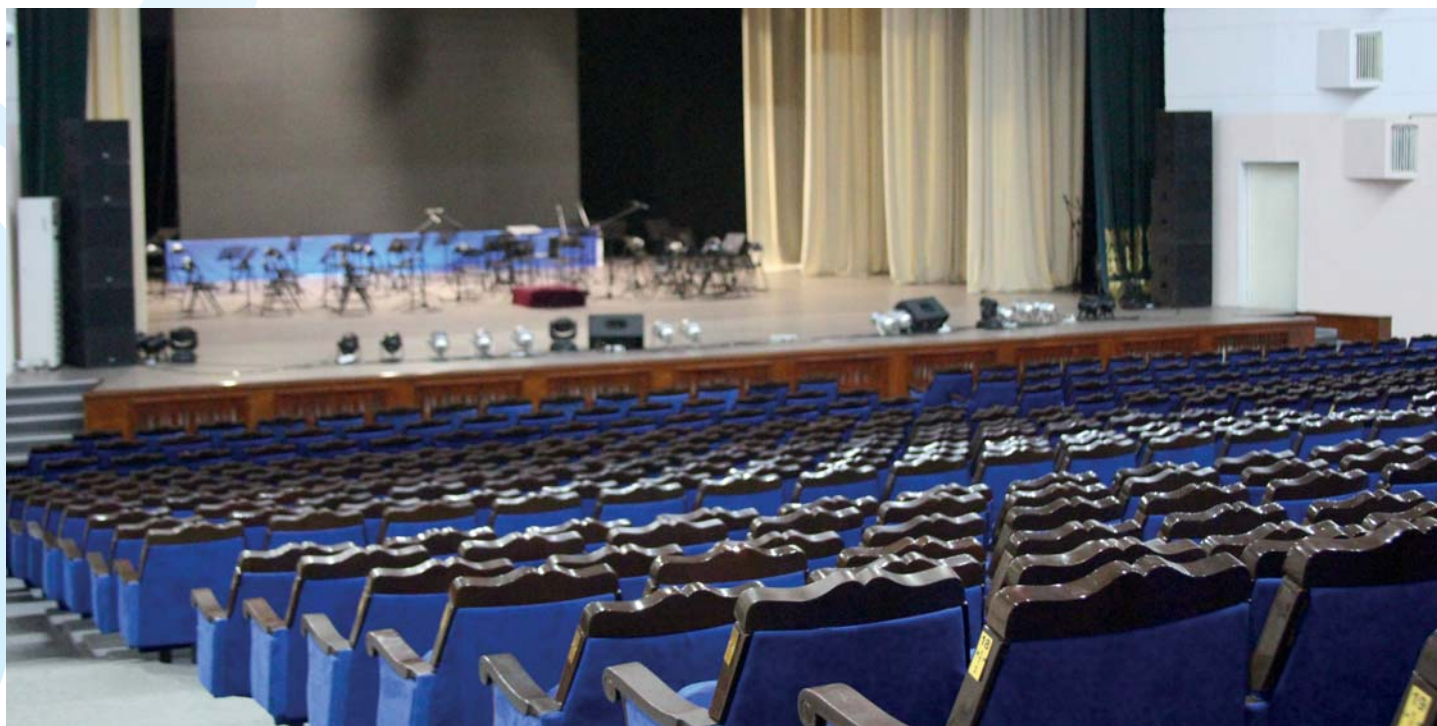

(Суретте: «Химпром» мәдениет үйі. 1996 жыл)

тырып кетті (Тараз қаласындағы «Химпром» акционерлік қоғамының мәдениет үйіне Баласағұн атын беру туралы құжат ресми түрде еш жерде тіркелмеген). 1980 жылы салынған ғимараттың аумағы 8 445,0 м², үш қабатты, 41 бөлмелі, үлкен және кіші залдары бар, 951 орындық.

(Суретте: «Баласағұн» орталық концерт залы. 2002 жыл)

1998 жылғы 25 желтоқсанда шыққан Қазақстан Үкіметінің №1335-қаулысы негізінде 1999 жылғы 15 қаңтардағы Жамбыл облыстық Әділет басқармасының №6577-бұйрығымен «Жамбыл облыстық филармониясы Коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны» болып қайта тіркеуден өтті. 2002-ші жылы халықаралық «ЮНЕСКО» шеңберінде өткен Тараз қаласының 2000-жылдық мерейтойына орай, «Баласағұн» орталық концерт залы күрделі еуро-жөндеуден толық өтіп, жаңа сәнді ғимаратқа айналды. Концерт залы, сахна бұйымдары жаңаланды, тұрақты музыка аппаратуралары, жаңа жарықпен көркемдеу құралдары орнатылды.

Ел тәуелсіздігін алған алғашқы онжылдық, әрине жаңадан егемендігін алған еліміз үшін сын сағаттарымен есте қалды. Мәдени ошақтардың жабылуы, жаппай жұмыссыздық талайды сынады, талайды ширатты. Дәл осы кезеңдерде филармонияға басшылыққа келген Сейтқасым Түктібаевқа ұжымды тарқатпай ұстап қалу оңай болған жоқ.

**Сейітқасым ТҮКТІБАЕВ,
К.Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық
филармониясының директоры**

**«Өмірін өнерге
арнағандар бар
құрметке лайық»**

Талай талантты түлеткен, ғажайып бұлақтардың көзін ашқан, дарындарға қанат бітірген осы қасиетті шаңырақ бейне бір тартылыс күшіндей мені тартып тұрады. Расында бар қызметтік өмірім осы филармонияда өтіп келеді. 1977 жылы Амангелді ауылының орта мектебін бітірдім. Қолға аттестат тиген соң, алғашқы еңбек жолым Амангелді ауылындағы клубтың басшысының орынбасары ретінде басталды. Мәдени өмірдің бел ортасында жұмыс істей жүріп, Тараз қаласындағы мәдениет-ағарту училищесіне түсуге ниетім ауды. Сонда білім алдым. 1988 жылы Жамбыл жеңіл және тамақ өнеркәсібі технологиялық институтына түсіп, 1994 жылы инженер-экономист мамандығын бітірдім.

Ең алғаш Жамбыл облыстық филармониясына 1982 жылы музыкант болып қабылдандым. Екі жылдан кейін администраторлыққа көтеріліп, 1988 жылға дейін сол қызметті атқардым. Одан әрі директордың орынбасары болып, әрі қарай басшы ретінде мекеменің өрлеу, даму сәттерінің басы-қасында тікелей жүрдім.

Кері шегініп, өткенге көз салсақ, мәдениет саласындағы қиыншылықтар еселеніп кеткен тоқырау жылдары еске түседі. Сол қаншама тағдыр таразы басына тартылған тұста, сахнаны сүйген жанкешті өнерпаздар киелі шаңырақты тастап кетпеді. Қызметкерлер уақтылы айлықтарын ала алмаған күн туды. Сын сағатта барлық жүк

ұжым басшысына келіп артылады. Сол кездер өнер адамдарын сынай отырып шыңдады. Ұжымды мен қашанда өзімнің екінші отбасым ретінде қабылдадым. Сондықтан, қандай да бір мүмкіндіктер болып жатса, соларға жағдай жасауға тырысып бақтым. Әлеуметтік жағынан болсын, моральдық жағынан болсын, қолдау көрсету өнер адамын шабыттандыратыны сөзсіз.

Расында бүгінгі тәуелсіз еліміздің жан-жақты дамуға ұмтылған қарқынын көріп, әр саланың дамығанының куәсі болған сайын, көкіректі мақтаныш кернейді. Филармония бұрын Ленин көшесінде орналасқан төрт бөлмелі кішкентай ғана үйде жұмыс атқарды. Кейін 1996 жылы қазіргі «Баласағұн» атындағы орталық концерт залы, қазіргі ғимаратымызға көштік, былтыр күрделі жөндеуден өтті. Әншілердің де, бишілердің де, ансамбльдердің де барлық жағдайлары жасалған. Мекеменің ішкі табысынан көп жылдан бері осы филармонияда қызмет етіп келе жатқан, ерлі-зайыпты екі отбасыға баспана алып бердік. Өмірлерін, өнерлерін осы қара шаңыраққа арнаған жандар қандай да болсын құрметке лайық. Қазақ «Ерім дейтін ел болмаса, елім дейтін ер қайдан шығады» дейді ғой. Өнерін, өнерлі азаматын құрметтеген қазағымыздың қасиеті жоғалмасын.

Ұлттық өнердің жаңғыруы

Замана көші алға жылжыған сайын, қоғам дамуы өзгереді. Ой өзгереді, пікір өзгереді. Жаһанданудың озық тұсы да бар, тозық тұсы да бар. Ең бастысы, ұлттық өнердің Еуропа мәдениетіне жұтылып кетпеуін қадағалау. Оны ұлттық дәстүр қанына сіңген нағыз патриоттар ғана жаңғырта алар. Жалпы, филармонияның басы-қасында әр кезең ұлттық өнерді қанына сіңірген басшылардың жүруі – үлкен олжа. Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясының өрлеу тарихында талай асқаралы шыңдарды, биіктерді бағындырғанын қайта-қайта айта беруге бармыз. Қашанда өз бағытынан таймаған өнерлі орда күн санап дарындыларын өсіре берді, өркендете білді.

Ұлтымыздың мерей тұтып, мақтаныш етер асыл мұрасы, рухани жәдігерлері ішінде ән қазынасы қашаннан дәстүрлі өнердің қаймағы саналады. Ән мұрасы, әр өңірдің өзегінен өзгеше өрнек төккен әуендік мектеп қазақ рухының ғасырлар көшінде ұрланбаған. Талай қауіп-қатерлер мен қайшылықтарда қадір-қасиетін жоғалтпаған, ата-бабалар рухына алуан шайқаста дем беріп, мерейлі күнінде шаттандырған құдіреттің қаймағын шайқамай жеткізушілер барда, ұлы өнер арда.

Филармонияға дәстүрлі әнші, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, «Дарын» жастар сыйлығының иегері Сәуле Жанпейісованың басшылыққа келуі шығармашылық ұжымның жұмысына ұлттық рух, өзгеше серпін берді.

Сәуле ЖАНПЕЙІСОВА,
Қазақстанның еңбек сіңірген
қайраткері

**«Өнер – зор рухани күш
сыйлайтын қасиетті әлем»**

2012 жылдың ақпан айында сол кездегі облыс әкімінің орынбасары Мейрамбек Төлепберген телефон шалып, менің тез арада облыс әкіміне келуімді өтінді. Ол маған облыс әкімінің Таразға, облыстық филармонияға басшылық қызметке келсе деген ұсынысын жеткізді. Алматыдағы ортамды, қызметімді тастап, Таразға келу маған оңай болған жоқ. Десе де, облыс басшылығының туған жеріме жауапкершілігі жоғары қызметке шақыруы мені қатты толқытты. Сол кездегі облыс әкімі Қ.Бозымбаевтың алдында бір сағаттан аса әңгімелескеннен кейін, 2012 жылдың 1 наурызында Таразға ауысып келдім. Облыс басшысы жас маман Айнұр Сәденова екеумізге облыс халқының рухын көтеретін тың бастамалар жасауымыз керектігін тапсырды. Міне, содан бастап қалалық, облыстық, республикалық, тіпті халықаралық деңгейдегі іс-шараларды жоспарладық. Тынымсыз күндер мен ұйқысыз түндер болды. Басты мақсат – ұлттық болмыс пен дәстүрді насихаттау, елге рухани серпіліс беру, демалыс уақытында өнердің тылсым күшімен қуанышты сәттер сыйлау еді. Ең алғашқы жобамыз «АРТ-КЕРУЕН» арқылы облыстағы барлық елді мекендерде болып, халықтың тыныс-тіршілігімен, мәдени-әлеуметтік ахуалымен таныстық. Қаншама концерттік жобалар мен гастрольдік сапарлардың, конкурстар мен фестивальдар ұйымдастырудың нәтижесінде облыстық филармонияның тамырына қан жүгірттік. Мен келердің алдында ғана жаңадан ашылған «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» жұмысын аяқтан тұрғызу үшін жасалған шаралар аз емес еді. Ол кезде оркестр музыканттары түгелдей дерлік қосымша қызмет атқаратын болғандықтан филармонияға аптасына 2-3 рет негізгі жұмыстарынан босағаннан кейін кешкілік 2-3 сағатқа ғана келетін. Толыққанды жұмыс болу үшін ең бірінші оркестр музыканттарын негізгі жұмысқа алу керек болды. Көпшілік музыканттар білім мекемелерінде қызмет ететін. Филармония жалақысының аздығына қарамастан «қаншама жыл армандаған оркестріміз ғой» деп көпшілігі негізгі қызметке ауысты. Оркестр небәрі бір жыл ішінде 100-ден аса шығармаларды дайындады. Бір жылдық тұсауын Алматы қаласының Орталық концерт залында кестік. Республикадағы ең жас оркестрдің аз ғана уақыттың ішінде жеткен жетістіктеріне облыс жұртшылығымен бірге, Алматы мен Астананың, Оңтүстік Қазақстан мен Алматы облысының халқы да қуана қол соқты. Оркестрдің қалыптасуы мен дамуына оркестр музыканттарымен қатар, оның ең алғашқы Бас дирижеры Көркемғали Серімбетов пен алғашқы көркемдік жетекшісі, ҚР еңбек сіңірген артисі Жексенбек Нұржауовтардың сіңірген зор еңбектерін атап өту ләзім.

Мен осы ұжымға қызметке келердің алдында ғана бірнеше жыл халықтың сүйіспеншілігіне бөленген «Алатау» жастар ән-би ансамблі филармония құрамына

өткен екен. Сол тарихи ансамбльдің аты өшпесін деген ниетпен, жаңадан құрылған фольклорлық ансамбльге «Алатау» есімін бердік. Сол «Алатау» фольклорлық ансамблі өз елімізде ғана емес, аз ғана уақыттың ішінде бірнеше шет мемлекеттерде де болып, ұлттық өнеріміздің абыройын асқақтатты.

2012 жылы құрылған «Ақ кербез» бишілер ансамблі де мен үшін өте ыстық. Себебі, осыған дейін Таразда Байдәулет Сазабеков ағамыз қалыптастырған биші қыздар ансамблінен бөлек, тұңғыш рет жігіттермен қыздардың жұптасып билеуі елдің зор қызығушылығын тудырған еді. Қаншама жаңа билер қойылып, әрбір шығармаға жаңа костюмдер тіктірілді. Әрбір ұйымдастырылған шараға сахнаны безендіріп қана қоймай, жаңаша сценарийлер дайындалды. Бұл тың жобалар облыстық, республикалық телеарналар арқылы халыққа кеңінен насихатталып жатты. Артистердің жан-жақты шығармашылық дамуына барынша мүмкіндіктер жасалынды. Партитуралар алынып, жаңа әндер өңделіп, репертуар жасақталды. Артистердің жеке шығармашылық кештері ұйымдастырылып, әр түрлі деңгейде өтіп жатқан конкурстар мен фестивальдарға қатысып, жеңімпаздар атанды. Филармония артистері Алматы, Астана, Ақтөбе, Орал, Қызылорда, Шымкент, Талдықорған, т.б. қалаларда, сондай-ақ Түркия, Польша, Қырғызстан мемлекеттерінде болып, өнер көрсетіп қайтты. Бұл қадамдар артистерге шығармашылық шабыт сыйлағаны сөзсіз. Облыстық филармония орналасқан «Баласағұн» орталық концерт залының жаңадан жасақталған сахнасындағы алуан түсті бояумен, жаңа репертуар, жаңа сахналық бейнелерімен музыка әлеміне жаңаша серпіліс берген жамбылдық артистерді жергілікті халық танымай, «мына артистер Алматы мен Астанадан келген бе?» деп жататын.

Кішкентай бүлдіршіндерге «Балауса» циркі сыйлаған ұмытылмас таңғажайып кештер, Таразымыз үшін тың жаңалық болған, жастардан құрылған «Кәусар» вокалдық ансамблінің бірнеше дауыста шырқаған әндері, «Ақ кербездің» мың бұралған билері,

оркестрден төгілген құдыретті күйлер мен әсем әндер, сол кезеңде жұлдыздай жарқырап көрінген Әсел Уашева, Жанна Асанқұлова, Динара Диханбаева, Ерлан Ибаділдаев, Айгүл Есекеева сияқты жас әншілерге соғылған халықтың қол шапалақтары әлі құлағымда. Үш жыл қатарынан ұйымдастырылған Халықаралық «Қаратау сарыны» фестивалінде оркестр сүйемелімен «Достық» орталық алаңында бірнеше халық әндерін шырқаған халықтың үні менің мәңгілік жүрегімде сақталып қалды.

Филармонияда облыстық телеарна түсірген дәстүрлі өнерге арналған мен жүргізген «Қос шек» бағдарламасы, әр жыл сайын қоңыр күзбен бірге келіп, қоңыр әуен төгілетін «Күзгі әуен» маусымашар кештері, әр ұлттардың музыка ырғағымен мың бұралған айшықты билерімен көрерменді тамсантаң «Би маржандары» жобасы, жергілікті ақындардың шығармашылығына арналған «Жатсынба мені, жас ғұмыр!» музыкалық-поэзиялық кеші, қазақ және әлем классикалық фильмдері музыкасынан қойылатын Кино-концерт, т.б., қаншама тың жобалар тынымсыз еңбектің нәтижесі болатын. Оркестр мен фольклорлық ансамбльдің мектеп оқушыларына арналған абонементтік концерттері жас ұрпақтың бойында патриоттық сезім қалыптастырумен қатар, Отанға, ұлтқа, ата-баба өнеріне деген жүректерінде сүйіспеншілік оятып, азамат ретінде қалыптасуларына зор ықпал ететіні сөзсіз.

Өнер - зор рухани күш сыйлайтын қасиетті әлем. Ол тазалықты, әділеттілікті сүйеді. Өнер лайланған жерде, өмір таза болмайды. Өнерге адалдық - халқыңа адал болу деген сөз. Кенен атамыз жырлағандай,

«Халқыңа адал қызмет етпесеңіз,
Абырой, атақ шіркін келмес оңай».

Менің Жамбыл жеріндегі төрт жыл өмірім ізсіз кеткен жоқ. Ең кереметі, туған жерім менің композиторлық қырымды оятты. Туған жерімде 30-ға жуық әнім дүниеге келді.

Жылдар мен жолдар

Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясында бүгінде он шығармашылық ұжым бар, оның ішінде «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Тараз», «Алатау», «Иірім», «Мерей» триолары, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Ақкербез» би ансамблі, «Сымбат» балдық би тобы, «Балауса» циркі және жекелеген артистер еңбек етеді.

Тарих құмсағаты құтысына толғанша ұмытылмас сәттер айтулы оқиғалармен өріліп жатады. Адамзаттың болашаққа аманаттар ізгі ісі, ертеңге баяндар алтын ізі де артта қалары заңдылық. К.Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясының әр жылы – жетістікке толы, өнердегі өмірі – дастан.

2013 жыл филармония тарихында көптеген игі шараларымен қалды. Оның ішінде айтулысы Еуропада қазақ өнер мұрасының асқақтығын дәлелдеген, әнші Әміренің дауысын ғасырлар өткен соң жаңғыртқан жамбылдықтардың Польшаның Варшава қаласы мен түбі бір түрік ағайындар мекені Түркияға сапарлары. Варшава қаласында «Менің Жібек жолым саған» атты концертте Жамбыл облыстық филармониясының «Алатау» фольклорлық ансамблі және дәстүрлі әншілері жоғары деңгейде өнер көрсетті. Шет елдіктердің тандайын қақтырған қазақтың қара домбырасының үнін жеткізген де біздің филармонияның артистері.

Домбыра десе еске түседі, филармония жанындағы «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» қала мектеп оқушыларына арналған танымдық концерттері жыл сайын дәстүрлі түрде

беріліп тұрады. Дегенмен осы жылғы концерттің ерекшелігі дирижер Көркемғали Серімбетов қазақтың ұлттық аспаптарының шығу тарихы мен музыкалық ойналу ерекшелігіне егжей-тегжейлі тоқталып, оқушыларға қазақтың ұлттық аспаптары туралы кеңінен мағлұмат беруі еді. Концертті орыс тілінде музыкатанушы, қазақ ұлттық өнерінің жанашыры Юрий Петрович Аравин арнайы келіп жүргізгенін айта кету керек.

Дәл осы жылдың еншісінде 1 наурызда ұлтымыздың дәстүрлі өнерін дәріптеп, облыс жұртшылығы алдында шығармашылық есеп беру мақсатында Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, әнші Сәуле Жанпейісованың «Сендей ел жоқ мынау жердің бетінде!..» атты жеке ән кеші бар. Кеште әншінің өнердегі тәрбиелеген шәкірттері мен филармония әншілері өнер көрсетіп, жерлестеріміз Қазақстанның Еңбек ері Асанәлі Әшімов пен ақын Маралтай Ыбыраевтың қатысуы бір тарих.

Тәуелсіз мемлекетіміздің саяси-рухани келбетін айшықты өрнектейтін мәдениеті мен өнерін дамыту, өнер ұжымының шығармашылығын насихаттау, талантты жастарды таныту мақсатында «Тараздан тарту» атты концерттер, мектеп оқушыларына арналған «Балауса» цирк тобының «Таңғажайып әлем» атты шоу бағдарламалары жыл бойы Қазақстанның барлық аймақтарын қамтыды.

«Болам» деген өнерлісінің белін буатын өнер ұясының жас әншісі Жанна Асанқұлованың «О, махаббат!» атты жеке ән кеші «Баласағұнның» үлкен залына өнерсүйер қауымды жинады. Әнші Жанна Асанқұлова үнемі ізденісте жүретін талантты жастың бірі. Өз мүмкіндігін жоғалтпай Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қаласында өткен республикалық «Арай-2013» жас эстрада әншілерінің конкурсында қатысып, дипломант атанды.

Дәл осы жылы көктемде Тараз қаласында алғашқы рет Жамбыл облыстық филармониясының ұйымдастыруымен «1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күні» мерекесіне арналып, «Әні мен әзілі жарасқан әулиеаталықтар!» атты думанды концерт өтті. Концертте әзіл айтылып, әр елдің халықтарының әндері шырқалды. Қазақстан халқының Жамбыл облыстық Кіші ассамблеясы – облыстағы ұлттық-мәдени орталықтарының төрағалары, түрік, корей, орыс, өзбек, тәжік, ұйғыр, татар, күрді, қырғыз ұлттарының өкілдері қатысып, өнерпаздардың өнерін тамашалады. Алматыдан арнайы келген «Аққу мен Гәкку» әзіл-сықақ театрының артистері – Гүлбаушан Тілеубекова мен Данагүл Темірсұлтановалар концерттің қонағы болып, әдемі әзілдің көрігін қыздырды. ТарМУ-дың КВН құрамасы, Көп салалы колледждің студенттер театры әзілдерін кәсіби сахнада ұсынып, тәжірибе алмасты.

Сондай-ақ, республикалық «Жас қанат» конкурсының дипломанты, «Алтын көшбасшы – 2013» байқауының лауреаты Мәдина Сағынбекованың «Гүл сыйлашы маған» атты ән кеші Тараз төрінде дүркіреп өтті. Әрине, әншілердің жеке шығармашылық кешін өткізу үлкен ынталандыру екені дәлелденген. Шығармашылық адамына шабыт беріп, оның алға мақсатты түрде ұмтылуына жол ашады. Кешке эстрада жұлдызы, әнші, актриса Айгүл Иманбаева мен ҚР Мәдениет қайраткері, әнші Алтынай Жорабаева, Құрмаш Маханов, Салтанат Бигулина және филармонияның әншілері қатысып, өнер көрсетті. Мәдина Сағынбекованың «Ұнатамын мен сені» атты әндер жинағының тұсаукесер салтанаты да осы жылдың еншісінде. Әндер жинағының тұсауын Жамбыл облыстық мәдениет басқармасының бастығы Айнұр Саденова кесіп, әнші М.Сағынбекованы өнердегі табыстары үшін «Алғыс хатпен» марапаттады. «Raim-Records» студиясының өкілдері де құттықтаудан шет қалмады. Кеш барысында танымал әнші, актриса Айгүл

Иманбаева, пародист Олжас Сыдықбек, Әділ Сламхан, Дана Маханбаева, «Болашақ» дуэті және жергілікті өнерпаздар өнер көрсетті. «Жігіттер» квартеті, Асқар Жүнісбеков, Алтынай Жорабаева, Әйгерім Қалаубаевалар бейнеқұттықтауларын жолдады.

«Балауса» цирк тобының «Күлкілі шарлар» шоу бағдарламасы қала мектеп оқушыларына үздіксіз көрсетіліп тұрды. Бағдарламада ертегі кейіпкерлері, цирк өнерпаздары акробаттық, жонглерлік, сиқыр, йога, клоунада, әуе гимнастикасы, «Күлкілі шарлар» биі қойылып, Чарли Чаплинге пародия жасалды.

Қазан айында филармонияның 45-ші «Күзгі әуен» атты маусымашар концерті өтті. Бір жыл ішінде жетістікке жеткен бірнеше шығармашылық топтардың өнер табыстары айтылып, жаңа әндер мен би қойылымдары орындалды. Т.Қалмағамбетов атындағы Жезқазған филармониясының шығармашылық ұжымы Жамбыл облыстық филармониясына шығармашылық табыстар тілеп, «Алғыс хатымен» марапаттады.

Желтоқсанда «Баласағұнда» қала мектептерінің оқушыларына арналған «Жасыл шырша шаттығы» мерекелік шоу бағдарламасы алғаш рет ұйымдастырылып, жоғары деңгейде өтті. Мерекелік қойылымға ертегілер елінен келген кейіпкерлер, Аяз ата мен Ақшақар қатысып, Елбасының жаңажылдық құттықтауы оқылды. Шара соңы мерекелік концерттік бағдарламамен жалғасты.

«Достық» алаңында өткен «Наурыз мейрамы – 2013» мерекесінде филармония артистерінің театрландырылған көріністерімен жандана түсті.

Облыстық филармонияның қатысуымен мамыр айында өтетін Халықаралық музейлер күніне орай, «Достық» алаңында Тараз қаласының тұрғындары мен қала қонақтары үшін керемет кеш ұйымдастырылды. «Түнгі думан» аталған бұл шоу бағдарламада таңғажайып карнавалдық көріністер, отты шоулар, цирк артистерінің шеберлігін айшықтайтын «жанды инсталляция», түнгі экскурсия, тағы басқа да адамның өзі көрмесе сенбейтін көріністермен көркемделген облыстық филармонияның концерті көрерменін ертегі әлеміне жетелегені сөзсіз.

Тағы бір айтулы оқиға, Қырғыз елінің Қазақстандағы мәдениет күндері аясында Тараз қаласында өткен Қырғызстан мен Қазақстанның халық жазушысы, КСРО Мемлекеттік сыйлығының үш мәрте иегері, жазушы Шыңғыс Айтматовтың 85 жылдық мерейтойына арналып ұйымдастырылған Токтогул Сатылганов атындағы Қырғыз мемлекеттік филармониясының мерекелік концерті болды.

25 қазанда Төле бидің 350 жылдық мерейтойына арналған мерекелік концерт Тараз қаласының орталық стадионында филармониясыз қалай өтсін! Мерекелік қойылымға «Ақкербез» бишілер ансамблі, «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» және бірқатар артистер қатысып, өнер көрсетті. Мереке аясында «Атшабар» алаңында өткен бөйгеде де концерттік бағдарлама берілді.

Әулиеаталықтардың таңдайын қақтырған тағы бір айтулы оқиға да осы жылдың еншісінде. Күзде скрипкашы, Қазақстанның халық артисі және бірнеше мемлекеттік сыйлықтың лауреты Айман Мұсаходжаева мен «Солистер Академиясы» камералық оркестрінің қатысуымен өткен концертте Жамбыл облыстық филармониясы үшін облыс әкімінің арнайы тапсырысымен Германияда жасалынған «Бехштейн» роялінің тұсауы кесіліп, аспапта алғашқы болып Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Тимур Урманчиев шығармалар ойнады.

Үздіксіз еңбектің нәтижесінде филармонияның жас ұжымдары да марапатқа жиі ие болып келетін болды. Алматы қаласындағы «Қазақстан» ұлттық арнасы мен «Art-Center-Produktion» компаниясының ұйымдастыруымен өткен «Жұлдызды сәт» тележобасында «Балауса» цирк тобының артистері өнер көрсетіп, «Алғыс хатпен» марапатталды.

Көктемде жалпы білім беретін пәндерден мектеп оқушыларының республикалық олимпиадасының ашылу және жабылу салтанаттарында концерт берілді. Іс-шараға

арналған концертті ұйымдастырған жамбылдық режиссер Мәлік Ақүрпеков ісшараның өтуіне жан-жақты үлес қосып, олимпиада Әнұранын шығарғаны үшін ҚР Білім және ғылым министрлігі Вице-министрі М.Орынхановтың «Алғыс хатын» иеленді. Бұл да бір мәртебе!

Жамбыл облысы әкімдігі мәдениет басқармасының Облыстық халық шығармашылығы орталығы 2013 жылдың 12-15 мамыр аралығында ҚР халық артисі,

Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Алтынбек Қоразбаевтың халықаралық «Ән-жырым саған – туған ел!» атты ән конкурсын өткізді. Конкурста «Иірім» триосы, Динара Диханбаева қатысып, дипломант атанса, Әділет Әбдікерім ІІІ орынды иеленіп, жерлестерін жерге қаратпады.

2-5 мамыр аралығында Шығыс Қазақстан облысы Өскемен қаласында өткен Әміре Қашаубаев атындағы дәстүрлі орындаушылардың ХІ республикалық конкурсына әнші Есбол Шаңбаев қатысып, дипломант атанды. «Тараз қаласы әкімдігінің мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесінің ұйымдастыруымен өткен «Туған жер – ештеңе жоқ сенен артық» атты патриоттық ән байқауына Хамида Пәрімбек қатысып, ІІІ орынды иеленді.

«Астана қаласының мәдениет басқармасы» мемлекеттік мекемесі 2013 жылдың 29 наурызынан бастап 1 сәуіріне дейінгі аралықта қазақ халқының музыка өнерін дамыту, еліміздегі жас таланттарды анықтау және келешек ұрпақтың бойында музыка өнеріне деген сезімін сіңдіру мақсатында Нұрғиса Тілендиев атындағы «Өз елім» ІІІ саз фестивалін өткізді. «Домбыра» аталымы бойынша филармонияның «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» домбырашылары қатысып, Ажмуханов Жақсылық Ақжайнақұлы І орынды, Байзилдаев Дулат Боранбайұлы ІІІ орынды жеңіп алды.

Бұл аз десеңіз, 12-14 наурыз аралығында «Хабар» телеарнасы ұлттық мерекеміз Наурыз мейрамына орай, «Аймақтар аламан, Ұлыстың ұлы тойы» атты мереке-лік түсірілімдерінде «Балауса» цирк тобының артистері Талғат Альчикенов, Инабат Жорабек, Дилана Жорабек, Ерлан Нұрланов қатысып, өнер көрсетті. 11 мамыр-да Ұйымдық халықтық тәуелсіз комитетінің «Көшбасшылар» байқауының жетекшісі М.Кәдірхан «Алтын көшбасшы» аталымы бойынша, облыстың мәдениеті мен өнерін дамытуға үлес қосып жүрген филармония әншілері Жанна Асанқұлова, Есбол Шаңбаев, Мадина Сағынбекова, Жандос Омаровты дипломмен марапаттады.

«Астана қаласының мәдениет басқармасы» мемлекеттік мекемесінің ұйымдастыруы-мен Елордамыз Астана қаласының 15 жылдығын мерекелеу шеңберінде халықтың мәде-ни мұрасы мен ұлттық өнерін насихаттау және дамыту, шығармашылық ұжымдардың тәжірибе алмасуы және танысуы мақсатында өткен Қазақ халық аспаптар оркестрінің

III Республикалық «Серпер» фестиваліне Жамбыл облыстық филармониясының «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» қатысып, өнер көрсетті. Әулиеата даласының өнерін халыққа мойындатты.

14 маусымда «Тараз қаласы әкімдігінің ішкі саясат бөлімі» КММ, «Тараз Жастар орталығы» КММ ұсынысымен, облыс әкімдігінің жастар саясаты мәселелері басқармасының бастамасымен, «Нұр Отан» партиясының облыстық филиалы, облыс әкімдігінің білім және мәдениет басқармаларының қолдауымен өткен облыстық жастар Дельфий ойындарында «Халық биі» аталымы бойынша «Аққербез» бишілер ансамблі топ жарып, I орынды иеленді.

«Ақтөбе қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесінің ұйымдастыруымен өткен «Әлия гүлі» V Халықаралық фестиваліне «Сымбат» балдық би тобы қатысып, «Алғыс хатпен» марапатталды.

Астана қаласының 15 жылдық мерейтойына орай, Жамбыл облысы әкімдігі мәдениет басқармасы мен «ТҮРКСОЙ» түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы, сондай-ақ облыстық филармонияның ұйымдастыруымен Халықаралық «Қаратау сарыны» атты дәстүрлі музыка фестивалі бастау алды.

Дәстүрлі ән мерекесі аясында «Күй мерекесі», күйші Ә.Желдібаев күйлерінің CD-жинағының тұсаукесері «Баласағұнда» өтті. Фестиваль барысында осы мерекелік шараның маңызды оқиғасы 1000 әншінің бір мезгілде қазақтың 7 әнін орындау салтанаты орталық «Достық» алаңында жалғасын тапты.

ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі Мәдениет комитетінің келісімімен кең көлемде аталып өткен фестивальға Нұрғали Нүсіпжанов, Әбдімомын Желдібаев, Әбиірбек Тінәлиев, Фезайл Оручов (Әзірбайжан), Жанат Нұрсұлтан, Бақыткелді Мұхаш (ҚХР), Кенжегүл Саматбекқызы, Майрамбек Басарбайуулу (Қырғызстан), Идил Аралбаев (Башқұртстан), Халид Атешли (Түркия), Тәттімбет Хабдыразақ (Моңғолия), Дүйсенбек Өмірәлиев, Бахыт Шағырбаев, Есенбек Сәтбаев, Бағылан Бәбіжан, Эльмира

Жаңабергенова, Айгүл Махашева, Жақыпбек Нұргүл, Нұркен Әшіров, «Тараз» триосы және де көптеген өнер шеберлері қатысты.

Фестиваль аясында өткен «1000 әнші – 7 ән!» салтанатында ерекше өнер көрсеткен филармония әншілері мен қызметкерлері Ж.Омаров, Р.Мәдіханова, Ғ.Есалиева, Е.Рысметов, К.Серімбетов, Л.Әлиасқарова, А.Гладков, Э.Шуақбаева облыстық мәдениет басқармасы бастығының «Алғыс хатымен» марапатталды.

Тамызда Түркияның Самсун қаласында ТҮRKSOY және Самсун әкімшілігінің ұйымдастыруымен өткен халықаралық өнер фестиваліне «Алатау» фольклорлық ансамблі, С.Жанпейісова, Ж.Нұржауов барып өнер көрсетіп, арнайы сертификаттар иеленіп қайтты.

Қазанда өткен Мәдениет қызметкерлері күніне орай өнер, мәдениет саласындағы шығармашылық жетістіктері мен табыстары үшін Жамбыл облыстық филармониясының артистері және шығармашылық ұжымдары «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» ұжымы – Облыс әкімінің «Алғыс хатымен» (бас дирижер Көркемғали Серімбетов, көркемдік жетекшісі Жексембек Нұржауов), «Тараз» триосы – Облыс әкімінің «Алғыс хатымен», «Балауса» цирк тобының жетекшісі Талғат Альчикенов – Облыстық мәдениет басқармасының «Алғыс хатымен», Рәзия Мәдіханова – Облыстық Кәсіподақ ұйымының «Алғыс хатымен», Талап Таубеков – Қалалық Кәсіподақ ұйымының «Алғыс хатымен», Ғани Мөтебав, Мәлік Ақұрпеков, Ғазиза Есалиева және Мұхат Тинасилов «Алғыс хаттармен» марапатталды. Осы айда Оңтүстік Қазақстан облысы

Шымкент қаласында өткен Спорттық балдық би конкурсына «Сымбат» балдық би тобының бишілері Тимур Ходжаев мен Елена Воробьева қатысып, I орынды жеңіп алды.

Астана қаласындағы Ұлттық бизнес-рейтингі ұйымдастыру комитетінің Мемлекеттік статистикалық сараптамасы бойынша, Жамбыл облыстық филармониясы Республикадағы «Жылдың үздік мекемесі» номинациясына ие болды.

Қарашада Астана қаласында өткен «Аймақтар аламан» республикалық телебайқауының ән сайысына – Маралбек Бабақұлов, күй сайысына – Дулат Байзілдаев, би сайысына – «Ақкербез» бишілер ансамблі қатысып, өнер көрсетті. Қырғыз Республикасының астанасы Бішкекте өткен композитор Данияр Ерматовтың

жеке шығармашылық мега-концертіне әнші Қайсар Көкішов шақыртылып, автордың «Тоқта жаным» атты әнін орындап, олжалы оралды.

Желтоқсанда Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұйымдастыруымен Тараз қаласында өткен Кенен Әзірбаев атындағы «Шырқа, даусым!» атты VII Республикалық әншілер конкурсына Жамбыл облыстық филармониясынан қатысқан әншілер А.Есекеева, Ә.Әбдікерім дипломмен марапатталып, Е.Ибөділдаев I орынды қанжығаға байлады.

«Қазақстан» телерадиокорпорациясына қарасты «Қазақ радиосы» алыс-жақын шет елдегі әншілер арасында ұйымдастырған «Дала дауысы» халықаралық радиофестивальге әнші Ғани Мәтебаев қатысып, С.Томановтың сөзіне жазылған Ә.Салабековтың «Бір арман» әнін орындап, «Үздік эстрада әншісі» номинациясымен марапатталды (Гитарада сүйемелдеген әнші М.Оразбаев). Астана қаласында «Қазақстан» ұлттық арнасында өткен «Ұлттық шоу» бағдарламасының түсіріліміне М.Сағынбекова мен Ғ.Мәтебаев түсіп қайтты.

Жамбыл облысының әкімінің шығармашыл жастарға арналған сыйақысына әншісі Балжан Ділдәбекова ұсынылып, облысымыздың мәдениеті мен өнер саласын дамытуға қосқан үлесі және шығармашылық жетістіктері үшін «Солист-вокалист» номинациясы бойынша қаржылай сыйақыны жеңіп қуантты.

Жамбыл облысы әкімінің қолдауымен облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұйымдастыруымен 2-ші рет «Жамбыл Stars» жобасы өтіп, жеңімпаздар іріктелді. Жеңімпаз жастар филармонияға жұмысқа қабылданып, Алматы қаласында біліктілігін көтеріп келді. Авторлық әндер жазылып, бейнебаяндар түсірілді.

2014 жыл да өз жетістігімен келді. Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайында алғаш рет Жамбыл облыстық филармониясының «Тараз – ғасырлар куәсі!» атты концерті жоғары деңгейде тарту етілді. Концертте Қазақстанның еңбек сіңірген

қайраткері, әнші Сәуле Жанпейісова, «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Ақкербез» бишілер ансамблі, «Сымбат» балдық би тобы, «Тараз» триосы, «Жамбыл-Star» триосы, Жандос Омаров, Ғани Мәтебаев, Маралбек Бабақұлов, Мадина Сағынбекова, Динара Диханбева және т.б. өнерпаздар өнер көрсетті. Сахнасы жаңа инновациялық үлгіде безендірілген концертте жаңа би қойылымдары, жаңа өңдеудегі әндер орындалып, көрермендерге ұмытылмас әсер қалдырды.

Астана қаласының «Қазақстан» Орталық концерт залында Қазақстанның халық артисі Ғ.Құрманғалиевтің шәкірті, отыз жылға жуық уақыт дәстүрлі әншілік өнерді елімізде және жақын, алыс шетелдерде насихаттап келе жатқан, репертуарында Қазақстанның барлық аймағының әндері мен жыр-термелері кеңінен қамтылған Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, әнші, облыстық филармонияның директоры Сәуле Жанпейісованың «Мен қашанғы жүйрігің...» атты жеке шығармашылық ән кеші өтті. Концертте С.Жанпейісова қазақтың дәстүрлі әндері мен термелері, сондай-ақ И.Жақанов, Т.Рахым сияқты бүгінгі заман композиторларының әндерімен қатар өзінің бірнеше авторлық әндерін де орындалды. Сондай-ақ, кеш иесінің шәкірттері Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткерлері Э.Жаңабергенова, Қ.Әбилдина, Г.Сарина, ҚР мәдениет қайраткері Ө.Айниязов, Республикалық, Халықаралық конкурстардың лауреаттары А.Махашева, Б.Сауытова, Ғ.Жолдасбай өнер көрсетті. Кеш барысында «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Ақ кербез» бишілер ансамблі және «Тараз» триосы өнер көрсетті. Әнші өзінің орындауындағы 4 дисктен тұратын антологиялық жинағының таныстырылымын академиялық кітапхана оқырмандарына өткізді. Аталмыш жинаққа М.Мералыұлы, И.Жақанов, С.Жанпейісованың өз әндері және әншінің фольклорлық ансамбльдер мен эстрадалық өңдеуде орындалған әндері енгізілген.

Алматы облысының Талдықорған қаласында, 4 қазан Алматы қаласында Жамбыл облысының мәдениет күндері мен облысымыздың 75 жылдығы аясында Жамбыл облыстық филармониясының «Тараз – ғасырлар куәсі!» атты гала-концерттері берілді.

Өнер ұжымының шығармашылығын насихаттау, талантты жастарды таныту мақсатында 21 қарашада «Баласағұн» ОКЗ-да Жамбыл облыстық филармониясы жас эстрада әншілері Қайсар Көкішев пен Әлішер Балтаевтың «Күтем сені» атты бірлескен концертін ұйымдастырды. Концерттік бағдарламада филармонияның «Ақкербез», «Сымбат» би ұжымдары, Қазақстан мен Қырғыз Республикаларына танымал өнер жұлдыздары қатысып, Жамбыл өңірі мен танымал қазақ, шет ел композиторларының шығармалары орындалды.

Желтоқсанның аяғында «Бақыт құшағында» атты Шәмші әндерінің кеші өтті. Ұлы сазгердің кешіне облыстық филармонияның өнерпаздары атсалысты. Ұлы сазгер Шәмші Қалдаяқовтың ән кеші «Бақыт құшағында» атты композициялық қойылыммен ашылды. Кеш әндердің жанды дауыста орындалуымен ерекшеленді. Ал көпшілік ыстық ықыласпен тыңдап, Шәмші әндерін қосыла шырқап, кештің көркін қыздырды.

Филармонияда алғаш рет қазақ және әлем классикалық кино фильмдері музыкасынан бұрын-соңды болмаған кино-концерт жасалды. Концертте шетел және кеңес дәуірінде көрерменнің қошаметіне бөленген картиналар, сонымен қатар соңғы жылдары жарыққа шыққан сүбелі туындылар сахналанып, сол фильмдерде шырқалған әндер қайта өңделіп, жаңашаланған нұсқаларын филармония әншілері орындады. Облыстық филармония тарихында алғаш рет өткен кино-концертке көрермен жоғары баға беріп, ризашылықтарын білдірді.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Қазақстан жолы 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру мақсатында Тараз жерінде, қарт Қаратау төрінде Жамбыл облысының 75 жылдығы аясында II Халықаралық «Қаратау сарыны – 2014» атты дәстүрлі музыка фестивалі өтті.

Қазақстан Республикасының Мәдениет министрлігінің келісімімен, Жамбыл облысы әкімдігі мен «ТҮRKSOY» Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымының қолдауымен, Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы, Жамбыл облыстық филармониясының ұйымдастыруымен өт-

кен бұл фестиваль алғаш рет 2013 жылы Елордамыз-Астана қаласының 15 жылдық мерейтойына орай жоғары деңгейде өтіп, халықтың қошеметіне ие болған болатын. Фестиваль барысында осы мерекелік шараның маңызды оқиғасы халықпен бірге бір мезгілде қазақтың 10 әнін орындау салтанаты орталық «Достық» алаңында түйінделді. Орындалған әндерді Жамбыл облыстық филармониясының «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» сүйемелдеп, хор және оркестрге Көркемғали Серімбетов дирижерлік етті. Қала, облыс мекемелерімен, аудан мәдениет үйлерінен 1222 орындаушы жиналып, хор құрамында ән айтты. Қалалық білім басқармасы, мектеп-бала-бақша мұғалімдері мен қызметкерлері, Қалалық тілдерді дамыту бөлімі, Оңтүстік өңірлік қолбасшылығының хор ұжымы, облыстық Ішкі істер департаментінің хор ұжымы, Облыстық қазақ, орыс драма театрларының артистері, Тараз мемлекеттік педагогикалық институты, Жамбыл политехникалық колледжі, Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық колледжі, «Парасат-Тараз» колледжі, «Болашақ» колледжі, Сарысу ауданының мәдениет үйі, «Меркі әуендері» ұлт-аспаптар ансамблі, «Меркі әуендері» ән-би ансамблі, Шу ауданының «Әсем әуен» фольклорлық ансамблі, Талас ауданының «Ғасыр арна» әжелер ансамблі, Жамбыл ауданының «Жеті төбе» фольклорлық – этнографиялық ансамблі, Жамбыл ауданының мәдениет үйі, Қордай ауданының мәдениет үйі, Т.Рысқұлов ауданының «Құлан сазы» фольклорлық ансамблі, Т.Рысқұлов ауданының мәдениет үйі, Тараз қаласының «Қарахан» аспаптық ансамблі, Тараз қаласының «Асыл арна» ансамблі, Байзақ ауданының «Фараби сазы» фольклорлық-этнографиялық ансамблі, Байзақ ауданы мәдениет үйінің әжелер ансамблі, Жуалы ауданының фольклорлық ансамблі қамтылды. Бұл шараға Алматыдан арнайы режиссер мамандар шақыртылып, гала-концерттің режиссуралық қойылымы жоғары дәрежеде ұйымдастырылды.

Күзде ҚР Мәдениет және спорт министрлігі мен «TYRKSOY» халықаралық ұйымының қолдауымен, Қазақстан халқының рухани даму қорының ұйымдастыруымен

Қарағанды облысы Ұлытау ауданында «Ұлы дала сазы» атты халықаралық дәстүрлі музыка фестивалі өтті. Фестивальге дәстүрлі әнші Бақыт Шағырбаев қатысты.

Қазан айында Қызылорда облысының әкімдігі мен Халықаралық «TYRKSOY» ұйымы дәстүрлі музыкалық өнерді дамыту, шет елдердегі талантты қазақ жастарын және түркі тілдес елдердегі өнер иелерін таныту, насихаттау және сол арқылы ел мен елдің арасындағы мәдени-рухани байланысты нығайту мақсатында Түркі тілдес елдердің Халықаралық «Қорқыт және Ұлы Дала сазы» атты дәстүрлі музыкалық өнер фестиваліне филармониядан Сұлужан Әбеннова қатысып, өнер көрсетті.

Шілдеде Ресей Федерациясының Чита қаласында Шанхай Ынтымақтастық Ұйымына мүше мемлекеттер жастары арасында «Студенттік көктем» атты халықаралық фестивалге «Нұр Отан» партиясы «Жас Отан» Жастар қанатының ұйытқы болуымен Жамбыл облыстық филармониясынан саксофоншы Әлібек Молдыбаев, хореограф Айжан Қонарбаева, биші Қайрат Болысбек қатысып, Алғыс хаттар алып келді.

Қазан айында Жамбыл облыстық филармониясының дәстүрлі әншілері «Достық үйінің» қолдауымен Қырғызстан Республикасы Талас облысының 70 жылдығына арналған

мерекелік іс-шараға Жамбыл облысы делегаттарымен барып, өнерлерін паш етті.

Қарашада Астана қаласында өткен «Текті сөздің төресі – терме» республикалық термешілер байқауында дәстүрлі әнші Бақыт Шағырбаев ақын Нарша Қашағанұлының өлеңіне жазылған халықтық мақамындағы «Ертеңгі қазаққа хат немесе Елбасының монолога» және Б.Махашевтың өлеңіне жазылған «Тіл – ұлттың діңгегі» термелерін жоғары дәрежеде орындап, алғысқа бөленді.

Осы жылға облыс әкімінің сыйлығына Жамбыл облыстық филармониясының дәстүрлі әншісі Ерлан Ибадильдаев ұсынылып, кіл мықтылардың арасынан «солист-вокалист» номинациясын жеңіп алды.

Қазақстанның және КСРО халық артисі, Халық қаһарманы, сазгерлікті орындаушылық өнермен ұштастыра отырып, тыңдаушысын тамсандырған, аты аңызға айналған Нұрғиса Тілендиевтің шығармашылығына арналған «Кел, еркем, Алатауыңа!» атты ІҮ республикалық әншілер мен күйшілер байқауы Байзақ ауданында әл-Фараби атындағы мәдениет үйінде өтті. Бұл байқауға Балнұр Ақубай қатысып, Нұрғиса Тілендиевтің «Құстар қайтып барады», «Дубосекова зиратында» атты әндерін орындап, жезтаңдай әншілер арасынан жүлделі 3-ші орынды қанжығасына байлады. Күйшілер номинациясы бойынша Дидар Басықараев өзгелерден оқ бойы озық шығып, бірінші орынды иеленді.

Т.Рысқұлов ауданында Облыс әкімдігі мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұйымдастыруымен Мәлс Өзбеков атындағы «Келші, Құланға!» атты облыстық әншілер конкурсы өтті. Облыстық филармонияның «Кәусар» вокалдық ансамблінің артисі Балнұр Ақубай ІІІ орынға лайық деп табылды.

ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің тікелей қолдауымен, Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күніне орай желтоқсанда Алматы қаласында өткен Құрманғазы атындағы оркестрдің 80 жылдық мерейтойына және мерейтой аясында

ұйымдастырылатын бірінші Республикалық «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің репертуар мәселесі» атты конференциясына «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» көркемдік жетекшісі Жексенбек Нұржауов пен ҚР Білім беру ісінің үздігі, оркестрдің Бас дирижері Көркемғали Серімбетов қатысты.

2015 жылы қазақ жерінде Қазақ хандығының 550 жылдығын тойлануымен есте қалды. Осы мерекеге орай және Ұлы Жеңістің 70 жылдығына, Ассамблея мен Конституцияның 20 жылдықтарына арналған «Алатау» фольклорлық ансамблінің «Тараз – тарих бесігі» атты танымдық концерттері колледж студенттеріне берілді. Концерт барысында фольклорлық ансамбль туралы және ұлттық музыкалық аспаптардың пайда болу тарихынан ақпарат беріліп, жергілікті композиторлар мен қазақ композиторларының күйлері, шетел шығармалары орындалып, дәстүрлі жанырдағы өнерпаздар өнер көрсетті.

Наурыз айы аудандарды аралаумен өтті. Байзақ ауданының 11 елді-мекенінде, Мойынқұм ауданының 9 елді-мекенінде, Қордай ауданының 9 елді-мекенінде Қазақ хандығының 550 жылдығына орай «Таразым – алтын бесігім!» атты гастрольдік концерттер өтті. «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Ақкербез», «Сымбат», «Модерн-балет» би топтары, «Балауса» цирк ұжымы және әншілер қатысты. Тараз мемлекеттік педагогикалық институтының тарихтанушы лекторлары тарихи баяндама жасады.

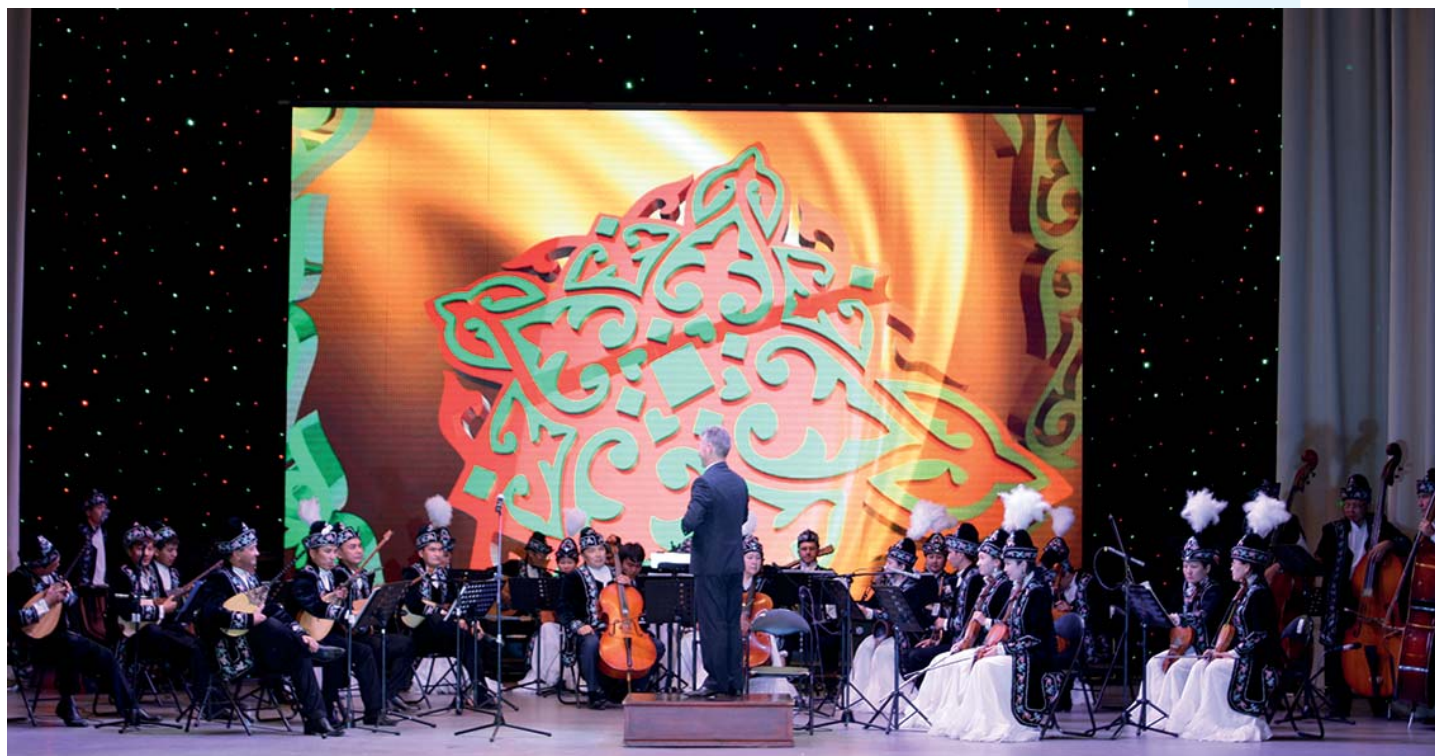
Алматы қаласы, М.Әуезов атындағы академиялық Қазақ драма театрында «Таразым – алтын бесігім!» атты концерттік бағдарлама ұйымдастырылды. Концертке КСРО, ҚазКСР, Қазақстанның халық артисі, ҚР Еңбек ері Асанәлі Әшімов пен сол кездегі Алматы қаласы әкімінің орынбасары Зәуреш Аманжолова арнайы қатысты. Концерт-

тік бағдарламада ұлттық мәдениетіміз бен тарихымыздан сыр шертетін қазақ және шетел композиторларының туындылары орындалып, «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Кәусар» вокалдық ансамблі және «Ақкербез» би ансамблі, дәстүрлі әншілер, «Тараз» триосы өнер көрсетті.

Сәуірде жас ұжым «Кәусар» вокалдық ансамблі «Баласағұн» ОКЗ-да бір жылдық кешін атап өтті. Ансамбль құрылғаннан бері бір жыл ішінде Астана, Алматы, Талдықорған, Тараз қалаларында, сонымен қатар облысымыздың бірнеше аудандарында өнер көрсетіп, өз тыңдармандарын баурап алды. Ансамбльдің кәсіби өсуіне, репертуар жинақтауына Алматы қаласынан Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының аға оқытушысы Ғалымжан Берекешев өз үлесін қосты. Филармонияның жас ұжымдары «Ақкербез», «Модерн-балет», «Сымбат» балдық би тобының «Би маржандары» атты алғашқы би кеші көпшілікті таңдандырмай қоймады.

«Жас қанат» байқауының дипломанты, Шәмші Қалдаяқов атындағы әншілер конкурсының лауреаты, Әлия Молдағұлованың туған жерінде өткен «Әлия гүлі» фестивалінің лауреаты, Жамбыл облыстық филармониясының әншісі Гүлшат Тинасилованың «Думанды ел» атты алғашқы ән кеші халықты «Баласағұнға» еріксіз жинады. Әнші өз репертуарын тақырыптық әндермен толықтырып, үлкен қолдауға ие болғанының көпшілік куәгері.

Қордай ауданының Қасық, Қайнар, Қасықты, Масаншы, Кенен, Цемзауыт ауылдарында және Қордай аудандық мәдениет үйінде, 27-29 аралығында Мойынқұм ауданының Ақбақай, Мыңарал, Қылышбай елді-мекендерінде Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған Жамбыл облыстық филармониясының «Таразым – алтын бесігім!» атты гастрольдік концерттері берілді. Бұл жылы «Балауса» цирк тобы да қарап жатпады. Цирк ұжымының Қызылорда қаласында Н. Бекежанов атындағы қазақ му-

зыкалық драма театрында «Таразым – алтын бесігім!» атты концерті «Ақкербез» би ансамблінің қатысуымен жоғары деңгейде өтті.

7 мамыр – Отанқорғаушылар күні мерекесі мен Ұлы Жеңістің 70 жылдығына арналған «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» «Бабалар сазы» атты танымдық концерті, Қазақ хандығының 550 жылдығына «Алатау» фольклорлық ансамблі «Бабалар аманаты» атты танымдық концерттерімен облыс, қала мектептерін жыл бойы аралады.

Маусым айында Жамбыл облыстық филармониясы 47-ші маусымының жабылуына орай «Қаратау сарыны» ІІІ дәстүрлі музыка фестивалі өтті. 23 маусымда Күй мерекесіне Н.Тілендиев атындағы мемлекеттік Академиялық фольклорлық-этнографиялық «Отырар сазы» оркестрінің дирижері, Қазақстанның еңбек сіңірген артисі, құрметті профессор Жалғасбек Бегендіков, Қызылорда облыстық филармониясынан «Ақмешіт» фольклрлық-этнографиялық ансамблі арнайы қатысты.

24 маусымдағы Ән мерекесіне облыстық филармонияның әншілері, Шымкент қаласы Жамал Омарова атындағы №1 «Саз» мектебінің мұғалімдері мен оқушылары қатысты. Өнер бәсекесінде Ө.Ертуған, А.Жыңғылбаев, Ж.Ажмуханов, З.Байбағысова, Г.Абдыхалыхова, Д.Игіліков, Т.Жақанова, т.б. өртістер Жамбыл облысы әкімінің мәдениет, мұрағаттар және құжаттама басқармасы басшысының «Алғыс хаттарымен» марапатталды.

Қарашада Жамбыл облыстық филармониясының «Мәңгілік ел – мәртебем» атты есептік концерттік бағдарламасы берілді. Бағдарлама барысында шығармашылық ұжымдар мен жеке артистер жаңа репертуарларын ұсынды.Қарашаның аяғында «Баласағұнда» филармонияның әншісі Оңал Азаматованың 30 жылдық шығармашылық есеп беру концерті өтті. Концертке Ақбота Керімбекова, Тахмина Әшімбекова, Мамадияр Тәукеев, Сандуғаш Стамғазиева т.б. өнер жұлдыздары қатысты.

«8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні» мерекесіне орай 6 наурызда ТарМУ-да «Ақ сүт беріп, аялаған аналар» атты, Жамбыл облысы әкімінің «8 наурыз – Халықа-

ралық әйелдер мерекесі күніне» арналған облыс әкімінің қатысуымен өткен салтанатты жиында және 8 наурызда орталық «Достық» алаңында өткен мерекелік іс-шарада филармония өнерпаздары өнер көрсетті.

1 мамырда орталық «Достық» алаңында Қазақстан халқының бірлігі күні мерекесіне арналған достық шеруіне облыстық филармониядан 100 адам қатысты. Шеруде 30 ер азамат домбыра аспабымен қосыла қазақ күйлерінен попури орындады. Кешке орталық алаңда мерекелік концерттік бағдарлама берілді.

7 мамырда орталық «Достық» алаңында ҰОС Жеңістің 70 жылдығына және Отан қорғаушылар күніне арналған велошеру өтті. Бұл спорттық іс-шараға облыстық филармонияның «Кәусар» вокалдық ансамблінің артистері Азамат Алмерекөв, Нұржігіт Баймұратов, Саят Тұрдалы қатысты.

21 мамырда «Баласағұн» ОКЗ-да Қазақ хандығының 550 жылдығы аясында Қазақстан Республикасы және спорт министрлігі Тілдерді дамыту және қоғамдық-саяси жұмыс комитетінің ұйымдастыруымен «Түркі жазбалары мен мәдениеті күндеріне» арналған конференцияның қонақтарына концерттік бағдарламасы ұсынылды. Концертте «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Ақкербез» би ансамблі, дәстүрлі әншілер, өнертану ғылымының кандидаты, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері, республикалық, халықаралық конкурстардың «Бас жүлдегері», Президент оркестрінің әншісі, Қазақ ұлттық өнер университетінің оқытушысы Елмұра Жаңабергенова, күйші, «Дарын» Мемлекеттік жастар сыйлығының лауреаты Анар Мұздаханова, республикалық «Жас қанат», халықаралық «Азия дауысы», «Дисковери» байқауларының лауреаты, ҚР Мәдениет қайраткері Аллаберген Жақсыбаев арнайы қатысты.

21 мамыр – Мәдениет және өнер қызметкерлері күніне орай Жамбыл облыстық филармониясында мерекелік жиын өтті. Жиында бірқатар қызметкерлер Ләйлә Джакишева, Жақсылық Қалтешов, Рауан Абылқасов, Болат Жолманов, Шынар Айнабекова, Нұрсұлтан Байтулиев «Алғыс хаттармен» марапатталып, қаржылай

сыйлыққа ие болды. Жамбыл облыстық спорт және мәдениет, ақпарат кәсіподақ комитетінің мақтау қағаздарымен Айжан Туғанбаева, Темурлан Ходжаев, Өлібек Молдыбаев марапатталды. Жиын барысында шоу-концерттік бағдарлама беріліп, кешкілік ойын алаңында филармония кәсіподақ ұйымының футболдан турнирі ұйымдастырылды.

30 мамырда «Абсент» алаңында Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған ұлттық «Қымыз мұрындық» мерекесінде концерттік бағдарлама қойылды.

6 шілдеде ҚР Тұңғыш Президенті атындағы саябақта Астана күні мерекесіне орай «Астанадан Таразға тарту» атты мерекелік концертте Ел ордаға арналған әндер шырқалды.

Тамызда ақын, ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Күләш Ахметованың «Орман» атты кітабының тұсаукесер салтанатына арналған кеште филармония концерттік бағдарлама берді.

27-28 қараша күндері облыстық драма театрда «Тұңғышбай Өл-Тарази Таразға шақырады» атты III Халықаралық театр фестивалінің қонақтарына арналған концертте «Алатау» фольклорлық ансамблі мен «Ақкербез» би ансамблі, дәстүрлі әншілер өнер көрсетті.

Заманауи көштен қалмаған саксофоншы Өлібек Молдыбаев пен Сержан Қайырбековтың авторлық жобасымен (клип режиссеры Valerix Pol) «Гена Король» атты әнге саксофон музыкалық аспабында бейнебаян түсірілді. Бейнебаян ютуб желісі арқылы халыққа насихатталып, көрерменін баурап алды.

Ақпанда Астана қаласының әкімдігінің және «Наз» мемлекеттік би театрының қолдауымен «Баян-Сұлу» Шоу балет студиясы өткізген екінші Республикалық өнер кон-

курсы Тараз қаласында шымылдығын ашты. Аталған конкурста облыстық филармониядан «Сымбат» (I орын), «Ақкербез» би ұжымдары (Гран-при), «Кәусар» вокалдық ансамблінің артистері Балнұр Ақубай (I орын) мен Айғаным Оңлабай (II орын) қатысып, лауреат атанды.

Мамырда Түркия мемлекеті Анталия қаласында өткен II Халықаралық «IAF» фестиваліне «Кәусар» вокалдық ансамблінің артисі Балнұр Ақубай қатысып, қазақ әндерін жоғары деңгейде орындағаны үшін II орынмен марапатталды. Алматы облысы Талдықорған қаласында Мұқан Төлебаев атындағы III Республикалық «Алтын таяқша» дирижерлар, «Кестелі орамал» вокалистер байқауына «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» дирижері Жұмат Адай қатысып, II орынмен оралды.

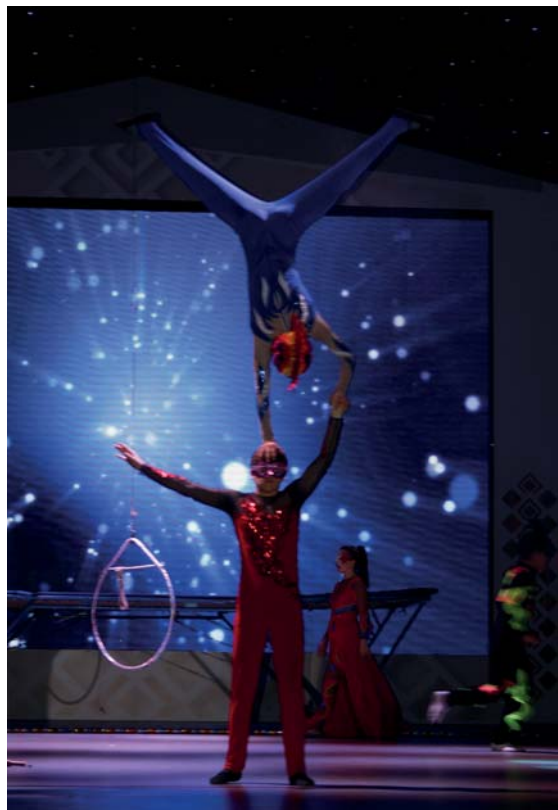
Қарашада Қарағанды қаласында өткен Тәттімбеттің 200 жылдық мерейтойына орай 6-шы Республикалық Тәттімбет атындағы конкурста «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» артисі Нұрберген Қырғызбаев қатысып, II орынды иеленді.

16 желтоқсан Тәуелсіздік күні мерекесіне орай Мұхтарбай Рахманқұлов «Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері» атағымен, Жандос Омаров Қазақстан халқы Ассамблеясының 20 жылдығы құрметіне Жамбыл облысы Қазақстан халқы ассамблеясының «Этносаралық келісімді нығайтуға қосқан үлесі үшін» естелік белгісімен, Анна Вундер облыс әкімінің «Алғыс хатымен», Мәдина Сағынбекова ҚР Тәуелсіздік күні мерекесіне орай Мемлекеттік және қоғамдық қызметте сіңірген еңбегі, елдің әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуына, халықтар арасындағы достық пен ынтымақтастықты нығайтуға қосқан елеулі үлесі үшін Елбасының 2015 жылғы 3 желтоқсандағы Жарлығымен Құрмет грамотасымен наградталды.

Осы жылы Жамбыл облысы әкімінің шығармашыл жастарға арналған сыйақысына «Алатау» фольклорлық ансамблінің жетекшісі Жақсылық Ажмуханов ұсынылып, лауреат атанды.

2016 жыл филармония ұжымы үшін шығармашылыққа толы табысты жыл болды.

Шығармашылық ұжымдар мен әншілердің репертуарларынан «Тәуелсіздікке тарту» атты 4 топтамадан тұратын СД үнтаспалары жылдың ақжолтай хабарына айналды. Сонымен қатар, бірқатар әншілерге аранжировкалар жазылды.

«Балауса» циркінің Қаратау, Жаңатас қалаларында «Тәуелсіз елдің ұландары», «Жастық шақ» атты шоу концерттік бағдарламалары ұсынылып, концертте қаламыздың жас өнерпаздары да қатысып, өнер көрсетті. Концерт барысында жастарға логикалық сұрақтар қойылып, қызықты ойындар ойнатылды.

Әнші Жанар Өстемірованың ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай «Елге тағзым» атты жеке ән кеші өтті. Кешке эстрада жұлдыздары «Нұр Мұқасан» дуэті мен Ринат Сәтбаев қатысып, өнер көрсетті. ҚР Мәдениет қайраткері әнші Анна Вундердің жеке концерті де осы жылы өтті. Қызылорда облысында Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Ұлт жоспары – Қазақстандық арманға бастайтын жол» атты саяси мақаласына үн қоса отырып, «Мәңгілік ел» ұлттық идеясын іске асыру мақсатында және Тәуелсіздігіміздің жарияланғанына 25 жыл толуына орай Жамбыл облыстық филармониясының «Тәуелсіздікке тарту» атты концерттері өтті. «Тәуелсіз елдің ұландары» атты «Балауса» циркінің концерттері Қызылорда облысы, Сырдария ауданының мектептерінде берілді.

ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдық мерейтойы аясында Жамбыл облыстық филармониясының «Тәуелсіздікке тарту» атты есеп беру концерті қала жұртшылығына тарту етіліп, концертте жаңа репертуарлар ұсынылды.

Жамбыл облыстық филармониясы Астана қаласында Жамбыл облысының мәдениет күндері аясында тәуелсіздік жылдарындағы шығармашылық жетістіктерін насихаттай отырып, «Ұлы дала – Ұлысым!» атты мерекелік концерттік бағдарламасын «Бейбітшілік және келісім сарайында» астаналықтар мен Елорда қонақтарына ұсынды. Концертте «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», «Ақкербез» ұлттық би ансамблі, «Тараз» триосы және тағы басқа эстрада әншілері өнер көрсетті. «Дворец школьников» ғимаратының алаңында ауыл шаруашылығы өнімдерінің жәрмеңкесінде «Жаңарған-Жамбылым» атты концерттік бағдарлама берді, зиялы қауым өкілдерімен бірге Жамбыл

бабамыздың және өлкеміздің батыр ұлы Бауыржан Момышұлының ескерткіштеріне Гүл қою рәсімдеріне қатысты. Сонымен қатар «Тарихы терең Тараздан тағзым» атты көрменің ашылу салтанатында өнер көрсетті.

«Балауса» циркінің Тәуелсіздіктің 25 жылдығы аясындағы «Тәуелсіздікке шаттыққа толы жүрекпен» атты гастрольдік концерттері Қызылорда Облысының Байқоңыр қаласында Қалалық мәдениет үйінде, Қарағанды облысы Сәтбаев қаласы Ш.Ділдебаев атындағы кеншілер сарайында, Қарағанды облысы Жезқазған қаласы Халықтар достығымен мәдениет үйінде, Қарағанды облысы Ұлытау ауданы Ұлытау мәдениет үйі мен Қасқырбай ауылы Мәдениет үйінде, Қарағанды облысы Октябрь ауданы Сұрыптау кенті Теміржолшылар мәдениет үйінде, Қарағанды облысы Октябрь ауданы Пришахтинск кенті «Молодежный» мәдениет үйінде жалғасты. Гастрольдік концерттермен «Балауса» циркі Байқоңыр қаласы Қалалық мәдениет үйінде, Сәтбаев қаласы Ш.Ділдебаев атындағы Кеншілер сарайында, Жезқазған қаласы Халықтар достығы мен мәдениет үйінде, Мойынқұм ауданында, Шахтинск қаласы Темір жолшылар Мәдениет сарайында, Пришахтинск «Молодежный» мәдениет сарайында, Балқаш қаласы Мағауиа Хамзин Мәдениет сарайында жалпы 19 концерттік бағдарлама ұсынды.

Қарашада Жамбыл облыстық филармониясының ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған «Ұлы дала – ұлысым» атты концерттік бағдарламасы тамашаланды.

Өнші Қарлығаш Жамбаеваның «Аққудай самға әсем ән» атты жеке ән кешінде көрермен қазақтың дәстүрлі әндері мен термелерін, сондай-ақ бүгінгі заман композиторларының әндерін тыңдады.

«Кәусар» вокалдық ансамблінің Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған «Тәуелсіздікке тарту» атты концерттері Тараз қаласындағы Чкалов мектеп оқушыларына берілді. Шу ауданының елді-мекендерінде «Балауса» циркінің «Тәуелсіз елдің ұландары» атты концерттері өтті.

«Баласағұнда» – «Халықаралық студенттер күніне» арналған «Жастар-LIFE» атты думанды концерттік бағдарламасына жоғары және орта арнаулы оқу орында-

рының өнерлі жастары қатысып, филармония әкімшілігінің дипломдарымен марапатталды.

«Баласағұн» ОКЗ-да ҚР Мәдениет саласының үздігі, әнші Бақыт Шағырбаевтың «Сырнайлатып ән салсам» атты жеке ән кешін белгілі тележүргізуші Бейсен Құранбек жүргізіп, «Талас» триосы және дәстүрлі өнер шеберлері атсалысты.

Тараз қаласының мектеп оқушыларына Жамбыл облыстық филармониясы «Ғажайып әлем» атты балаларға арналған таңертеңгіліктер ұйымдастырды. Мерекелік қойылымдар барысында «Әли мен Айя», «Мұз жүрек Эльза мен Анна» мультфильміндегі кейіпкерлер, «Жыл 12 ай», Санта клаустар биі, Аяз ата мен Ақшақар, сайқымазақтар, акробаттар, Ұлы өрмекші адам, шөжелер, Қуыршақтар өнер көрсетті.

Осы жылы XX ғасырдың Гомері, жыр алыбы Жамбыл Жабаевтың 170 жылдық мерейтойы кеңінен аталып өтті. Ш.Уалиханов атындағы Жамбыл облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының ұжымымен бірлесіп «Жыраулы Жамбыл» атты әдеби-сазды кешінде «Жамбыл оқулары» облыстық байқауын филармония концертпен әрледі. «Баласағұн» орталық концерт залында «Жамбыл – жырдың өшпес өнегесі» атты салтанатты жиын барысында «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» мерекелік концерттік бағдарламасы беріліп, ақынның өлеңіне жазылған әндер орындалды.

Ақпанда қалалық мәдениет үйінде «Бір өлең, бір әуен» атты ән-жыр кешіне филармония әншілері қатысып, жергілікті ақын-сазгерлердің әндерін орындады.

Наурызда Жамбыл облыстық балалар мен жасөспірімдер кітапханасының ұжымымен бірлесіп жерлес ақын С.Томановтың 60 жас мерейтойына орай «Жалындаған

ғұмыр, жарқылдаған жырлар» атты әдеби-сазды, еске алу кеші өтсе, Талас ауданы, Ұлбике ақын атындағы мәдениет үйінде С.Томановтың 60 жылдығына арналған «Адасып қалған ақбөбек!» атты ән-жыр кешінде филармония әншілері М.Бабақұлов, Ғ.Мәтебаев, Ә.Әбдікерімов, М.Сағынбековалар қатысып, ақынның өлеңіне жазылған әндерді орындады.

«4 маусым – ҚР Мемлекеттік рәміздері күні» мерекесіне арналған «Бір Ту астындағы тәуелсіз Қазақстан!» патриоттық әндерден концерт берілді.

Композитор Қалия Сейітқалыққызының шығармашылығына 45 жыл толуға арналған «Далам менің» атты есептік концертінде облыстық филармонияның әншілері өнер көрсетіп, композициялық қойылымдарға қатысты.

16 маусымда Тараз қаласында өткен Қазақ халқының ұмыт болған ұлттық тағамдарының және «Нео-фольклор» стиліндегі киім дизайнерлерінің I Республикалық конкурсына арналған концерттік бағдарламалар қойылды.

Үздіксіз еңбекте жүретін филармонияның тағы бір жаңалығы «Астана шаттық мекені» атты радио концертінің «Баласағұнның» ОКЗ фойесінде өтуі еді. Радио концертте филармония әншілерінің репертуарынан «Астана» тақырыбындағы әндер орындалды.

Т.Рысқұлов саябағында «Астана – елімнің жүрегі» атты концерт берілді. Концертте филармонияның эстрада әншілері, «Ақкербез» би ансамблі жергілікті тұрғындарға мерекелік көңіл-күй сыйлады.

Меркілік ақын Шырын Мамасерікованың шығармашылығына арналған концертте ақынның өлеңіне жазылған Дүйсенәлі Бықыбаевтың «Еліктей ерке қыз» әнін «Та-

раз» триосы, «Әже әлдіі» атты әнін Қайсар Көкішов орындап, зор ықыласқа бөленді. Іс-шараны директордың шығармашылық жұмыстар жөніндегі орынбасары Сайлау Лесбаев жүргізді.

Филармония ұжымы қалалық мәдениет үйінде өткен III Республикалық Ықылас Дүкенұлы атындағы «Жез киік» қобыз және прима-қобызда орындаушылар конкурсын тамашалап, концерт ұсынды.

«Көне Тараз» мәдени-тарихи орталығында «Тәуелсіздік – тұғырым, Қазақ хандығы – ғұмырым» атты мәдени көпшілік іс-шара аясында «Күй шеруі» - домбырашылардың флешмобында «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» өнер көрсетті. Сонымен қатар филармония артистері қала тұрғындары мен қонақтарына мерекелік концерт ұсынды.

Облыстық драма театрында қазақтың қос ақыны Қайырбек Асанов пен Күләш Ахметованың 70 жылдығына арналған концерттік бағдарлама берілді. Іс-шарада қос ақынның өлеңдеріне жазылған әндер шырқалып, сахналық қойылымдар көрсетілді.

Қарашада Жамбыл облыстық қазақ драма театрының 85 жылдық мерейтойына арналған театралдық бағдарламада «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Ақкербез» би ансамблі өнер көрсетті.

«Баласағұн» ОКЗ-да Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған күйші-композитор Әбдімомын Желдібаевтің «Туған елім-тұғырым!» атты шығармашылық кеші өтті. Күйшінің шығармаларын «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» орындап өнер көрсетті.

Жамбыл облыстық филармониясының ұйымдастыруымен Ел Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған «Өнім саған арналады, Қазақстан!» атты 25 үздік әндер акциясы мәресіне жетті. Ақцияға белсене қатысып, өз өнерлерін ортаға салған Жамбыл облысы ішкі істер департаменті қызметкерлерінен жасақталған хор ұжымы, «Оңтүстік» өңірлік қолбасшылығы «Тараз» гарнизондық әскери бөлімдерінің көркемөнерпаздар ұжымы, Жамбыл облыстық филармониясы, қалалық мәдениет үйінің көркемөнерпаздары, Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық колледжінің студенттер хор ұжымы, Мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізетін облыстық орталығының көркемөнерпаздар ұжымы, Н.Тілендиев атындағы облыстық мектеп-интернатының көркемөнерпаздары марапатталады.

Қарашада Тәуелсіздігіміздің 25 жылдығына арналып алғаш рет шығарылған 4 жанрды қамтитын Жамбыл облыстық филармониясының СД жинақтарының тұсауы кесілді. Тұсауды кесу Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының басшысы Дүйсенәлі Бықыбаев, әнші, композитор, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Әбиірбек Тінәлиев, Қазақстанның мәдениет қайраткері, әнші Дүйсенбек Өмірәлиев және сазгер «Тараз тарланы», «Үздік композитор» номинацияларының иегері Әуесхан Салабековке тапсырылды.

Алаш Орда үкіметінің құрылғанына 100 жыл толуына орай облыстық қөрме залында 5-желтоқсанда Жамбыл облыстық филармониясы «Алаштың ақ жолы» атты концерттік бағдарламасын ұсынды. Облыстық филармонияның концерттік бағдарламасында эстрада әншілері мен өнер ұжымдары патриоттық тақырыптарда әндер орындап, көрмеге келушілерге мерекелік көңіл – күй сыйлады.

Тағы бір жеңісті шара Жамбыл Жабаевтың 170 жылдығына арналған «Тыңда, дала, Жамбылды!» атты республикалық жыршы-термешілер байқауына әншілер қатысып, Еркебұлан Оразымбетов «Алғыс хатпен», Қарлыға Жамбаева «Қабан жырау» номинациясымен марапатталды. Ал, Сұлужан Әбенова І орынды иеленді.

Наурызда «TYRKSOY» ұйымының бас хатшылығының ұйымдастыруымен Түркияда өткен Наурыз мерекесіне арналған мәдени іс-шарада «Тараз» триосы арнайы шақыртумен қатысып, өнер көрсетті.

«21 мамыр – Мәдениет және өнер қызметкерлерінің күні» мерекесіне арналған іс-шарада филармонияның бірқатар артистері марапатталды. Халықаралық, республикалық конкурстардың лауреаты әнші Оңал Азаматова – «ҚР Мәдениет саласының үздігі», «ҚР Еңбек сіңірген қайраткері», «Тараз» триосының әншісі Асылхан Шүңіреков – «Нұр Отан» ХДП-ның «Алғыс хатымен», Халықаралық конкурстардың лауреаты әнші Жанатбек Кәдіров облыстық мәдениет басқармасының «Алғыс хатымен», ал Облыс әкімінің арнайы 100 000 сыйақысымен әнші Гүлшат Тинасилова марапатталды.

Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұйымдастыруымен 2016 жылдың мамыр айының 24-25 жұлдызы күндері өткен ҚР Халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Алтынбек Қоразбаев атындағы ІІ халықаралық «Ән жырым саған – туған ел!» атты ән конкурсында Жамбыл облыстық филармониясынан «Кәусар» вокалдық ансамблі І орынды иеленсе, ал әнші Жансая Божбан дипломант атанды.

«Сымбат» балдық спорттық би ансамблінің бишілері облыстық спорттық би федерациясының ұйымдастыруымен өткізілген «Танцевальный квартал-2016» атты би байқауында

қатысты. Спандияр Амантай мен Альбина Әбзелбек IV орын алса, Нұрболат Қалқаман пен Меруерт Ахметова II орын сертификатымен және күміс медальдарды иеленді.

Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының облыстық халық шығармашылығының ұйымдастыруымен өткен ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай «Жамбылым-ән бесігім!» атты жергілікті сазгерлердің облыстық байқауында Ж.Омаров қатысып, III орынды иеленді.

«Балауса» циркінің артисі Инабат Жорабек Қытай Халық Республикасына цирк жанры бойынша конкурсқа қатысып, өнер көрсетті.

Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері, аса көрнекті халық композиторы, ақын Кенен Әзірбаев атындағы «Шырқа, даусым!» VIII республикалық әншілер конкурсына облыстық филармониядан Әділет Әбдікерімов қатысып, дипломант атанды.

Қаратау қаласында ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай өтетін ҚР Еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, әнші-термеші Алтынбек Оразбеков атындағы облыстық әнші-термешілер конкурсында Е.Ибәділдаев «Бас жүлде» иеленсе Ә.Әбдікерімов «Алғыс хат» арқалады.

Астана қаласында Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың қатысуымен өткен «Республикалық жастар форумына» облыстық филармонияның артисі Әсел Уашева қатысып, «Алғыс хатпен» марапатталды.

Талдықорған қаласында өткен Қазақстанның Халық артисі, әнші, композитор Дөнеш Рахышевтің 90 жылдығына арналған «Рухы Дөнеш Жаңғырады, ұрпағы арнап ән салады» Республикалық дәстүрлі әншілер байқауына әнші Сұлужан Әбенова қатысып, III орынды иеленді.

Облыс әкімдігінің жастар саясаты мәселелері басқармасы «Нұр Отан» партиясы облыстық филармониямен бірлесе отырып, Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25

жылдығына орай өткен 2016 жылдың 14 желтоқсаны күні «Тәуелсіздік – тірегімі!» атты облыстық жастар Форумы аясында бірқатар жас өнерпаз әншілерді «Алғыс хаттармен» марапаттады.

Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясы үшін 2017 жыл да өз жетістігімен келді. 2017 жыл қазақстан үшін халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесінің өтуімен есте қалды.

Жыр алыбы Жамбыл Жабаевтың туған күніне орай ақынның шығармашылығына арналған хабарды облыстық филармония директорының ұсынысымен «Қазақстан-Тараз» телеарнасының ұжымы және журналист Ғайни Әлімбетованың жүргізуімен түсірді. Хабарда ақынның өлеңіне жазылған әндері орындалды. ҚР

Еңбек сіңірген қайраткерлері М.Рахманқұлов, А.Шүңіреков, ҚР мәдениет қайраткері Д.Өмірәлиев, Т.Орынбаева, С.Әбенова, А.Утепбаева, Г.Сабалиевалар өнер көрсетті.

Жамбыл облысы және Өзбекстан Республикасы Джизак облысы арасындағы өңіраралық ынтымақтастық аясында ұйымдастырылған саяси шараларда облыстық филармония өнерпаздары өнер көрсетті.

Қарашада Тараз қаласы «Баласағұн» ОКЗ-да Қазақстанның мәдениет қайраткері, «Қазақ ұлт-аспаптар оркестрінің» артисі, күйші, Тараз мемлекеттік педагогикалық университетінің доценті Ержан Рысметовтың «Ұлы дала күйлері» атты шығармашылық кеші өтті. Кеште «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», Қостанай облыстық филармонияның артистері М.Кадыров, Г.Абдуллина, Н.Молдахметов, Б.Байназаров, Л.Шаяхметов қатысып өнер көрсетті.

Бұл жыл филармонияның отбасылық артистері үшін қоныс тойын тойлаумен есте қалды. Желтоқсан айында облыстық филармония ұжымы ерлі-зайыпты артистер Ерлан Ибәділдаев пен Жұлдыз Уксикбаеваға 2 бөлмелі пәтерді Тараз қаласы 1 мөлтек ауданынан алып сыйға тартты.

Облыстық филармония «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесінің Қазақстанда аталып өтуін паш ету, Жамбыл облысынан шыққан композиторлар мен халық әуендерін насихаттау мақсатында Тараз қаласының тұрғындары мен «Алатау әуендері» атты концерттік бағдарлама қойды. Концертте «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Ақкербез» би ансамблі және жекелеген артистер өнер көрсетті.

Астанада ЭКСПО-2017 Халықаралық мамандандырылған көрмесіне орай Жамбыл облысының күндері шеңберінде облыстық филармония мен эстрада жұлдыздары Қазақстанның еңбек сіңірген артисі Б.Сәмединова, әнші Бүркіттің қатысуымен «Әуені әсем Әулиеата!» атты думанды концерт өтті. Аталған концертке «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», «Ақкербез» би ансамблі, «Кәусар» вокалдық тобы, «Тараз» триосы, эстрадалық және дәстүрлі жанрдағы артистер қатысты. Халықаралық мамандандырылған

көрме аясында Жамбыл облысының күндері шеңберінде облыстық филармония «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» «Күй керуені», «Алатау» фольклорлық ансамблінің «Алатау сазы», эстрада артистерінің «Думанды елім» атты концерттері «Қазанат» қалалық ипподром аумағындағы Этно ауылда өтті. «Хан шатыр» маңындағы ғашықтар саябағында «Тараздан тарту» атты концерттік бағдарламалар берілді. «Қазақстан» спорт кешенінің алаңында Жамбыл облысының ауылшаруашылық жәрмеңкесіне орай облыстық филармония өнерпаздарының «Жаңарған Жамбылым» атты концерт қойылып, Астана қонақтары мен тұрғындарын разы етті.

Астана қаласындағы «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесіне аясында Жамбыл облысының күндері шеңберінде облыстық филармония мен өңірден шыққан эстрада жұлдыздары: Сәуле Желдібаева, Құрмаш Маханов, Индира Расылхан, «Астана» тобы, Мұхамедияр Рашай тағы да басқа өнер жұлдыздарының қатысуымен «Таразым – тарих ақ таңы, Астанам – елдің мақтаны!» атты Гала-концерт өтті. Өнер ұжымына ҚР Мәдениет және спорт министрі А. Мұхамедиұлының «Алғыс хаты» жолданды.

Жамбылдық бишілер би десе бәс бермейтін дүлдүлдерді таң қалдырды. «Ақкербез» би ансамблі Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің ықпалымен 2017 жылдың 6-15 қаңтар күндері Үнді Кеңесінің қолдауымен мәдени байланыстар негізінде ұйымдастырылған Нью-Дели қаласының Камани концерт залында 3 күндік Халықаралық халық биі және ән фестивалінің 7-қойылымына би биледі. Ансамбль Үндістанның Порт-Блэр аралында, Гувахати, Шиллионг, Нью-Дели қалаларының тұрғылықты халқына өнер мерекесін ұсынып, қазақ елінің мәдениеті мен өнерін танытты. Филармония директоры Сейітқасым Түктібаев және ансамбль жетекшісі Айжан Қонарбаева бастаған жерлестеріміздің алғашқы қойылымы Порт-Блэр аралының тұрғындарын ерекше тәнті етті. Бұл ұжым Н.Тілендиевтің «Әлқисса» күйіне қойылған «Шаттық», «Аққу», «Мереке», «Жайлауда», «Гөкку» сынды қазақтың ұлттық билерін тарту етті. Қазақтың ұлттық киімдеріне үлкен қызығушылықпен қарап, қыздардың

үкілеріне таңқалған үнділіктер қазақ өнеріне бас иді. Концерт барысында көрермендерге Қазақстан туралы, еліміздің жетістіктері мен елордамыз Астана, Тараз қалалары жайында, биылғы жылы өтетін «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмеміз туралы бейне-роликтер көрсетіліп, үнділіктер мен қала туристеріне еліміз жайлы кеңінен ақпарат берілді. Шиллонгта оқитын қазақстандық студенттер гид болып қызмет көрсетті. Фестивальге қазақстандықтармен қатар бір сахнада Гайана, Оңтүстік Африка, Германия, Тайланд, Белоруссия, Үндістан мемлекеттерінің өнерпаздары бәсекелесті.

Ал елімізде Дидар Басықараев ақындығымен жұртты таң қалдырды. «Қазақстан 2020: Болашаққа жол» Қазақстан Республикасының мемлекеттік жастар саясатының 2020 жылға дейінгі тұжырымдамасын жүзеге асыру және Жыр алыбы Жамбыл Жабаевтың 171 жылдығына орай өткен «Жамбыл – менің жай атым, халқым – менің шын атым» атты дәстүрлі облыстық ақындар айтысының II орынды қанжығалады.

Алматы қаласында Жамбыл атындағы Қазақ мемлекеттік филармониясының ұйымдастыруымен өткен режиссер, хореограф ҚР Еңбек сіңірген қайраткері Меңтай Тілеубаевтың 70 жылдығына арналған «Спасибо, мастер!» атты еске алу кешінде «Ақкербез» би ансамблі Медет Ағабыловтың хореографиялық қойылымындағы «Гәкку» биін билеп, Алғыс хатпен марапатталды.

Облыстық қазақ драма театрында облыстық халық шығармашылығының ұйымдастыруымен Заңғар ақын М.Мақатаевтың шығармашылығына арналған «Жырлайды жүрек» атты ақынның өлеңдерін мәнерлеп оқу сайысы өтті. Сайысқа А.Ахметова мен Ә.Жексенбаевты қатысып, дипломдармен марапатталды. Іс-шара барысында ақынның өлеңіне жазылған әндерден концерттік бағдарлама берілді.

Т.Рысқұлов ауданында өткен Мәлс Өзбеков атындағы «Келші, Құланға!» атты IV облыстық әншілер байқауына оркестрдің артисі Марал Айдарбекова қатысып, III орынды иеленді.

«Баласағұн» орталық концерт залында Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының қолдауымен Жамбыл облысынан шыққан композиторлардың әндерін кеңінен насихаттау, эстрадалық әндерді орындайтын жас таланттарды іздестіріп, оларды халыққа таныту, өнерге баулу мақсатында филармония «Жаңарған Жамбылым» атты І республикалық эстрадалық әншілер байқауын ұйымдастырды. Бұл байқаудың облыстық кезеңі 24 ақпанда өтті. Іріктеуден 35 үміткер жолдама алды. Республикамыздың Астана, Алматы, Ақтөбе, Орал, Семей, Өскемен, Көкшетау, Қарағанды, Балқаш, Қызылорда, Түркістан, Шымкент және Тараз қалаларынан, Жамбыл облысынан, тіптен Қырғыз Республикасынан 33-і өтіп өнер көрсетті.

Қазылар алқасының құрамында: қазылар алқасының төрағасы, Қазақстан Республикасының Халық әртісі, әнші, композитор Алтынбек Қоразбаев, мүшелері: Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген артисі, «Құрмет» орденінің иегері, әнші Бағдат Сәмединова, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері, әнші Мей-

рамбек Бесбаев, Халықаралық әншілер конкурстарының лауреаты, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Құрмет грамотасының иегері, ұстаз Майра Жылгелдінова, Республикалық конкурстардың лауреаты, филармонияның әншісі Ғани Мәтебаев болды. Іс-шараның ашылу салтанатында өнерпаздар Б.Әліқұловтың сөзіне жазылған Ғ.Мәтебаевтың «Жайна Жамбыл» әнін бірге шырқап, көрермендерді тәтті етті. Бұл өнер байқауын қаламыздың орта арнаулы және жоғары оқу орындарының студент жастары, қала және облыс тұрғындары тамашалады. Байқау қорытындысы бойынша «Бас жүлдені» дарынды әнші Мейіржан Самылтыров (Тараз қаласы) иеленді. Гүлнар Көшенова, Балдат Бейсеқожа, Жанна Асанқұлова, Халид Орынқұл (Талдықорған қаласы), Айкерім Битановалар (Өскемен қаласы) жүлделерді өзара бөлісті.

Қазақстанның мәдениет саласының үздігі, әнші Оңал Азаматованың Қырғыздың «Сары-ой» әніне түсірілген бейнебаянының және «Тұман» атты СД жинағының тұсау

кесері өтті. Сондай-ақ әнші «Тұман» атты ән кешін өткізді. Кеште Назима Үсенова, Маралбек Бабақұлов, Ғани Мәтебаев, Сұлужан Әбенова, Қайсар Көкішов, Жәнібек Бестерек және Қырғызстанның Ел әртісті Динара Акулова өнер көрсетті.

Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласына орай «Қазақстан» РТРК» АҚ «Қазақстан» Ұлттық телеарнасы атадан балаға мирас болған ұлт өнерін ұрпаққа насихаттау мақсатында ұйымдастырған «Мен қазақпын» атты Республикалық телевизиялық байқаудың республикалық додасына әншілер С.Әбенова, Е.Ибәділдаев, Е.Оразымбетов, Ж.Қалтешов, күйшілер Ж.Ажмұханов, Д.Басықараев қатысып, Сұлужан Әбенова, Тоғжан Шағырбаева жолдама алды. Ұлттық өнерді насихаттайтын «Мен қазақпын» мега жобасында жартылай финалист атанған Сұлужан Әбенова Астана қаласында 14 желтоқсан күні өткен гала концертте 12 финалистің арасынан әлеуметтік желі арқылы 20 900 дауыс жинап, «Көрермендер көзайымы» арнайы жүлдесін иеленді.

«ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесі аясында өткен Республикалық халық аспаптарында орындаушылар байқауына домбыра номинациясы бойынша Тоғжан Шағырбаева қатысып, дипломант атанды.

«Хабар» агенттігінде «Биле Қазақстан» мега жобасына «Ақкербез» би ансамблінің бишісі Гүлнұр Қасымбек қатысып, финалға жолдама алды. «Хабар» агенттігінің ұйымдастыру алқасы Г.Қасымбектің шығармашылық өмір жолы барысында жарнама роликтерін түсіріп, насихаттады.

Астана қаласында өткен XX «Шабыт» Халықаралық шығармашыл жастар фестиваліне «Балауса» циркі мен «Алатау» фольклорлық ансамблі қатысып, дипломант атанды. Талғат Альчикеновтың жетекшілігімен Икарикалық ойындарда Нұрбол Байтөлеев, Нұрай Жақсылықова, Шадияр Жақсылық қатысса, Дастан Көрегеннің жетекшілік етуімен «Алатау» фольклорлық ансамблі конкурстың I кезеңінде Халық күйі

«Жайма қоңыр», Қазанғаптың «Ақжелең», А. Малдыбаевтың «Көне Таразын» орындаса, Халық әні «Арман айды» Динара Диханбаева шырқады.

Тәуелсіздік күні мерекесіне орай ҚР Президенті Н.Назарбаевтың Құрмет грамотасымен әнші Ғани Мөтебаев наградталды.

2018 жыл филармония үшін Кенен Әзірбаевтың есімін иеленіп, елу жылдық мерейтойының тойлануымен есте қалмақ.

«Қазақстанның 100 жаңа есімі» жобасының «Мәдениет» саласы бойынша жеңімпазы Ерлан Бақтыгерей «Туған жерге туыңды тік» атты «Қазақ ұлт аспаптары оркестрімен» кездесу концертін ұйымдастырды.

Жамбыл облыстық филармониясы мен домбыраның құлағында ойнайтын жастар мен облыс оқу орындарының студенттерінен 500 адам «Туған жер домбырамның үнінде» атты «Күй Party» іс-шарасында өнер көрсетіліп, ұлы композитор Құрманғазы Сағырбайұлының 200 жылдығы насихатталды. «Адай» (2,15 мин), «Балбырауын» (2,5 мин) және «Сарыарқа» (3 мин) күйлері орындалды. Дирижерлік және дайындық жұмыстарына «Қазақ ұлт-аспаптар оркестрінің» дирижерлері Адай Жұмат пен Мұхтар Рахманқұлов қатысты.

Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұйымдастыруымен Елбасының «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында Мәдениет және өнер саласы қызметкерлерінің «Рухани қазына» облыстық фестивалі өтті.

Әнші Сұлужан Әбенovanың «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында «Таразымның танымал тұлғалары» атты Жамбыл политехникалық колледжінің студенттерімен кездесу концерті ұйымдастырылды.

Әнші Құрмаш Қуанышбаевтың орындауындағы «Жүрегім жаралған ба Мойынқұмнан», «Түсін жаным», «Менімен ойнама» атты әндеріне клиптер түсірілді.

«Рухани жаңғыру: болашаққа бағдар» бағдарламалық мақаласының аясында ұлттық сананы дамытып, қазақ композиторларының күйлерін жаңаша бағытта жаңғырту мақсатында және жоспарлы концерттік іс-шаралардың бағдарламаларын жасақтау барысында «Ақкербез» би ансамбліне қазақ биі «Сарыарқа» (жігіттер мен қыздарға арналған), модерн жанрындағы «Аманат» биі (жігіттер мен қыздарға арналған), Ә. Желдібаевтың «Ерке сылқым» (эстрадалық жанрдағы қыздар биі) күйіне қойылған қазақ биіне қойылымдар қойылды. Көркемдік кеңестің ұсынысымен биді қойған мемлекеттік «Наз» би театрының репетитор балетмейстері, ҚР Мәдениет саласының үздігі Мейрамгүл Айтмағанбетова.

Ақпанда «Баласағұн» ОКЗ-да Жамбыл облыстық филармониясы Тараз қаласының мектеп оқушыларына Елбасының халыққа Жолдауларын насихаттау мен елордамыз Астана қаласының 20 жылдығы аясында, облыстық филармонияның 50 жылдығына орай композитор, дирижер, Қазақ КСРО Халық әртісі, Халық қаһарманы Нұрғиса Тілендиевтің шығармашылығына арналған «Өз елім» атты танымдық концерттік бағдарламасын берді. Онда «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Ақкербез» би ансамблі, ҚР Мәдениет қайраткері Анна Вундер, Қазақстанның Мәдениет саласының үздіктері Оңал Азаматова, Жанатбек Кәдіров, Маралбек Бабақұлов, сонымен қатар Торғын Орынбаева, Ғани Мәтебаев, Мәдина Сағынбекова, Жанна Асанқұлова, Сұлужан Әбенова, «Алатау» триосы, т.б. әншілер өнер көрсетті. Айтулы кеште композитор туралы деректі фильм көрсетіліп, оркестрдің орындауында «Ата толғауы», «Әлқисса», «Аңсау», «Көш керуен», «Аққу», «Махамбет» атты күй-

лері, Тіленді Атабайұлының «Қабан жырау» күйі, сазгердің шығармаларына қойылған қазақ билері, «Алатау», «Өз елім», «Сарыжайлау», «Әже туралы ән», «Жүрегім менің», «Күндер-ай», «Аралдағы жеңеше», «Біздің ағай тамаша» сияқты жұртшылықтың сүйіп тыңдайтын, рухани қазынасына айналған баға жетпес лирикалық әндері орындалды.

19-23 ақпан аралығында Елордамыз Астана қаласының 20 жылдығы аясындағы «Балауса» циркінің «Тараздан ғажайып тарту!» атты концерттік қойылымдары Қордай ауданы, Сортөбе ауылының, Қаракемер ауылының, Қарасу ауылының, Ауқатты ауылының, Булар Батыр ауылының, Бетқайнар ауылының мектептерінде өтті.

Биылғы жыл – барлық қазақстандықтар үшін елеулі жыл, іргесі берік, келешегі кемел еліміздің елордасы – Астананың 20 жылдығымен құнды. Мұндай елдік істердің басы-қасынан өнер ұжымдары да қалмаса керек. Осындай игі шараларға үн қосу үшін аталған ұжым дәстүрлі жанрдағы «Тараздан сазды сөлем» атты концерттік бағдарламасын 26 ақпанда ОҚО Ордабасы ауданының мәдениет үйінде және Ш.Қалдаяқов атындағы облыстық филармонияның ғимаратында ұсынды. 50 жылдық мерейтойын атап өтетін К.Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясы ұлттық музыкалар мен халық әндерін, халық композиторларының шығармаларын насихаттау мақсатында өз көрермендеріне рухани азық сыйлады. Бағдарламада: Дастан Көрегеннің жетекшілігіндегі Халықаралық конкурстардың лауреаты «Алатау» фольклорлық ансамблі, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері Асылхан Шүңіреков бастаған «Тараз» триосы, әншілер ҚР мәдениет саласының үздіктері Оңал Азаматова, Жанатбек Кәдіров, «Мен қазақпын жобасының» «Көрермен көзайымының» иегері Сұлужан Әбеннова, Республикалық байқаулардың лауреаттары Ерлан Ибәділдаев, Жақсылық Қалтешев, Жанна Асанқұлова және «Ақкербез» би ансамблі өнер көрсетті.

Жамбыл облыстық филармониясы Тараз қаласының тұрғындары мен қонақтарына Елбасының халыққа Жолдауларын насихаттау мен елордамыз Астана қаласының 20 жылдығы аясында, облыстық филармонияның 50 жылдығына орай Қазақстан Респу-

бликасының Халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, композитор Алтынбек Қоразбаевтың әндерінен «Әгугай, домбыра» атты концерттік бағдарлама берді.

Бағдарламада: «Тараз» триосы, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Алатау» фольклорлық ансамблі, «Ақкербез» би ансамблі, ҚР Мәдениет қайраткері Рәзия Мәдіханова, Мәдениет саласының үздіктері Бақыт Шағырбаев, Оңал Азаматова, Маралбек Бабақұлов, сонымен қатар Жандос Омаров, Мәдина Сағынбекова, Сұлужан – Марғұлан ағайындылар дуэті, «Алатау» триосы, т.б. әншілер өнер көрсетті. Концерт барысында ЛЭД экраннан «Қара кемпір» әнінің шығу тарихы жайлы деректі фильм мен Алтынбек Қоразбаевтың 70 жасқа толған мерейтойына арналған «Алтын күзім, армысың» атты думанды кештен шолу жасалынды.

«Жаңарған Жамбыл күмбірі» атты «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» концерттік бағдарламасы өтті.

«Баласағұн» ОКЗ-да Жамбыл облыстық филармониясы аты алты алашқа әйгілі, қазақ халқының мақтанышына айналған ұлы композитор, қалың жұрттың қайнаған ортасынан шыққан дара дарын, тума талант, Қазақстанның халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Шәмші Қалдаяқовтың шығармашылығына арналған «Ән падишасы – Шәмші аға» атты концерттік бағдарлама өтті. «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», «Ақкербез» би ансамблі, «Сымбат» балдық би тобы, «Кәусар» вокалдық ансамблі, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері Асылхан Шүңіреков бастаған «Тараз» және «Алатау» триолары, ҚР Мәдениет қайраткерлері Рәзия Мадыханова, Анна Вундер, Мәдениет саласының үздіктері Бақыт Шағырбаев, Оңал Азаматова, Маралбек Бабақұлов, Жанатбек Кәдіров, сонымен қатар Жандос Омаров, Торғын Орынбаева, Маралбек Бабақұлов, Ғани Мәтебаев, Гүлшат Тинасилова, Мәдина Сағынбекова т.б. әншілер өнер көрсетті.

Елбасының Жарлығымен 1 наурыз – Қазақстан Халқы Ассамблеясының құрылған күні елімізде «Алғыс айту» күні болып жарияланғаны мәлім. Осы мереке биыл облыс басшылары мен көршілес Қырғыз және Өзбекстан Республикаларынан келген қонақтардың қатысуымен «Достық үйі» ғимаратында атап өтілді. Жамбыл облысы әкімі аппаратының «Қоғамдық келісім» КММ ұйымдастыруымен өткен іс-шарада облыстық филармония өнерпаздары әр түрлі тілде әндер шырқады.

7 наурызда «Баласағұн» ОКЗ-да Жамбыл облысы әкімінің қатысуымен өтетін 8 наурыз халықаралық әйелдер күні мерекесіне арналған концерттік бағдарлама жоғары дәрежеде өтті. Мерекелік шараға Жамбыл облысының әкімі Асқар Мырзахметов қатысып, ару-аналарды құттықтады. Концерт «Алатау» фольклорлық ансамблінің сүйемелдеуімен «Ақкербез» би ансамблінің «Мерекен» биімен басталды. «Өз думан» композициясында халық әндері шырқалып, 30 әртіс театрландырылған көрініс ұсынды. Сонымен қатар, аруларға арналған әсем әндерді эстрада жұлдыздары Қуандық Рахым, «Тараз» триосы, Маралбек Бабақұлов, Ғани Мәтебаев, Құрмаш Қуанышбаев, Оңал Азаматова, Динара Диханбаева, Марғұлан Әлсейітов, Әділет Әбдікерімов, Жақсылық Қалтешов, Жанна Асанқұлова, Бахром Муминов, Дияс Әбілеков, Дулат Жасұзақов, Әлішер Балтаев, Азамат Алмерекөв, Темерлан Жұмаханов, Ерұлан Бақыт, Нұржігіт Баймұратов, «Кәусар» вокалдық ансамблі, «Балауса» балдық би тобы, ТарМПУ-дың «Томирис» және «Нұр-шашу» би ансамбльдері өнер көрсетті. Жаңа би қойылымдары, музыкалық өңдеулер көрермендерге зор көңіл-күй тарту етті. Мерекелік концерт финалы суық отшашуларының көркемделуімен «Гүл сыйлайық әйелге» атты композициямен аяқталып, көрермен аруларға гүл шоқтары таратылды.

9 мамыр - Жеңіс күніне арналған облыстық филармонияның ұйымдастыруымен «Жеңіс» саябағында «Өшпес ерлік – ұрпаққа мұра» атты концерттік бағдарлама қала тұрғындары мен қонақтарына ұсынылды.

Елорданың 20 жылдығын мерекелеу аясында «АСТАНА – АСЫЛ МҰРАТТАР МЕНІ!» атты кешкі позитивті алаңды қала тұрғындары мен қонақтарына сыйға тартты.

Елорда төрінде – Астана қаласының 20 жылдығына тарту ретінде «Жаңарған Жамбылдан - асқақтаған Астанаға!» атты К.Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясының мерекелік концерті өтті.

Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Мұқтар Рахманқұлов, Бас дирижер Адай Жұмат, «100 жаңа есімнің жеңімпазы Ерлан Бақтыгерей бастаған «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі», Дастан Көрегеннің жетекшілігіндегі «Алатау» фольклорлық ансамблі, Қайрат Болысбектің жетекшілігіндегі «Ақкербез» би ансамблі, «Кәусар» вокалдық ансамблі, ҚР Мәдениет саласының үздіктері Оңал Азаматова, Назима Үсенова, Жанатбек Кәдіров және Жандос Омаров, Торғын Орынбаева, Ғани Мөтебаев, Әсел Уашева, Бахром Муминов, Қайсар Көкішов, Динара Диханбаева және т.б. дәстүрлі, эстрада әншілері өнер көрсетті.

Мерекелік концертте Астана қаласының 20 жылдығына орайластырылып шығарылған әндер мен күйлердің, тұсауы кесіліп, жаңа би қойылымдары ұсынылды. Іс-шарада облыстық филармониядан 100 артист өнер көрсетті.

Алдын ала таратылған ұтыс билеттері арқылы Тараздан тарту есебінде 20 естелік сыйлықтар ойнатылды.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 9 тамыздағы №485 Қаулысымен Жамбыл облыстық филармониясына Кенен Әзірбаевтың есімі берілді.

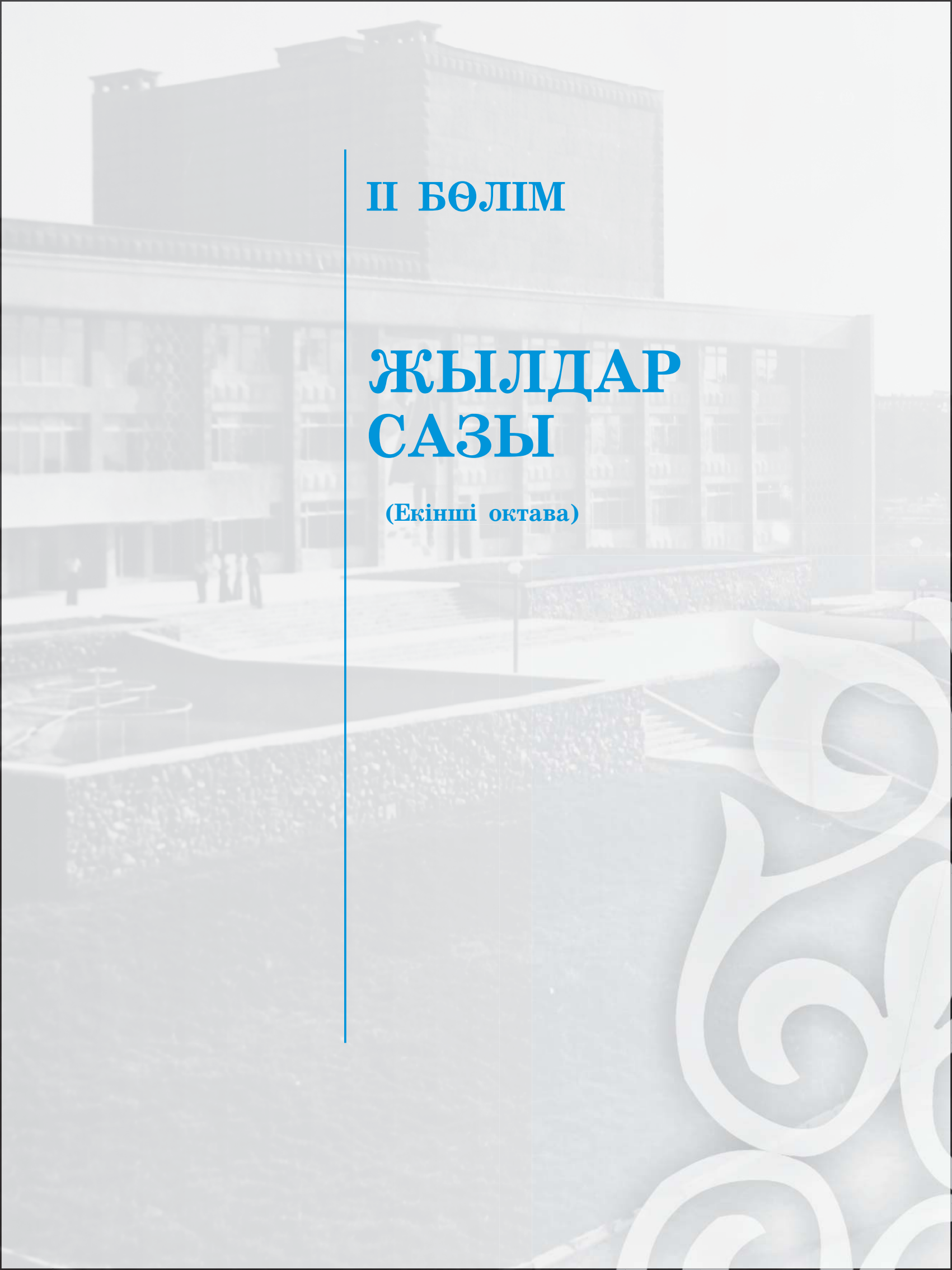

"Ән падишасы - Шәмші аға"

Композитор
ШӘМШІ
ДӘУЛЕТ

II БӨЛІМ

ЖЫЛДАР САЗЫ

(Екінші октава)

«Алатаудан» «Таразға» дейін...

...Алатаудың етегінің әр күні думан, әр түні шабытқа толы. Домбыраларын күмбірлете қаққан үш жігіттің әні де әсем, қазақтың оюы зерленген киімдері де көркем. Құдды ұлтымыздың ұлы өнері оянып келгендей, қасиетті қара домбырасы қайта туғандай. Дауыстарын айтсаңшы!..

«Әйт, шу, Көкшолақ, қыздар мінген байталды жанай жүрші Көкшолақ» деп өндетеді. Тоқта, тоқта бұл Кененнің әні ғой. Апыр-ай, мың құбылта, сан құйқылжыта шырқауын-ай, мына жігіттердің. Өне, сиқырлы дауыстарды естіген жұрт шай ішкен кесесін тастай-мастай Алатауға қарай ұмтылды. Алатау алдамапты, ұрпақ үні ғой бұл. Кенекемнің жалғасы, киелі соқпақпен үш жігіт келеді, қолдарында домбыра...

Алатаудың қойнауы тарих, тіл бітсе сайрап қоя берер еді шіркін! Сол өткенді сахна тілімен жаңғырту тек шебердің шеберінің қолынан келер. Ақ бас таудың шыңынан көркем қыз көрінеді. Бұл көне шаһарадағы сұлулықтың эталонына айналған Айша бибі ару. Махаббаттың символына айналған арудың би қимылы сұлулықты паш етті, қазақ қызының көркемдігін, болмыс-мінезін, махаббатқа, сертке адалдығын бимен жеткізді. Бір сәтте қарадай түйіліп, сағызша созылып Қара жылан (биші Зейнеп Қалданова) шықты сахнаға. Музыка құдіреті сол, көрген жан жақсы мен жаманның, өкініш пен қуаныштың, түрлі эмоциялық сәттерді жанын шүберекке түйіп отырып көрер. Қара жылан ажал құшағына Айша аруды орады. Кеш келген Қарахан (Биші Бәйдәулет Сазабеков) өкініштен қан жұтты. Міне, өнер! Бұл көрініс көптің көкейінде қалды. Ұмытқан жоқ, ұмытылмайтын туынды. Өнердің тартылыс күші осы...

«Алатау» ән-би ансамблі десе тек жамбылдық жұрт қана емес, бүкіл республика жұртшылығы елең ете қалатын. Ол ансамбльдің бірегей болуының да өз сыры бар. Оның қоюшы-режиссері әйгілі «Гүлдер» ансамблінің іргетасын қалаған Серік Елеусізов еді. Ал, балетмейстері ретінде танымал талант Елдос Усин шақырылған болатын. Музыкалық жетекшілігін Садыхан Әубәкіров абыроймен алып жүрді. Сондықтан сөз жоқ, «Алатау» талай таланттар түлеп ұшқан

алтын ұя, өнер мектебі болғаны ақиқат. «Алатау» ән-би ансамблі алыс-жақын шет елге қазақ деген ел бар екенін, оның өз әуені, әні мен ғажайып аспабы домбырасы құдіретті екенін паш етті.

Іргетасын кілең мықтылар қалаған соң, ары қарайғы буынның абыроймен атқармауға хақысы да жоқ еді. Талантты жерлестеріміз ансамбльді жоғалтпай, жаңғыртып бүгінге дейін атын өшірмеуі оларға серт. Иә, бүгінгі күнгі елге танымал «Тараз» триосы осы үштіктің заңды жалғасы іспетті.

Бұрын Тараз десе өзге жақтың адамдарының көз алдына Қарахан, Айша бибі кесенелері елестей кететін. Қазір де солай. Көне шаһарды айшықтайтын бір белгісі осы тарихи орындар. Қазақтың Ұлы Жібек жолы бойында жатқан ең ежелгі қаласы Тараздың 2000 жылдық тойы дүниежүзілік құзырлы ұйым ЮНЕСКО-ның қаулысымен тойланғаны есте. Аңыз «Алатау» үштігі Фенникс құстай дәл осы тойда қайта туды. Тойға тарту, мерекеге шашу «Тараз» триосы» өмірге келді. Ендігі жерде көрермен

«Тараз» триосы шықса, жыр алыбы Жамбылдың жалғасы, ән кемеңгері Кененнің көзін көргендей қуанатын болды. Өнердің ұлылығы да осында. Қош, сонымен Алтынбек Қоразбаев, Мұхтар Рахманқұлов және Алтынбек Бекмұратовтар «Алатау» ән-би ансамблінің түбі-тамыры болса, одан кейін бұл топта біраз жерді жарлап, өнер көрсеткен Пернебек Оспанов пен Берік Қалиевтер де өз іздерін қалдырды. Қазіргі «Тараз» триосының әншілері Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері Асылхан Шүңіреков, «Ерен еңбегі үшін» медалінің иегері Ержан Ыдырысов және Ноян Сейділдаев аға буын салып кеткен сара жолды жалғастырушы, жаңғыртушылар. Олар орындайтын Кенен Әзірбаевтың «Бастау», «Әйт, шу, Көкшолақ», Исламбек Мамақовтың «Бесқопа», Аман Малдыбаевтың «Іңкәр сезім» және т.б. әндерін халық сүйіп тыңдайды. Қазақ өнерінің жанашыры Мұхтар Құл-Мұхаммедтің «Халық әндерін, Кененнің әндерін жаңғыртып келе жатқан ұжым – осы «Тараз» триосы» деп бағалауы үштіктің мәртебесін асқақтата түсті. Қазақ ән әлемінің алтын дауыс корифейлері Ермек Серкебаев, Бибігүл Төлегенова, Әлібек Дінішев, Қайрат Байбосыновтар да «Тараз» триосын сүйіп тыңдап, баталарын берген.

Тарих толқынындағы Тараздай көркем мінезді, сұлу үнді, үштіктің жігіттері көпшілікті қазақ әндерін-ақ айтып мойындатты. Қоңыр үн, жарқын дауыс пен сыңғырлаған қайран домбыраның үндесуі үштікті біраз белеске көтеріп тастады. Тіпті шет елдіктердің аттай қалап алдыртып, сағаттап тыңдайтын үштігіне айналды. «Тараз» республикалық «Жігер-жастар» фестивалінің лауреаты атанды. Мәскеуде өткен «Халық шаруашылығы жетістіктері көрмесінің» медалымен екі мәрте марапатталды. Мәскеу қаласындағы дәстүрлі түрде өтетін дода Бүкілодақтық «Жолдас ән» фестивалінің, республикалық халық творчествосы телевизиялық конкурсының жүлдегері болды. Кенен Әзірбаев атындағы республикалық «Шырқа, даусым!» ән конкурсында, халықаралық «Дала дауысы» радиотриосының топ жарды.

2005 жылы «Тараз» триосын тыңдауға Қара теңіздің арғы бетіндегі түрік ағайындар ниет білдірді. Бұл сапар «Тараз» триосы үшін үлкен абырой мен мадақ жинаған жұлдызды сәт еді. Түркияның сегіз қаласы бірден концерт беруге ұсыныс жасады.

«Түбі бір түркі әлемінің мәдениетінің астанасы Түркістан. Онда біздің ата-бабаларымыз жатыр. Тараз -Ұлы Жібек жолының күретаымыры. Ежелден экономиканың, сауданың дамыған орталығы болған» - деп құшақ жая қарсы алған түріктер өнерпаздарды құрметпен қарсы алып, әншілердің шабытын аша түсті. Араға жылдар салып «Тараз» триосының жолы Түркияға тағы түсті. 2016 жылы ТҮРКСОЙ бас хатшылығының ұйымдастыруымен Түркияда өткен Наурыз мерекесіне арналған мәдени іс-шарада «Тараз» триосы өнер көрсетті. Дауыстары көкке өрлеген қазақтың үш жігітін түрік халқы қалай ұмытсын. Құшақ жая, құрметпен қарсы алды.

Алыс-жақын шет елді бағындырып, Орта Азияға танымал болған «Тараз» триосының алдында Еуропа мемлекеттерінің де сахнасына қазақ өнерін паш етсек деген арман тұрды. Бұл да орындалды. 2013 жылы Қазақстан Республикасы мен Польша Республикасы арасындағы мәдени ынтымақтастықты нығайту мақсатында Варшава қаласында өткен «Менің Жібек жолым саған» атты мәдени күндер аясында үлкен концерт берілді. Еуропалықтардың қазақ домбырасына қызығып, зор дауысты біздің әншілеріміздің дарынына таң қалғанын әлемдік бұқаралық ақпарат құралдары жарыса жазып жатты.

Хронология не дейді?

2012 жылдың сәуір айынан бастап Жамбыл облыстық филармониясында «Алатау» фольклорлық ансамблі қайта құрылды. Бұл ансамбль 1970 жылы құрылған жастар ән-би ансамблінің ізін жалғастыра отырып, «Алатау» есімін қайта иеленді. Ансамбльдің жетекшісі халықаралық, республикалық конкурстардың лауреаты Дастан Көреген. Шығармашылық топтың құрамындағы артистер халықаралық, республикалық конкурстардың лауреаттары. Наурызхан Абдрахманов, Рауан Аблқасов, Дидар Басықараев, Даурен Далиев, Нүргелді Жолдасов, Гүлнәз Қали, Бахтияр Қылышбаев, Фариза Мәдияр, Токжан Шағырбаева, Айман Шерметовалар ансамбльдің дарындылары. Ұжым сазсырнай, сыбызғы, жетіген, қылқобыз, домбыра, шертер сияқты қазақтың көне аспаптарымен халықтың күйлері мен әндерін жоғары деңгейде насихаттап, көрермен ықыласына бөленуде.

«Бабалар сазы», «Бабадан қалған күмбір күй», «Тараз- ғасырлар куәсі», «Әулиеата сазы» сияқты халық музыкасының кештерін, концерттік бағдарламаларын республика, қала, облыс аудан орталықтарында ұйымдастырды.

Алматы қаласының орталық концерт залында «Елден сәлем» атты концертте өнер көрсетті. Өнер сапарларымен Астана, Алматы, Талдықорған, Шымкент, Түркістан, Орал, Ақтөбе қалаларында болды.

2012 жылы Қырғыз Республикасының Талас қаласына өнер сапарымен барып, қазақ халқының ұлттық музыкасын насихаттап қайтты.

2013 жылы Қазақстан Республикасы мен Польша Республикасы арасындағы мәдени ынтымақтастықты нығайту мақсатында Варшава қаласында өткен Жамбыл облысының «Менің Жібек жолым саған» атты мәдени күндеріне қатысты.

2013 жылы Елордамыз-Астана қаласының 15 жылдық мерейтойына орай І Халықаралық «Қаратау сарыны» атты дәстүрлі музыка фестивалінде өнер көрсетті.

2014 жылы ІІ Халықаралық «Қаратау сарыны – 2014» атты дәстүрлі музыка фестивалінде Алғыс хатпен марапатталды.

2013 жылы Түркияның Самсун қаласында ТҮРКСОЙ және Самсун әкімшілігінің ұйымдастыруымен өткен Халықаралық өнер фестиваліне қатысып, марапатталды.

2014-2015 жылдары Алматы қаласы «Хабар» агенттігінің жанынан ашылған «Білім және Мәдениет» телеарнасында дәстүрлі өнердің даралығын танытар «Ғасырлар пернесі» бағдарламасында концерттік бағдарламаларын ұсынды.

2016 жылы Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай «Алатау» фольклорлық ансамблінің орындауындағы «Қазақ елі» атты күйлер мен әндерінің CD жинағы жарық көрді.

2017 жылы «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесіне орай Жамбыл облысының күндері шеңберінде «Қазанат» қалалық ипподром аумағындағы этноауылда «Алатау сазы» атты концерт беріп, Астана қаласы әкімінің Алғыс хатымен марапатталды.

2017 жылдың 3-7 қараша аралығында Астана қаласында өткен XX «Шабыт» Халықаралық шығармашыл жастар фестиваліне қатысып, дипломант атанды.

Қобыз-сарын, домбыра-дәстүр

(Қазақ ұлт аспаптар оркестрі)

Әр ұлттың болмысы, мінезі, мәдениеті өнері арқылы көрінеді. Біздің өңір бесаспап өнерпаздардың мекені екеніне дау жоқ. Дәулескер күйші Ықылас Дүкенұлының өзі күйшіліктің бір академиясы. Өлкесін мәуелі сазға бөлеген қобызшының атымен Сарысу аймағын қалың қазақ «Ықылас елі» деп атап кеткен. Себебі арғы-бергі заманда бұл жерден қобызшылық өнер үзілмеген. Сарысуда күйдің ішіне түсіп тартатын небір дарындар өткен. Әрине, қобыз-сарын, домбыра-думан дейміз. Дәстүр жаңғырығы ұрпағын мұрасыз қалдырмады. Қазақтың қасиеті жеті нотаны жатқа білмеген, консерваторияда арнайы ілім алмаған ұл-қызына музыкалық түйсікті қанмен дарытты. Ұлтық өнерді, ата-баба өнерін жаңғыртып жүрген күйшілеріміз дала академиясы тудырған дарындар екеніне сөз жоқ. Күйші-ұстаз Аман Малдыбаев, Ержан Рысметовтер Жамбылдың күй өнерін жоқтатпай жалғаушылардың бірі әрі бірегейі. Өлкеде қазақтың ұлттық аспаптарын ұлықтамау үлкен сын. Бұл да сан санада тұрған арман болып қала бермеді. Өңіріміздің ұлттық өнерінің жанашыры ретінде ел ішіндегі өнерпаздардың өсуіне қолдау танытып, халқымыздың бай қазынасы – дәстүрлі өнерді ұмыттырмау мақсатында 2011 жылдың сәуір айынан бастап Жамбыл облысының әкімінің қолдауымен Жамбыл облыстық филармониясы жанынан «Қазақ ұлт аспаптар оркестрі» құрылды.

Оркестрдің құрылғанына орай 2012 жылдың 18 қазанында Тараз қаласында бір жылдық мерейтойы сән-салтанатымен аталып өтті. Айтулы мерекеде КСРО және ҚР Халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, қазақтың бұлбұл әншісі Бибігүл Төлегенова, Астана қаласы мемлекеттік филармониясының Қазақ халық аспаптар оркестрінің көркемдік жетекшісі және бас дирижеры, ҚР еңбек сіңірген қайраткері, профессор Айтқали Жайымов, сонымен қатар, Оңтүстік Қазақстан және Атырау облыстық филармонияларының бас дирижерлары Есіркеп Жолдасов, Орақ Жауыровтар арнайы келіп, өнер көрсетті.

Оркестрдің бас дирижеры Адай Жұматтың жанкешті жұмысы мен дирижеры, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері Мұқтар Рахманқұловтың сіңірген еңбегі орасан. Оркестрдің құрамында 50 кәсіби музыканттың жиналуы да көп қиындықты жеңілдеткені анық. Оркестрдің бірқатар домбырашылары аз ғана уақытта өнердегі табыстары үшін ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің, облыс әкімінің, облыстық мәдениет басқармасының «Алғыс хаттарымен» марапатталып үлгерді.

Оркестрдің барлық марапат пен қошеметтен биік алған сыйы – ҚР Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың Жамбыл облысына келген ресми сапарында салтанатты жиында өнер көрсетіп, Елбасының өзінің ризашылығына бөленуі болды. Көркемдік жетекшісі Дулат Байзилдаев, бас дирижері Адай Жұмат, оркестр құрамындағы өнерпаздар-Наурызхан Абдрахманов, Сания Абделиева, Рауан Аблкасов, Жалғас Аруанов, Ғалымжан Аликулов, Зарина Асанова, Ықылас Әуесбек, Сейсенби Бейсеуов, Аружан Бабиталиева, Мадина Байзилдаева, Дидар басұараев, Еркебұлан Жұмабеков, Әскербек Досанов, Дәурен Далиев, маржан Ербекеева, Жаңагүл Жолдыбаева, жанна Жолшиева, Асқар жасұзақов, Мұхит Исаев, Махамбет Көрпебаев, Балқыбек Құлмамбетов, Төрехан Көрпебаев, Разия Көрпебаева, Индира Қадралиева, салтанат Кенжебекова, Фариза Мадияр, Сәуле Маманова, Шинарай Мешітбаева, Қазбек Молдыбаев, Гүлмира Нұралиева, Мәди Сейдахмет, Николай Рыбалко, Ержан Рысметов, Гүлмира Сабалиева, Замира Смагулова, Балнұр Солтанбекова, Гүлбану Тұрысбекова, Айжан Туғанбаева, Ерболат Тауасаров, Айтолқын Ташполат, Еділ Усурханов, Айзат Утепбаева, Владимир Шенеман, Ақтоты Шегебаева, Сания Юсупалиевалар бір жылда жинақталып, репертуарларын лезде толықтырды. Табысты ұжым қай жерге болмасын ұялмай көрсететін дәрежеге күндіз-түнгі еңбектің нәтижесінде жетті. Астанада өткен ел Тәуелсіздігінің 20 жылдығына орай ұйымдастырылған мерекелік шарада өнер көрсетіп айтулы шараға үлес қосты. ҚР Халық жазушысы Шерхан Мұртазаның 80 жылдық мерейтойында ұлттық өнерді паш етті. Комозитор, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері Әбдімомын Желдібаевтың 75 жасқа толған мерейтойында күйшінің шығармаларын жоғары деңгейде орындап, ұнтаспаға басып шығаруға атсалысты. «Бабалар сазы», «Бабадан қалған күмбір күй», халық музыкасының кештерін қала, облыс аудан орталықтарында қойып, халықтың ризашылығына бөленді. Алматы қаласының орталық концерт залында «Елден сәлем» атты концертін беріп, «Мәдениет» телеарнасына бейнетүсірілімге түсті.

Алматы қаласындағы «Хабар» агенттігінің жанынан ашылған «Білім және Мәдениет» телеарнасында дәстүрлі өнердің даралығын танытар «Ғасырлар пернесі» бағдарламасында концерттік бағдарламаларын түсірді. Оркестрдің орындауындағы Жамбыл өңірі мен танымал қазақ композиторларының күйлері ұнтаспаға басылып, халыққа кеңінен насихатталуда.

«Айша бибіден» «Ақ кербезге дейін» («Айша бибі», «Үркер» және «Ақ кербез» би ансамбльдері)

Қазақ халқы би өнерінен кенде емес. Әлемді биімен тамсандырған Шара Жиенқұлова, биші Болат Аюхановтардың ізін ала Шұғыла Сапаралиевалар қазақ би өнерінің дәстүрі мен өрнегін сақтап, ұлттық фольклорымызды насихаттауда үлкен еңбек сіңірді. Жамбыл өңірі де би өнерін жат көрмеді. Оған дәлел ең алғаш филармонияның жанынан 1988 жылы құрылған «Айша бибі» би ансамблінің атының шартарапқа асқақтауы. Ансамбль негізін қалаушы балетмейстер, ұлттық бидің шебері атанған Байдәулет Сазабековтің жетекшілігімен көптеген өнер байқауларында топ жарды. Он жыл бойы ұлттық би мен әлем халықтарының биін кеңінен насихаттаған «Айша бибі» би ансамблі Елордамызға кетіп, бүгінгі күнге дейін әдемі өнерімен әлемді таңғалдырып жүр.

«Айша бибінің» орнын жоғалтпай филармония тарихында үкілі «Үркер» жалғастырды. Одан соң «Ақ кербез» би ансамблі дүниеге келді.

1997 жылы М.Х. Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университетінің жанынан «Үркер» атты би ансамблі құрылды. Оның негізін қалаушы балетмейстер Бибігүл Лечева. Ансамбль халық билерін және осы заманғы билерді шебер орындаушылығымен ерекше. Бұл ұжымның ерекшелігі – бишілері арнайы хореографияны бітірмеген, яғни түрлі мамандықта оқитын, дарынды студенттерден құрылған. 2005 жылдың қыркүйек

айынан бастап «Үркер» би ансамблі «Үкілі Үркер» атанып, Жамбыл облыстық филармониясында қызмет атқарып келді.

Құрылған уақыттан бері ансамбль көптеген жетістіктерге жетті. 1999 жылы Астана қаласында өткен «Шабыт-Миллениум» халықаралық фестивалінің, 2001 жылы Орал қаласында өткен «Шара Жиенқұлова» республикалық бишілер фестивалінің дипломанты болды. 2002 жылы Өскемен қаласында өткен «Жас толқын» студенттік жастар фестивалінде III орын алды. 2003 жылы Атырау қаласыда «Жас толқын» студенттік жастар фестивалінде бишілер Гран - при жүлдегері атанып топ жарды. 2005 жылы Украина мемлекетінің Ялта қаласында өткен «Творчество молодежи» атты халықаралық фестивалінің лауреаты. Сондай-ақ, 2006 жылы Әлем елдерінің халықаралық фольклорлық фестивалінің (Германия федерациялық республикасы Битбург қаласы) және Дүниежүзілік жастар фестивалінің (Германия федерациялық республикасы Прыом қаласы) лауреаты. 2007 жылы Түркияның Стамбул қаласында өткен дүниежүзі қазақтарының құрылтайында Жамбыл облыстық филармониясының құрамымен шақырылды. 2008 жылы Астананың 10 жылдық мерейтойына байланысты Израиль мемлекетіндегі Қазақстан Республикасының елшілігімен Тель-Авив қаласына арнайы концерттік бағдарламасымен қатысты.

2012 жылдың ақпан айында құрылған өнер ұжымы балетмейстер Айжан Қонарбаеваның арқасында біраз белестерді бағындырды. Қысқа уақытта облыстық конкурстар мен байқауларындағы жеңісін айтпағанда республикалық «Бұраң бел» би бәсекесінің III орынын иеленді. Астана қаласында өткен «Аймақтар аламаны» республикалық телебайқауына қатысып, жеңімпаз атанды. Астана қаласының әкімдігінің және «Наз» мемлекеттік би театрының ұйымдастыруымен «Баян-Сұлу» шоу балет студиясы өткізген II республикалық өнер конкурсының Гран-при жоғарғы жүлдесін жеңіп алды. Астана, Алматы, Шымкент, Түркістан, Кентау, Талдықорған, Ақтөбе, Орал қалаларында, Қырғыз Республикасында гастрольдік сапарда болып, көрерменді таңдай қақтырды.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің ықпалымен 2017 жылы Үнді Кеңесінің қолдауымен мәдени байланыстар негізінде ұйымдастырылған Нью-Дели қаласының Камани концерт залында үш күндік халықаралық халық биі фестивалінің жеті қойылымына қатысты. Ансамбль Үндістанның Порт-Блэр аралында, Гувахати, Шиллионг, Нью-Дели қалаларының тұрғылықты халқына өнер мерекесін ұсынып, қазақ елінің ұлттық жанрдағы би өнерін танытты. Гайана, Оңтүстік Африка, Германия, Тайланд, Белоруссия, Үндістан мемлекеттерінің хореографиялық ұжымда-

рынан кем түспеді. Жан Абламатов, Нигора Давранова, Азиза Джусипова, Ұлдана Жаңбырбай, Әнел Игілік, Гүлнұр Касымбек, Ақмарал Қалмұрат, Гүлнұр Сағынтаева, Мадина Тұран, Еділ Уакитовтар топтың талантты бишілері.

«Модерн-балет» маржандары («Модерн-балет» би тобы)

«Модерн-балет» би тобының филармония үшін алатын орны ерекше. Сан салалы өнерді маңына топтастырған өнер ұжымы заманауи сарынды серік еткен би тобын «Алатау» ән-би жастар ансамблінен 2012 жылдың қаңтар айынан бастап құрамына алды. Жетекшісі, халықаралық, республикалық байқаулардың лауреаты Ғабит Исмаиловтың хореографиялық қойылымдары көпшіліктің әсіресе жастардың сұранысындағы заманауи дүниелер. Құрамында бірнеше биші өнер көрсететін өнер ұжымы құрылған жылы ақ 27 мамырында «Баласағұн» орталық концерт залында алғашқы есеп беру концертін берді.

VIII облыстық жастар Дельфийлік ойындарына филармониядан «Хореография» аталымы бойынша «Модерн-балет» би тобы I орынды иеленді. Осы байқаудың Республикалық турында II орынды иеленіп, күміс медальмен марапатталды.

«Модерн-балет» би тобының маржандай бишілері облыстық филармонияның концерттерінде артистердің әндерін би қойылымдарымен көркемдеп, көрерменнің ыстық ықыласына бөленді.

«Мерейдің» мерейлі сәттері («Мерей» тобы)

«Мерей» тобы 2003 жылы Тараз қаласында құрылған. Әріпбай Мұсапановтың бастамасымен және жетекшілігімен алғашқы құрамы балалар үйінің тәрбиеленушілерінен жасақталды. 2007 жылдан бастап Жамбыл облыстық филармониясында жұмыс істейді. Салтанатты мерекелер мен дәстүрлі концерттік бағдарламаларда әр кезде жоғары деңгейде орындау шеберліктерімен көзге түсуде. Облыстық филармониясының әншілері ретінде барлық концерттерге қатысып, гастрольдік сапарларға шығып тұрады. Қазіргі таңда репертуарларын толықтырып облыстық, республикалық конкурстарға қатысуға дайындық үстінде. Халықаралық «Шабыт», «Бозторғай», конкурстарының лауреаты, республикалық «Арай», «Жас толқын» студенттік жастар фестивалінің дипломанты, республикалық «Нұр Отан» кубогінің және Жамбыл облысы әкімі сыйақысының иегерлері.

Жеті аспап, жеті мың алғыс (Вокалдық-аспаптық ансамбль)

Тараз қаласында өткен «Жас дәурен» атты облыстық вокалдық-аспаптық ансамбльдер фестивалінде бірі клавишін ұстап, екіншісі бас гитарада ойнап, соло гитарашы мен барабаншының ырғағына саксофоншының сазы қосылып, ұрмалы-соқпалы аспапшы мен электро-домбырашы әуенді әрі қарай әуелетіп әкеткені көз алдымызда. Түрлі

аспаптардың үйлесімінен шыққан ғажайып музыкаға естері кеткен көрермен ұзақ қол шапалақтап тұрып алған. Облыстық мәдениет басқармасының қолдауымен 2012 жылдың сәуір айында құрылған «Вокалдық-аспаптық ансамблі» сол бейгеде Гран при иеленді. Жеті музыкант қызмет ететін топтың жетекшісі Фархад Булатовтың табанды еңбек пен тәжірибелі жұмысының арқасында топтың мәртебесі талай жерде көтерілді.

Алған марапатпен тоқтап қалмай шығармашылық дамуды көздеген топқа 2014 жылы вокалдық-аспаптық ансамбльдің репертуарын толықтыру, шығармашылық тәжірибе алмасу мақсатында композитор, аранжировкашы Нұрлан Байгөзов арнайы шақыртылып, ВАА-ның кәсіби өсуіне қолдау көрсетілді.

Ансамбль гастрольдік концерттермен облыс елді-мекендерінде өнер көрсетіп, көрермен ықыласына бөленді. Репертуарында махаббат, достық, бейбітшілік, патриоттық әндер мен халық және шетелдік композиторлардың композициялары бар.

Бәсі биік «Балауса» («Балауса» цирк ұжымы)

Цирк ұжымы жалпы қазақ халқы үшін бөтендеу өнер түрі сияқты көрінеді. Дегенмен өркениетке ұмтылған өрелі ел болған соң, классиканы да бағындырдық, балетті де шыр айналдырдық. Сондықтан «Балауса» цирк ұжымының «Алатау» ән-би ансамблінің жанынан құрылуы, кейін 2012 жылдың қаңтар айында Талғат Альчикеновтың жетекшілігімен қайта сахнаға оралуы таң емес.

Жамбылдық цирк ұжымы елімізде тұңғыш рет көгершіндермен өнер көрсетудің тың қойылымдарын көрсетті. Олардың өнерлері республикада жоғары бағаланды. 2004 жылдан халықаралық «Шабыт» фестивалінде барлық аталымдар бойынша жүлдегер, жеңімпаз атанды. 2008 жылы Қытай Республикасында өткен цирк фестивалінде III орын алып, қола медальмен оралды. Ал, Арменияда өткен цирк фестивалінде «Буынсыз дене» аталымы бойынша I орынды қанжығалап, Алтын медальға ие болды.

Айдын Альчикенов, Талғат Альчикенов, Айдос Ахметов, Нұрбол Байтулеев, Азат Бейсен, Толғанай Жақанова, Дилана Жорабек, Жайдар Жорабек, Инабат Жорабек, Дулат Әлқожа, Арман Каербаяев, Владимир Марасанов, Ильяс Рахманқұлов, Талап Таубеков, Құрбан Мамедовтер өнер сапарларымен Шымкент, Түркістан, Кентау, Ақтөбе, Орал, Қызылорда және облыс елдімекендерінде болып, «Таңғажайып әлем», «Қиял әлемі» атты шоу концерттер қойып, ел ықыласына бөленді.

2015 жылы Ақтөбе қаласында өткен шығармашылық жастарды қолдау, ұжымдар арасында тәжірибе алмасу мақсатында «Әлия гүлі» VI Халықаралық шығармашыл балалар мен жасөспірімдер фестиваліне қатысып, «Үздік ұжым» атанды.

«Кәусардың» кереметі («Кәусар» вокалдық ансамблі)

2014 жылы филармония тағы бір тың бастама көтеріп «Кәусар» атты вокалдық ансамбль құрды. Бұған дейін өншілігімен танылған Назима Үсенова, Анар Айтқұлова және Дидар Игіліковтың жаңа қырынан көрінетін сәттері туды. Дидар Игіліков дирижерлік еткен ансамбльдің құрамында 16 музыкант бар.

Ұжымның кәсіби өсуіне және репертуар жинақтауына Құрманғазы атындағы Қазақ Ұлттық консерваториясының «Вокал және дирижерлау» факультетінің деканы Ғалымжан Берекешев арнайы шақыртылды. Ұжымның кәсіби қалыптасуы үшін мастер-класс өткізіп келеді. Азамат Алмерек, Ақтөре Орынбасар, Дамира Музатова, Ақерке Құрбан, Әсем Абдуалиева, Темірлан Жұмақанов, Нұржігіт Баймұратов, Ерұлан Бахыт, Дулат Жасұзақов, Арайлым Құрымбетова, Гүлназ Мамырамова, Динара Маханова, Нұргүл Мүсәлі, Перизат Орынбекова, Жұлдыз Өксікбаева, Дархан Қабыл, Мадина Бердиярова, Лаура Бексұлтанова, Азиз Құшақов, Жанар Тұлбаева, Дидар Игіліков, Гүлжан Шәріпхандардан құралған ансамбль үдеден шықты. Алматы, Талдықорған, Астана, Шымкент қалаларында өткен концерттерде ел ықыласына бірден бөленді. Қазіргі уақытта ансамбльдің репертуарында 50-ден аса достық, бейбітшілік, патриоттық әндер мен халық және шетелдік композиторлардың әндері бар.

2016 жылы ҚР Халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Алтынбек Қоразбаев атындағы ІІ халықаралық «Ән жырым саған – туған ел!» атты ән конкурсына қатысып, І орынды иеленді.

2015 жылдың 6-сәуірінде «Баласағұн» ОКЗ-да бір жылдық кешін атап өтті.

Сән-салтанаты жарасқан «Сымбат» («Сымбат» балдық-спорттық би тобы)

Жамбыл облыстық филармониясының «Сымбат» балдық-спорттық би тобы 2012 жылдың ақпан айында құрылды. Балетмейстер Жамбыл облысындағы балдық-спорттық би Федерациясының президенті Аида Төребекова.

Би тобы 2013 жылы Жамбыл облысы әкімдігі мәдениет басқармасының ұйымдастыруымен өткен «ARTMIX» өнер-семинарына қатысып, сертификат иеленді. 2014 жылы «Хабар» телеарнасында өткен «Хабарстар» телебағдарламасында өнер көрсетті.

2014 жылы Астана қаласында «Хабар» телеарнасында өткен «Аймақтар алааманы» республикалық телебайқауына қатысып, Алғыс хат иеленді. Астана қаласының әкімдігінің және «Наз» мемлекеттік би театрының қолдауымен «Баян-Сұлу» Шоу балет студиясы өткізген республикалық өнер конкурсында бірінші орынды иеленді. 2015 жылы «Баласағұн» концерт залында «Би маржандары» атты алғашқы есептік кешін өткізді. Қазіргі таңда қала, облыс көлемінде өтіп жүрген түрлі мәдени-көпшілік іс-шараларға белсене қатысып келеді. Ал осы ұжымның ізін жалғастырушы «Балауса» балдық-спорттық би тобы да облыстық филармонияның қазанында қайнап жүр. Олар біздің болашағымыз.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ
МИНИСТРЛІГІ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ
МИНИСТРЛІГІ

20

АСТА

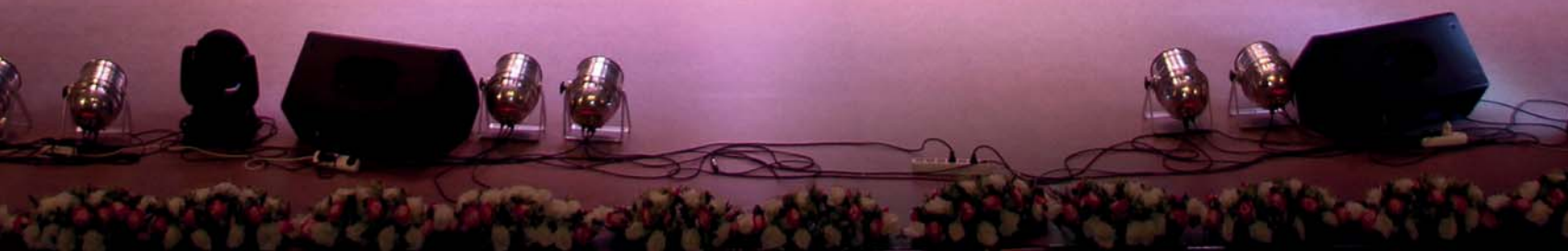

РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ

НА

III БӨЛІМ

О, ӨНЕР, ПАДИШАМСЫҢ СЫЙЫНАТЫН!

(Үлкен октава)

Құрметті оқырман!

Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясында ең алғаш ашылған күннен бастап еңбек еткен барлық адамдарды мүмкіндігінше көрсетуге тырыстық. Елу жылдық тарихты, осы аралықта мекемеде қызмет еткен адамдарды аз ғана уақыттың ішінде түгел қамту қиындық туғызды. Сондықтан аттары аталмай қалған адамдар болса өздерінен, қайтыс болып кеткендердің туған-туыс, балаларынан кешірім сұраймыз. Тізім Кенен Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясының кадр бөлімінің архивінен алынды. Түсіністікпен қарайды деп сенеміз...

К.Әзірбаев атындағы Жамбыл облыстық филармониясының қызметкерлері (1967-2018 ж.ж.)

1. Абаханова А.Е.
2. Абдеева В.А.
3. Абделиева С.Н.
4. Абдикаламов Ж.
5. Абдикаримов К.Т.
6. Абдикаримова А.К.
7. Абдикеримов А.Д.
8. Абдраев К.А.
9. Абдразайва Р.Н.
10. Абдраимов А.А.
11. Абдраймова Р.
12. Абдраманов А.И.
13. Абдрахманов Ә.А.
14. Абдрахманов Н.А.
15. Абдрашова Н.М.

**Тәкен МОЛДАҚЫНОВ,
ҚР Еңбек сіңірген артисі**

**«Тараз» ансамблі
көне Тараздың
ежелгі рухын
жаңғыртты»**

Біз ол кезде Алматыда Құрманғазы атындағы консерваторияда оқып жүрген студент едік. 1969 жылы Жамбыл облыстық филармониясының көркемдік жетекшісі, әрі директоры Нұрғазы Хамитұлы Жомартов оқу орнына арнайы өзі келді. Жамбылда жаңадан ашылып жатқан филармония туралы егжей-тегжейлі баяндағаны сонша оқу бітірмей тұрып Әулиеатаға аттанып кеткіміз келді. Бір жылды әрең өткізіп, диплом қолға тиген соң 1970 жылы бірден Жамбылға келдім. Директор қуана қарсы алды, солист-вокалист болып шыға келдім. Араға бір жыл салып, менің жеке көркемдік ұжымым болды. «Тараз» деген ансамбль еді ол. Ежелгі Тараз атауын ол кезде ешкім біле бермейтін. «Тараз» ансамблі көне Тараздың ежелгі рухын жаңғыртсын деп көне шаһардың атын өзім қойдым.

Ол жылдары Одақ көлеміндегі филармониялар өзін өзі асырайтын мекеме болды. Сондықтан, филармонияға Мәскеуден, қиыр шығыстан әншілерді, бишілерді шақырту дәстүрге айналды. Біз Владивостоктан бір барабаншыны, Мәскеуден бірнеше адамды арнайы алдырдық. Осылардың негізінде Украинада жасақталып, бізге келген «Огонек» деген орыс ансамблі құрылып, оны Леонид Леонидов басқарды.

70-80 жылдары адамдардың, халықтың өнерге, мәдениетке деген ықыласы ерекше еді. Радио мен теледидениенің онша дамымаған заманы. Мүмкін соның да әсері бар шығар, жұрттың бас қосатын, жиналатын жері де көп емес. Қалалық саябақтардағы би кештері, кинотеатр және филармонияның концерттік бағдарламалары халықтың бос уақытында көңіл-күйін көтеретін. Сол кездегі Қазақ ССР территориясындағы он бес облыстың өнерге деген, ән-жырға, күй мен биге деген сұранысын, талабын орындап отырған осы облыстық филармониялар десек артық айтқандық емес. Жылдық есептік концерттер беріп, Одақ көлеміндегі мемлекеттердің барлығын дерлік аралап шығатынбыз.

Өнердің өзі де қайтадан жаңарып, жаңғырып жатқан тұста қазақ әні мен қазақ музыкасының қайта түлеген кезінде өнерде жүрдік. Осы күні жақұтқа айналған жаңа күйлердің туған кезі. Шәмші Қалдаяқов бар, Әсет Бейсеуов, Әбілахат Еспаевтардың әні әуелеген тұсты біздің қазақ өнерінің «алтын ғасыры» деуге әбден болады. Қазақ барда өлмейтін ұлы шығармалар дәл сол жылдары дүниеге келді. Әрине әр дәуірдің өзінің тыңдармандары бар, көрермендері бар, орындаушылары бар. Бірақ кешегі ұлы Ақан, Біржан, Естай секілді ұлылардан қалған мұра сол кезде өзінің деңгейінде жалғасты. Өнер мен халықтың ара-жігінің ажырамауына себеп болған, өнер халық үшін десек сол өнердің көсегесі көгеріп, халыққа жеткен тұсы сол облыстардағы филармониялардың өмірге келген кездерінен басталады.

Жандар КӘРІБАЕВ,
«Құрмет» орденінің иегері

**«Нағыз өнер үшін
жаралған адамдар
бәріне шыдады»**

1986 жылғы «Желтоқсан оқиғасы» қазақ мәдениетінің қайта жаңғыруына қатты әсер етті. Өшкеніміз жанып, ұлттық құндылықтарымызды көтеруге көңіл бөліне бастады. Қазақстан Компартиясы ОК-нің хатшысы болып ұлт жанашыры, қазақ халқының ұлттық мәдениетінің, ана тілінің, дәстүрі мен әдет-ғұрпының жаңаруына елеулі үлес қосқан Өзбекәлі Жәнібековтың, үгіт-насихатқа мемлекет қайраткері Мырзатай Жолдасбековтың келуімен мәдениетке үлкен қолдау жасалды. Осы азаматтардың келуімен республика көлемінде ең алғаш наурыз мерекесін тойлау қолға алынды. Біз де Жамбыл жерінде де наурыз тойын салт-дәстүрге сай барынша атап өтуге көп күш салдық. Төрде ілініп, жәдігер болып қалған домбыраны қолға алып, қала, ауыл клубтарында наурыз-терме байқауын өткіздік. Филармонияның артистері облыстағы қандай мәдени шара

16. Абдуалиева А.С.
17. Абдувасиков М.М.
18. Абдуғаниева А.М.
19. Абдулаев О.А.
20. Абдулаев О.И.
21. Абдуллаева С.
22. Абдуллаева С.М.
23. Абдуов Н.С.
24. Абдурасулов А.
25. Абдухалиев Ж.Ж.
26. Абдухатов А.А.
27. Абдыкадыров У.Н.
28. Абдыкадырова А.Д.
29. Абдыкаламов Ж.Б.
30. Абдықадыров Ғ.Б.
31. Абезимов Ж.Ж.
32. Абенбаев Н.
33. Абенова С.А.
34. Абжанов В.А.
35. Абилдаева Р.А.
36. Абилдаева У.К.
37. Абилова К.
38. Абимселимова К.М.
39. Абитаева Т.К.
40. Абишев К.А.
41. Абишев С.
42. Абишева Л.А.
43. Абишева С.
44. Абишова Л.А.
45. Абламатов Ж.Т.
46. Абланбекқызы М.
47. Аблкасов Р.С.
48. Абрамов В.М.
49. Абрамс В.А.
50. Абсатаров М.
51. Абуова Д.
52. Абуова М.А.
53. Аверин А.Н.
54. Аверкин М.В.
55. Ағатаева А.Х.
56. Агранова Г.Р.
57. Адамбаева М.К.
58. Адахаев С.
59. Ажимухан Г.
60. Ажмуханов Д.А.
61. Ажмуханова Г.А.
62. Азаматова О.Б.
63. Азиматов Х.М.
64. Азولين И.К.
65. Айдабулов Н.
66. Айдарбеков Г.

67. Айдарбекова М.А.
68. Айжаханов Р.
69. Айинбекова Ш.М.
70. Айсина У.И.
71. Айтаханов Р.
72. Айтбаев М.Н.
73. Айтбаев Н.М.
74. Айткулов Ж.
75. Айткулов М.
76. Айткулова А.К.
77. Айткулова З.С.
78. Айткулова М.М.
79. Акбаров Р.А.
80. Акдилдаев Б.Д.
81. Акжолов М.Р.
82. Акимбеков И.
83. Аккожаев Ж.
84. Аккозина К.
85. Акраров М.
86. Акрарова Н.И.
87. Акрарова У.
88. Аксенов Ю.
89. Аксирбеков И.К.
90. Акурпеков М.Д.
91. Ақубай Б.Қ.
92. Алайдаров А.А.
93. Алдекенов С.М.
94. Александров А.Г.
95. Александров А.Н.
96. Александров И.С.
97. Александров Ю.П.
98. Александрова А.
99. Александрова З.
100. Алексеев С.В.
101. Алжанбаева Р.Р.
102. Алиаскарова Л.С.
103. Алибаев Е.А.
104. Алиев Е.О.
105. Аликулов Г.
106. Аликулова С.Ф.
107. Алимбеков Ж.Н.
108. Алимбекова А.С.
109. Алимбекова Г.С.
110. Алимкул Б.
111. Алимкулов Е.Ж.
112. Алимкулова Ш.А.
113. Алимханова А.Л.
114. Алиханова У.А.
115. Алмабаева А.К.
116. Алмереков А.Д.
117. Алпысбаев Б.М.

болмасын барлығына атсалысты. Кенен Әзірбаев атындағы ән байқауын ұйымдастырып, Сарысу топырағында Ықылас Дүкенұлының 150 жылдығына арналған қобызшылардың республикалық конкурсын қолға алдық. Есте қалған айтулы шарада белгілі қылқобызшы Құдайберген Нұрманов Ықылас бабаның рөлінде шығып, қылқобыз үнімен қазақ өнеріне сусап қалған халықтың құлақ құрышын қандырған керемет кез еді. Сол байқаулардың басы-қасында тікелей өзім жүріп, сценарийлеріне дейін өзіміз жазып шығатынбыз. Күй атасы Құрманғазының 175 жылдық мерейтойын да дүркіретіп өткіздік. Облыста алғаш рет Шу ауданында этнографиялық мереке өткіздік. Оған белгілі театр сыншысы, өнертанушы марқұм Әшірбек Сығайдың өзі келіп қатысып, оң бағасын беріп кеткен болатын. Осындай айтулы мәдени шараларды өткізе жүріп, мәдениет министрлігі тарапынан оң баға ала отырып өзіміздің өңірдегі мәдени ошақтардың материалдық техникалық базасын жақсарту жөнінде ұсыныс тастадық. Онымыз өз жемісін берді де. Есімде сол кезде филармонияға су жаңа автобус алғанымыз.

Филармонияның директоры Алтынбек Қоразбаев, Төкен Молдақынов, «Алатау» триосы және «Айша бибі» ансамблімен Алаштың Бес арысының 100 жылдығына бардық. Ол жиынға Елбасының өзі қатысты. Сонда республикадан жиналған артистердің бәрі регламент бойынша есептеліп, келісілгендей бір әннен орындап шықты. Жамбылдықтар да арнайы бекітілген бағдарламамен барған едік. Бірақ жиналған халықтың біздің өнерпаздарымызға, әсіресе «Алатау» триосына деген ықыласы ерекше болды. Қоярда қоймай бірнеше ән айтқызып, сахнадан әрең жіберген кезі әлі есімде. Семей қаласына Абайдың 150 жылдық тойында филармонияны алып бардық. Поэзияның елі, ақындықтың арда ордасы саналатын шығыс қазақстандықтарды белгілі айтыскерлер Шорабек Айдаров, Айнұр Тұрсынбаева, Мұхаметжан Тазабековтар көркем сөз, өткір ойларымен таң қалдырып, жамбылдық жыр мектебінің мәртебесін асқақтатқан түс болды.

Филармония ұжымы да өзге мәдени ошақтар секілді тоқырау заманды бастан өткерді, артистер жалақысыз жұмыс істеді. Бірақ қанша қиындық болса да ешкім филармония шаңырағын тастап кеткен жоқ. Бұл өнер адамының биіктігін, ұлылығын танытады. Нағыз өнер үшін жаралған адамдар қиындықтарға күліп қарады, өнімен қайсарлық танытты.

Әлібек ӘМЗЕЕВ,
жазушы-драматург,
ҚР Мәдениет қайраткері

«Нағыз өнер
иелерімен
қатар еңбек еттік»

1999 жылы Серік Әбікенұлы Үмбетовтың басшы болып келуіне байланысты облыстың мәдениет саласына жаңа леп келді. Тоқырау кезеңінде жабылып қалған мәдениет үйлері, кітапханалар, мәдениет ошақтарының қайта жанданып, қайта ашылуына мүмкіндік туды. Жасыратыны жоқ, облыстық мәдениет басқармасы да жоқ еді. Спорт, туризм, жастар ісі және мәдениет бәрі қосылып бір департамент болып кеткен. Мәдениет басқармасы бір бөлім ғана. Сол жылы Үмбетовтың тікелей тапсырмасымен мәдениетті бөліп, жеке өз алдына басқарма жасады. Ол кісі мені шақырып алып: «Осы облыстағы мәдениет саласын жақсы білетін адам сіз екенсіз. Оның ішінде қай жерде клуб, қай жерде кітапхана бар екенін, қай жерде саябақ бар екенін біледі деп естідім. Сол үшін сізді шақырып отырмын. Осы облыстағы мәдениет ошақтарын қайта қалпына келтіре аласыз ба?» деп сұрады. Бірден келіспедім. Алдымен көруім керек қой, не бар, не жоқ екенін. Басшы маған бір ай уақыт берді. «Бір айдың ішінде қарап, біліп, зерделеп, зерттеп көріңіз. Сосын бір жылдың ішінде қанша клуб, қанша кітапхана ашуға болатынын айтып, ұсыныс әкеліңіз»- деді. Кітапханаға бардым, газеттің тігінділерін көтердім, қай жерде жабылды, қай жерде жұмыс істеп тұр бәрін зерттедім. Аудандармен сөйлестім. Нәтижесінде облыста 70 кітапхана, 40 мәдениет үйін ашуға болады-ау деп топшыладым, Өйткені, ол кезде облыстың аумағында небәрі 21 кітапхана мен 16 мәдениет үйі ғана қалған еді. Сосын 2 театр, 1 филармония, музей үш филиалымен. Міне, біздің барлық мәдени ошақтарымыз осылар ғана болған. Бұл ұсынысымды тыңдаған әкім «жетпіс кітапхана мен қырық мәдениет үйі облысқа аз емес па?» деп сұрады. Мен «кешіріңіз, мен өзім азайтып айтып отырмын, себебі ертең орындай алмай қалып, ұятқа қалғым келмейді» деп ашығын айттым. Содан ол кісі күнтізбесін алып қарады да, «30-шы желтоқсан

118. Алпысбаев М.
119. Алпысбаева М.Б.
120. Алсейтов М.И.
121. Алсейтов Г.А.
122. Алсейтова А.А.
123. Алтаев Д.
124. Алтынбеков А.А.
125. Алтынбеков Ш.А.
126. Алфёров В.И.
127. Алчикенов А.А.
128. Альтмайер А.И.
129. Альчикенов Т.Д.
130. Альчикенова Г.М.
131. Аманжаолов Т.
132. Аманкелдиев Б.Е.
133. Аманов К.О.
134. Амантай С.Қ.
135. Амирбеков И.Ж.
136. Амирбетов Н.К.
137. Амиров Ш.
138. Амиропуло М.Г.
139. Анарбеков У.М.
140. Анастасиади М.А.
141. Анастасов П.Ю.
142. Анашова А.С.
143. Анваров Р.
144. Андреев А.Н.
145. Андреев В.А.
146. Андреев С.В.
147. Андрияненко Ю.И.ю
148. Андреева Л.Н.
149. Аникин О.Н.
150. Антонов В.Н.
151. Антонов Г.П.
152. Антонов П.И.
153. Ануркин В.Ф.
154. Апрелова Г.В.
155. Апрелова Г.В.
156. Апсенова Ю.Д.
157. Арехтны А.В.
158. Арещенко А.В.
159. Арипова С.Ш.
160. Аркаев В.И.
161. Артыкбаев М.М.
162. Аруанов Ж.Ә.
163. Архадьев В.Б.
164. Архадьева О.В.
165. Арымбаева Г.
166. Арымбекова М.А.
167. Арынов С.Д.

168. Асанбаев С.Н.
169. Асанбаева С.
170. Асанкулова Ж.С.
171. Асанкулова Р.И.
172. Асанова З.К.
173. Асеев В.И.
174. Асланов С.Л.
175. Асханбеков М.Д.
176. Асылбеков Ш.Т.
177. Атабаева Р.М.
178. Атанязова А.А.
179. Атовка А.И.
180. Ауганбаев К.Б.
181. Аульбеков Б.
182. Аунекова Ғ.
183. Аханова Б.М.
184. Ахмадулина А.П.
185. Ахметбекова Г.Д.
186. Ахметжанов Ш.А.
187. Ахметов А.К.
188. Ахметов Е.М.
189. Ахметов Н.И.
190. Ахметова Ж.Н.
191. Ахобадзе И.
192. Ахтамов Р.И.
193. Ашикармян А.А.
194. Ашимбекова Т.
195. Ашимханова А.
196. Аширбаев Ж.
197. Аширбаева Ш.А.
198. Аширов Х.С.
199. Аюбаев Б.А.
200. Аяпбергенов Т.А.
201. Әбдыралиев М.Р.
202. Әбдіқалық Г.Қ.
203. Әбділда Е.Д.
204. Әбілда А.А.
205. Әбілеков Д.К.
206. Әжімұхан Г.
207. Әкімбаева Ә.А.
208. Әлқожа Д.Ж.
209. Әлтен А.М.
210. Әлі Н.Н.
211. Әлімқұл Б.
212. Әлімқұл Е.Н.
213. Әлімқұлов Ә.А.
214. Әуесбек А.А.
215. Әуесбек Ы.Қ.
216. Бабаева И.
217. Бабажанов Х.С.
218. Бабакулов М.Т.

күні келіп маған есеп бересің»- деді. Сөйтіп мені облыстық мәдениет басқармасының басшысы етіп тағайындап жіберді. Сонымен не керек, мен облысты бір ай араладым. Бармаған жерім қалмады. Ауыл-аймақ, ферма бәріне бардым. Бір ауылға барған кезімде бір қап кітапты бір бөтелке араққа айырбастаған күндер борлыпты. Кітап қоятын ағаш сөрелердің бәрін отқа жағып жіберген. Кейбір кітапханаларға барсаң бәрі ашық-шашық, есік-терезесі сынған. Аудандық мәдениет бөлімдері ешкіммен шаруасы жоқ, өз-өздерімен. Осындай жағдайға түскен мәдениет саласын қайта қалпына келтіріп, шашылғанды жинап, басын құрап жылдың аяғында не керек біз облыста 100 кітапхана, 70 мәдениет үйін аштық. Және келісілгендей 30 желтоқсанда осы атқарылған жұмыстарым бойынша әкімге есеп бердім. Мәдениет қызметкерлеріне 2000 жылдан бастап 25 пайыздық айлығын, яғни айлықтың төрттен бір бөлігін тауып беріп, сол айлықпен ұстап отырдық. Мінеки, қиындықтың көкесі осы кездерде болған еді.

Жамбылда музыкалық кәсіби түрде білім беретін мәдени-ағарту училищесі бар болатын. Кейін музыкалық училищені гуманитарлық колледжге қосып жіберді. Филормонияға музыка мамандарын дайындау дәстүрі жоғала бастады. Содан кейін не істеу керек? Мен осы турасында Серік Әбікенұлының алдына «Алатау» жастар ән-би ансамблінен жеке дирекциясымен ашу туралы мәселе қойдым. Өнерге бейімі бар жастарды дайындауға, тәрбиелеуге бағыт алған мекеме болуы қажет еді. «Алатаудан» шыңдалған жас, ертең есейген кезде филармонияға барады. Осы ұсынысыма келісті облыс әкімі. Себебі, ол кезде өз алдына жеке кәсіби музыкалық училище ашуға мүмкіндік болмады. Солай 2001жылы «Алатау» жастар ән-би ансамблі ашылды. Алғашқы директоры Талғат Орынтаев болды. Оның ішінен менің бағыт-бағдарыммен жастардың цирк ұжымы ашылып, жұмыс жасай бастады. Осының алдында Астанада өңірдегі бірін бірі қайталайтын мекемелерді біріктіріп, жабу мәселесін көтеріп арнайы комиссия келген. Бірден «Алатауға» тиісті. «Филармония тұр, филармонияға ұқсас тағы бір ұжым не керек?» дейді. Оларға түсіндіріп, біраз сөз таластыруға тура келді. «Филармония ол деген кең ұғым. Онда фольклор бар, оркестр бар, камералық музыка бар, классикасы бар. Ал жастарды өнерге баулитын, ертеңгі сахна саңлақтарын дайындайтын оқу орны жоқ біздің өңірде. Сондықтан бұл ансамбль бізге ауадай қажет» - деп дәлелдеп, мен ансамбльді алып қалдым. 2010 жылы мен зейнетке кеттім. 2012 жылғы келген комиссияға жоғарыдағы мәселе түсіндірілмеген, содан олар ұжымды жапты. Ақырында

бүтіндей бір жастар ұжымы филармонияға қосылып, он бес адамдық «Алатау» фольклорлық ансамблі болып қана қалды. Қаншама қиын кезеңдер артта қалды, сол ауыр сәттерде сахнаны тастамай, өнерге адал болған жанкешті адамдармен қатарласа еңбек еткеніміз бүгінде естелік болып қалды.

**Айнұр СӘДЕНОВА,
скрипкашы, халықаралық
конкурстардың лауреаты**

**«Ұлт өнері –
тарихтың бір
тарауы»**

Ұлы Жібек жолы бойына орналасқан Жамбыл өңірі – береке-бірлігі жарасым тапқан елдіктің тұғырлы мекені. Әулие Ата жері өнерпаздарды үздіксіз тудырып отырған «алтын құрсақты» өңір. Ұлттық өнерді насихаттауда мәдени-ағарту шараларын тынымсыз ұйымдастырып, халыққа қызмет етіп келеді.

Облыстық филармонияның ең үлкен жеңісі де жемісі де «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» құрылуы дер едім. Бұл оркестр 2011 жылы Жамбыл облысының сол кездегі әкімі Қанат Алдабергенұлы Бозымбаевтың қолдауымен құрылған болатын. Жалғыз мен емес, бұл жерде ұжым болып, облыстың ұлттық өнерінің жанашырлары болып еңбектендік. Филармония басшылығына Алматыдан атақты әнші, жерлесіміз, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Сәуле Жанпейісованы арнайы шақырттық. Осы уақыт аралығында облыстық филармонияның көптеген шығармашылық жетістіктерге жеткенін мақтанышпен айтуға болады.

Ұлт өнері – тарихтың бір тарауы. Кез-келген ұлттың өзіндік ерекшелігі өнерімен танылады. Бүгінде 50 жылдық тарихы бар Жамбыл облыстық филармониясының алар асуы әлі алда.

219. Бабенко В.А.
220. Бабий Л.И
221. Бабий Ф.Е
222. Бабиталиева А.Ә.
223. Багаутдинов Д.С.
224. Багуславский А.Е.
225. Бадалов Р.
226. Бадыков А.А.
227. Бадыкова Д.А.
228. Бажурина А.В
229. Базалей А.В
230. Базарбекова Т.У.
231. Базилдаева М.С.
232. Базылбеков Б.Б.
233. Байбағысова З.Б.
234. Байбақынов А.А.
235. Байбенков В.В.
236. Байгубекова Ж.
237. Байда В.И.
238. Байерм Л.
239. Байешов Б.Б.
240. Байжігіт А.Е.
241. Байзаков Б.
242. Байзилдаев Д.Б.
243. Байкулиной .
244. Баймаханбетов Д.И.
245. Баймаханова А.М.
246. Баймуратов Н.Б.
247. Байназар Ф.Ш.
248. Байназаров Б.Б.
249. Байсақалов А.Д.
250. Байсбаев С.
251. Байсбаева А.
252. Байсерке Г.А.
253. Байсеркеев А.Р.
254. Байсымакова Ж.Б.
255. Байталиев Е.М.
256. Байходжаева Г.С.
257. Байчукенов Н.Т.
258. Бакигев В.Л.
259. Бакирадзе Г.
260. Бакиров М.Р.
261. Баландин А.П.
262. Баландина А.
263. Балгабаева К.С.
264. Баллес А.А.
265. Балтаев А.Т.
266. Балтапов А.И.
267. Барабали И.В.
268. Баранюков Н.М.

269. Баратова Б.С.
270. Барбенко В.А.
271. Барлыков Е.
272. Барсуков С. В.
273. Бархатов В.г.
274. Басарова А.Ж.
275. Басбаев С.Т.
276. Басканбаев А.Д.
277. Баскыраев Д.Б.
278. Бастиков А.В.
279. Бастрыгин В.Н.
280. Батраков С.К.
281. Батраков С.С.
282. Батретдинова Г.М.
283. Батулеев Н.А.
284. Батыров А.А.
285. Бауула А.А.
286. Бахараев И.С.
287. Бахараева И.Б.
288. Бахыт Е.С.
289. Бацула А.Б.
290. Бацула А.П.
291. Башпанов М.М.
292. Бегайдарова С.К.
293. Беделбаева П.М.
294. Безрученко В.Л.
295. Бейсебаев Н.А.
296. Бейсеқожа Б.М.
297. Бейсембекова Г.
298. Бейсен А.К.
299. Бейсенбаев Б.Б.
300. Бейсенбаев Б.К.
301. Бейсенбек Д.Е.
302. Бейсенбеков А.
303. Бейсенбеков Б.
304. Бейсенов Д.А.
305. Бейсеубаев Ә.М.
306. Бейсеуов С.
307. Бейшен А.
308. Бекбай М.А.
309. Бекбасаров Ж.О.
310. Бекбасарова К.
311. Бекбосунов Н.А.
312. Бекенова А.Д.
313. Бекенова Д.Ш.
314. Бекенова Ф.Б.
315. Бекзадина О.
316. Бекқұлова А.Ш.
317. Бекмуратов С.М.
318. Бексултанова Л.Б.
319. Бектанов Б.А.

**Гүлжахан ӨСЕРБАЕВА,
Қазақстанның еңбек
сіңірген қайраткері**

«Отбасылық ансамбльге айналдық»

Ән менің бала кезден жан серігім, әнді сүйген жүрек еш тыншымайды екен. Үнемі ізденумен жүретінмін. Атақты әншілер мен талантты өнерпаздарға еліктеп, солардай болсам деген арманмен өзімді шыңдадым. Қазақтың халық әндеріндегі асқақтық, жігерлілік, адам бойына шалқар шабыт сыйлайтын сұлулықты сезінбеу мүмкін емес. Осының бәрі мені қатты толғандыратын, шабыттандыратын.

1966 жылы Шымкенттегі филармонияның «Шалқыма» ансамбліне жаңадан келген кезім, музыка училищесінің дирижерлік факультетін бітірген өрімдей жас едім. Жолдасым Сыпатай Өсербаев Жамбылдағы мәдени-ағарту училищесін бітіріп, сонда жұмысқа келді. Еңбек жолымыз бірге түйіскен Сыпатай екеуміздің өмір жолымыз да тоғысып, 1967 жылы отау құрдық. Екі жылдан соң Жамбыл облысында өнер ордасының ашылуы көрші аймаққа да үлкен жаңалық болды. Қол ұстасқан өнерлі жұп жаңа өнер отауының есігін, көппен бірге аштық. Ол кезде директор Константин Шапошников болды.

Алғаш филармония ашылған жылы Асқар Тұрғынбаевтың ұйымдастыруымен бір-ақ ансамбль жұмыс жасады. Оның құрамында мен, жолдасым Сыпатай және Асқар Тұрғынбаевтың жұбайы Зухра төртеуіміз едік. Кейін «Жас толқын» ансамблі құрылып, Кенжағали Тәшкенов, Қорлан Аққазина сынды таланттармен ортамыз толды. Осы филармонияда өнер мен сахна қызықтарына толы бақытты сәттеріміз өтті. Отыз жыл сахнада өнер көрсеттім.

Тұңғыш қызымыз сол жылы туылып, атын осы ансамбльдің құрметіне Жастолқын деп қойдық. Біздің балаларымыз да осы филармониямен бірге өсті, гастрольдік сапарларымызда өзімізбен бірге жүрді.

**Мұхтар РАХМАНҚҰЛОВ,
Қазақстанның еңбек сіңірген
мәдениет қызметкері**

**«Тұңғыш трио
Жамбылда
құрылды»**

1970 жылдың қыркүйек айында «Алатау» ән-би ансамблі құрылды. Сол жылы желтоқсан айында алғашқы іссапарымызбен Германияға бардық. Одан әрі Чехословакияға, Польшаға, Болгарияға, Индияға, Бангладешке кеттік. Қазақтың ұлттық музыкасын, биін, әнін, күйін біраз шетелдің сахнасында көрсеттік, насихаттадық. Облыстық филармонияның сол кездегі әлеуетін, деңгейін осыған қарап-ақ зерделей беріңіз.

Біздің «Алатаудың» аты республикаға асқақтап, Қызылордада «Сыр сұлуы», Атырауда «Жайық қызы», Жезқазғанда «Ұлытау» ансамблі құрылды. Бұл да біз үшін үлкен мәртебе еді.

1974 жылы қазақ өнерінің тарихында тұңғыш рет үштік, яғни трио құрылды. Ол да біздің өлкеде қанат қаққан домбырашылардан құрылған «Алатау» триосы еді. Ол трио әлі күнге жасап келеді. Атауы ғана өзгерді, «Тараз» триосы. Қызмет бабымен, оқумен, жігіттер әскерге кеткен кездерде құрамы ауысып, өзгеріп тұрды. Бірақ трионың мүшелері қанша ауысқанымен, ол тарқаған жоқ, әлі күнге дамып, жаңарып, жалғасуда.

«Алатау» ансамблі жабылған соң мен филармонияға келдім. Мұнда мен үшін жаңалық болған кез – ол қазақ ұлттық аспаптар оркестрінің ашылуы еді. Жамбыл облысының сол кездегі әкімі Қанат Бозымбаев облыста қазақ ұлт аспаптар оркестрін құру туралы ұсынысты қолдап, тапсырма маған берілді. Осыған дейін біздің облысымыздағы «Талас толқыны», «Қызғалдақ», «Мойынқұм», «Шолпан» деген сияқты аудандық ансамбльдерді өзім жинап, ашқанмын. Тәжірибе жетеді, қолымнан келетін дүние сияқты. Облыс әкіміне «Маған үш күн уақыт беріңіз, үш күннен соң мәдениет басқармасынан адам жіберіңіз, солар келіп көрсін»- дедім. Филармонияның ғимаратында жөндеу жұмыстары жүріп жатқан. Театрдың кіші залын сұрап алып, өнерпаздардан 64 адам жинадым. Бірақ аспаптар жоқ, нота жоқ, нота қоятын пут жоқ. Соған

320. Бекташ-Оғлы А.
321. Белов В.И.
322. Белов Н.И.
323. Белокский В.П.
324. Белоусов В.В.
325. Белоусов Л.Ф.
326. Белуха Н.А.
327. Бельгибаев М. О.
328. Беляев В.Г.
329. Беляйкина Л.Н.
330. Берг А.Б.
331. Бердибаева Х.У
332. Бердибекова А.С.
333. Бердихожаев С.И.
334. Бердияров М.Қ.
335. Бердюгин В.А.
336. Бережков В.М.
337. Березовская Т.И.
338. Березовский А.С.
339. Березовский В.М.
340. Береснев Е.А.
341. Береуовская Т.
342. Беркалиева А.А.
343. Берікова Д.А.
344. Бесбаев С.
345. Бибииков А.А.
346. Бизиков.
347. Бисенбаев Т.М.
348. Бисенбаева Н.С.
349. Бланшей М.М.
350. Блюденев В.А.
351. Бобков А.Б.
352. Боброва Н.А.
353. Бовин В.Е.
354. Богачева О.Б.
355. Богданов Ю.В.
356. Богданова Н.Р.
357. Богомоллов Е.В.
358. Богуанова Н.П.
359. Божбан Ж.С.
360. Боков А.Б.
361. Боландин А.П.
362. Болатов Н.Б.
363. Бологутина А.А.
364. Болотов Н.В.
365. Болысбек Қ.Ж.
366. Бондарева Н.И.
367. Боранбаев С.
368. Боровик Е.
369. Борошенко В.А.
370. Бостанова И.К.

371. Бочков Г.В.
372. Бредгауер Я.И.
373. Брусова И.В.
374. Бубликов К.М.
375. Бугаева Р.Г.
376. Буденная Ю.В.
377. Буковская Л.С.
378. Букреев Н.А.
379. Булахова Г.А.
380. Булыга В.П.
381. Буралхиев М.Ш
382. Бургенбаева Б.Б.
383. Бурдин А.Г.
384. Буркина О.М.
385. Бурнос С.С
386. Бухпанов Б.Р.
387. Бучаков А.А.
388. Бушуева Г.Г.
389. Бықыбаев Н.Д.
390. Бычков И.А.
391. Бюрачинский В.П
392. Вавиленков С.М.
393. Важ Н.
394. Вальтер Р.И.
395. Вандакуров Н.П.
396. Варватов А.Г
397. Варсегов В.А.
398. Варцемах А.В
399. Василенко А.А.
400. Василисков Ю.В.
401. Васильев Н.С.
402. Васнецова В.М.
403. Вахрутева В.Т
404. Вахрутов.
405. Вахрушев В.Г.
406. Вахрушев Ю.Е.
407. Вегелин А.Х.
408. Велю Г.И.
409. Вергун А.Т.
410. Верхола Э.Л.
411. Ветров О.И.
412. Видясов В.Н.
413. Викторov Л.В.
414. Вилинский Б.Н.
415. Вингелевский Н.Г
416. Вингилевская В.В.
417. Вингилевская Л.А.
418. Вингилевская Н.Г.
419. Вингилевская Р.И.
420. Вингилевская Р.Н.
421. Вингилевская Т.Г.

қарамастан барымен базар, ақылдастық-кеңестік, дайындық жасадық. Үшінші күні түске дейін дайындалдық, басқармадан келеді дегендер жоқ. Ары отырдық, бері отырдық. Бір уақытта шыдай алмай астыңғы қабатқа түссем, Тілепберген мен мәдениет басқармасының басшысының орынбасары Бақыт Тілегенқызы тұр. «Неге кірмейсіздер?» десем, «Қорқып тұрмыз, толқып тұрмыз! Құдды бір Құрманғазы оркестрі ойнап жатқандай ғой, бір жағынан мүмкін емес деп сене де алмай тұрмыз!» дегені. Көрді, тыңдады, риза болды. Содан ол кісілер қуанып, мән-жайды облыс әкіміне жеткізген, ол кісі бір айдан кейін 50 адамға штат ашып беремін депті. Сөйтіп біз де, облыс әкімі де сөзімізде тұрып, 8 наурызда алғашқы концертімізді бердік. ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты Нұржамал Үсенбаева келіп, біздің оркестрмен ән айтты. Сол құрамымызбен Астанаға, Алматыға гастролдік сапарларға шығып жүрдік. ЭКСПО-2017 халықаралық көрмесінде Жамбыл облысының мәдениет күндерінде үлкен концерт болып, астаналық қонақтардың таңдайын қақтырдық. Қазір оркестріміздің жағдайы жақсы. Астанадан ҚР Еңбек сіңірген қайраткері, профессор Айтқали Жайымов, Тәттімбет атындағы академиялық халық аспаптары оркестрінің бас дирижері әрі көркемдік жетекшісі Ерлан Бақтыгереев, Құрманғазы оркестрінің дирижері, ҚР еңбек сіңірген қайраткері Жанас Бекентұров бірнеше рет келіп, оркестрмен жұмыс істеді.

**Байдәулет САЗАБЕКОВ,
Қазақстанның еңбегі сіңген
мәдениет қызметкері,
балетмейстер**

**«Айша бибіні»
әлем таныды»**

Алматыда оқу бітірген соң бізді Торғайға жолдамамен үш жылға жұмысқа жіберген болатын. 1978 жылы Торғайдан дәм-тұз тартып Жамбылдағы «Алатау» ән-би ансамбліне балетмейстер болып келдім. Көптеген шығармашылық жұмысымның куәсі болған Әулиеата жерінде табан аудармай жиырма жыл еңбек еттім. 1988 жылы «Айша бибі» ансамблін

құрдым. «Айша бибімен» талай жерді араладық, әлемге өңірдің өнерін таныттық. Көптеген талантты бұлақтың көзін ашып, би өнеріне баулыдым. Тек қазақ өнеріне ғана емес, дүниежүзі халықтарының биіне баулыдым шәкірттерімді. Жамбылда жүргенде ансамбльдің, өзімнің сахнаға шығатын киімдерімнің үлгісін шығарманың тақырыбына сай өзім жасап отырдым. 1997 жылы Халықаралық «Шабьт» фестивалінде біздің ансамбль лауреат атанды. Елорданың төрінде алған жүлде Астанаға ауысуға жолдама болған сияқты. Содан мені бас қалаға шақырып, Астанаға кеттім. Қазір зейнеттемін, бірақ соған қарамастан Астана маңындағы Қабанбай батыр ауылында «Інжу Маржан» деген орталықта би тобын ашып, жастарды әлі күнге өнерге баулудамын.

Бибігүл ЛЕЧЕВА,
балетмейстер

«Елордада жүрсем де Таразымды сағынамын»

Менің филармониямен, филармония сахнасымен байланысым 14 жасымнан басталған. 14 жасымда Байдәулет Сазабеков ағамыз құрған «Айша бибі» ансамблінің құрамына қабылданып, жастайымнан сол өнер ұжымымен біраз жетістіктерге жеттім. «Айша бибі» ансамблі сол кезеңде аты дүркіреп тұрды, талай елдерді араладық. Осылайша мен «Айша бибіде» табаны күректей 20 жыл биледім. Кейін Тараз мемлекеттік университетінде жүріп өзім «Үркер» ансамблін құрдым. Түрлі байқауларға қатысып, көзге түсе бастадық. Сол тұста филармонияның директоры Сейітқасым Шерімұлының шақыртуымен мен және менің «Үркер» ансамблім толық құраммен Жамбыл облыстық филармониясына қабылдандық. Ол шамамен 2005 жылдары еді. Мен филармонияда 2011 жылға дейін «Үркер» ансамблінің жетекшісі әрі балетмейстер болдым. Филармонияның қолдауымен «Үркер» ансамблі көптеген шетелдерге шықты. Атап айтсақ, Франция, Германия,

422. Вингилевский В.В.
423. Вингилевский Г.А.
424. Вингилевский Н.В.
425. Вингилевский Р.И.
426. Вингилевский С.Г.
427. Вингилевский Т.В.
428. Виндгольц В.А.
429. Виниченко Б.Я.
430. Виноградов В.Ю.
431. Вихрова И.Ф.
432. Владимиров А.Н.
433. Владимиров В.П.
434. Воловщук В.А.
435. Волчков В.
436. Волčkова И.Л.
437. Воробьев А.П.
438. Воробьева Е.А.
439. Воронин Н.П.
440. Воронов В.Г.
441. Воронова В.Г.
442. Воронцов А.Н.
443. Воронцов Н.Н.
444. Воронцова Н.Г.
445. Вундер А.А.
446. Гааг А.П.
447. Гаврилов А.Б.
448. Гаврилов В.И.
449. Гаврилов П.Г.
450. Гаврилов Ю.В.
451. Гайнулина Д.М.
452. Гайнуллина Т.М.
453. Гайсин А.А.
454. Гайсин А.И.
455. Гайсина О.М.
456. Галанчукова Н.В.
457. Гализиков В.В.
458. Галилеев М.И.
459. Галиулина К.Ш.
460. Гальперин В.М.
461. Гарбер С.А.
462. Гейбтман В.И.
463. Гейт И.И.
464. Генелев Л.В.
465. Генемс М.В.
466. Генъ И.Я.
467. Генъ Н.П.
468. Герасимов В.М.
469. Герасимова Ж.М.
470. Гильмутдинова С.И.
471. Гильмутдинова С.
472. Гиндос Ю.М.

473. Гинзбург Л.Б.
474. Гипкин В.Е.
475. Гиркина Ю.В.
476. Гладков А.Н.
477. Гладковский В.А.
478. Глазунова Е.Ф.
479. Глухов В.И.
480. Глушаев Б.
481. Глущенко В.В.
482. Голдобина Л.Д.
483. Головченко А.С.
484. Голощанов Г.Н.
485. Голощанов Н.Г.
486. Голубев Н.П.
487. Гольцов В.Г.
488. Гомзинов В.Е.
489. Горбенко А.К.
490. Горгонова П.Н.
491. Горкакова Л.А.
492. Горон В.И.
493. Горчакова Л.Н.
494. Горшков Г.А.
495. Горьковский В.Т.
496. Горюнова И.П.
497. Горякина В.Ф.
498. Горячев Ф.И.
499. Горячева М.А.
500. Гостев В.В.
501. Готовцев В.П.
502. Гочянова Л.А.
503. Гранда Л.А.
504. Грандо Э.А.
505. Грачева И.Б.
506. Гребенников А.С.
507. Гребенчук А.А.
508. Греджева Т.В.
509. Григорьева П.П.
510. Григорьев В.И.
511. Гринберг В.И.
512. Губарев Н.В.
513. Губашев Т.А.
514. Губин И.В.
515. Гук С.С.
516. Гукленков А.Е.
517. Гукленкова А.И.
518. Гульдман В.Б.
519. Гуренков А.И.
520. Гурина И.В.
521. Гурков А.В.
522. Гусева В.Т.
523. Давранова Н.Н.

Израиль, Түркия, Қырым елдеріне сапарлап, барлық кезде жүлдемен оралып жүрдік. Лауреат атандық.

Қазір мен Астанада оқушылар сарайында балетмейстер-режиссер қызметіндемін. Мұнда да өзімнің екінші «Үркер» ансамблімді құрдым. Биге бейімі бар жас жеткіншектерді баулып, үйретіп келемін. Үлкен қалада жүрсем де туған жерімді – Таразымды, алғаш мені өнерге баулыған ортама – филармониямды сағынып тұрамын. Маған ыстық көрінеді қашанда. Талай таланттың көзін ашқан, өнерге сара жол салып берген құтты мекен – Жамбыл облыстық филармониясы!

**Әріпбай МҰСАПАНОВ,
Жамбыл облыстық
филармониясының
көркемдік жетекшісі**

**«Жастарға шабыт
бергім келіп
тұрады»**

Қазақ даласындағы барлық өнер адамдарын, әсересе өнерлі жастарды қатты бағалаймын. Бізге үйретіп кеткен өнерлі кісілер бар, біз тәрбие беріп жатқан өскелең ұрпақ бар, мен барлығын қадірлеймін. Өйткені, өнер физикалық күш салып жасай салатын құрылыс жұмысы емес. Ол Алланың берген қасиеті, дарыны. Барлық адамның бағына бірдей беріле бермейді. Сол өнерді паш етіп, сыртқа шығарып, оны халыққа жеткізе білу қиынның қиыны. Өнерге жоғарғы математика да жете алмайды. Теңдессіз дүние. Сондықтан да өнерде жүрген адамдар екі өмір сүреді. Біреуі өзінің өмірі, екіншісі өнердегі өмірі.

Мен Алматыдағы Ахмет Жұбанов атындағы музыкалық мектеп интернатын бітірдім. 1974 жылы Жамбылға келдім. Филармония ол кезде Т.Рысқұлов саябағының ішінде болатын. Сонда алғаш «Қарлығаш» деген ансамбльге келіп, қабылданып, бір жылдай жұмыс істедім. Артынша өзімнің туған жерім Меркі ауданына барып, «Меркі әуендері» атты ансамбльді құрып, 1993 жылға дейін 18 жыл басқардым. Кенен амамыз бен Нұрғиса Тілендиевтің көзін көрдім, тәлім-тәрбиесін алдым. Шәмші ағамыздың әндеріне құштар болып, тәнті болдым.

Ол кісілердің әндері шырқалып жатса, соны өзімше аспапқа салып орындап көруге, соған үйлесімділік жасауға талпындым. Өр шығармасына ден қойып, музыкалық жағынан талдау жасап жүретінмін. Өнерге деген құштарлығымды дамытуға Алтынбек Қоразбаев, Мұхтар Рахманқұлов ағаларымыздың көп ықпалы тиді. 1990 жылдары тоқырау кезеңінде өнерден біраз қол үзіп қалдым, рас. Бірақ 2001 жылы қайта Таразға филармонияға келдім. Балалар үйінің тәрбиеленушілерінен «Мерей» тобын құрдым. Сол балалармен біраз еңбек етіп, жолға салдым. «Мерей» тобының биыл 30-шы құрамымен жұмыс істеп жатырмын. Көптеген өнерлі жастарды қанаттандырып, шығардым осы филармониядан. Олар Астанада, Алматыда жұмыс істеп, оқып жүр.

Менің филармониядағы, жалпы өнер жолындағы өзіме ұнайтын, өзім сүйіп жасайтын ісім осы – шәкірт тәрбиелеу, соларға дұрыс бағыт-бағдар беру. Менің алғашқы шәкірттерім сонау «Меркі әуендерінен» басталады. Қазір өзіміздің филармонияның белді әншілерінің бірі Оңал Азаматова, Рәзия Мәдіханова, Динара Қыпшақ, Дәмира Мұзатова, Гүлжан Шәріпхан, Арайлым Құрымбетова, Жанна Асанқұлова барлығы менің шәкірттерім.

Бейбітхан МӘДІХАНОВ,
музыкалық көркемдеуші

**«Кішкентай үйден
үлкен өнерге жол
салдық»**

Кішкентай кезімнен өнерге құмар болып, гитара тартып, баян ойнап өскен мені 1973 жылы мектепті бітірген соң әпкем Нұрлықұл Зарлыханова осында алып келді. Өзі опера студиясын бітірген, өнер адамы інісінің де өнер жолына түскенін қаласа керек. Ол кезде Аманбай Басқынбаев, Сыпатай Өсербаев, Тәкен Молдақынов ағаларымыз бар, Сайлау Бердіқожаев, Мұса Жүкеновтермен етене араластық. Солармен бірге бірінші рет гитара мен екі баянмен Қырғызстан жаққа

524. Давреченский К.А.
525. Давыдов Н.П.
526. Дадабаев Ш.Д.
527. Дадашев С.М.
528. Далиев Б.Ж.
529. Далиев Д.Ө.
530. Дамм А.Д.
531. Данелкин А.А.
532. Данилкин А.Л.
533. Данилов М.В.
534. Даниярова Л.С.
535. Даренский Ю.М.
536. Дармина Е.А.
537. Дарминова Е.М.
538. Даулетбекулы А.
539. Даулетов А.
540. Дауренбеков К.К.
541. Дегтяров В.И.
542. Демешев К.М.
543. Денисов Д.Ю.
544. Деревянко В.Н.
545. Джайнаков Б.К.
546. Джакишева Л.С.
547. Джакупов А.Д.
548. Джанибеков К.Е.
549. Джанибеков Т.Е.
550. Жанкулиев А.К.
551. Джасыбаев А.
552. Джаугалиев Б.Д.
553. Джетыбаев Н.К.
554. Жиенбетов С.К.
555. Джинбетов С.К.
556. Джоламанов Т.
557. Жолдасбекова С.О.
558. Жолдасов М.А.
559. Джубаева С.С.
560. Джуванышев Н.Д.
561. Джуванышева Н.Д.
562. Джузеев И.Б.
563. Джукенов М.Р.
564. Джукенова М.Р.
565. Джумабеков А.
566. Джумабеков Е.М.
567. Джумабекова М.А.
568. Джуманазарова А.А.
569. Джуманов А.А.
570. Джуманова М.А.
571. Джумашев С.Б.
572. Джумашев Ч.Б.
573. Джусипова А.Н.
574. Дильдабекова Б.К.

575. Дитц А.
576. Диханбаева Д.С.
577. Дмитриук Ж.С.
578. Добрикова Н.В.
579. Долоталиев К.А.
580. Дорожкин В.В.
581. Досалиев Е.
582. Досалиева С.
583. Досанов А.А.
584. Досанов О.А.
585. Досболова Ф.И.
586. Досжанов Д.
587. Досумбекова Г.Г.
588. Досыбиев Д.У.
589. Досыбиев З.У.
590. Дробот Г.Э.
591. Дроженко В.В.
592. Дроженко В.Н.
593. Дроженко Н.Л.
594. Дроженко Н.М.
595. Дроженко П.В.
596. Дроздов Е.Н.
597. Дронов В.В.
598. Дубровин В.Н.
599. Дудов В.П.
600. Дудченко А.Г.
601. Дуйсбаев С.Т.
602. Дуйсебаева Н.
603. Дуйсен Л.Д.
604. Дуйсенбаев Н.Б.
605. Дуйсенбиева Ж.К.
606. Дуйсенова М.Т.
607. Дукенбаев Д.К.
608. Дулепов Н.И.
609. Дутко И.В.
610. Дутко Л.Н.
611. Духновская Л.А.
612. Духновский О.М.
613. Дүйсебаева Н.
614. Дүкенбаев Д.К.
615. Дывак И.Е.
616. Евдокимов А.Н.
617. Евстратенко Ю.М.
618. Егембердиева Г.Д.
619. Егоров Ю.Б.
620. Егорова Л.И.
621. Едых И.Э.
622. Елисеев В.Г.
623. Елохина М.В.
624. Елубаев Б.
625. Емшина Э.П.

гастрольге шыққаным әлі күнге есімде. Содан бері өнерден алшақтап кеткен емеспін. Арасында 1974 жылы әскерге барып келдім екі жылға.

Филармонияның маған берген ең үлкен сыйы – сахнада жүріп, өмірлік жолдасыммен таныстым. Тағдыр дегенді қойсаңшы, 1982 жылы жарым Рәзия жұлдыздай жарқырап филармонияға жұмысқа келді. Өнімен де әдемілігімен де жүрегімді баурап алды. Көңіліміз жарасқан соң 1985 жылы шаңырақ көтердік. Бір ұл, бір қызымыз бар. Қазір немере тәрбиелеп отырымыз.

Саябақта орналасқан кішкентай ғана филармонияның ғимаратынан үлкен өнерге жол салдық. Ансамбльде жүрген жас жігіттер мен қыздардың көбі бір-бірімен көңіл жарастырып, шаңырақ көтерді. Мақсат Салықов пен Шолпан, Қаржау мен Анна, тағысын тағылар. Бұл да біздің өнеріміздің өмірімізге жасаған сыйы деп білеміз. Өмірде де, өнерде де бірге жүретін жартымызды біз осы киелі шаңырақтан таптық. Әлі күнге қол ұстасып бірге келеміз.

**Рәзия МӘДІХАНОВА,
ҚР Еңбек сіңірген мәдениет
қайраткері**

**«Арманым
адастырған емес»**

Менің филармонияға келуім, жалпы өнерге келуімнің өзі жанкештілік. Адам өзі жаны қалаған іске талпынса, соған шын берілсе, ешқандай кедергіге қарамай, арманына жетеді екен. Біздің кезде республика бойынша үлкен іріктеу болатын, әнші боламын деген мектеп бітірген түлектер алдымен сол конкурсқа қатысатын. Тек бәйгеден суырылып шыққан сәйгүліктей мықтылар мүйізі қарағайдай музыкалық оқу орындарына жолдама алатын. Міне, сол конкурсқа мен мектеп бітірген жылы үлгермей қалып, ауылда қалып қойдым. Екінші жылы қатысып, опера студиясына Бибігүл Төлегенованың класына қабылдандым. Армандаған оқуға

түсіп тұрған жерімнен әкем қайтарып алды. Қазақтың ерте-
ректен келе жатқан тәрбиесі сахнада өнер көрсететін артист,
әншілерге теріс көзқараста қалыптасты. «Қой қарағым,
Арғынның қызы операда оқиды екен» деген не сұмдық?» деп
әкем наразы болды. Амалсыз, қабылданып тұрған оқуымды
тастап, Алматыда тоқыма училищесіне түстім. Оқуымды
бітірген соң Меркіге келдім де, бәрібір сол өз дегеніммен
өнердің қайнап тұрған ортасына кіріп кеттім. «Меркі әуен-
дерінің» дүркіреп тұрған кезі. Әріпбай Мұсапанов пен Отан
әпкеміздің қарамағында жұмыс істедім. 1982 жылы Жамбыл
облыстық филармониясында әншілерді қабылдауға конкурс
жарияланып, кәсіби деңгейде өзімді дамытсам, үлкен сахнаға
шықсам деген мақсатпен Жамбылға жолға шықтым. Директор
Алтынбек Қоразбаевтың өзі қабылдап, конкурстан өткізуі
ең бақытты, ең қуанышты кездерімнің бірі. Филармония
ұжымының қатарына қабылданғаным кәсіби сахнаға шығуға
мүмкіндік алуым еді. Осы қара шаңырағымда өмірлік серігім
Бекенайды таптым, отбасылы болдым. Ол менің көркемдік
жетекшім ғана емес ұстазым. Өнді таңдауда, репертуарды
жасауда маған әлі күнге кеңес беріп, жол көрсетіп отырады.

Өмірімнің ұмытылмас кезеңі, сахнадағы сәулелі сәтімнің
бірі, Бари Алибасов продюсерлік еткен ресейлік «Нана»
тобымен Жамбылдың стадионында 3000-нан астам халықтың
алдында ән айттым. Соншама жұрттың алдына атақты топпен
ән айту әркімнің басына беріле бермейтін бақ деп білемін.

Құдайберген НҰРМАНОВ,
кылқобызшы

«Нұрғиса
Тілендиевтен дәріс
алдық»

1985 жылы сәуір айында мен филармонияға көркемдік
жетекші болып келіп, 1993 жылға дейін қызмет еттім. Ол
кезде облыстық филармониялар «Қазақконцертке» қарайтын.
Сондықтан филармонияның көркемдік жетекшісі «Қазақкон-

626. Ербекеева М.Б.
627. Ергалиев О.Е.
628. Ердаулетов Б.А.
629. Ережепов Н.Р.
630. Ерецкий Д.А.
631. Ержанов К.Х.
632. Еркетаев.
633. Ермаганбетов К.М.
634. Ермакбаев С.Р.
635. Ермовский Н.Л.
636. Ермакашева Г.Р.
637. Ертаев К.М.
638. Ертуған Ө.Т.
639. Ерубеева А.А.
640. Ерімбетов Қ.
641. Ерімбетова Қ.
642. Есалиева Г.Р.
643. Есбергенова Л.
644. Есболганова З.М.
645. Есбулганова М.
646. Есекеева А.М.
647. Есеналиева Д.А.
648. Есенбеков Б.Д.
649. Есенбекова Ж.Н.
650. Есенжолов С.
651. Есенков Б.Д.
652. Есенқұл Ш.Б.
653. Есенқұлова М.Д.
654. Есенов Р.
655. Ескельдиев М.С.
656. Еспенбетов Р.
657. Есіркеп М.Е.
658. Ефанов Д.Н.
659. Ефименко В.А.
660. Ефимов А.Е.
661. Ешмуратов К.Ш.
662. Жазыбай Г.Б.
663. Жазықбаев Н.
664. Жайшыбаев К.Ж.
665. Жаксыбекова Г.Ж.
666. Жаксылыков Е.К.
667. Жаксылыков С.Д.
668. Жақанова Т.Ф.
669. Жамбаева К.Ж.
670. Жандарбеков А.
671. Жандосова А.Ж.
672. Жанпеисова С.С.
673. Жанұзақов А.Т.
674. Жаңбырбай Ұ.Ж.
675. Жарылкасымов О.К.
676. Жасұзақов Д.А.

677. Жданов А.В.
678. Жексенбаев А.А.
679. Жексенбиева Н.
680. Жексенбі Р.Ж.
681. Желдибаев Т.А.
682. Желдибаева С.У.
683. Желеубаев О.Т.
684. Женалиев М.С.
685. Жетенов Б.Б.
686. Жетибаев К.
687. Жиембетов Н.К.
688. Жиенбаева Ж.С.
689. Жилгелдинов М.
690. Жилинкова Н.В.
691. Жильгелдинова М.К.
692. Жингылбаев А.О.
693. Жоголев Ю.Н.
694. Жолдасов Е.
695. Жолдасов Н.У.
696. Жолдыбаева Ж.Т.
697. Жолманов Б.Е.
698. Жолтаев Ю.С.
699. Жомартов Н.Ж.
700. Жолшиева Ж.Д.
701. Жорабек Д.Т.
702. Жорабек И.Т.
703. Жорабеков Ж.П.
704. Жосан А.И.
705. Жузеев Б.И.
706. Жуков А.Н.
707. Жуков И.Н.
708. Жукова В.А.
709. Жумабеков А.О.
710. Жумагалиев А.
711. Жумадилов Г.К.
712. Жумакеева К.А.
713. Жуманбаев К.
714. Жуманова З.
715. Жумартов Н.Х.
716. Жумаханов Т.С.
717. Жумашев Ч.Б.
718. Жумашева У.К.
719. Жумашова Г.К.
720. Жунисбаев У.
721. Жунисбаева А.А.
722. Жунисбеков С.Ж.
723. Жунисбекова А.Ж.
724. Журавлев В.В.
725. Журавлева Н.А.
726. Журилова О.А.
727. Жұмабай М.Ж.

церттің» ұсынысы бойынша мәдениет министрлігінің бұйрығымен бекітілетін. «Одақконцерт» одақтағы республикалардың барлығына шығатын концерттерді жоспарлап отыратын. Одан кейін «Москонцерт» Мәскеуде берілетін концерттерді рәсімдейтін. Бізде «Қазақконцерт» облыстағы концерттерді жоспарлайтын. Ол кезде филармонияда төрт өнер ұжымы «Жас толқын» жастар ансамблі, «Тараз» ансамблі, дәрістік топтар және көркем сөз оқу шеберлері жұмыс істеді. Ұжым «Қазақконцерттің» жоспары бойынша жылдың сегіз, тоғыз айында гастрольде жүретін. Қазақстанның барлық аймақтарын аралап қана қоймай, Өзбекстандағы қазақтар қоныстанған аудандарға баратын, Тәжікстан, Түркіменстанға, іргелес жатқан Қырғызстанға шығатын. Әр келген сайын концерттік бағдарламаларын жаңартып, келесі концертке тың дайындықпен аттанатынбыз.

1982 жылы болатын. Құрамында 40-45 адам бар оркестр құрдық. Алматыдағы есептік концертке жоғары деңгейде дайындалу үшін оркестрге бағыт-бағдар беруге атақты қазақтың күй атасы Нұрғиса Тілендиевті шақырдық. Ол кісі келіп оркестрдің мүшелерімен танысып, шығармаларын тыңдап, өзі де ойнап көрсетіп, біраз тәлім берді. Мұхтар Рахманқұловтың жетекшілігімен біз Алматыдағы Республика сарайында облыстың есеп беру концертін өткіздік. Бәрі тамаша өтті. Концертте мен қылқобызшы ретінде Ықыластың «Ерден» күйін орындадым.

Есенбек СӨТПАЕВ,
әнші-термеші

«Сағыныш толы
сахнадағы сәттер»

Филармония десе, ойыма бірге жұмыс істеген достарым, замандастарым және ұстаздарым есіме түседі. Жамбыл мәдени ағарту училищесін бітіре сала, 1978 жылы филармония есігін аштық. Еңбек жолымдағы алғашқы бастығым филармонияның директоры Алтынбек Қоразбаев, орынбасары

Вадим Федорович үлкен қолдау көрсетті. Жаңадан оқу бітіріп келген жас мамандар біз үшін Хамида Рахметқызы, Бағдат Шәйкенов, жетекшіміз Асқар Тұрғынбаевтың орны ерек. Өзбекстанның Бұқарасын таң қалдырып, Қырғызстанды аһ ұрғызып, Қарақалпақстанның Нүкісінде өнер көрсеттік. Қазақстанның барлық облысын шығармашылық концерттермен аралап шықтық. Көктемде кетсек, күзге салым оралатынбыз гастрольдік сапарлардан. Сонда бізге берілген жылдық жоспарды артығымен орындап жүрдік. Қызық жайттар көп болды. Асқар Тұрғынбаев ағамыз туралы ерекше айтуға болады. Ешқашан ерінбейтін, еңбегі зор, тәлімі мықты жетекші еді. Өмірде өз жұмысына берілген адам екеу болса, соның бірі Асқар ағамыз. Өзі керемет әнші, оған қоса сықақты нақышына келтіріп оқитын. «Мекиен, тауық, жұмыртқа тауып...» деп басталатын бір әзілі болатын. Күн сайын өзі қайталай берген соң оны бәріміз әлдеқашан жаттап алғанбыз. Ағаны көрсек жамырай айта жөнелетінбіз. Бірде Қырғызстандағы қазақ ауылына концерт қойып жатырмыз, Асқар ағаның кезегі келіп, сықақ оқуға сахнаға шықты. «Мекиен, тауық...?», «Мекиен, тауық...?» деді де, ары қарай тарс ұмытып қалды. Жұрт жым-жырт. «Мекиен, тауық...ары қарай қалай еді, айтсаңдаршы-ей?» – деп сахна сыртындағы бізге алақ-жұлақ қарап қояды. Сыбырлап айтқан сөзі сахнаға түп-тұнық естіліп, залдағы көрермен қыран-топан күлкіге батты. Біз де сахна сыртында домалап жатырмыз. Асқар ағамыздың жүрген жері думан, бала сияқты аңқылдаған ашық жан еді. Актерлік шеберлікті, сахналық қимылды сол ұстаз ағадан үйрендік қой.

Сахна үшін туған таланттар ағайынды Жиёмбетовтер, бас гитарада ойнайтын Сағат және соло гитараның шебері Нұрыштар филармонияның соққан жүрегі болды. Хамида Рахметова апамыздың жиен сіңілісі, Ташкенттен келген Анар деген қыз мықты биші болғаны сонша жалғыз өзі билеп шығатын концерттерде. Бағдат Шәйкенов ағайымыз бөлім басышысы, кейін бас маман болды. Администратор Рамазан ағамыз ерте қайтыс болып кетті, бір гастрольдік сапардан келгенде дүние салды. Өте мықты ұйымдастырушы еді марқұм. Филармонияда өткен өмірім жастық шағымның ең керемет кездері.

728. Жұмат А.Е.
729. Заболотнов А.
730. Заболотников В.В.
731. Заболотнов А.В.
732. Заболотнов А.П.
733. Завелури Н.Л.
734. Задегаев П.Б.
735. Зазулина Л.А.
736. Заикина Л.В.
737. Зайнулина К.
738. Зайцев А.
739. Зайцев Г.Н.
740. Зайцев Г.Ю.
741. Зайцева Т.Г.
742. Зарлыханова Н.
743. Заурбаева А.А.
744. Заурбеков З.М.
745. Захаров А.В.
746. Захаров Т.А.
747. Зеленков А.Д.
748. Зелентина А.А.
749. Зерьевич А.Н.
750. Зиберт А.И.
751. Зиновьев В.С.
752. Злыднев В.Ю.
753. Золотарев Н.М.
754. Золотарев Ю.В.
755. Зубин Ю.А.
756. Зубкова С.В.
757. Зуйков В.Н.
758. Зулбухар Н.А.
759. Зусманович-Кузьмина Е.Н.
760. Зюбин В.В.
761. Ибадильдаев Е.М.
762. Ибраева Э.
763. Иванов В.М.
764. Иванов С.В.
765. Иванова В.И.
766. Иванова Н.И.
767. Иванюк А.Г.
768. Иванян Н.Г.
769. Ивкин Ю.А.
770. Игенбаева З.А.
771. Игенбеева Г.Н.
772. Игликов Д.А.
773. Игнатенкова М.М.
774. Игнатъев Е.А.
775. Игнатъев Е.Н.
776. Игонигов О.В.
777. Игілікова Ә.А.

778. Идырысов Е.А.
779. Измайлова А.
780. Илич Г.М.
781. Илич Е.В.
782. Илич Л.Г.
783. Ильющенко А.М.
784. Ильясова Н.Т.
785. Ильяшынко Н.И.
786. Иманалиев Б.
787. Иманалиева Р.
788. Иманалиева С.А.
789. Иманбаева З.К.
790. Иманбетова А.А.
791. Иманкулов А.Ш.
792. Ионенко И.И.
793. Иордай Э.Я.
794. Исабеков Н.
795. Исаев А.А.
796. Исаев Д.А.
797. Исаев М.С.
798. Исаев С.М.
799. Исаева О.Н.
800. Исаков В.А.
801. Исаков И.
802. Исаков М.Ж.
803. Исакова И.
804. Исламгулов Р.В.
805. Исмагулова Ш.А.
806. Исмаилов Г.
807. Исмаилов Г.К.
808. Исмаилов Р.А.
809. Исхаков Р.Р.
810. Итенова Г.К.
811. Ихсанова Ж.
812. Ишанқұлов М.Қ.
813. Ишмаев Ш.А.
814. Ищин Е.Н.
815. Кабланов М.К.
816. Кадацкая Т.С.
817. Кадацкий А.И.
818. Кадиров Ж.С.
819. Кадралиева И.Т.
820. Кадыкова К.А.
821. Кадырбаев С.У.
822. Кадырбаева Б.
823. Каербаев А.Ф.
824. Казаков А.И.
825. Казбекова А.
826. Казтаев К.Х.
827. Кайлбаев Ж.Ш.
828. Каймакова З.

Асылхан ШҮҢІРЕКОВ,
Қазақстанның еңбек
сіңірген қайраткері

«Домбырам менің жан серігім»

1978 жылы Жамбыл гидромелиоративтік- құрылыс институтының механика факультетіне түстім. Жыл сайын көктемде өнерлі студенттердің арасында конкурс өтетін, мен соған қатыстым. «Қаракесек» деген әнді домбырамен айтып, танылдым алғаш рет. Сол жерде мені байқаған Мұхтар Рахманқұлов ағамыз өзі жетекшілік ететін «Алатауға» шақырды. Басында жеке әнші ретінде қабылдандым. Алтынбек Қоразбаев, Алтынбек Бекмұратов, Мұхтар Рахманқұлов үшеуі «Алатау» триосы болып жүрген. 1979 жылы Алтынбек Қоразбаев филармонияның директоры болып тағайындалды да, Мұхтар аға мені трионың құрамына ауыстырды. 19 жаста екенмін сол кезде. Сол триомен бірге ел араладық, жер көрдік. КСРО-ның құрамындағы біраз елдерді аралап шықтық. «Тамашаның» дүркіреп тұрған кезі. Мен сонда алғаш рет триомен «Тамашаға» телевидениеге шықтым. Кейін бізді жыл сайын шақыратын болды. «Алатау» телеарна арқылы Қазақстанға кеңінен таныла бастады. Бұл трионың еліміздегі қазіргі триолардың ең алғашқысы, атасы деп айтуға болады. Оған ешкімнің таласы болмасы анық. Алтынбек Бекмұратов ағамыз технологиялық институттың түлегі болған, оқуын бітірген соң 1982 жылы өз мамандығын таңдады. Орнына Пернебек Оспанов ағамыз келді. 1983 жылы Чехославакияға, 1985 жылы Болгарияға бардық. Сол құраммен үш жылдай жүрдік. Сол жылы, яғни 1985 жылы Пернебек Оспанов кетті де, орнына Берік Қалиев келді. 1986 жылы мен өзімнің туған ауылым Мойынқұмға кәсіподақ комитетінің төрғасы болып қызметке ауыстым. Мен ауылға кеткен соң артынша Берік Қалиев әскерге кетеді. Мұхтар аға екеуміздің орнымызға Дүйсенбек Өмірәлиев пен Есенбек Сәтпаевты шағырып трионың ғұмырын жалғайды. Кейін Есенбек пен Дүйсенбек те өз орындарын басқа жақтан табады. Орнына Сәтжан Таятаев деген жігіт пен әскерден келген Берік Қалиев қайта

қосылады. Еліміз тәуелсіздік алған тұста әртүрлі өзгерістер болды, әр салада көп қиыншылықтар кездесті. Мәдениет ошақтар жабылып қалды. Сөйтіп мен 1994 жылы мен Таразға келіп, филармонияға жұмысқа қабылдандым. Сәтжан Таятаев кетті де орнына мен келдім. Берік Қалиев, Мұхтар аға бар үшеуіміз трионы ары қарай тірілттік. Заман қиын, елде ақша жоқ. Меркі, Луговой аудандары астық егеді, үшеуіміз үш тонна бидайға ауданды аралап, концерт береміз. Егіс басына, комбайн астық орып жатады, аппаратура атымен жоқ. Күн ыстық, автобус немесе ГАЗ 53 сияқты үлкен машиналармен бізді алып жүреді, себебі жеңіл мәшинелер бара алмайды алқапқа. Сондай жағдайда концерт қойып қайтамыз. Шаң-топырақ болып, бірақ үш тонна бидайды алып қайтамыз. Менің Сағат Саржанов деген курстасымның диірменіне бидайымызды тартып, ұнды қалаға әкеліп өткіземіз. Қарыздарымызда да сол ұнмен есептесіп, жабатынбыз. Аудандарды аралап біткен соң қаладағы гипс шығаратын зауытқа барамыз, директоры өнерді бағалайтын ардақты ағамыздың бірі Батырбек Құлекеевпен келісіп, цементке ән салған күн де болды. Үш қойға концерт қойған күндер де өтті бастан. Қазақтың әні, домбырасы отбасымызды асырады. Қанша қиындық болса да өнерден қол үзіп кетпедік. Еліміздің еңсесі түзеліп, көшке ілестік. Филармонияның, жалпы өнер адамдарының да жағдайы түзелді. Содан бері екі рет Түркияға барып концерт бердік. Польшаға – Варшаваға барып қайттық. 2000 жылдары Мұхтар ағамыз Асада оркестр, фольклорлық топ құрды. Сөйтіп, орнына Ержан Ыдырысов келді. Солақай баянист. Сонымен біздің триоға жаңа бір леп келді. Домбыра мен баянның тандемі. 2011 жылы Берік Қалиев өзінің жұмыстарымен триодан кетті. Орнына Ноянды іздеп жүріп, Алматыдан тауып алдық. Ноян кезінде «Жас қанат» байқауына қатысып, дипломант атанған. Мен механик мамандығын алғаныммен, өмірімнің бәрі өнермен өтіп келеді. «Алатау» ансамбліне қабылдандым, одан триоға ауыстым, кейін бәріміз филармонияның құрамына өттік. Өмірде, өнерде жеткен жетістіктерімнің барлығы осы филармонияның арқасында деп сеніммен айта аламын.

829. Кайыпбаев Ж.
830. Калашников В.Н
831. Калдыкараев М.М.
832. Калдыкараев С.А.
833. Календаров З.Р.
834. Каленко А.Д .
835. Каленова Б.М.
836. Калжанов Н.Ш.
837. Калиев С.
838. Калиева Э.Ш.
839. Калининченко В.Д.
840. Калмагамбетов С.К.
841. Калмаганбетов С.
842. Калмачевский Г.А.
843. Калтешов Ж.О.
844. Калымбетов Г.
845. Калымбетова Г.К.
846. Кальменова Р.О.
847. Камалова М.М.
848. Каманов Н.К.
849. Камбламбек А.Қ.
850. Камшыбаева А.
851. Кан В.И.
852. Кан Н.А.
853. Каналиди В.И
854. Канапин К.Б.
855. Капалиди Л.Г.
856. Карабаев Б.А.
857. Карамурзаева Б.
858. Каранфил И.Н.
859. Карасман-оглы Я.
860. Каратеева С.В.
861. Каргин А.Г
862. Каржаубаева В.К.
863. Карибаев А.Ш.
864. Карибаев М.М.
865. Карибаев Р.М.
866. Каримов С.
867. Карпыкова К.Б.
868. Касенов К.К.
869. Каспахов А.С.
870. Касымбекова Р.Ш.
871. Касымжанов Е.М.
872. Касымов А.
873. Касымов А.Б.
874. Касымов Ж.
875. Касымов Р.С.
876. Касымов Т.Р.
877. Катаев И.И.
878. Катилевский В.Т.
879. Каһашгов Н.К

880. Квасов Ю.Ю.
881. Кебиі В.А.
882. Кедия Ф.Ә.
883. Кеиль А.Я.
884. Кембаевы Ж.З.
885. Кемелов Б.
886. Кенешбаева А.
887. Кенжебекова С.А.
888. Керімбек Д.О.
889. Кешаниди Е.И.
890. Киви Г.А.
891. Ким А.А.
892. Ким А.И.
893. Ким А.М.
894. Ким А.Ф.
895. Ким В.А.
896. Ким В.Г.
897. Ким В.Л.
898. Ким Ю.А.
899. Кингелевская
900. Киргизбаев Н.Е.
901. Кириченко А.В.
902. Кирицова Л.Э.
903. Климанинко О.И.
904. Клименков А.Е.
905. Князев М.И.
906. Кобызева Г.Н.
907. Ковалев Г.В.
908. Ковалева М.К.
909. Коваленко В.Н.
910. Коваленко Р.Г.
911. Ковтун В.П.
912. Кожажелдинов А.А.
913. Кожажулов Б.Р.
914. Кожанов Н.
915. Кожанова Н.К.
916. Кожевников В.Л.
917. Кожухов С.Н.
918. Козлова Г.И.
919. Козыбахова Б.У.
920. Койбагаров М.
921. Койбагарова М.
922. Койшыбаев Б.А.
923. Койшыбаева А.Ш.
924. Коканбаев М.Т.
925. Колесникова В.В.
926. Колкин В.П.
927. Колосова К.П.
928. Колоцик А.С.
929. Колчина Н.С.
930. Колыбаева Е.К.

Ержан ҮДЫРЫСОВ,
«Тараз» триосының
әншісі, сырнайшы, «Ерен еңбегі
үшін» медалінің иегері

«Үш жасымда қолыма баян ұстаған екенмін»

Филармонияда жұмыс істегеніме 20 жылдай уақыт болып қалды. Мен Жамбыл гидромелиоративтік құрылыс институтын бітіріп, су шаруашылығы ғылыми институтында 11 жыл ғылыми қызметкер болып жұмыс істегенмін. Ән айтып, мекеменің атынан конкурстарға қатысып жүрдім. 1998 жылдары филармонияға қабылданып, бір жылдай жеке әнші болдым. Кейін трионың құрамына кірдім. Баянды қосып көрейік деп, домбырам сырнайға ауысты. Тыңдармандар да жақсы қабылдады. Баянды сол қолмен ойнағандықтан, төңкеріп алып ойнаймын. Мәскеудегі «Играй, гормонь» деген бағдарлама болатын, соған шақырды. Өзімізде баяншылардың байқауы болды. Сонда қатысушылардың бәрі мені көріп таңтамаша. Бірі сенеді, енді бірі сенбейді. «Сіз баяныңыздың ішін ауыстырып алғансыз»- деп, өздерінің баяндарын беріп ойнатқызады. Көздері жеткен соң, риза болды бәрі, бұл да бір құдайдың құдіреті шығар деп. Елбасының өзі келгенде де менің солақай ойнағанымға қарап, қызықтағаны бар. Үш жасымда қолыма баян ұстаған екенмін, сол кезден ақ теріс қаратып ойнаппын. Кім біледі, ешқандай музыкалық білімім жоқ, жаратқанның берген дарыны. Басқа аспаптардың барлығын оң қолыммен ойнаймын. Жазуды да ел қатарлы оң қолыммен жазамын. Гидрода (институтта) жүрген кезімізде. Жандарбек Бегімбетов, Мұрат Өтембаев үшеуіміз «Алатауға» триосына еліктеп үштік құрғанымыз бар. Филармонияға концертке қатысуға келеміз, репетиция жасаймыз. Біздің үштік «Балымша», «Тобылғы сай» деген әндерді айттық. Режиссер Тұрар Дүйсебаев бізді «Үш Балымша» дейтін. Концерт басталарда «Үш Балымша қайда?» деп іздейтін. Ол күндер қызыққа толы еді ғой. Межевихин деген режиссер кісі болды Жамбылда. Бір күні кезекті концерттердің біріне келіп, залда көрермен болып отырады. Біз шығамыз гидроның үштігі. Сонда Межевихин қасындағы біздің декан Максименкоға «Дәрің бар ма?» деп сұрапты. «Не болды?»

десе, Межевихин «Менің басым айналып тұр ма, түсінбей отырмын. Ержанның баяны маған теріс болып көрініп тұр» деген екен. Себебі Межевихин өзі мықты баяншы болған кісі. Оны естіген жұрт біразға дейін айтып, күлісіп жүрді. «Сенің солақайлығың Межевихиннің басын айналдырды»-деп әзілдейтін достарым.

Ноян СЕЙДІЛДАЕВ,
«Тараз» триосының әншісі

«Арманым
орындалды»

Жас күнімнен Мойынқұм аудандық мәдениет үйінде жұмыс істеп, өнердің ортасында, өнге құштар болып өстім. Мектепті бітірген соң клуб меңгерушісі болдым. 2001 жылға дейін істедім. 2003 жылы «Жас қанат» байқауына қатысып, дипломант атандым. Сол жылы «Азия даусының» «Қазақ әндері» номинациясы бойынша дипломанты болдым. Алтынбек Қоразбаевтың шақыруымен «Сазген сазы» ансамблінде істедім төрт-бес жылдай. Кейін Асылхан ағамыз бен Ержан ағамыздың ұсынысымен 2011 жылы «Тараз» триосына қабылдандым. Дауылпазда, шертерде ойнаймын. Филармонияның қабырғасында жүргеніме 8 жылдай болып қалды.

Кезінде мен Мойынқұм ауданының мәдениет үйінде жұмыс істеп жүргенде Таразға жыл сайын есеп беру концертіне келетінбіз. Сонда өзімізге филармониядан үлкен екпін, үлкен рух алып кететінбіз ауданға. Бұл жерде, бұл ұжымда жұмыс істеу бізге үлкен арман болатын. Құдайға шүкір, сол арманымызға да жеттік.

931. Колясева В.Н.
932. Командиров В.
933. Комаров Е.Т.
934. Комаров Л.И.
935. Комаров Н.И.
936. Комарова Н.И.
937. Конарбаева А.С.
938. Кондратин В.А.
939. Кондратюк Г.В.
940. Кондрашюк Г.В.
941. Конобевский В.И.
942. Коновалов А.С.
943. Конончук Л.П.
944. Константинов А.Г.
945. Конусиди В.С.
946. Копбаев А.К.
947. Копбосынова Д.
948. Копылова Н.С.
949. Коразбаев А.К.
950. Кормук В.В.
951. Корнебаев Р.
952. Корнебаева Р.
953. Корнейчук Т.В.
954. Корнукова Е.А.
955. Коробов А.П.
956. Коробовы М.В.
957. Коровин И.Л.
958. Королева Н.С.
959. Короткова Г.Н.
960. Корнебаев М.А.
961. Корнебаева Р.А.
962. Корымсакова Д.
963. Косинов А.П.
964. Костанян К.Е.
965. Костиницини С.А.
966. Косыбаев М.Е.
967. Косьмин Г.И.
968. Котиков Ю.А.
969. Котликов Л.И.
970. Котляревская Е.С.
971. Коцюба Л.Т.
972. Кочергин Е.
973. Кочергина Е.
974. Кочеров В.А.
975. Кошкарarov В.Г.
976. Кошкинбаев С.
977. Көлбаева Н.
978. Көреген Д.А.
979. Кравуов В.В.
980. Кравчинский А.В.
981. Крамаренко С.А.

982. Крамеров Г.С.
983. Красничкин М.И.
984. Кривошея С.
985. Крившеева В.А.
986. Крикунов Н.Н.
987. Криста Ю.Б.
988. Крихели И.М.
989. Кричевский А.Н.
990. Крумм В.Д.
991. Куанышбаев К.Б.
992. Куанышбаева Р.
993. Куанышбеков А.А.
994. Куанышев Р.А.
995. Кубеева А.А.
996. Кубышкин В.И.
997. Кудайбергенов К.Д.
998. Кудайбергенов К.Ж.
999. Кудайбергенова Ж.Б.
1000. Кудашов А.Н.
1001. Кудрин А.М.
1002. Кудрина А.М.
1003. Кудрашова Р.
1004. Кужалиев Е.Д.
1005. Кузембаева Б.
1006. Кузнецов А.И.
1007. Кузнецов А.О.
1008. Кузнецов Н.И.
1009. Кузнецов П.И.
1010. Кузнецов С.В.
1011. Кузьмин В.Г.
1012. Кукишов К.М.
1013. Кукушев Г.Н.
1014. Кукушкин П.А.
1015. Кулакова Е.И.
1016. Кулакова Э.И.
1017. Кулбаева Н.
1018. Кулбасов А.
1019. Кулданов С.Е.
1020. Кулев Е.М.
1021. Кулева Е.М.
1022. Кулешов А.И.
1023. Кулешов Ю.В.
1024. Куликова Ю.Н.
1025. Кулмамбетов Б.К.
1026. Кулыбеков Т.К.
1027. Кумаров Ж.К.
1028. Кунтубаева К.
1029. Купешов М.К.
1030. Куплювацкая О.И.
1031. Куприянов Н.В.
1032. Курамысова К.Т.

Қаржаубай ТІЛЕУҚАБЫЛОВ,
сазгер, домбырашы

«Үш айда жүз концерт қойдық»

1982 жылы Тараздағы мәдени ағарту училищесін бітіріп, ауылыма Қызылордаға кетуге дайындалып жатқанмын. Сонда Алтынбек Қоразбаев аға бізді сырттай көріп, бақылап жүріпті. «Филармонияға сендер сияқты талантты жастар керек, келіндер, екі-үш жыл жұмыс істеңдер, үй береміз»-деп алып қалды. Біздің ансамбльде мен, Мұрат Қабыланов, Марат Қалдықараев, Дастан Көрегенев сосын Асылбек бар. Ал бізге әнші болып Анна Вундер келді. Анна да біздің училищеде орыс тобында оқыды, бір-бірімізді сырттай танысақ та, оған дейін жақын араласқан емеспіз. Ансамбльде жүріп көңіліміз жарасып, 1984 жылы отбасын құрдық. Бізді табыстырған филармониямен бірге жасап келеміз. Бір қыз, екі ұлымыз да осы қара шаңырақта қызметте жүргенде дүниеге келді. Өскен ортасы осы өнер ордасы болды. Сондықтан шығар, олар да өнерден кенде емес. Үлкен ұлымыз Тимур көптеген халықаралық байқаулардың жеңімпазы, Романымыз келешегінен үміт күттіретін өнерлі бала болып өсіп келеді.

Мен филармонияда 1991 жылға дейін істедім. Арасында жеке шығармашылығымызбен айналыстық. Мен жұмысқа қабылданған уақытта Төкен Молдақынов ағамыз «Тараз» деген ансамбль құрды. Біздің алдымызда «Жас толқын» ансамблі болған. Екі ансамбль бүкіл Қазақстанның аумағы мен алыс-жақын елдердің бәрін аралап шықтық. Бір шыққанда үш айға бірақ кететінбіз. Сол үш айда жүз концерт бермей қайтпайтынбыз. Себебі, ол кездегі бекітілген тәртіп солай болатын. Атырау, Ақтау, Ақтөбе, Қызылорданың шалғай жатқан аудандарын, ауылдарды, колхоз, совхоздарын түгел аралайтынбыз. Шаң жұтып, топырақ кешіп, жауын, батпаққа да қарамай өнер көрсеттік.

Мақсат САЛЫҚОВ,
режиссер

«Күйді эстрадамен ойнауды біз бастағанбыз»

Жастық шағым туралы сұраса мен «Жас толқын» ансамблінде, яғни Жамбыл филармониясында жүрген кезімді айтар едім. 1984 жылы сәуір айында жұмысқа келдім. Филармонияның директоры Алтынбек Қоразбаев, көркемдік жетекшісі Әбіл Төлебаев жұмысқа алды. Расы керек бүкіл жас маман екеуіне қарап бой түзедік. Сол кісілердей болуға тырыстық. «Жас толқынға» репетиция кезінде келіп қызжігіттермен танысып, еш қиындықсыз қабылданып кеттім. «Жас толқында» халық үшін жаңалық болғаны, күйді ансамбльмен орындадық. Жаңа шығып жатқан Әбдімомын Желдібаевтың «Еркесылқымы» мен Садыхан Әубәкіровтың «Өрлеу» деген күйлерін ансамбльге өңдеп, сахнаға шығардық. 1984 жылға дейін домбыраны эстрадалық ансамбльге қосу жаңалығы «Дос - Мұқасанда» болды, сосын «Жетіген» ансамблі жетіген аспабын эстрадаға қосты. Осылайша әндер домбырамен эстрадаға қосылып арагідік орындалып жүргенімен, күйді орындау біздің «Жас толқыннан» басталды.

«Жас толқын» ансамблі «Тамашаның» тарландарымен бірге концерт қойдық. Құдайберген Сұлтанбаев, Тоқсын Құлыбеков, Мейірман Нұрекеевмен бірге жүру біз үшін үлкен мәртебе болатын. Жамбыл облысының аудандары мен ауылдарына сол «Тамашамен» бірге концерттер беретінбіз. Халықтың көзайымына айналған актерлармен бауырдай болып араласып кеттік. Өте қарапайым жандар еді.

«Жас толқынның» құрамында дауылпазда ойнаған Мырзабек Шағыров бар, бас гитарада ойнайтын Жексен Бекбасаров өте ақкөңіл, жаны жайсаң жігіт еді, арамыздан ерте кетті. Клавишта ойнаған Қайрат Жәнібеков мықты аранжировка жасаушы еді, ол да ортамыздан кетіп қалды. Бекенай Мәдіханов бала кезінен бастап келген. Осы «Жас толқынның» қатарында біз өнерімізді ғана емес, өмірімізді бір арнада тоғыстырдық. Жан жарым Шолпан Серменова екеуіміз осы

1033. Курбанов А.З.
1034. Курбанов А.Т.
1035. Курбанов Г.З.
1036. Курегенов Д.А.
1037. Курманғалиева Г.Ж.
1038. Курпебаев Т.А.
1039. Курпешев Б.Р.
1040. Курпешова Б.Р.
1041. Куртвелиев К.
1042. Куртулина Г.А.
1043. Курумбаев Б.П.
1044. Курумбаев К.А.
1045. Курумбаев Т.К.
1046. Курумбаева К.Т.
1047. Курыкбаева К.С.
1048. Курылев В.В.
1049. Кусраева М.К.
1050. Кустудинова Д.Б.
1051. Кутубаева З.
1052. Куфельд А.Ф.
1053. Куцаева А.С.
1054. Кучкаров Н.А.
1055. Кушаков А.Н.
1056. Кыдырбеков Г.
1057. Қабыл Д.
1058. Қабылшаева М.Н.
1059. Қалмағанбетов С.
1060. Қалиев Б.М.
1061. Қалқаман Н.Ф.
1062. Қалмұрат А.Қ.
1063. Қамшыбаева А.
1064. Қасымбек Г.О.
1065. Қасымбекова А.
1066. Қасымбекова Р.Ш.
1067. Қаубаев Ұ.С.
1068. Қожагелдинов А.А.
1069. Қошалиев Ғ.
1070. Қуанышбек М.А.
1071. Қуанышев Р.А.
1072. Құнанбаев А.
1073. Құрбан А.Б.
1074. Құрымбетова А.Р.
1075. Құстийн Ж.О.
1076. Қыдырбек А.Б.
1077. Қыдырбек А.Б.
1078. Қынуарбекова Қ.Ж.
1079. Қырықбаева Қ.
1080. Қыстаубаев Д.Ж.
1081. Ланг Т.Р.
1082. Ласовский В.А.
1083. Латышев Г.А.

1084. Лацко Е.Е.
1085. Лебединская И.Л.
1086. Левашов М.Г.
1087. Левиток А.С.
1088. Левкоев М.Н.
1089. Легнашенкова.
1090. Лелина И.Л.
1091. Леонидов Л.М.
1092. Леонидова Л.М.
1093. Леонов Е.А.
1094. Леонтьев Л.И.
1095. Лесбаев С.Е.
1096. Лесбек М.М.
1097. Лесниченков А.В.
1098. Лечева Б.Т.
1099. Ли А.А.
1100. Ли Э.А.
1101. Либих А.Э.
1102. Лидакулова Г.
1103. Лимонов А.И.
1104. Липицкий Е.И.
1105. Лисицкий Л.Г.
1106. Логинов Ю.С.
1107. Локач Т.
1108. Лудинов Ю.С.
1109. Лукпанов П.Х.
1110. Лукшевиц А.Г.
1111. Лукшевица Я.В.
1112. Лукьянчиков-Тамарин Ю.Н.
1113. Лунцевич А. И.
1114. Лунцевич Набока А.И.
1115. Лыкова Е.М.
1116. Лысаков В.М.
1117. Лысенко В.
1118. Львов Л.М.
1119. Львов Р.Э.
1120. Львов Р.Э.
1121. Львова Л.
1122. Любарская А.С.
1123. Любонк А.И.
1124. Ляйцев П.М.
1125. Лян Т.Д.
1126. Ляпцев А.М.
1127. Магидсон Ф.А.
1128. Мадиханов У.К.
1129. Мадумаров С.
1130. Мадыханов З.Б.
1131. Мадыханова Р.А.
1132. Маер О.Н.
1133. Мажиева Н.Н.

ансамбльде жүріп танысып, 1985 жылы шаңырақ көтердік. Шолпан филармонияға 1983 жылы келген, домбырамен дәстүрлі ән айтатын.

Есте қалған күндер, оқиғалар кешегідей көз алдымызда сайрайды. Соның бірі әрі әсерлісі Ақтөбе облысының Ырғыз ауданында гастролдік іссапарда жүргенімізде Нұра және Тәуіп деген ауылдарын тоғыз сағат іздеп, ақыры таба алмағанымыз. Қазақтың кең байтақ даласын әбден араладық. Қой бағып жүрген қойшылардан жөн сұраймыз, олар сілтеген жобамен барсақ, ол жолдың өзі төртке бөлінеді. Сонымен жүріп, адасып-адасып, ақыры кейін қайттық. Нұра кішкентай ғана өзен, бірақ терең, асты тас. Жаңағы екі ауылды іздегенде автобуспен жанынан өткенбіз. Қайтарда алдымыздан үлкен мәшине өтті. Жолға үлкен трубалар тасталған екен. Соған біздің автобустың шопыр жағындағы дөңгелегі тайып, аударылып кете жаздадық. Біздің жан даусымыз шығып, айқайлап, әрең тоқтадық. Өзен кішкентай болғанымен, терең ғой. Батып кетер едік. Сол жолы бізді құдай мықтап сақтап қалды. Бәріміз шулап жатып алдымыздағы судан өтіп кеткен машинені кері шақырдық, ол келіп, бортына бәрімізді мінгізіп алды. Шопырымыз марқұм Алтынбек деген алтын жігіт еді. Сол өзі автобусымызды мәшинеге тросспен жалғап, Нұраның жағасынан сүйреп алып шыққанбыз.

Өзбекстанның үш ауданы Тамды, Кенемах және Үшқұдыққа қазақтар көп тұрады. Автобуспен біз сол аудандарға барғанбыз. Ол жерге Қазақстанның әр өңіріндегі театрлары, филармониялары мен жекелеген әншілер жиі барып тұратын. Сонда концерт қойып барған жердің сахнасының артына артистер міндетті түрде өз қолтаңбаларын қалдырып, аттарын жазып кететін дәстүр бар екен. Сонда мен Өзбекстанға сонау алпысыншы жылдары гастрольмен барғанда қалдырған өкемнің қолтаңбасын сол жерден ауып алдым. Менің ата-анам да театрға ғұмырын арнаған өнер адамдары. Өттең, ол кезде қазіргідей телефон жоқ, фотоға түсіріп ала салатын. Сонда араға жиырма жыл салып, дәл сол сахнаға мен ансамбльмен барып өнер көрсеттім. Бұл да бір тағдыр шығар.

Берік ҚАЛИЕВ,
әнші

«Тараз» триосымен талай жерді шарладық»

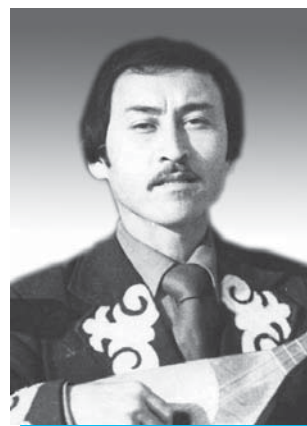
1982 жылы Жамбыл мәдени ағарту училищесіне түстім. Студент кезімде 1983 жылы Волгоградта өткен әлемдік студент жастар фестиваліне қатыстым. 1985 жылы оқуымды бітіріп, филармонияға жұмысқа келдім. Сол жылы «Тараз» триосындағы Пернебек Оспанов облыстық халық шығармашылығы орталығының директоры болып жатқан кезі еді. Орнына топқа мен келіп қосылдым. Қазақстан мен алыс-жақын шет елдерде талай концерттерге қатыстық. Гастролдетіп бармаған жеріміз жоқ. Халықтың ыстық ықыласына бөленген кез – өнер адамына үлкен шабыт сыйлайды екен. Сөйтіп жүріп трионың талабына енді үйрене бердім дегенімде мен әскер қатарына шақырылып, отан алдындағы борышымды өтеуге кеттім. Ал Асылхан Шүңіреков Мойынқұм ауданындағы «Талдыөзек» кеңшарына кәсіподақ комитетінің төрағасы болып сайланды. Сөйтіп Мұхтар Рахманқұлов ағамыз жалғыз қалды. Осы кезде домбырамен жеке ән орындауда көзге түсіп жүрген Есенбек Сәтпаев пен Дүйсенбек Өмірәлиев домбырашылар ұжымына қабылданды. Арада екі жыл өткенде Дүйсенбек Алматыға жұмыс жағдаймен біржолата ауысып, оның орнына әскери борышымды өтеп келген мен қайта оралдым. Осылай біздің домбырашылар триосының шығармашылығы кезең-кезеңімен жалғаса берді. 1994 жылы Асылхан Шүңіреков домбырашылар үштігіне қайтадан оралып, Есенбек Сәтпаев басқа кәсіпке ауысты. Осы жылдары нарық қыспағынан болар, «Алатау» халықтық-эстрадалық ән-би ансамблі жабылып қалды. Алайда домбырашылар үштігі тарап кетпей, өнерлерін әлі күнге өрістетіп келеді.

- 1134. Мазур М.В.
- 1135. Майлиев А.К.
- 1136. Майлиева А.П.
- 1137. Майский Г.К.
- 1138. Макаров М.Б.
- 1139. Макашева А.
- 1140. Макеев Б.А.
- 1141. Максимов А.А.
- 1142. Максимцев В.В.
- 1143. Макулбеков Д.
- 1144. Макулов Б.Б.
- 1145. Мақашқұлова А.
- 1146. Маликова Ж.Б.
- 1147. Малимбаев Н.
- 1148. Малимбаев Н.
- 1149. Малинин В.В.
- 1150. Малинина А.А.
- 1151. Малтабаров Р.И.
- 1152. Малышев О.В.
- 1153. Мальковская В.А.
- 1154. Мальшева Т.А.
- 1155. Маманова С.Б.
- 1156. Мамашев Н.Б.
- 1157. Мамбетов Х.
- 1158. Мамедов К.М.
- 1159. Мамеков Б.Д.
- 1160. Маметжохтаева П.М.
- 1161. Маметходжаева Г.
- 1162. Мамин Я.Х.
- 1163. Мамина Л.А.
- 1164. Мамутова С.Р.
- 1165. Мамырамов Г.О.
- 1166. Мамыткеримов Г.
- 1167. Мамыткеримова Г.
- 1168. Мамыткеримова Э.
- 1169. Манабаев О.Ш.
- 1170. Манжиева Н.Б.
- 1171. Мансурбаев Д.З.
- 1172. Мануйлов И.С.
- 1173. Мануйлов С.В.
- 1174. Маньковская Т.В.
- 1175. Мараимов Б.
- 1176. Марасанов В.Н.
- 1177. Мартиросян Р.П.
- 1178. Мартынов М.В.
- 1179. Мартынова В.А.
- 1180. Мартынова Н.Д.
- 1181. Мартынюк А.Ю.
- 1182. Мартъянов В.А.
- 1183. Мартъянов Л.Н.

1184. Мартъянов О.П.
1185. Маршанская Т.М.
1186. Маршинская Е.В.
1187. Маслакаев П.В.
1188. Маслакаева А.П.
1189. Маслакаева Л.В.
1190. Маслакаева П.В.
1191. Масленников А.Н.
1192. Маслов В.В.
1193. Маслов Г.А.
1194. Маслов Г.А.
1195. Маслова А.А.
1196. Матвеев А.Ф.
1197. Матвеев А.Ф.
1198. Матебаев Г.А.
1199. Матцинов Б.Г.
1200. Маурер В.И.
1201. Маханов Б.А.
1202. Маханов Б.А.
1203. Маханов Д.К.
1204. Маханова Г.К.
1205. Маханова Д.Д.
1206. Махашева Ж.А.
1207. Махашкулова А.
1208. Машинков М.К.
1209. Мәдияр Ф.Р.
1210. Медарова Э.А.
1211. Медетов Д.Б.
1212. Медеубаев Р.
1213. Медников Я.И.
1214. Межелский В.М.
1215. Мейрманова К.Н.
1216. Мельников В.М.
1217. Мельников Е.Ю.
1218. Мерц Н.Н.
1219. Мерц Я.Я.
1220. Метелкий М.М.
1221. Метеров О.
1222. Метеров Қ.
1223. Метревели Ю.Н.
1224. Мешилтаева Ш.Ж.
1225. Миль Л.А.
1226. Мимшиев Р.Э.
1227. Мирбобаев Т.Р.
1228. Мирдадаев Р.Х.
1229. Мирдадиев Т.Х.
1230. Миронов А.
1231. Мирошниченко С.Н.
1232. Миртъянов В.А.
1233. Миршарипова Д.
1234. Мислинов Т.А.

Пернебек ОСПАНОВ,
ҚР Мәдениет қайраткері

«Мәдениет саласы – үлкен рухани әлем»

Қазақтың тұңғыш әнші-домбырашыларынан құралған «Алатау» триосында 10 жыл бойы белді мүшесі болғанымды тарих біледі. Бойымда бар дарынға қиянат жасамай сахнада біраз тер төктім. Бұған «Алатаумен» бірге өткен жұлдызды сәттерім дәлел. Еңбек жолым халық шығармашылығы орталығынан басталып, әр жылдары Тараз қаласы, облыс көлемінде мәдениет және білім салаларында басшылық қызмет атқарғаным баршаға аян. Өзімнің мамандығым – қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі болғаннан кейін табиғатым мұғалімдікке де, руханият саласына да жақын деп айта аламын. Шынын айтқанда, мәдениет пен білім саласы бір-бірімен біте қайнасып жатқан сияқты. Тіпті ұқсастықтар да бар. Екеуі де жұрттың рухани кемелденуіне ықпал етеді. Бір белгілісі, мәдениет саласы – рухани әлем. Өмір жолымда сахнаны да мемлекеттік қызметті де, білім саласының да тәжірибе баспалдақтарынан өткенімді бақытыма балаймын. Әйткенмен «Алатау» триосының маған бергені көп.

Анна ВУНДЕР,
ҚР Мәдениет қайраткері

«Өмірім мен өнерім қатар өрледі»

Менің филармонияға келуімнің өзі бір қызық оқиғамен басталды. Филармонияның директоры, көркемдік жетекшіміз

Алтынбек Қоразбаев ансамбльге қабылдады. Бес жігіттің ортасында жалғыз қыз болдым. Ол тамыз айы еді. Мен демалыста ауылға Сарысуға кеттім. Содан ауылдан дүйсенбілетіп жетсем ансамблім Ақтөбе қаласына гастрольге кетіп қалыпты. Көркемдік жетекшісіміз «Сен қыз қалып қойдың, бірақ соңдарынан қуып жетіп, қосылуың керек» деп мені пойызға салып Ақтөбеге соңдарынан жіберді. Ол кезде қазіргідей ұялы телефон деген жоқ, кімнің қайда екенін біле салатын. Пойызбен екі күн жүріп, Ақтөбеге жеттім. Облыс орталығындағы мәдениет басқармасына барып, мәнжайды түсіндіріп, әріптестеріме іздеу салдым. Олар жарты күн сұрастырып жатып, ақырында ансамблімді тауып, қосылдым. Ансамблім менсіз екі үш ауданды аралап концерт беріп үлгеріпті, Темір ауданына келген соң дайындалатын жер жоқ. Қонақұйдің қуықтай бөлмесінде түнделетіп дайындалған болдық та, ертеңіне бірден сахнаға шықтым. Менің ең алғашқы филармонияның атынан сахнаға шыққан кезім сол күн еді. Онда фонограмма деген жоқ, жанды дауыста шырқаймыз. Нұрғиса Тілендиевтің «Саржайлауын» қырсық болғанда музыкант екі тон жоғары алып қойып, мен ақ тер, көк тер болып, жаным қиналып айтып шықтым. Жастық қой, қанша қиналсам да намысқа тырысып, орындап шықтым. Міне, сол Ақтөбеге дейін қуып жеткен филармониямда мен әлі күнге еңбек етіп жүрмін. Осы филармонияда ансамбльде жүріп, жолдасым Қаржау екеуміз отбасын құрдық. Өмірім мен өнерімнің қатар өрілуіне филармонияның септігі тиді, ол үшін риза болмасам өкінбеймін.

Дүйсенбек ӨМІРӘЛИЕВ,
ҚР Мәдениет қайраткері

«Түпқазығым
алтын ордам»

1978 жылы мектеп бітірген соң, өнер айдап, Талас ауданында «Талас толқыны» ән-би ансамбліне әнші болып қабылдандым. Әнші Алтынбек Оразбековтен дәріс алдым. Өзімді

1235. Мисюра Н.С.
1236. Миталиев К.
1237. Митько Л.
1238. Михайлова Г.И.
1239. Михайлова Л.Н.
1240. Михайлова О.С.
1241. Михайлюта А.В.
1242. Михальченко О.Л.
1243. Мищенко В.И.
1244. Могилко А.В.
1245. Мозгина П.Н.
1246. Молдабаева Г.
1247. Молдагаинов А.С.
1248. Молдакынов З.
1249. Молдакынов Т.
1250. Молдыбаев А.А.
1251. Молдыбаев Қ.А.
1252. Молжобарова Р.
1253. Моломочников Н.П.
1254. Моломошников Н.П.
1255. Молтабаров Р.
1256. Момынтаев Б.М.
1257. Моралбаева М.Б.
1258. Мороз М.И.
1259. Морозов В.Г.
1260. Морозова Н.А.
1261. Мосалева О.
1262. Мосина Н.П.
1263. Мочалкин А.П.
1264. Музатова Д.Н.
1265. Мулкаразов М.К.
1266. Муминов Б.Т.
1267. Муратбеков Ж.Е.
1268. Мурзабеков Ж.И.
1269. Мурзалин А.
1270. Мусабеков Н.М.
1271. Мусаев Д.
1272. Мусаев М.С.
1273. Мусаев О.И.
1274. Мусали Н.М.
1275. Мусапанов А.М.
1276. Мусатов В.П.
1277. Мусатова Н.А.
1278. Мусатова Р.В.
1279. Мусинов Е.Е.
1280. Муслимов Н.А.
1281. Муслимова А.Ф.
1282. Муталипов Б.К.
1283. Мухатов К.С.
1284. Мухатова Б.
1285. Мухтаркулова Г.К.

1286. Мучи-Оглы А.
1287. Мұзатова Д.Н.
1288. Мұқанова Г.Ә.
1289. Мұрат Қ.Т.
1290. Мырзабаев А.
1291. Мырзабаев Д.
1292. Мырзабаева А.
1293. Мырзабеков Ж.У
1294. Мырзакулова С.А.
1295. Мырзаханов Р.
1296. Мырзаханұлы Д.
1297. Мырзахметов Е.К.
1298. Мырзаходжаев З.Ш.
1299. Мырзаходжаев С.М.
1300. Мясников Т.А.
1301. Мясенков В.В.
1302. Набиулина Г.И.
1303. Набокова А.И.
1304. Наджарова Л.М.
1305. Надирбекова Г.С.
1306. Назаров А.Т.
1307. Назаров В.Н.
1308. Назаров П.А.
1309. Назаров С.А.
1310. Назарова М.
1311. Назиева С.
1312. Назымбекова Г.
1313. Нарбатырова А.К.
1314. Наренова Қ.
1315. Наржанов Т.А.
1316. Нартбаева А.С.
1317. Науанова Б.К.
1318. Науатова Г.Ш.
1319. Наурис И.А.
1320. Наурызбаев М.
1321. Наурызбаев Н.Н.
1322. Некрасов С.И.
1323. Неплюева Т.П.
1324. Нестеров Ю.М.
1325. Нестерова А.В.
1326. Несіпқұл М.
1327. Неустроева Э.А.
1328. Нечаев С.В.
1329. Ний М.Л.
1330. Никитин В.Б.
1331. Никифоров Б.Е.
1332. Никифорова Т.П.
1333. Николаева Е.А.
1334. Никольский В.В.
1335. Никольский О.В.
1336. Ниязалиев М.

сол кісінің шәкіртімін деп есептеймін. Кейін әскерге кеттім. Келген соң тағдырдың жазуымен Сейділдә Телбайұлы ағамызды кездестіріп қалдым. «Әй, Дүйсенбек, бізге фабрикаға жұмысқа кел, мен саған көп айлық төлеймін»- деп шақырған соң ағайыма жоқ демей, слесарь болып шыға келдім. Бірде филармониядағы Бағдат ағай мені жұмысқа іздеп келді. «Алматыда республикалық телевизиялық байқау болғалы жатыр, соған сен филармонияның атынан қатыс»-деп ойламаған ұсыныс жасады. Ән десе атымнан ауып түсетін басым, Кенен атамыздың «Көкшоплағын» дайындап, «телевидение қайдасың?» деп Алматыға аттандым. Сол жылдары Жәнібек Көрменов пен Ақселеу Сейдімбеков ағаларымыз «Асыл мұра» атты хабар жүргізетін. Содан мен Алматыға келген соң құр қайтпай Жәнібек ағаны іздеп бардым. «Менің даусымды тыңдап көріңізші, сізден сабақ алғым келеді, оқуға түсе алатындай мүмкіндігім бар ма?» дедім тайсалмай. Мені тыңдап көрген Жәнібек ағамыз «Сен дайын Манарбек Ержанов екенсің ғой» -деп басын шайқады. Сөйтіп, жолым болып, эстрада-цирк студиясында Жәнібек Көрменовтың класында Манарбек Ержановтың ән айту үлгісімен оқыдым. Кейін консерваторияға түстім, бірақ жағдайларға байланысты бітіре алмадым. Жамбылға келіп, отбасылы болдым. Кейін Бекболат Тілеуханов өзі хабарласып, «Дүйсеке, сіздің Жамбылда жүргеніңіз жарамас, консерваторияда Манарбектің мектебі жетіспей тұр, соған сіз келіп сабақ беріңіз» деп мені шақырды. Сөйтіп мен консерваторияда сабақ бердім. Арасында 1986 жылдан 2001 жылға дейін мен «Алатау» триосының құрамында болдым. Тағдыр дегенді қойсаңшы, ойламаған жерден мені қайта Жамбылыммен қауыштырды. Бірде Алтынбек Оразбеков ағамыз Қаратауда бір байқау өткізді. Соған мені қазылыққа шақырды. Барсам, Асылхан Шүңіреков те қазылар алқасының мүшесі екен. Сол кездесуімізде Асекең маған «Дүйсеке, филармонияға келсеңші, бізде жыр-термешілерді дайындайтын, жастарға тәлім беретін адам керек. Дәстүр үзілмеуі тиіс, жас буын білікті ұстазға зәру», - деді. Қазіргі мәдениет басқарамасының басшысы Дүйсенәлі Бықыбаев қолдады. Сөйтіп, мен байқауға қазылыққа келіп, Таразда қалып қойдым. Екі жылдай болды, осы қара шаңырақ филармонияда дәстүрлі әннен, жыр-термеден сабақ беріп жүрмін. Ірі жобаларға, байқауларға өнерпаздарды дайындаймын. «Ат айналып қазығын табар» деген, менің түпқазығым осы филармониям.

**Жексенбек НҰРЖАУОВ,
Қазақстанның еңбек сіңірген
артисі**

**«Шет елдерде
қасиетті
домбырамыздың
үнін күмбірлеттік»**

Мен П.И.Чайковский атындағы Алматы музыкалық колледжінде белгілі музыканттардан дәріс алып, өнер байқауларына жолым ашылып, жүлделі орындарды жас күнімнен иелендім.

Құрманғазы атындағы Алматы мемлекеттік консерваториясында оқып жүргенде-ақ Н. Тілендиев атындағы «Отырар сазы» академиялық фольклорлық-этнографиялық оркестріне шақыру алып, концертмейстер және жеке орындаушы болып еңбек еттім. Кейін Құрманғазы атындағы Алматы мемлекеттік консерваториясына жұмысқа шақырылып, ұстаздық қызмет атқардым.

1996 жылы жұмыс бабымен Жамбыл облысы Тараз қаласына қоныс аудардым. Осы жылы музыкалық колледжге мұғалім болып, студенттерге күйшілік өнерден білім беріп, тәрбиеледім.

Ұлттық өнерінің жанашыры ретінде облыс ішіндегі өнерпаздардың өсуіне қолдау танытып, халқымыздың бай қазынасы – дәстүрлі өнерді насихаттау мақсатында 2011 жылдың сәуір айынан бастап Жамбыл облысы әкімінің қолдауымен Жамбыл облыстық филармониясында «Қазақ ұлттық аспаптар оркестрінің» құрылуына септігімді тигіздім.

2012 жылы наурыз айынан бастап «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» көркемдік жетекшісі болып тағайындалдым. Оркестр репертуарын 300-ге дейін жеткізіп, оркестрдің өсуіне үлес қостым.

Қызмет етіп жүрген уақытта оркестрдің музыканттарын бірнеше конкурстарға қатыстырып, жоғары жетістіктерге жетуіне бағыт-бағдар бердім. Гастрольдік сапарлармен республикамыздың ірі қалаларында концерттер қойдық. Қазақтың аспаптық музыкасын насихаттау мақсатында шетелдерде қасиетті домбырамыздың үнін күмбірлеттік.

1337. Ниязов М.К.
1338. Новиков В.В .
1339. Новицкий И.А.
1340. Новодережкин Ю.
1341. Новоселова Н.А.
1342. Новоселова Ф.С.
1343. Нуралиева Г.Ш.
1344. Нуратдинов Б.
1345. Нуржанова Н.А.
1346. Нурлыбаев Г.
1347. Нурманалиева А.С.
1348. Нурманов Е.А.
1349. Нурманов К.Ш.
1350. Нурманова К.Ш.
1351. Нурмухаметов А.Н.
1352. Нурсейтов Е.
1353. Нурхашев А.С.
1354. Нусратдинов Б.
1355. Нұғмансая Д.Ш.
1356. Нұраханов А.
1357. Нұрбекова Т.
1358. Нұржауов Ж.Н.
1359. Нұрлыбаева М.
1360. Нұрманбетов А.С.
1361. Нұрмұратов О.
1362. Нысанбаева Л.А.
1363. Нысанбаева Л.А.
1364. Обыденов В.Б.
1365. Овчаренко Н.Д.
1366. Овчаренко С.В.
1367. Овчинникова Н.Г.
1368. Огай В.Е.
1369. Оганезова Э.А.
1370. Одинцова Л.Ф.
1371. Озерная В.А.
1372. Озеров Г.К.
1373. Оксикбаева Ж.С.
1374. Окуньков Г.М.
1375. Олейникова Г.Л.
1376. Олейникова Л.Г.
1377. Ольнев М.А.
1378. Ольнева О.В.
1379. Омарбеков Г.Б.
1380. Омарбеков Р.Б.
1381. Омаров Ж.А.
1382. Омаров Ш.О.
1383. Омельченко Д.В.
1384. Омйралиев Д.
1385. Оналов Б.Н.
1386. Оңлабай А.У.
1387. Оразбаев Б.А.

1388. Оразбай Ж.Н.
1389. Оразбахов Қ.А.
1390. Оразбеков А.
1391. Оразов К.К.
1392. Оразымбетов Е.М.
1393. Оралбаева З.
1394. Орбакая лас-
Эдмундос Зенонович.
1395. Ордабаева А.
1396. Ордабаева А.Ж.
1397. Ордабаева С.
1398. Оринов Н.П.
1399. Орленко Е.В.
1400. Орлов И.Г.
1401. Орлов Ф.С.
1402. Орлова И.В.
1403. Орманова А.С.
1404. Орумбаева Г.М.
1405. Орумбегиева А.
1406. Орынбаева Т.
1407. Орынбасарұлы А.
1408. Орынбекова П.С.
1409. Орынтаев Т.Е.
1410. Орынтай Е.Е.
1411. Оспаналиев К.О.
1412. Оспанов А.С.
1413. Оспанов П.
1414. Осташевский В.П.
1415. Охоненко Л.П.
1416. Ощекков А.П.
1417. Пак А.
1418. Пак В.Ф.
1419. Пак Т.М.
1420. Палагута Л.Ф.
1421. Панаедов М.
1422. Панков Ю.К.
1423. Панов А.А.
1424. Панова И.И.
1425. Пантелеев О.Г.
1426. Панюшкин В.Н.
1427. Парасенко Б.И.
1428. Паримбеков Ш.А.
1429. Паримбекова Г.Т.
1430. Пастухов А.А.
1431. Пәрімбек Х.Н.
1432. Пеккерев А.А.
1433. Пелешко Н.А.
1434. Пенкин С.Н.
1435. Перепонов А.И.
1436. Пересыпкин А.Т.
1437. Перетяцько В.И.

Елбасы Н.Назарбаевтың Жамбыл облысына келген ресми сапарында өнер көрсетіп, ризашылығына бөлендік. Комозитор, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Әбдімомын Желдібаевтың 75 жас мерейтойында шығармаларын ұнтаспаға түсірдік. 2013 жылы 12-25 тамыз күндері Түркияның Самсун қаласында «ТҮРКСОҮ» және Самсун әкімшілігінің ұйымдастыруымен өткен Халықаралық өнер фестивалінде өнер көрсетіп, сертификат иелендім. Халықаралық «Қаратау сарыны» атты дәстүрлі музыка фестивальдерін Тараз қаласында ұйымдастыруға атсалыстым. Алматы қаласы «Хабар» агенттігінің жанынан ашылған «Білім және Мәдениет» телеарнасында дәстүрлі өнердің даралығын танытатын «Ғасырлар пернесі» бағдарламасында оркестр құрамында өнер көрсеттім.

Мәдениет және спорт министрлігінің тікелей қолдауымен, Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күніне орай Алматы қаласында өткен Құрманғазы атындағы оркестрдің 80 жылдық мерейтойына және мерейтой аясында ұйымдастырылған І Республикалық «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің репертуар мәселесі» атты конференциясына қатысып, баяндама жасадым. Көптеген конкурстарда қазылық етіп, шеберлік кластарының өтуіне атсалыстым.

2016 жылы Астана қаласына шақыру алып, жұмыс бабымен қоныс аударып, Астана қаласы әкімдігі Мемлекеттік академиялық филармониясының «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» концертмейстері қызметіне тағайындалдым, әрі оркестрде жеке орындаушымын.

Көркемғали СЕРІМБЕТОВ,
ҚР Білім беру ісінің үздігі

«Ұлттық өнер –
барым мен
байлығым»

Алматы мемлекеттік консерваториясының халық аспаптар факультетінде оқып, концерттік орындаушы, оқытушы, халық аспаптар оркестрінің дирижері біліктілігін алып шыққаннан кейін ҚР Білім және мәдениет министрлігінің жолдамасымен Жамбыл қаласындағы мәдени-ағарту училищесіне жұмысқа келдім.

Әулиеата өңірінде Жамбыл музыка училищесі, Жамбыл «Орталық мәдениет және өнер» колледжінде, 1997 жылдан бері Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық колледжінде үзіліссіз қызмет етіп келдім. 1991 жылдан бастап осы уақытқа дейін «Мәдениет және өнер» бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарудамын.

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздіктің 10 жылдығы қарсаңында Астана қаласында өткен Жамбыл облысы мәдени күндерінде «Қазақ ұлт аспаптар оркестрімен» өнер көрсеттік. Осыған байланысты Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың алғыс хатымен марапатталдым.

Тәуелсіздіктің 20 жылдығы қарсаңында Астана қаласында өткен Жамбыл облысы мәдени күндерінде ұлт аспаптар оркестрі атсалысқаны үшін Облыс әкімі Қанат Бозымбаевтың алғыс хатымен марапатталдық.

2011 жылы Ақтау қаласында өткен Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 20 жылдығына арналған Боздақ Рзаханов атындағы «Сиқырлы таяқша» Республикалық дирижерлар байқауына қатысып III орын алдым.

Оркестрдің орындауындағы Жамбыл өңірі мен танымал қазақ композиторларының күйлерін ұнтаспаға басуда қажырлы еңбек етіп, халыққа насихаттауға күш салудамын.

Оңал АЗАМАТОВА,
ҚР Мәдениет саласының
үздігі

**«Қара шаңырағы-
мызға қалтқысыз
қызмет етіп ке-
леміз»**

Бала күнімде анамыз әпкем екеуімізге нан пісіруді үйрететін. Әпкем қасында жүріп, бәрін істейтін. Мен жоламаймын. Сондағы айтатыным «Мен қалада тұрамын, нанды сатып алып жеймін. Нан пісірсем саусағым күйіп қалады. Мен артист боламын ғой, сахнада халықтың алдында ән айтамын, әдемі болып жүруім керек» дейді екенмін. Сол сөзім шынға айналды. Киелі сахнаға, өнерге деген құлшынысым мені сол бала күнімнен алға жетелеп келеді.

1438. Пернебек И.И.
1439. Пертаев Е.
1440. Петрасли П.А.
1441. Петренко С.П.
1442. Петренко Т. И.
1443. Петриченко С.Н.
1444. Петров В.Н.
1445. Петров И.В.
1446. Петров И.И.
1447. Петрова В.В.
1448. Петрова Т.В.
1449. Петрович М.Н.
1450. Петросян А.А.
1451. Петухова Н.Н.
1452. Пиганов С.В.
1453. Пилосян А.Д.
1454. Пинаедов М.Х.
1455. Пинюгин Г.Е.
1456. Пискунов Г.И.
1457. Платонова Т.С.
1458. Платунова Т.И.
1459. Плисков Б.И.
1460. Плотников К.К.
1461. Плужник Г.Д.
1462. Погодаев В.И.
1463. Погорелов Е.Г.
1464. Подомок В.Н.
1465. Подорвинов Ю.В.
1466. Полищук Б.Е.
1467. Полотиди Ю.А.
1468. Полошиди Ю.
1469. Полухин В.П.
1470. Полуэктов В.Ф.
1471. Поляков А.В.
1472. Пономарев Т.
1473. Пономарев В.П.
1474. Пономарев И.
1475. Пономарева А.А.
1476. Понюк Г.С.
1477. Попелно Н.Х.
1478. Попенова О.Д.
1479. Попов А.Г.
1480. Попов В.Н.
1481. Попова Л.Н.
1482. Поповия О.В.
1483. Популлова В.В.
1484. Постолатин В.К.
1485. Потанов А.Л.
1486. Потапкин А.И.
1487. Потемкин Л.С.
1488. Похомов В.А.

1489. Примкулов Г.
1490. Примкулова Г.К.
1491. Приходько С.С.
1492. Приходько С.Т.
1493. Прожерин В.Н.
1494. Прокурина В.С.
1495. Пронина И.М.
1496. Проценко И.И.
1497. Прошина Н.Н.
1498. Псарев Н.В.
1499. Пугачева А.И.
1500. Пугачева Л.Д.
1501. Пугачевская А.Л.
1502. Пугачевская С.П.
1503. Пугачевский В.В.
1504. Пугачевский Ю.В.
1505. Пухова Г.А.
1506. Пушкарев В.Ф.
1507. Пушкарёва В.Т.
1508. Пушкерев
1509. Пырегина Т.
1510. Раевская С.Л.
1511. Размологова Н.И.
1512. Размологова Н.И.
1513. Раимкулова М.С.
1514. Раимов З.М.
1515. Раисова У.
1516. Раисова У.Т.
1517. Райкулова З.М.
1518. Ракина И.Л.
1519. Ратаев Н.А.
1520. Рафиков Г.П.
1521. Рафиков И.В.
1522. Рахимжанова Л.Т.
1523. Рахманкулов И.Ж.
1524. Рахманкулов М.
1525. Рахматулаев Ю.А.
1526. Рахметдуллаева У.
1527. Рахметова А.
1528. Рахымбердиев И.
1529. Резник И.А.
1530. Рейдель Б.М.
1531. Рзагалиев Ф.Ж.
1532. Ризаткиев Р.В.
1533. Родзянка В.Е.
1534. Родичин А.В.
1535. Розанов Д.В.
1536. Розиматов Х.М.
1537. Розиматова Х.М.
1538. Романова И.М.
1539. Романова Н.С.

Еңбек жолымды 1986 жылы «Меркі әуендерінде» бастадым. Жеті жыл сол ұжымда қызмет еттім. Филармонияға Алтынбек Қоразбаев ағамыз директор болған кезде, яғни 1992 жылы мен Меркіден осында ауыстым. Содан бері міне 26 жыл өтіпті, табан аудармастан қызмет етіп келемін. 2001 жылы мен декреттік демалысымды аяқтап, жұмысқа қайта шыққан кезім. Сол жылы облысымызда ең алғаш рет Кенен Әзірбаев атындағы «Шырқа, даусым!» атты республикалық байқау өтетін болды. Бала күтімі демалысынан жаңа шыққан бетім, өз өзіме келе алмай, біртүрлі көңілім құлазып жүрген кезім еді. Сол аралықта аян түс көрдім. Түсімде театрдың сахнасынан аяғым жерге тимей ұшып барады екенмін. Содан кейін өзімді қолға алып, сол конкурсқа қатыстым. Ақырында бас жүлдеге ие болып, темір тұлпар міндім. Филармония сахнасында жүргелі талай байқауларға қатысып, талай жүлделерге ие болып жүрміз ғой. Бірақ сол жолғы жүлденің мен үшін орны бөлек.

Филармонияда Сыпатай аға мен жұбайы Гүлжахан апа жалғыз маған емес бүкіл жастарға рухани жағынан үлкен демеу көрсетті. Гүлжахан апамыз сахнаға шыққанда «Біз қашан осы кісідей болады екенбіз?» деп армандап жүретінбіз. Сосын Әріпбай ағам өнер жолымдағы ұстазым деп білемін. Ол кісі мен «Меркі әуендерінде» жүрген кезімнен бастап өнерге бауылған адам. Рәзия Мәдіханова апамыз нағыз жанашырым деп айта аламын. Мен Меркіден осы филармонияға ауысып келгенімде тұратын жерім болмады. Сонда ол кісі әпкелік қамқорлығын көрсетті, алғашқы уақытта сол кісілердің үйінде тұрдым. Мен өнер адамына деген жанашырлық – ол өнерге деген жанашырлық деп білемін. Міне, бұл кісілер нағыз өнер үшін жаралған адамдар ғой. Қандай ән орындаса да, тыңдарманның жүрегіне жеткізіп орындайтын. Жан-тәнімен беріліп айтатын. Біз сол кісілерден тәлім алып өстік. Ол үшін мен бақыттымын. Филармонияға келіп, осындай кісілердің ортасында өсіп-өнгеніме ризамын.

Досымжан ТАҢАТАРОВ,
ҚР Еңбек сіңірген қайраткері

«Жауһар өнердің жақұт мекені»

Біздің Жамбылдан шыққан, қазір елге танымал өзімнің замандастарым, «алтын буын» деп айтуға әбден лайық ақын-әншілер «Баласағұнның» сахнасынан бата алып, танымал болдық. Тараздан шыққан, тарихи жастар қаласында білім алған Құрмаш Маханов, Тахмина Әшімбекова, Индира Расылхан, Гаухар Қаспақова, Айгүл Махашева, Бейбіт Сейдуалиева, Дана Махамбаевалар өңіріміздің ән әлеміне еркін қанат қақтық. Маралбек Бабақұлов, Мәдина Сағымбековалар, Айнұр Тұрсынбаева, Мадина Сәбденбекова, Ахметжан Өзбековтер бар, осы бірнеше өнерпаз қатар өстік, бір-бірімізге қолдау білдіріп, шығармашылық байланыста болдық.

Студенттік шағымда оқу орнының сахнасына шығып жүрдік, бірақ ең үлкені «Баласағұнның» орны бөлек. Тарихты парақтап жіберсек Жамбыл қаласында үш ірі оқу орны Жамбыл технологиялық институты, Жамбыл педагогикалық институты мен Жамбыл гидромелиоративтік-құрылыс институттары бірікті де, үлкен Тараз мемлекеттік университеті болды. Мен технологиялық институтта жұмыс істеп жүрген болатынымын. Ірі өзгерістен кейін жұмыстан шығып қалып, болашағым айқындалай тұрған кезде мәдениет басқармасының басшысы Әлібек Әмзеұлы филармонияға шақырды. Жамбыл облыстық филармониясы менің шығармашылық тағдырымда үлкен сахнаға жол ашуымен қымбат. Бар болғаны жарты жылдай атқарған еңбек жолым, көп тәжірибе жинауға себеп болды. Баласағұнның сахнасы алдыңғы буын ағалар мен кейінгі толқын іні-қарындастарымызбен үзеңгілес еңбек еттік. Бізден бұрын да, бізден кейін де киелі сахна дарындарға бата берді, тұсауын кесті. Бұл сахнаның киелілігі, туған жердің белімізді бекем буып, үлкен сахнаға тәрбиелеп шығарғанының дәлелі.

1540. Романова Т.А.
1541. Романова Т.А.
1542. Романовский Я.К.
1543. Руденко Г.Л.
1544. Рудоманов А.М.
1545. Русиков С.И.
1546. Рыбалко Н.Н.
1547. Рыбинский А.А.
1548. Рыбцев В.И.
1549. Рысбаева Б.М.
1550. Рысбеков Б.А.
1551. Рысбеков К.
1552. Рысбеков М.А.
1553. Рысбеков С.А.
1554. Рысбекова К.
1555. Рысдаулетов А.
1556. Рысдаулетов А.М.
1557. Рысметов Е.Х.
1558. Рысметов Р.Х.
1559. Рысметова Р.
1560. Рыспаев Е.К.
1561. Рябов А.И.
1562. Рябов Ф.М.
1563. Рябоконт А.В.
1564. Рязенцев Л.М.
1565. Рясиев В.А.
1566. Сабалиев К.
1567. Сабалиева Г.Х.
1568. Сабалиева К.
1569. Сабырбекова М.М.
1570. Сабянина А.Т.
1571. Савинов А.И.
1572. Сагимбаева И.П.
1573. Сагимбеков Г.М.
1574. Сагинбекова М.Ж.
1575. Сагинтаев А.С.
1576. Сагынбекова М.Ж.
1577. Сагынтаева Г.Д.
1578. Сагындықов С.А.
1579. Садабеков Б.
1580. Садакбаев О.Б.
1581. Садковский Я.П.
1582. Садрединов Г.М.
1583. Садыкназаров К.К.
1584. Садыралиев А.
1585. Садыралиев А.Б.
1586. Садырбаев Д.Е.
1587. Сайдуалиева Ш.А.
1588. Сайлаубаев Ж.А.
1589. Сайлаубаев К.А.
1590. Сайлаубаева Г.А.

1591. Сакзутдинова Ә.
1592. Сакиев Д.И.
1593. Сакиев Ж.М.
1594. Сакулов А.Б.
1595. Сакулова М. /
Есбулганова /
1596. Салыков М.
1597. Сальников К.А.
1598. Сальникова М.В.
1599. Саморуков В.В.
1600. Саналимов Г.Б.
1601. Саналимов Г.Б.
1602. Сапарбекова Г.
1603. Сапарбекова З.Б.
1604. Сапоненко А.Ф.
1605. Сапоненко А.Ф.
1606. Саранча Ф.И.
1607. Сарваниди Д.Х.
1608. Сарварова Н.Х.
1609. Саркеев Ф.
1610. Сарсекеев С.С.
1611. Сатбаев Е.
1612. Сатенбаева М.
1613. Саткеев С.Н.
1614. Саткынов С.Б.
1615. Саткынова А.Т.
1616. Сатпаева Е.
1617. Саттеев А.
1618. Саттеева А.
1619. Саттерова Ш.
1620. Саттерова Ш.А.
1621. Сатыбалдиева А.Б.
1622. Сатыбалдиева А.Б.
1623. Сатынбекова Ж.
1624. Саукин В.В.
1625. Сафарий С.Р.
1626. Сафронова А.Л.
1627. Сахиева А.
1628. Сацкая Л.И.
1629. Сбанбаев З.
1630. Сверкунов Ә.
1631. Свицев В.В.
1632. Свицева С.С.
1633. Свицев В.В.
1634. Сейдахмет М.П.
1635. Сейдилдаев Н.С.
1636. Сейлханов М.А.
1637. Сейсебайұлы О.
1638. Сейсенбайұлы О.
1639. Сексенбаев Ж.
1640. Селезнева В.П.

Нұрлан БЫҚЫБАЕВ,
ҚР Мәдениет саласының
үздігі

«Өнерлі отбасынан шығып, өнерлі болмауға хақым жоқ еді»

Менің өнер жолын таңдауым кездейсоқтық емес. Шығармашылық отбасында туып, домбыраның күмбірімен өскен соң өнерлі болмауға хақым жоқ еді. Әкем Дүйсенәлі Дыбысалыұлы белгілі сазгер, музыкант. Әкемнің қанымен келген дарынды ұстаздарым Дүйсенбек Өмірәлиев, Әлібек Әмзеұлы, Сейтқасым Шерімұлы, Талғат Орынбаевтар бағыт-бағдар беріп дамытты. Ең алғаш «Алатау» ән-би ансамбліне тұсауымыз кесіліп, үлкен өнерге қанат қақтық. Кейін филармонияға ауысып, он бір жыл еңбек етіппін. Көркемдік жетекші, директордың орынбасары қызметтерін атқардым.

Домбырам маған қашанда сәттілік әкеледі. Жыршы-термешілердің облыстық, республикалық байқауларында бақ сынадым. Оңтүстік Қазақстан облысында өткен Шалқар Әбішұлы атындағы республикалық термешілер байқауында лауреат атандым. Шымкентте шарықтаған Шәмші Қалдаяқов атындағы халықаралық ән додасына қатыстым. Өнердің арқасында ел көрдік, жер көрдік. Тәжірибе жинап, үлкен белестерді бағындырдық. Мен жалпы шығармашылық мамандықтарының біраз салаларында істеп, өз деңгейімді дамыттым. Нақтырақ айтсақ, тәжірибем жан-жақты. Жамбыл облыстық тарихи-өлкетану музейінде көрме залының меңгерушісі, ҚР мемлекеттік Ұлттық архивінде директордың кеңесшісі, ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің Бейбітшілік және келісім музейінде директордың орынбасары болдым. Ж.Жабаев атындағы мемлекеттік филармониясының директорының орынбасарымын. ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің «Мәдениет саласының үздігі» төсбелгісімен, «Астана қаласының 20 жылдығы» мерекелік медальдарымен марпатталуым еңбегімнің жемісі деп білемін.

Құрманғазы ДЕМЕШЕВ,
ақын

«Таланттарды түлеткен киелі орда»

Республика деңгейіне танылып жүрген көптеген талантты сахна шеберлерінің түлеп ұшқан өнер ордалары осы облыстағы филармониялар. Біздің Жамбыл облыстық филармониямыз да сондай қасиетті қара шаңырақтың бірі деп білемін. Мен филармонияда екі рет қызмет жасап кеттім. Алғашқысы 1999-2000 жылдары көркемдік жетекші болып істеген кезім. Екінші мәрте 2012 жылы филармонияда қоюшы режиссер және сценарист болып екі жылдай қызмет істедім.

2000 жылдары Шымкенттен Таразға келіп, Тараз мемлекеттік университетінде мәдениеттанудан дәріс беріп жүргенімде, мені Сейітқасым Шерімұлы филармонияға көркемдік жетекшінің қызметіне шақырды. Ол кездері барлық салада жағдай аса мәз емес еді, қаржылық жағынан біраз қиындықтар болды. Сондықтан ол кезде бір концерт қою үшін қазіргідей жеке режиссер шақыру деген жоқ, барлығын өзіміз істеп шығатынбыз. Концерттің қойылымын, сценарийін жазу, тағы да басқа жұмыстардың бәрін бірлесіп атқардық. Қандай қиындықтар болса да филармонияның жұмысын тоқтатпадық, өмірлерін өнерге арнаған нағыз таланттардың арқасында сол кезеңдегі бар қиындықты еңсердік. Сол қиын жылдары көп адамдар ала дорбасын арқалап, базар жағалап кетті деп еске алып жатамыз бүгінде. Ол рас, бірақ сол кезде біздің филармония ұжымының көпшілігі жанкештілікпен жұмыс істеді. Айлықтары тұрақсыз, әлеуметтік жағдайлары мәз болмаса да. Тіпті сенсеңіз, сол кезде мына мөлтек аудандардан филармониядағы жұмысына жаяу келіп, жаяу кетіп жүргендер де болды. Сондағысы автобуска төлейтін ақшасы болмағандықтан ғой. Міне, осындай кезеңдерде де өнерді тастамай, өз жұмыстарын ыждахаттылықпен жасаған жандарға мен әлі күнге құрметпен қараймын. Осындай адамдардың арқасында біздің өнеріміз жоғалмайды деп білемін.

1641. Селиванова М.Т.
1642. Селиванова Э.В.
1643. Сембек Н.Б.
1644. Сембекұлы Н.
1645. Семушкина А.В.
1646. Семушкина Л.М.
1647. Семькин С.
1648. Сенкебаева С.С.
1649. Сепбаев А.К.
1650. Сергеев А.А.
1651. Сергеев А.Н.
1652. Сергиенко А.В.
1653. Серебров Е.В.
1654. Серебрянникова Т.Н.
1655. Серегин А.Г.
1656. Серегина А.Г.
1657. Сержанов М.Б.
1658. Серикбаев А.Т.
1659. Серимбетов К.У.
1660. Серменова-Салын Г.М.
1661. Серменова Ш.
1662. Сетяев Б.Б.
1663. Сиденко В.И.
1664. Сидоркин А.Н.
1665. Сидоркина Е.А.
1666. Симанов С.И.
1667. Симанович Л.В.
1668. Симаров Х.Н.
1669. Симотко Г.Н.
1670. Синецын З.Е.
1671. Сисаховский А.А.
1672. Сиякулова Т.Б.
1673. Сиянова И.Г.
1674. Сиянова К.А.
1675. Сковородкин И.И.
1676. Скрипова Л.В.
1677. Слигенко А.Н.
1678. Смагулова Г.Е.
1679. Смагулова З.Е.
1680. Смаилова Т.Р.
1681. Смаилова Ұ.
1682. Слатова-Кайыбаева.
1683. Смахурская Т.А.
1684. Смахурский А.Е.
1685. Сметанин И.И.
1686. Сметов Б.
1687. Сметова Ж.А.
1688. Смоляков Г.И.
1689. Смоляников В.Ю.
1690. Смутин К.Б.
1691. Снытников А.
1692. Снытников Т.

1693. Собалев В.Т.
1694. Собиртаева Ж.У.
1695. Сокова Л.
1696. Соколов С.Т.
1697. Соколовская Н.И.
1698. Солнцев И.Г.
1699. Солнцева Л.Е.
1700. Соловьев В.В.
1701. Солодовкина А.А.
1702. Солокун В.И.
1703. Соломенцева Н.Г.
1704. Солтанбекова Б.Б.
1705. Сорокин О.А.
1706. Сорокин Ю.Л.
1707. Сотников С.И.
1708. Спасова Э.И.
1709. Спатаев К.Б.
1710. Спатаев М.Ж.
1711. Спогов Г.С.
1712. Стараскольцев Г.А.
1713. Старилов В.Ф.
1714. Стаховский А.А.
1715. Стахурской Т.
1716. Стеганцев Н.Н.
1717. Степанов В.В.
1718. Степанова В.И.
1719. Степанова И.В.
1720. Степанян В.Н.
1721. Степанян С.В.
1722. Степанян С.С.
1723. Стефановская А.Н.
1724. Стрюкова Л.П.
1725. Субботина И.А.
1726. Субботина Т.
1727. Суваров В.А.
1728. Сударилов А.А.
1729. Судоплатов И.Г.
1730. Сулейманов И.
1731. Сулейманов С.Д.
1732. Сулейменкулова К.Т.
1733. Сулейменов И.З.
1734. Сулейменова Е.Н.
1735. Султанбаев К.Т.
1736. Султангазиева К.
1737. Султанкулов Е.П.
1738. Султанкулов Т.П.
1739. Супруков В.В.
1740. Сураншиева А.А.
1741. Суридзе Н.Д.
1742. Суттибаева П.
1743. Суханова П.В.

**Тахмина ӘШІМБЕКОВА,
ҚР Мәдениет қайраткері**

«Үлкен сахнаға жол ашты»

Жамбыл облыстық филармониясына 1999 жылы келдім. Жасым небәрі он тоғызда еді. Ең жас әншілердің бірі мен болдым-ау шамасы сонда. Содан 2003 жылға дейін қызмет еттім. Бүгінде филармонияның діңіне айналған Оңал Азаматова, Маралбек Бабақұлов, Ғани Мәтебаев, Сәуле Желдібаевалармен әріптес болдым.

Филармония мені үлкен өнерге, үлкен сахнаға шығар алдында қанаттандырған, тәлім-тәрбие берген алтын ұям. Ән әлеміне жасаған алғашқы қадамдарым да осы филармония сахнасынан басталды. Филармонияның қолдауымен мен көптеген конкурстарға қатысуға мүмкіндік алдым. Сондықтан алтын ұяға, ардақты ұстаздарға алғысым шексіз.

**Ержан РЫСМЕТОВ,
ҚР Мәдениет қайраткері**

«Алатау» мені шыңдады»

Менің сахнадағы алғашқы тәжірибем «Алатау» ән-би ансамблінен басталды. 1982 жылдары еді, ол кезде мен әлі мектепті бітірмеген оқушымын. Мұхтар Рахманқұлов ағай жетекшіміз болды. Ансамбльдің құрамында бишілер, әншілер, оркестр бар. Оған әр кезде Тараз қаласындағы оқу орындарынан, зауыт, фабрикалардан өнерлі, талантты жастарды

жинап отырды. Дайындықты біз қазіргі драма театрда жасайтынбыз. Ағам Руслан Рысметов «Алатауға» ертіп әкелді. Ол кезде Садыхан Әубәкіровтың «Өрлеу», Желдібаевтың «Ерке сылқым» шығармаларының жаңа шығып, таныла бастаған кездері еді. Солай мен «Алатаудың» құрамына небәрі 9 сынып оқып жүрген кезімде қабылдандым. Өрімдей жаспын, ол кезде қазіргідей екiнiң бiрi шетелге шыға бермейтiн кез. «Алатауымның» арқасында талай шетелдi көрдiм сонда. Мен үшiн, менiң өмiрiмдегi ең керемет кездер сол болды.

Жас та болсам қатардан қалмай, алдыңғы буын ағалардың көп шапағатын көрдiм. Үлкен өнердiң жолына бағыт берiп, бағдар сiлтедi. Нәтижесiнде мен мектептi бiтiре сала еш қиындықсыз Алматыға консерваторияға түсiп кеттiм.

Консерваторияда жүрiп «Мұрагер» фольклорлық ансамблiнiң құрамында өнер көрсеттiм. Сол жерде жұбайым Сәулемен танысып, отбасын құрдым. Сәуле қобызшы, екеумiз «Мұрагер» ансамблiмен бiраз шетелдi аралап шықтық. Сол кездерi аты дүркiреп тұрған ансамбльдердiң бiрi болды. Құрамында Бекболат Тiлеухан, Берiк Жүсiповтер болды. Консерваторияны бiтiрiп жатқан тұста бiздi Қостанайға аттай қалаып, шақырды. Себебi ол кезде Қостанай филармониясында қазақ оркестрi болмаған екен, сол үшiн бiздiң «Мұрагердiң» артистерiне ұсыныс жасап, бiздi Алматыдан Қостанайға алып кеттi. Бес жылдан соң Сәуле екеумiз туған жерiмiз Таразға оралдық. 1999 жылы едi ол. Сол жылдары қазiргi филармониямен байланысымыз қайта басталды. Тараз мемлекеттiк университетiн ректоры Уалихан Бишiмбаев мырза Сәуле екеумiздiң дипломдарымызды көре сала, сол тұрған бойда жетектеп апарып, кафедраға кiргiзiп жiбердi. Содан табаны күректей 16 жыл бойына мен кафедра меңгерушiсi болдым. Университет жанындағы «Көне Тараз» фольклорлық ансамблi дүниеге келдi. Сол кезде филармонияда мұндай фольклорлық ансамбль жоқ едi. Талғат Орынтаев, Асыл Жығылбаев, Сандуғаш Жалиевалар келiп бiзге қосылды. Ол кезде мәдениет басқармасының басшысы Әлiбек Әмзеев мырза болды, Серiк Әбiкенұлы әкiм болып келген кез. Содан не керек, осындай бастамалардың арқасында филармонияның жанынан жаңа «Алатау» ансамблi ашылатын болды. Әншiлер, бишiлер, оркестр, тiптi цирк өнерпаздары да болды құрамында. Мақтанғаным емес, бiрақ жаңа «Алатаудың» ашылуына себепкер болған сол бiздiң «Көне Тараз» фольклорлық ансамблi өзек болды десем артық емес. Әрi бұрынғы аты көпке танымал «Алатаудың» қайта жаңғыру кезеңi болды. Талғат Орынтаевтан кейiн, директорлық қызмет атқардым бiр жылдары.

1744. Суханова П.В.
1745. Сухина Н.Н.
1746. Сүлеймен Ж.Т.
1747. Сыбанбаев Ж.Р.
1748. Сыдыманов Ж.И.
1749. Сыздықов Д.
1750. Сыздықов Д.М.
1751. Сыздықов Е.А.
1752. Сыздықов М.Е.
1753. Сырлыбаева З.Т.
1754. Сырлыбаева К.Т.
1755. Табагабылов Н.О.
1756. Тагаев Ж.И.
1757. Тажен-ұлы А.
1758. Тажикулова Г.Б.
1759. Тайгин Г.Г.
1760. Тайлеев Д.М.
1761. Тайшикова К.Ш.
1762. Тайшикова С.
1763. Таласбаев А.А.
1764. Талипова О.
1765. Тамабаев Ф.К.
1766. Тания В.Г.
1767. Таңатов А.
1768. Тарасова М.
1769. Тастимирова Г.С.
1770. Тасыбаев А.Ж.
1771. Тасыбаев Ж.К.
1772. Тасыбеков А.С.
1773. Тауасаров Е.Ж.
1774. Таубеков Т.И.
1775. Ташекеев Н.
1776. Ташенова А.
1777. Ташкенқызы А.
1778. Ташкенов Д.С.
1779. Ташкенов К.Т.
1780. Ташметов С.С.
1781. Ташмухамедова Р.Д.
1782. Ташполат А.С.
1783. Ташханбаев О.О.
1784. Таятаев С.
1785. Тедорадзе З.Ш.
1786. Текебаев Р.А.
1787. Телегенов Т.К.
1788. Темирбеков Г.И.
1789. Темирбекова Г.
1790. Темирбекова С.И.
1791. Темиров Е.Ш.
1792. Темирова М.Ф.
1793. Темірбекова А.М.
1794. Темірбекова Г.

1795. Тень И.Я.
1796. Теплов А.И.
1797. Терентьев К.А.
1798. Терехова Н.В.
1799. Тикарадзе Т.К.
1800. Тилемисов К.Н.
1801. Тинасилов М.А.
1802. Тинасилова К.А.
1803. Титарев И.
1804. Тихенко В.Н.
1805. Тихомирв С.Г.
1806. Тихоновский В.Н.
1807. Тишкевич Е.С.
1808. Тлепов Т.Б.
1809. Тлепова Т.Б.
1810. Тлеубердиева М.М.
1811. Тлеукабылов К.
1812. Тобагабылов Н.
1813. Тобжанова Ш.
1814. Тогабылова Н.
1815. Тогаев Ж.
1816. Тоғайбек А.С.
1817. Тоғанбай Ж.С.
1818. Тойбағаров А.Б.
1819. Токаев Н.С.
1820. Токарский С.Ю.
1821. Токарский С.Ю.
1822. Тоқтасын А.Б.
1823. Тоқтасын А.Б.
1824. Толебаев А.
1825. Толмачев
1826. Толмачева Э.В.
1827. Толстой В.П.
1828. Толыбаев М.
1829. Толюпов В.П.
1830. Тохтаназаров К.К.
1831. Төрбек А.Т.
1832. Триль А.Д.
1833. Трянов М.А.
1834. Тубаев А.У.
1835. Туганбаева А.М.
1836. Тугельбаев М.Д.
1837. Туктибаев С.Ш.
1838. Тулбаева Ж.М.
1839. Тулебеков Б.М.
1840. Тулепов Ж.А.
1841. Тулменбаев Н.
1842. Тулыга В.П.
1843. Туманов Э.О.
1844. Туменбаев Н.А.
1845. Туранов А.

Жаңа «Алатаумен» де әлемнің біраз жерін шарлап шықты. Түркия, Германия, Люксембург, Израиль, Франция сияқты елдерде қазақтың төл өнерін, дәстүрлі өнерін паш еттік, таныстырдық. Осы ретте облысымыздың өнерінің дамуына шын жанашыр болған, тек облыстың ғана емес, жалпы қазақтың ұлттық өнерінің жаңғырып, жандануына көп үлес қосқан Әлібек Әмзеев мырзаның еңбегі зор. Ол кісінің ұсынысына облыс әкімі Серік Әбікенұлы қолдау көрсетті, барлық жағдайды жасады.

2013 жылы Польшадағы Жамбыл облысының күндерінде өнер көрсеттік. Сол кез қателеспесем «Алатаудың» тарқар алдындағы соңғы сапары екен. Тағы бір есте қалған сапарлардың бірі Түркияға барған кез. Анкарада бір конкурсқа қатыстық «Алатаумен». Бізбен бірге филормония директоры Сейітқасым Түктібаев пен мәдениет басқармасының басшысы Әлібек Әмзеев те барды. Неге екенін, сол кезде түріктерде мини диск деген атымен жоқ екен, тек CD диск қолданады. Біз олардан қайта көш ілгері екенбіз деп таңқалдық. Содан конкурс кезінде сол мини дискіні ауыстырып, CD дискіні қосып тұратын музыкант керек болды. Не керек біздің филармонияның директоры Сейітқасым Шерімұлы сол жолы білегін түріп, дыбыс қызметіне кірісіп кетті. Ал мәдениет басқармасының басшысы Әлібек мырза біздің костюмерный болып шауып жүр. Үлкен конкурс, он мыңға жуық адам қатысқан, «Алатаудың» абыройы қызметтен де жоғары болды.

Қазір де филармониядан алыстаған жоқпыз. Оркестрдің құрамындамыз. Сейітқасым Шерімұлының шақыруымен келіп, жолдасым Сәуле екеуміз еңбек етіп келеміз. Осы шаңырақта жүріп «Мәдениет қайраткері», «Мәдениет ісінің үздігі» деген атақты алдым. Еңбегімнің лайықты дәрежеде бағаланып жатқанына қуанамын. Өз туған жерімде, елімде филармонияда қызмет ету арқылы өлке өнерінің дамуына үлес қосып келе жатқаным бақыттымын. Музыканттың еңбегі шахтерлердің еңбегімен пара пар бағаланған Кеңес заманы кезінде. Себебі, музыкант домбыра тартқанда оң қолын да сол қолын да жұмыс істетеді, нотаны көзіңмен оқисың, оқып алып, ми арқылы сигнал беріп соны қайталап ойнап шығасың. Оған қоса сахнаның алдында сені тамашалап отырған адамды қабылдап, олардың алдында сол операциялардың барлығын қателеспей орындап шығуың керек. Міне, музыканттың еңбегі деген осындай.

Сәуле МАМАНОВА,
ҚР Мәдениет саласының
үздігі

**«Отбасымызбен
өнерсіз өмір сүре
алмаймыз»**

Қазақтың ұлы өнерінің тарихында абыз ақындар, дара тұлғалар, дана көшбасшылар тудырған Жамбыл топырағында ерекше кие бар. Олай дейтінім, қазақтың қанымен келе жатқан қасиеті қобыздың үні күйші Ықылас бабамыздың есімімен тікелей байланысты. Қазақ халқының тарихи-этникалық мәдениетінің көне көзі, рухани қазына мүлкі саналатын, эпостық және аспаптық музыкалық өнерін күні бүгінге дейін сақтап жеткізуші ұлттық мұрасы қобыздың құдіретін жаңғыртушы да біздің өлке. Бабалардың аманатын арқалап, филармонияда «Қазақ ұлт аспаптар оркестрінің» құрылуы өнеріміздің өміршеңдігінің дәлелі.

Филармонияда жолдасым Ержан Рысметовпен бірге қызмет етіп келемін. Ержан екеуміз консерваторияда бірге оқыдық, «Алатау» ансамбліне бірге еңбек еттік. Үлкен тәжірибе жинадық. «Алатау» тарап кеткен соң филармонияда құрылған «Қазақ ұлт аспаптар оркестріне» қабылданып, қазірге дейін сонда жұмыс жасап келеміз. Төккен теріміз бен еткен еңбегіміздің еленіп, бағаланып жатқанына қуанамыз. Өнер адамына одан асқан құрмет, қошемет керек емес. Филармония директоры Сейітқасым Түктібаев екінші мәрте осы филармонияға шақырған тұста екеуміз де «ҚР Мәдениет саласының үздігі» атағын алдық.

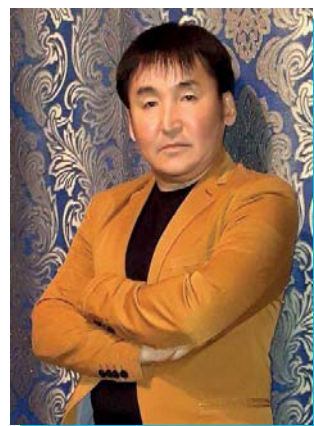
Мен бүгінде филармония оркестріндегі жұмысыммен қоса шәкірт тәрбиелеумен айналысудамын. Асадағы М.Төлебаев атындағы музыка мектебінде қобызшыларды дайындаймын. «Шолпан» және «Еліғай» деген екі қобызшылар ансамблі бар. Облысымызда қобыз аспабына деген қызығушылығы бар, дарынды, талантты ұл-қыздарымызға сабақ беремін. Олардың алды консерваторияда білім алуда, кейінгілері Алматыға А.Жұбанов атындағы музыка мектептеріне түсіп, оқып жатыр. Болашақта олар да біз секілді өз туған жерлеріне келіп, өнердің қара шаңырағы – филармонияда қызмет етеді деген сенімдеміз.

1846. Тургулбаев А.
1847. Тургунбаев А.
1848. Туретаева Ш.А.
1849. Турешова К.С.
1850. Туркменова Д.К.
1851. Турсунова Б.П.
1852. Турсынбаев Б.А.
1853. Турсынбаев И.Н.
1854. Турсынбаев М.
1855. Турсынова Ж.К.
1856. Турысбекова Г.О.
1857. Тутова Г.А.
1858. Тұлымбай А.А.
1859. Тұран М.Қ.
1860. Тұрдалыұлы С.
1861. Тұрғынбаев А.
1862. Тұрсымбаев Н.
1863. Тұрсынбаев А.
1864. Тұрсынбаева А.М.
1865. Тұменбаев Н.
1866. Тыныбаева Б.П.
1867. Тыныштықбаев Т.
1868. Тырнакбаева З.А.
1869. Тілеубеков Ж.
1870. Тілеуқабылов Қ.Н.
1871. Төлебаев А.Т.
1872. Тюлькубаева К.И.
1873. Тюменевский Б.И.
1874. Тюрин В.А.
1875. Уакитов Е.К.
1876. Уалиев У.Т.
1877. Уашева А.А.
1878. Убайдулла А.Ш.
1879. Угольщикова В.В.
1880. Узаков И.И.
1881. Узбекова Р.А.
1882. Узюков М.А.
1883. Уксикбаев Б.Н.
1884. Уксукбаева Г.Е.
1885. Ульхов А.
1886. Умирәлиев Д.Т.
1887. Умирбекова Ж.М.
1888. Унгарбаев Ә.Б.
1889. Унгарбаев Ә.Б.
1890. Уразбаев М. Е.
1891. Усенова Н.А.
1892. Усербаев С.К.
1893. Усербаева Г.
1894. Устемирова Ж.Л.
1895. Усурханов Е.С.
1896. Утебалиева Б.

1897. Утебекова С.
1898. Утегулов Р.
1899. Утембаев М.
1900. Утембаева М.
1901. Утепбаева А.Ж.
1902. Утепов Б.
1903. Утепова Б.
1904. Утеулиев С.А.
1905. Ушаков М.С.
1906. Ушаков О.Ю.
1907. Фадеев А.А.
1908. Файзуллаев А.М.
1909. Файратов А.
1910. Фауст Я.Я.
1911. Фафенгут В.Ф.
1912. Федоренко Л.П.
1913. Федулов Г.Н.
1914. Феклистов Т.В.
1915. Филиппова В.М.
1916. Филоненко С.И.
1917. Филькин П.Н.
1918. Фимичев
1919. Финг И.И.
1920. Фирсов Ю.Ф.
1921. Фисиев В.Н.
1922. Флейшман Б.Г.
1923. Фолин В.В.
1924. Фолина Л.А.
1925. Фомичев В.В.
1926. Фостий С.Д.
1927. Фролкина Н.
1928. Фурса Л.Г.
1929. Фурсов В.В.
1930. Хабибулин А.С.
1931. Хабибулин С.З.
1932. Хазин М.Е.
1933. Хайролдаев С.
1934. Хайролдаева С.
1935. Хакимзанов Р.Ш.
1936. Хамзина И.Б.
1937. Хамитов Р.
1938. Хан А.П.
1939. Хан И.А.
1940. Хан Н.А.
1941. Хан С.П.
1942. Хан Ю.Г.
1943. Ханкожаев А.
1944. Харик В.И.
1945. Харина Н.Е.
1946. Харитонов В.А.
1947. Харченко В.С.

Талғат АЛЬЧИКЕНОВ,
«Балауса» цирк
ұжымының жетекшісі

«Тараз өңірінде цирк өнерінің негізін қаладым»

Жамбыл облысы, Жуалы ауданының Билікөл деген кішкентай ғана ауылында туып өскенмін. Ата-анам қарапайым адамдар, қой бағып, мал асыраған, өнерге, циркке ешқандай қатысы жоқ. Біз де бала күнімізден қой бақтық, оның үстіне көп балалы отбасы болғандықтан біз интернатта жатып оқыдық. Жамбыл қаласында Макаренко деген интернат болды. Біз үйдегі төрт ағайында сонда жатып оқыдық. Мен 3-шіні бітіріп 4-ші сыныпқа өткен кезім болатын. Тұла бойым жіңішке келген, майысқақ болдым. Бір күні бізге интернатқа орыс кісі келіп, дене шынықтыру сабағында балалардың бәрін қарап жүрді. Иілдіріп, еңкейтіп, шалқайтып. Мені де көріп кетті. Кейін ағайымыз айтты, «Талғат, сен акробатикаға қатысатын болдың» деді. Оның не екенін білмейміз де. Содан мен 1974 жылдан бастап акробатикамен шұғылдана бастадым. 4-5 жылдан соң спорт шеберіне кандидаттық дәрежесіне дейін бардым. Цирк өнеріне аңсарым ауа бастады. Бірақ оқу бітірген жылы Мәскеуге түсе алмадым. Екі жыл әскерге барып келдім де, қайта сол цирк өнеріне кеттім. Грузияда оқыдым, сонда циркте істедім. 1989 жылы елде азаматтық соғыс басталып кетті де, бәрі де тоқтады. Содан мен Түркменстадағы атақты Байрамовтардың циркіне бардым. Ағайынды шабандоздар еді. Жарты жылдан соң дәл тоқырау заманында Қазақстанға Алматыға оралдым. Цирк деген жоқ. Тоз-тозы шыққан, артистер тарап кеткен. Амал жоқ, туған жерім Жамбылға қайта оралдым. Мәдениет басқармасының бастығы Келдібек Осапановқа келіп кірдім, «ең құрмаса осында шәкірт тәрбиелейін, білгенімді жастарға үйретейін, мүмкіндік беріңіз» деп. Мені Қаратауға жіберді. Сонда 1987 жылы цирк үйірмесін ашып, жастарды жинап шәкірт тәрбиеледім. 10 жыл қызмет жасадым. Ауған, грек, немістің балалары болды, әлі күнге дейін олармен хабарласып тұрамын. Көбі өздерінің тарихи отандарына көшіп кеткен.

Біздің елде де қиындық болды. Өнер, мәдениеттің бәрі тарап, көп адамдар ала дорбасын арқалап, сауда қуып кетті. Сондай жандардың ішінде мен де болдым. Отбасымды асырау мені сондай қадамға баруыма мәжбүрледі. Бірақ сауда менің қолымнан келмеді. Қайта айналып, өнеріме оралдым. Тараз қаласына келдім. Ойымның бәрі тек «цирк» деп тұрдым. Қайтсем мен соған қол жеткіземін деген ой маза бермеді жатсам-тұрсам. Сол кездегі мәдениет басқармасының басшысы Әлібек Әмзеұлына кіріп, бәрін жайып салдым. Ол кісі жылы қабылдап, жөн-жосығын сұрады. Әуе гимнастарын дайындау оңай шаруа емес, сен қорықпайсың ба деп екі ойлы болды. Не керек сонымен, 2000 жылы сол кісінің қолдауымен Таразда тұңғыш рет цирк ұжымын құруға маған мүмкіндік берілді. Ғимарат алуға, жалдауға жағдай жоқ. Сондықтан №36 қазақ мектебінің спорт залын бізге берді. Директоры Найля Қожамқұлова деген керемет жан еді. Ол кісі бізден ешқандай ақы сұрамастан, өнерге деген қолдауым болсын, сендерден ештеңе сұрамаймын, тек қазақтың балаларын дайындап, өнерін шыңдасандар болғаны деп бізге барлық жағдайды жасап берді. Керек-жарақтарымызды түгендеп те берген еді. Бақыт Сапарәлиева апайымыз да көмектесті. Түптеп келгенде Тараз циркінің негізін қалаған негізгі екі адам – осы екі апайымыз деп мақтанышпен айта аламын. 1 жылдан аса жұмыс жасадық, балаларым біраз машықтанып, қалалық, облыстық байқауларға шыға бастады. Әлібек Әмзеұлы мені қайта шақыртып, облыстық филармонияда «Алатау» ансамблі ашылып жатыр, сен балаларыңмен сонда ауыс» деді. Сөйтіп бізге «Баласағұн» сарайынан орын берілді. Тағы талантты балалар жинала басталды. 2004 жылға дейін біз біраз деңгейге көтерілдік. Халықаралық «Шабыт» фестиваліне бардық тұңғыш рет. Астанада дәл сол кезде жаңа цирк соғылып жатты. Біздің фестивальге апарған 6 нөміріміздің 4-еуі іріктеуден өтіп, балаларымыз қатты қуанды. Жұлделі орындарды алдық. Балтабек Жұмағұлов – атақты иллюзионист, Астанада құрылатын цирктің басшысы екен. Сол кісі мені жеке шақырып алып, «осы топтарыңмен Астанаға келіңдер, жаңа цирктің ашылуын сендермен бастаймыз» деген ұсыныс айтты. Мен көп ойландым. Жамбылды қимадым. Балаларым естіп алған, жанымды қоймады. «Барайық» деп естері кетті. Таразға келіп, ата-аналарымен сөйлестік. Астанадан цирктің директоры қасында тағы екі адамымен Таразға өздері келді. Ата-аналар рұқсат берді, тәуекел деп, мен 16 баламмен және өзімнің отбасыммен Астанаға тартып кеттік. Әуелден қолдау көрсеткен Әлібек Әмзеұлының батасын алдық, ол кісі де

1948. Хасенов М.Х.
1949. Хвостов А.А.
1950. Химченко Л.И.
1951. Ходжаев Т.А.
1952. Ходоров В.А.
1953. Ходоров В.А.
1954. Хожанов А.Ж.
1955. Холина В.В.
1956. Хомовская Л.П.
1957. Хрисахауди Т.Н.
1958. Худяков Е.А.
1959. Царенко В.Ф.
1960. Церкум А.Ш.
1961. Цибина Л.В.
1962. Цирульник В.П.
1963. Цыганов В.З.
1964. Цыганов Н.З.
1965. Чайзадин С.
1966. Человская Т.Г.
1967. Чельбеев В.М.
1968. Чередов Д.П.
1969. Чередова Д.Т.
1970. Черепанова Г.Н.
1971. Черныятыева М.И.
1972. Черныш Л.Б.
1973. Четвериков В.И.
1974. Чилишкин Г.Н.
1975. Чинасилов М.Р.
1976. Чирков А.В.
1977. Чубрикова М.С.
1978. Чудинова С.П.
1979. Чуклин А.В.
1980. Чулишков В.В.
1981. Чхмен А.В.
1982. Шабанбаева Г.Б.
1983. Шабанбаева Г.Т.
1984. Шавырин В.А.
1985. Шагирбаев Б.К.
1986. Шагиров М.
1987. Шагиров М.К.
1988. Шагирбаева Т.Б.
1989. Шажалиева С.
1990. Шайдулин Р.М.
1991. Шайжанов К.
1992. Шайзадин С.
1993. Шайкенов Б.О.
1994. Шайкенов В.О.
1995. Шаймарданов С.К.
1996. Шайхисламова К.Ф.
1997. Шалаева М.С.
1998. Шалданбаева Ф.А.

1999. Шамшаев Н.М.
2000. Шамишев Р.Р.
2001. Шамишева Д.З.
2002. Шанбаев Е.Ж.
2003. Шановалов В.И.
2004. Шаповалов О.Л.
2005. Шапошников Г.П.
2006. Шарапов А.Ф.
2007. Шарипов Н.С.
2008. Шартанбаева Ш.А.
2009. Шазалиева С.О.
2010. Шәріпхан Г.Ә.
2011. Шевченко В.Г.
2012. Шегебаева А.П.
2013. Шелковский В.Ф.
2014. Шенеман В.В.
2015. Шепель А.А.
2016. Шепель Л.
2017. Шеримов Е.Ж.
2018. Шех М.М.
2019. Шибко С.И.
2020. Шилова М.
2021. Шинибеков Б.Т.
2022. Шиповалов А.И.
2023. Ширинбеков Б.
2024. Ширматов М.М.
2025. Шисенова С.
2026. Шиукашвили Б.Г.
2027. Шишов В.Г.
2028. Шиянова С.
2029. Шлаканов Н.Ю.
2030. Шляпин С.А.
2031. Шмедынь Н.А.
2032. Шмедынь Р.Я.
2033. Шмуйлович Л.Б.
2034. Шокаев Р.М.
2035. Шокаева Р.М.
2036. Шокебаева Н.
2037. Шорабеков С.К.

қимай қоштасты. Сөйтіп Астана циркінің ашылуында менің 16 балам қатысып, Елбасының алдында өнерімізді көрсеттік. 2005-2008 жылға дейін істедім. Шәкірттерімнің біразын үйреттім, жеткіздім, оның үстіне айлап-жылдап іссапарға кетеміз. Содан жасым да келді, туған жерге оралайын деп Таразға келдім. Балаларым қалды. Әлібек Әмзеұлына қайта келдім. «Алатаудың» құрамына қайта қабылданып, екінші лек шәкірттерімді дайындауға кірісіп кеттім. Қазір менің шәкірттерім Қазақстанның түкпір-түкпірінде, Қытайда, Ресей циркіне былтыр екі шәкіртім қабылданды. «Ат айналып қазығын табады» демекші, дүниені шарлап келсем де, туған жердің топырағы мені жібермеді. Тараз өңірінде цирк өнерінің негізін қаладым, осы жолда әлі де болса талмай еңбек ете беремін деген ойдамын.

Бақыт ШАҒЫРБАЕВ,
ҚР Мәдениет саласының
үздігі

**«Туған жерімнің
жасаған сыйы
еңбегімді
бағалағаны»**

Жезқазған мәдени-ағарту училищесінде білім алғаннан кейін еңбек жолым Қаратау қаласында аудандық мәдениет үйінде жеке дауыстағы әнші қызметіннен басталды. Өмір ағымымен 2001-2006 жылдар аралығында Еуразия ұлттық университетінде «Қоңырқаз» ансамблінің жетекшісі болдым. 2006-2014 жылдар аралығында өнердің ордасы, шығармашылықтың шыңы саналатын оңтүстік астанамыздағы Сүйінбай атындағы Алматы облыстық филармониясында әнші болдым.

2014 жылдан бастап туған жерге қазығым қағылып, Жамбыл облыстық филармониясының дәстүрлі әншісі ретінде халыққа өнерімді тарту етіп жүрмін. Осы жылы ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің «Мәдениет саласының үздігі» төсбелгісімен марапатталғаным туған жерімнің сыйы деп білемін. Өнердегі жолымды Тоғжан қызым жалғастырып, бүгінде өзіммен бірге филармонияда қызмет етіп жүр.

Нәзима ҮСЕНОВА,
ҚР Мәдениет саласының
үздігі

«Мені
телевидениеден
тартып әкеткен...»

1989 жылы Алматыдағы Қыздар педагогикалық институтының музыка факультетінде түсіп, 1994 жылы бітірдім. Бітіре сала Таразға келдім. Бірақ дайын жұмыс болмады. Бір күні әпкелеріммен қонақта болдым, сонда гитарамен ән айтқанымды сол кездегі Жамбыл телевидениесінің режиссері Серік Абас-шах көріп, мені телевидениеге шақырды. Бір-екі өніммен эфирге де шықтым. Сөйтіп жүргенде бір тойға бардым. Онда филармонияның артистері Бекенай аға, Рәзия әпке, Оңал Азаматовалар ән айтты. Менің таныстарым маған да ән айт деп қолқа салды. Содан не керек, апаратурада отырған Бекенай ағаға бардым да, мынандай тональность, мынандай ән ойнаңыз деп тақылдай жөнелдім. Маған ол таңданып қарап қалдыда «қайдан келдің?» деп сұрады. «Алматыдан келдім, қазір телевидениенің әншісімін»- деппін. Сонымды маған әлі күнге «Нәзима – телевидениенің әншісі» депқалжындап жүреді әріптестерім. Сол тойда мені мәдениет басқармасының басшысы Жандар Кәрібайұлы көріп филармонияға шақырды. Сейітқасым Түктібаев директор, көркемдік жетекші Талғат Желдібаев, оркестр жетекшісі Мұхтар Рахманқұлов болатын. Бәрі мені тыңдап, бірден қабылдады. Содан бері міне 24 жыл осы қара шаңырақта қызмет етіп келемін.

Жұмысқа кіре сала бір ай өтер өтпестен Жамбыл облысының Алматыдағы күндеріне гастрольге шығатын болдық. Мен Алматыда концерт береміз деген соң, тыныш қарап жатам ба?! Бүкіл «ЖенПИ»-дің өзімді оқытқан мұғалімдері мен сонда жұмысқа қалған курстастарымды, құрбыларымды бәрін концертке шақырдым. Оларқұшақ-құшақ гүлдерін алып, тайлы-тұяғымен жиналып келіпті бәрі. Мұғалімдерім риза, оқу бітіре салып облыстағы ең ірі өнер ордасы - филармония ұжымына қабылданғаным маған абырой. Не керек, концерт

- 2038. Шоя Н.Е.
- 2039. Штоль И.И
- 2040. Шуакбаева Ә.С.
- 2041. Шуваев В.А
- 2042. Шугалева С.А.
- 2043. Шукашвили Б.Г.
- 2044. Шульгин Н.Я.
- 2045. Шульгин С.И.
- 2046. Шумауова Г.Ж.
- 2047. Шумахер Л.И.
- 2048. Шумилина Г.М.
- 2049. Шунирекоев А.М.
- 2050. Шустер А.М.
- 2051. Шустер В.А.
- 2052. Шустер В.А.
- 2053. Шутпанова Л.
- 2054. Шушкевич А.С.
- 2055. Щербакоев Н.П.
- 2056. Щербаченко В.В.
- 2057. Щетинин А.Г.
- 2058. Щитов Ю.А.
- 2059. Щукин Ю.В.
- 2060. Эбильдаев Т.
- 2061. Эргарт Н.Х.
- 2062. Югай С.Д.
- 2063. Югай С.Т.
- 2064. Юдин А.Н.
- 2065. Юнусов П.Н.
- 2066. Юнусова Е.Н.
- 2067. Юрина Л.Ф.
- 2068. Юров А.Н.
- 2069. Юсупалиева С.М.
- 2070. Юсупов Т.И.
- 2071. Ягнюк В.Н
- 2072. Якубжанов Э.
- 2073. Ямбор А.И.
- 2074. Янковская Л.П.
- 2075. Яросевич В.В.
- 2076. Яскевич В.К.

Маралбек БАБАҚҰЛОВ,
ҚР Мәдениет саласының
үздігі

«Өмірімдегі үлкен
белес»

Бала күнімнен жыр-термелерді жаттап өстім. Өнерге деген құштарлығым ерте оянды. Мәдениет және өнер колледжінің ән-терме факультетін бітірдім. Сосын 12 мектепте, политехникалық колледжінде сабақ бердім, жас өнерпаздармен жұмыс істедім. Сол кездері филармониядағы үлкен әнші аға-апаларымызға қарап, «неге маған осы филармонияда жұмыс істемеске?» деген ой келді. Қазіргі әріптесім Мәдина Сағымбекова екеуміз 2000 жылы мамыр айында филармонияға бірге келдік. Сол келгеннен міне, 18 жыл болыпты, осы өнер ұжымында қызмет етіп келеміз. Осы филармонияда жүріп алғашқы ән жинақтарымыз шықты, ол кезде кассета еді. «Алақаннан ұшқан аққуым» атты әніммен осында жеке концертімді бердім. Осы филармонияның қолдауымен біраз шетелді көрдік. Ансамбльмен ән айттық.

Әр адам өзі таңдаған мамандығымен қызмет етсе, өзінің жаны қалаған іспен шұғылданса бақытты дейді. Мен де сондай бақытты жандардың бірімін. Өнер жолын таңдап, білдей бір облыстың басты өнер ұжымы – Жамбыл облыстық филармониясында қызмет етіп келе жатқаным ризамын. Сондықтан да мен өз өмірімдегі үлкен бір белес – осы филармонияға келген кезім деп білемін.

Марғұлан ӘЛСЕЙІТОВ,
филармония әншісі

«Өнерімізбен көзге түстік»

Біздің Сұлужан екеуміздің өнердегі ең бірінші ұстазымыз – әкеміз. Қазақ өнерінің жанкүйері, ұлттық құндылықтарымызды ұрпағына насихаттаушы, көргені көп, тағылымы терең әкеміз өзінің шығарған әндері бар, домбырамен күй тартып өнермен суысндатып өсірді. . Мемлекеттік қызметтегі кісі болса да, бір сәт домбыраға уақыт табатын. Таңнан кетіп түнде келсе де бәріміздің қолымызға домбыра ұстатып, жалықпай тыңдайды. Ерінбей үйретіп, бірге ән салды. Жұмыстан шаршап келсе де жалықпай жанымызда отырды. Соның нәтижесінде біздің үйде 5-6 адамнан құралған, кішігірім оркестр пайда болды. Осылайша отбасымызда барлығымыз домбыра тартып, ән айтудан жарысып өстік. Әкемнің бұл еңбегі зая кетпеді, нәтижесінде сахнаны сүйіп, өнер десе ішкен асын жерге қоятын балалары біреу тартып алмақ болса шығармашылығы үшін күресетін болып өстік. Бауырларымның арасынан суырылып шыққан Сұлужан екеуміз ән әлемін таңдасақ. ең кенже ініміз күйшілікпен өмірін байланыстырды. Ол қазір Астанадағы Қазақ ұлттық өнер академиясының аға оқытушысы.

Бүгінде халықтың көзайымына айналған бауырым Сұлужан Әбеннова бірінші дауыста, мен екінші дауыста дуэт болып Шу аудандық мәдениет үйінде қызмет етіп жүрдік. Өнер әлемінде домбыраны серік еткен отбасылық жұптар некен-саяқ. Біздің еркешелігіміз де осында. Кішкентай ғана ауданнан шығып, өнерімізбен көзге түстік, облыстағы үлкен сахнаға жолдама алдық. Жолымыз болып 2002 жылы филармонияға қабылдандық. «Алатау» жастар ән-би ансамблі құрылғанда аудандардан өнерпаздарды іріктеп алды. Бағымыз жанып, бұйырып филармонияға келдік.

Сұлужан ӘБЕНОВА,
филармония әншісі

«Шанхай сапары өнерімді шыңдады»

Мен үшін филармония сахнасы – киелі сахна. Құтты мекен. Мен осы филармонияның арқасында көптеген шетелдің сахналарына шықтым, дәстүрлі әнімізді дәріптеуге мүмкіндік алдым. Дания, Германия, Түркия, Израиль, Қытайға бардым.

Әсіресе, 2010 жылы Қытайдың Шанхай қаласында «Ехро» көрмесі өтті. 200 -ден аса мемлекет қатысқан үлкен шара болды. Сол жерде біз бір ай бойына таңнан кешке дейін концерт бердік. Сағат таңғы тоғыздан кешке дейін үздіксіз өнер көрсеттік. Арасында бес минуттай ғана үзілістер болатын. Әрине, болашақта менің өнер жолымда әлі де есте қаларлықтай жақсы оқиғалар болар. Тек осы қазірге дейінгі өнер жолымда осы Шанхай сапары менің өнерімді шыңдаған, дәстүрлі домбырамыздың үнін өшірмей, әрі қарай әуелете беруіме үлкен күш берген, жігерлендірген сапар болды десем артық айтқаным емес.

Біз консерватория бітірмесек те бала күнімізден дәстүрлі әнмен сусындап өстік. Дәстүрлі әннің хас шеберлері аға-апаларымыздың даусы жазылған таспаларды тыңдап, солардан көп нәрсе үйрендім. Қазір консерваториядан Дүйсенбек Өмірәлиев ағамыз келіп, бізге ұстаздық етуде.

Филармония үнемі қолдау көрсетіп келеді. Оның бір дәлелі, былтырғы жылы «Қазақстан» ұлттық арнасы ұйымдастырған «Мен қазақтың» мега жобасына қатысуым. Сол кезде филармония басшылығынан бастап, барлық ұжым маған үлкен демеу болды. Мен алты ай бойына сол жобада жүрдім. Жеңіске жетуіме рухани көмек бере білді, қолдады.

Сайлау ЛЕСБАЕВ,
облыстық «Кино
орталығының» директоры

«Филармонияның
әр күні қарбалас,
әр сәті қызық»

Өнер, сахна әлемі мықты ұйымдастырушылықты, қатты мінезді, үлкен жауапкершілікті талап етеді. Ірі болсын, аз ғана көреремені бар шара болсын ұйымдастыру жауапты іс, жалқаулықты, болбырлықты кешірмейді. Жіті қадағалау жасайтын зейінді де керек қылады. Еңбек жолымда Шымкент қаласындағы Өл-Фараби атындағы педагогикалық мәдениет институтын үздік бітіріп, туған ауылымда музыка пәнінен сабақ бередім.

Қазығұрт ауданында орталық саябақ директоры, балалар музыка мектебінде директор, Тараз қаласындағы «Қайнар» университетінде мұғалім, Жамбыл политехникалық колледжінде заңгер, бөлім меңгерушісі қызметтерін атқардым.

Мен білім саласында біраз белестерден өттім. Бірақ, осы бір көпшілікпен жасайтын жұмыс өзіне тартты-ау шамасы. Мәдениет саласынан бірақ шықтым. Маған өнер, шығармашылық адамдарымен жұмыс істеген жеңіл әрі қызық. Көптеген жақсы дүниелерді үйренесің, бастысы қазақ өнерінің, әлем өнерінің қайнарымен сусындап жүресің.

Дәм-тұз айдап, Жамбылдағы «Алатау» ән-би ансамблінде, облыстық филармониясында қызмет еттім. Филармонияның әр күні қарбалас, әр сәті қызық. Талай тарихи сағаттарды әнмен әрлеп, күймен көмкердік. Әрбір іс-шараның басы-қасында жүрдік. Есте қалғаны «Қазақ хандығының 550 жылдығының» Тараз қаласында өтуі. Стадионда асқақатаған әсем концерттің ұйытқысына айналдық. Көптеген концерттерді, іс-шаралардың жүргізушісі болып, конференс ретінде танылдым. Елбасының, министрлердің, облыс басшыларының бас қосу шараларының жүргізушісі болдым. Қарап жүрмей шәкірт те тәрбиелеп, оларды жетеледім.

Күләйім ЖҰМАКЕЕВА,
директордың жалпы
мәселелер бойынша
орынбасары

«Бізде жастарға қолдау мықты»

Әр адамның өмір тарихында қызмет еткен жерлері өмірінің белестері. Менің еңбек жолым облыстық филармониямен біте қайнасып келеді. Өзімді басқа мекемеде, басқа ұжымда елестете алмаймын. 2000-шы жылдан бері бас есепші қызметін бірнеше жыл бойы атқарып келдім. Бүгінде директордың жалпы мәселелер бойынша орынбасарымын. Шығармашылық адамдарынан тұратын ұжым қашанда ұйымшыл, бірілікте жұмыс істеп келеміз. Әкімдіктің қолдауымен, басшылықтың ұйытқы болуымен үлкен жобалар жасалып, өнер ұжымына барлық жағдай мүмкіндігінше жасалуда. Бұл өнерге, жастарға қолдау екені даусыз.

Аңсар ЖҰМАБЕКОВ,
филармонияның бас
инженері

«Өнер ізденіс пен тынымсыз еңбекті талап етеді»

2013-2015 жылдары Жамбыл облыстық филармониясында директордың орынбасары қызметінде болдым. Қазіргі біздің филармонияда қызмет етіп жүрген кісілердің тең жартысын жақсы білемін деп айта аламын. Жамбыл облыстық филармониясы республикадағы көшілгері тұрған өнер ұжымдарының бірі деп айтуға әбден болады. Біздің

бүгінгі филармониядағы жас артистеріміз осы мүмкіндікті дұрыс пайдаланып, қадіріне жете білсе деген тілек бар. Ертең алдыңғы буын ағаларымыздың көзі кеткенде осы шаңыраққа ие болып қалатын, ары қарай түтінін түтететін осы бүгінгі біздің жастарымыз. Өнер бір орында тұра беретін дүние емес. Қанша таланттымын дегеннің өзінде ізденіс пен тынымсыз еңбекті талап етеді. Қазақстанның үлкен сахнасында өнер көрсетіп жүрген талай артистер осы біздің өнер ошағымыздан түлеп ұшқандар. Ол біз үшін үлкен мақтаныш.

Тоғанкүл БАЗАРБЕКОВА,
костюмер-реквизитор

«Еңбек жолым
филармонияда
өтті»

Жамбыл облыстық филармониясына 1977 жылы реквизитор болып қабылдандым. Кейін қойма меңгерушісі болдым. 2011 жылы осы ұжымнан зейнет демалысына шықтым. Филармония шаңырағы мен үшін баға жетпес киелі мекен. Себебі осында менің еңбек жолым өтті, осы ұжымда талай өнер тарландарымен қызмет еттім. Талай талантты кісілердің көзін көрдім. Әдетте костюмер қызметін былайғы жұрт түсіне бермейді. Мен сахнаға шығатын әрбір әншінің, әрбір артистің киіміне жауапты болдым, өзіме артылған жауапкершілікті әрдайым абыроймен атқарып шығуға тырыстым. Бүгінде филармония ұжымымен байланысымыз үзілген жоқ. Мереке, концерттерде ұмытпай жиі шақырып тұратын филармониямының басшылығы мен ұжымдағы әріптестеріме алғысым шексіз.

Жандос ОМАРОВ,
облыстық филармония
директорының
орынбасары

«Жас қанат» менің жолымды ашты»

Осы бір қасиетті де жанкешті саланың есігі менің 1995 жылы Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық колледжіне оқуға түсуіммен бірге ашылды. Ауылдан келген қолында домбырасы бар жасөспірімнің кішкентай жүрегінде алып мақсат тұрды. Ол өнер әлемін өз биігімде бағындыру. Тараз қаласындағы (Ол кезде Жамбыл қаласы) Пушкин көшесінің 52 -ші мекен-жайында тұратын оқу орны мен үшін ғана емес, қазір үлкен сахнада жүрген замандастарым үшін де ыстық. Белгілі әнші Гаухар Қаспақова, Тахмина Әшімбековалармен бірге оқыдық.

2002 жылы Астанада Конгресс-холда «Жас қанат» республикалық байқауы өтіп, мен облыстан іріктеліп жолдама алдым. Сол жерде әнші Бағдат Сәмединова қазылық жасап, маған арнайы шақырып алып «Даусың бар, дайындал, болашағың көп үміт күттіреді» деп батасын берді. Сол үлкен додаға қатысуым маған серпін беріп, сахнаға жолымды ашты. Өнерге деген махаббатым білім мен ғылымға сапарымды тежемеді. Керсінше жан-жақты ілім алып, дамуды көздедім. М.Х. Дулати атындағы ТарМУ-ды педагогика мамандығы бойынша магистратураны бітірдім.

Адамның жүрегі қалап, бүйрегі бұрған мамандыққа түбінде айналып келеді екен ғой. Қанша білім-ғылым жолында жүрсем де айналып келген түпқазығым Жамбыл облыстық филармониясы болды. Шығармашылығым мен қоса қызметтік өсу бағы бұйырған үлкен ұжымға алғысым шексіз.

Замана көші жылжыған сайын технологиялардың дамуы біздің салаға да келіп жеткені белгілі. Бүгінгі күні инновациялық технологияның келуімен өнер ұжымдарына да үлкен жүк артылғаны сөзсіз. Өмір мен өнер бәсекесінде жан-жақты болу уақыт талабы. Филармония жастары озық техниканың тілін меңгеріп, шығармашылығымен ұштастыруда еңбек етіп жүргенінің куәсі болып отырмыз.

Мұқат ТИНАСИЛОВ,
облыстық филармонияның
дыбыс операторы

«Бүкіл өмірім
мәдениетпен
байланысты»

1983 жылы Жуалы аудандық мәдениет үйіне халықтық театр режиссеры қызметінен еңбек жолым басталды. Арасында Отан алдындағы әскери борышымды өтеп келген соң мәдениеттің тіршілігіне қайта араластым.

Жуалы аудандық мәдениет үйіне аккомпаниатор, 1987-1989 жылдары Жамбыл облыстық филармониясына аспапта орындаушы артист қызметін атқардым. Байзақ аудандық мәдениет үйіне автоклуб меңгерушісі, Жамбыл жеңіл және тамақ өнеркәсібі институтына «Технолог» клубына вокалды аспапты ансамбль жетекшісі болып та жұмыс істедім.

2000-2001 жылдар Қ.А.Ясауи атындағы қазақ-түрік университеті Тараз бөлімшесіне жастар клубының жетекшісі болып студенттермен біраз еңбектендім.

2009 жылдан бастап «Жамбыл облыстық филармониясының» дыбыс операторы қызметін атқарып келемін.

Ринат ҚАСЫМОВ,
облыстық филармонияның
жарық және дыбыс қою
жөніндегі инженері

«Ұйымшыл ұжымыма ризамын!»

Мен еңбек жолымды кеңес заманында «Химпромның» мәдениет үйінде жарық қоюшы қызметінен бастадым. Кейін 1993 жылы филармонияға ауысып келдім. Содан бері осы ұжымда қызмет етіп келемін. Сол кездері бүгінде халық артисі атанған Роза Рымбаевалар жиі концерт қоятын. Содан бері қанша уақыт өтті. Жамбылға әр келген сайын мені көрген Роза Қуанышқызы «Сен әлі осындасың ба, Ринат?» деп қалжындап кетеді. Арасында 2002 жылдары Алматыдағы «Самат» шоуға тәжірибе жинақтадым, жарық қою бойынша білімімді жетілдірдім. Қазақстанда аралап түрлі театрлар мен концерттерде жарық қойдық. Шоулар жасадық. 2006 жылы Жамбылға келдім де филармонияға қайта қызметке қабылдандым. Қазір жарық және дыбыс жөнінен инженермін. Жергілікті және сырттан келген өртістердің концерттері мен әкімшілік жиындар, Елбасының өңірге келгендегі кездесулерінің бәрінің басы қасында мен жүремін десем мақтанғаным емес. Техникалық жағынан, жарық қоюда, дыбыс жөнінен бір мәселе туындап жатса мені шақырады. Кез келген уақытта көмек қолын созуға дайынмын. Филармониядан бөлек орталық алаңда болатын концерттерде де жүремін. Осы салада жүрген өңірдегі мамандар көп емес, бір-біріміздің жоғымызды толықтырып, қажет кезде қол ұшын созуға даяр тұрамыз. Тараз үлкен қала емес. Сондықтан түн демейміз, күн демейміз, шақырған кезде кете береміз. Жедел жәрдем тәріздіміз. Филармонияда тіпті қонып та қалатын кездеріміз болады.

Гүлбаршын ТӘЖІҚҰЛОВА,
филармонияның бас есепшісі

**«Шығармашылық
адамдарының
арасында жұмыс
істеген өте
қызықты»**

Филармония менің екінші отбасым. Қызметтік өмірімің жиырма жылы осында табан аудармай еңбек етуіммен қымбат. 1999 жылы Жамбыл политехникалық колледжін бітіріп, қыркүйек айында облыстық филармонияға есеп бөліміне кассир қызметіне қабылдандым. Бүгін таңда кассирден бастап, есепші, бас есепшінің орынбасары баспалдақтарынан өтіп, бас есепші қызметін атқарып келемін. Біз сахна сыртындағы көрінбейтін адамдармыз ғой. Дегенмен әрбір концерттің, айтулы шаралардың жоғары деңгейде өтуіне атсалысамыз. Бірге қуанамыз, бірге уайымдаймыз. Есеп-қисап саласының маманы болсам да, шығармашылық адамдарының арасында жұмыс істеген өте қызықты, әрі қарбаласқа толы. Облыстың айнасы іспетті өнер ұжымы аймағымыздың мәдениетін көрсететін бірден бір мекеме.

Забира РАЙҚҰЛОВА,
филармонияның жарнама
бөлімінің бас менеджері

**«Ақылы концертке
көрермен жинау
менің мойнымда»**

Жамбыл облыстық филармониясына мен алғаш рет 2012 жылы наурыз айында, «Жарнама» бөліміне менеджер болып келдім. Кейіннен 2016 жылы жарнама бөлімінің меңгерушісі

ретінде филармонияның облыстық, қалалық, республикалық деңгейде ұйымдастырылатын барлық іс-шараларына жауапты болдым. Біздегі артистерің, эстрада және дәстүрлі әншілердің жеке концерттік бағдарламаларына көпшілік жинауға тікелей атсалысамын. Жарнама бөлімінде Бибігүл Қозыбақова, Ұлбосын Алиханова және жаңадан қосылып жатқан менеджерлер бар.

Жылына жоспар бойынша ақылы негізде өтілетін концерттер, гастрольдік іс-сапарлар атқарылып жатқан концерттік бағдарламалар саны өте көп. Жарнама бөлімінің бас менеджері ретінде менің ең басты қызметім – ақылы концертке барынша көрермен жинап, афишаның сапалы болуын қадағалау болып табылады.

Гүлзат САЙЛАУБАЕВА,
филармонияның кадр
бөлімінің қызметкері

«Мәдениет-адам
өмірінің айнасы,
әр елдің баға
жетпес қазынасы»

1986 жылы мектеп табалдырығын аттап, 1997 жылы мектеп қабырғасын тәмамдап шықтым. 1997 жылы Тараз қаласының «Жеңіл және тамақ өнеркәсібі техникалық институтының» «Экономика және менеджмент» факультетіне оқуға қабылдандым. Жоғарғы оқу орнының атауы М.Х.Дулати атындағы Тараз Мемлекеттік университетіне ауысытырылып 2002 жылы аталған оқу орнын тәмамдадым. 2002 жылы Х.А.Яссауи атындағы ХҚТУ-нің есеп бөлімінде қызмет атқардым. 2007-2011 жылдар аралығында «Темірбанк» АҚ-ның есеп бөлімінде маман, бас маман болып қызмет жасадым. Жамбыл облыстық филармониясы КМҚК-на 2011 жылы есеп бөліміне есепші болып қабылданып, 2012 жылы кадр бөлімінің қызметкері лауазымына ауыстырылдым. Қазіргі таңда осы Жамбыл облыстық филармониясында өз қызметімді жалғастырып отырмын. Өнер адамдарымен қызметтес болу бұл өте керемет, өзінді үнемі көңілді күйде сезініп жүре-

тін жағдайлар көптеп болып жатады. Мәдениет-адам өмірінің айнасы, әр елдің баға жетпес қазынасы. Оған құрметпен қарау, сақтау әрбір адамзаттың парызы. Халыққа қызмет көрсетуші мәдениет қызметкерлері қашанда құрметке лайық жандар.

Дастан КӨРЕГЕН,
фольклорлық ансамбльдің
көркемдік жетекшісі

«Мұнда тәлімді
ұстаз, өнерлі
ұрпақ бар»

Жамбыл қаласының мәдени ағарту училищесін бітірген соң, әль-Фараби атындағы Шымкент педагогикалық мәдениет институтына «Мәдени ағарту жұмыстары» мамандығына түсіп, профессор Ө.Ғубайдуллиннің класынан дәріс алдым. Оқу орнын бітірген соң, аталмыш оқу орнына «жас оқытушылық қызметке қабылдандым. «Қазына» фольклорлық ансамблінің алғашқы мүшелерінің бірімін. Ансамбль құрамында ТМД-нің бірқатар мемлекеттерінде және шетелдерде өнер көрсетіп, қазақ фольклорлық музыкасын насихаттағанымды мақтанышпен айта аламын. Концерттік іс-сапармен Германия, Түркия, Ресей, Украина, Өзбекстан, Қырғызстан мемлекеттерінде өнер көрсеттік. «Қазына» ансамблінің арқасында бірнеше байқауларға қатысып жүлдегер атандым. Соның ішінде шоқтығы биігі Киев қаласында өткен 2-ші Халықаралық фольклор фестивалі мен Түркияда өткен фольклор фестивалі. Ұлттық фольклорымызды еуропаға таныту жолында біраз еңбек еттім. «Қазына» ансамблінің 2 лазерлік компакт дискі менің авторлық бірлестігімде шықты «Manas Rekords» Германияда шықты. Осы аралықта көптеген шәкірттерді даярлады, бүгінде олар халықаралық конкурстарының лауреаттары.

Дәм-тұз айдап Жамбыл облыстық филармониясында еңбек ету бұйырды. Әулиеатаға келуім кездейсоқтық емес. Топырағы киелі жер өнерлі жастан кенде емес. Филармония үлкен ұжым, мұнда тәлім беретін ұстаз, өнерді аманаттайтын ұрпақ бар.

Адай ЖҰМАТ,
«Қазақ ұлт аспаптар
оркестрінің» бас дирижеры

«Жамбылым мені арнайы шақыртты»

Қ.Байсейітова атындағы дарынды балаларға арналған республикалық мамандандырылған музыкалық мектеп-интернатында домбыра мамандығы бойынша оқыдым. Ол жерде ҚР Халық артисі Қ.Ахмедияров, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Қ.Әділов, ҚР Мәдениет қайраткері Қ.Айнақұлов, дирижерлеуден ҚР Халық әртісі Т.Әбдірашовтерден сабақ алдым. 2009 жылы аталған мектепті үздік бітіріп, Құрманғазы атындағы Қазақ Ұлттық консерваториясына, оркестр дирижеры мамандығы бойынша ҚР Еңбек сіңірген мәдениет қайраткері, доцент Нұрлан Жарасовтың класына оқуға түстім. Консерватория қабырғасында оқып жүріп В.Папьян, Д.Уилсон және т.б. беделді дирижерлардың шеберлік сағаттарына қатыстым. Студенттік кезде оқумен қатар ҚР Қорғаныс Министрлігінің Орталық ансамбліне жұмыс істедім. 2014-2015 жылдары жыр мен күйдің аңызына айналған Әулиеата өңірінен арнайы шақырту алып, Жамбыл облыстық филармониясының жанындағы қазақ ұлттық аспаптар оркестрінің дирижерлігінің тізгінін қолыма алдым. Құрманғазы атындағы Қазақ Ұлттық консерваториясына магистратураға түсіп, ҚазССР Халық артисі, ҚР Еңбек сіңірген мәдениет қайраткері, профессор Б.Ә.Жаманбаевтың класында білім алдым. «Қазақ операсы классикасының дирижерлік интерпретациясы (А.Жұбанов пен Л.Хамидидың «Абай» операсы мысалында)» тақырыбындағы диссертациямды да осы жерде қорғап, ғылыми тақырыпта мақалаларым жарық көрді. Құрманғазы атындағы Қазақ Ұлттық консерваториясының дирижерлеу кафедрасында сабақ бердім.

2016 жылдан бастап – Жамбыл облыстық филармониясының қазақ ұлт аспаптар оркестрінің бас дирижеры болып қызмет атқарып келемін. Оркестр репертуарын кеңейтіп, әлемдік классиктердің шығармаларын ұлт аспаптар оркестріне бейімдеуге күш салудамын.

Дулат БАЙЗИЛДАЕВ,
«Қазақ ұлттық аспаптар
оркестрінің»
көркемдік жетекшісі

«Тараз қаласы шабытымның шыңы»

Тараз қаласы менің шығармашылық отаным. Өнерім бастау алған алтын ұям №49 Ы.Алтынсарин атындағы қазақ орта білім алып, Алматы қаласындағы П.И.Чайковский атындағы Алматы музыка колледжіне түстім. Аталған оқу орнын үздік дипломмен бітіріп шықтым. Жоғарғы білімді Тараз қаласындағы Тараз мемлекеттік педагогикалық институтына тапсырып алдым.

Қазақстан Республикасының Президенттік мәдениет орталығында ансамбль артисі ретінде үлкен тәжірибе мектебінен өттім. Жамбыл облыстық филармониясы ұлт-аспаптар оркестрінің домбырашысы болған кездерім аға буынның сара жолына түскенімнің айғағындай. Жамбыл облысы Жамбыл аудандық «Мәдениет үйі» директорының орынбасары қызметін атқардым. Жамбыл облысы Тараз қаласы «Қалалық мәдениет үйінің» директорының орынбасары қызметіне келуім филармонияның менің өрлеуіме ашып берген жолындай.

Ирина НАБОКО,
«Набоко» сән үйінің
бас дизайнері

«Әншілердің шығармашы- лығымен бірге өмір сүрдім»

Облыстық филармония сөзі мен үшін өте қымбат. Өмір жолымда біте қайнасқан, үзеңгілес келе жатқан ұжымның менің еңбегімді халық алдына жарқыратып шығаруға септі-

гі мол. 1996 жылы біз бірінші рет қазақтың ұлттық киімін өнші Оңал Азаматоваға дайындадық. Содан бері үздіксіз филармонияның ұжымымен бірге жұмыс жасап келеміз. Жамбылдың өнер жұлдыздарына түрлі сахналық киімдерді жасаудан жалыққан емеспін. Өнші Рәзия Мәдіхановаға, Анна Вундер, Маралбек Бабақұловтардың халық алдында жарқырап шығуына себеп болдым. Ғани Мәтебаев, Назима Үсенова, Жандос Омаров, Торғын Орынбаева, Мадина Сағымбековалардың шығармашылығымен бірге өмір сүрдім десем болады. Өнерге қанат қаққан таланттардың ойымен, идеясымен, айтатын өнімен бірге қанаттанасың, түрлі ғажайыптарды туындатасың. Қазіргі талантты жас буынның «Набоко шебарханасынан» шыққан киім үлгілерін киюі мені қуантады. Тараз қаласының 2000 жылдығындағы, Төле бидің мерейтойындағы, Ұлы Жібек жолына арналған мерекелерде көптеген жобалар жасадық. Осы шаралардың бәрі де біздің шеберханамызда тігілген костюмдермен өтті. Әрине, филармония ұжымының шет елге сапарларында «Набоконың» ұлттық нақышта тігілген костюмдерімен өнер көрсетуі үлкен мақтаныш. «Мен қазақпын» жобасында топ жарған дәстүрлі өнші Сұлужан Әбенovanың менің қазақ өнеріне деген махаббатымнан туындаған қазақтың киімімен ән салғанда, жүлде алғанда жүрегім дүрсілдеп, қуаныштан көзіме жас келгені бар.

Аида ТӨРЕБЕК,
Жамбыл облысындағы
балдық-спорттық би
Федерациясының
президенті

«Биге біздің де
таласымыз бар»

Мен екінші сынып оқып жүргеннен ақ облыстық балалар мен жасөспірімдерге арналған сол кездегі Пионерлер сарайында хореографиялық ансамбльдің құрамында өнер көрсеттім. 9 - 10 сыныпта Жамбыл облыстық филармониясының жанындағы «Алатау» ансамбліне шақырылдым. 1981 жылдан бері кәсіби түрде бимен айналысамын. Халықаралық дәрежедегі биші

деген атағым бар. Спорттық балдық биден чемпионмын, жоғары дәрежедегі судямын. 1985 жылы студенттер мен жастар арасында өткен Мәскеудегі дүниежүзлік фестивалде өнер көрсеттім. «Балауса» менің төл туындым, себебі облыстық пионерлер мен оқушылар сарайында жұмыс істеп жүргенде талантты балалармен жасақтаған алғашқы би тобым. Жылдардың нәтижелі жұмысының арқасында «Балауса» Қазақстандағы халықтық балалар ұжымы және Ленин комсомол сыйлығының иегері атанды. Биыл ансамбльге 34 жыл толады. 2012 жылы Жамбыл облыстық филармониясына жұмысқа шақырылып, сол жылы «Сымбат» балдық би тобын құрдым. Нәтижеміз жаман емес, талай додаларда бәйге бермей жамбылдық жастардың өнерге таласы бар екенін көрсетіп жүрміз.

Торғын ОРЫНБАЕВА,
филармония әншісі

«Жолымды ұлым
қуып келеді»

Абай атындағы опера және балет театрының жанында эстрадалық студия болды. Мен сонда екі жылдық вокал сыныбында оқыдым. Ғафлиз Есімов, Базарғали аға, Бибігүл Төлегенова, Өлібек Дінішевтерден сабақ алдым. Ол жердегі оқуымды бітіріп, консерваторияға түсіп тұрған жерімнен отбасылық жағдайыма байланысты Таразға қайттым. Мен өзі әжемнің қолында өскен қызбын. Әжем «Жамбылда да облыстық филармония бар, осында кел!» деп шақырды. Ол кісінің сөзін жерге тастамадым. Солай консерваториядағы оқуды тастап, 1987 жылы тамыз айында филармонияға келген жайым бар. Қасымда Зағира Игембаева деген керемет әнші қыз болды. Ол Жәнібек Кәрменовтың домбыра сыныбын бітірген болатын. Өкінішке қарай, ол қыз өмірден өтіп кетті. Біз келген кезде Алтынбек Қоразбаев директор еді. Бізді қабылдап алған да сол кісінің өзі еді. Мен пианиномен, қасымдағы Зағира домбырамен ән айтты. «Жастолқын» ансамбліне қабылдандық.

Сыпатай Өсербаев ағамыз жетекшілік ететін. Гүлжаһан Өсербаева, Рәзия Мәдіханова, Бекенай аға, Мақсат ағалардың арасына ең жас артистер болып, екеуміз қабылданғанымыз есімде. Арасында тұрмыс құрдым, өмірге үш бала әкелдім. Балаларым өскенше 10 жылға жуық үйде отырдым. Одан кейін қайтадан өзімнің сүйікті сахнама шығып, жұмысымды жалғастырып келемін.

«Жас толқында» жүрген кезімізде біз одақ көлеміндегі біраз елдерді араладық. Сыпатай аға өзі жетекші, әрі концертті жүргізетін де өзі болатын. Бірде Бұқара жаққа концертпен барған кезімізде ол кісіге шұғыл Таразға кері қайту қажет болады. Сыпатай аға «Торғын, мен Таразға кетіп барамын, бүгінгі концертті сен өзің жүргізіп, өзің басқарасың, саған сеніп, тапсырамын»- деді. Содан не керек, дайындық болсын деп, өзі болған уақытта концертті маған жүргізуге тапсырды. Өзі сырттан қарап тұрды. Мен концертті жүргізе бастадым, жап-жақсы бастадым. Кезекті бір нөмірді хабарлайын деп сахнаға шықсам, шымылдықтың сырт жағында маған көрінетін жерде Рәзия әпке екі иығын селкілдетіп тұр екен. Маған күліп тұрғандай көрінді. Мен бірнәрсені бүлдірген екенмін, демек жаман жүргізіп тұрмын деп, «сіздердің алдарыңызда...» деп тұрған жерімде сасқанымнан айтар сөзімді ұмыттым да, ұялған тек тұрмас деген қолымдағы микрофонға күліп жібердім. Маған қосылып, концертке жиналған жұрт та ду күлді. Ана жақта Сыпатай ағам ашуланды. Оны көріп мен тіпті сахнадан қашып шықтым. Мәдениет үйін айнала қашып, ебіл-дебіл жыладым кеп. Бірақ Сыпатай ағаның кемеңгерлігі сол, ашуланбады да ренжімеді де.

«Жас толқыннан» кейін «Тараз» ансамбліңде істедім. Ол кезде де өңшең жастар болдық. Балаларымнан сүт кенжем Мадияр театр факультетінде оқиды, биыл үшінші курста. Жақында Жүргенов академиясына тәжірибе алмасуға оқуға кетті. Менің соңымнан өнер жолын таңдаған сол ұлым. Өнерім мен отбасымды қатар алып келе жатқанымға қуанамын. Осы филармония сахнасына келдік жастайымыздан, осында өстік, отбасылы болдық, бар өміріміз осында өтіп жатыр. Демек, филармония – менің өмірімнің ажырамас бір бөлшегі деп айта аламын.

Адамның өмір жолында өзіне тәлім берген, тәрбие берген ұстаздары мәңгілік сақталады. Мен де киелі сахнадағы сәттіліктерім үшін өзіме дұрыс жол көрсеткен, дара ақыл берген ұстаздарыма қарыздармын. «Ұстазы жақсының ұстамы жақсы» деген осы болар.

Гүлшат ТИНАСИЛОВА,
филармония әншісі

«Өнеріміз ғана
емес, өміріміз
де бір арнаға
тоғысты»

Филармонияға келуіме өмірлік серігім, құдай қосқан жарым Мұқат Тинасилов себепші болды. Барлық аспапта ойнайтын шебер өнерпаз Мұқат филармонияда 1984 жылдан бастап еңбек етті. 1989 жылы Байзақ ауданына ауысып келді. Ал, мен 1988 жылдың қыркүйек айынан Байзақ ауданының мәдениет үйіне әнші болып жүрген кезім. Сонда жүріп екеуіміз танысып, шаңырақ көтердік. Байзақта үлкен ұлымыз дүниеге келді. Кейін 1996 жылы қайтып филармонияға ауысып келдік. Бірақ арасында Астанаға қоныс аударып кетуімізге байланысты, өнер ордасынан қол үзіп қалдық. 2008 жылы дәм бұйырып жолдасым Мұқат филармонияға қайта оралды. Содан бері жұмыс жасап келеді. Ал мен өнерден қол үзіп қалған тұста Рәзия Мәдіханова апамыз бар, әнші Мәдина Сағымбековалар «Гүлшат, өнеріңе орал, біздің ортамызға келіп қосыл, сенің орның сахна» деп қолқалап, 2011 жылы қайта қабылдандым жұмысқа. Күйбең тіршіліктің қамы дедік, басқа дедік, бірақ түптің түбінде өзімнің сүйікті сахнам мен жаным жақын ортам – қара шаңырағым филармонияма оралғаным бақыттымын. Осы бақыттың бұйыруына себепші болған айналамдағы шын жанашыр әріптестеріме ризамын. Өнеріміз ғана емес, өміріміз де бір арнаға тоғысқан жолдасым Мұқат екеуіміз осы қара шаңырағымыздың түтінін бірге түтетіп, бірге зейнет жасына жетсек арманымыз жоқ. Биыл филармония 50-ге толып отыр, мен филармониямен құрдаспын, түйдей жастымыз.

Елу жыл бәлкім біреуге аз, біреуге көп. Ал, мыңдаған адамдар еңбек етіп, негізін қалап, із қалдырған филармония сияқты үлкен орда үшін жарты ғасырлық тарих-үлкен қазына. Көзден кетсе көңілден кететін өмір заңдылығы өткенмен кеткен арда азаматтар мен аялуыларды ұмыттырмаса екен.

Құралай ҚЫРЫҚБАЕВА,
әнші-домбырашы

«Қара шаңырақ
үлкен сахнаға жол
ашты»

1999 жылы алғаш филармонияға жұмыс іздеп келген кезім әлі есімде. Марқұм Сыпатай Өсербаев ағамыз көкемдік жетекші болатын. Сол кісіге кіріп, домбырада күй ойнап бердім. Жамбыл облыстық филармониясындағы қызметім солай басталды. 13 жылдай қызмет еткен филармонияның орны бөлек қашанда. Қара шаңырақ маған үлкен сахнаға жол ашты. Шығармашылық тұрғыдан өсуіме, дамуыма көп үлесін қосты, сондықтан мен филармонияға шексіз ризамын. Жақсы тәжірибе берді, көптеген шетелдің сахналарында өнер көрсетуге мүмкіндік алдым. Қазақтың қара домбырасын таныттым, күй күмбірін шет елге естірттім.

Нартай АЛТАЙ,
әнші

«Елге тартып
кеткіміз келіп
тұрады»

2009 жылы «Алатау» жастар ән-би ансамбліне қабылдандым. Кейін бәріміз құрамымызбен Жамбыл облыстық филармониясының құрамына өттік. Шығармашылық ұжымда әнші және дыбыс режиссері қызметтерін атқардым. Көптеген әндер жаздық. Дәм бұйырып Тараздан Астанаға көшіп, жарым Құралай екеуміз «Астана» тобын құрдық. Филармониядағы ұстаздарыма, достарыма алғысым шексіз, қазір бір мүмкіндік болса елге тартып кеткіміз келіп тұрады.

Мәдина САҒЫНБЕКОВА,
филармония әншісі

«Тойда ән айтып жүрген жерімнен шақырып алды»

1992-1993 жылдары Жамбыл мәдени ағарту училищесінде студент болып жүрген кезімде мені ұстазым Ришат аға осы филармонияға жұмысқа кіргізді. Саябақтағы ғимарат ескі, кішкентай ғана еді. Бірге оқитын Марат пен /кейін марқұм болып кетті/ келіншегі Астана үшеуміз түске дейін сабаққа барамыз, түс қайта филармонияға келіп, дайындалатынбыз, Бізге Мұхтар Рахманқұлов жетекшілік етті. Кейін оқу бітірген соң ТарМУ-ға түстім де, ол жерде қосымша жұмыс істеуге мүмкіндік болмай филармониядан шығуыма тура келді.

Өмір ағысы Жамбыл политехникалық колледжде мұғалім етіп бірақ шығарды. Арасында әнші Маралбек Бабақұлов екеуміз тойға ән айтып шығып жүрдік. Екеуімізді филармонияның директоры Сейітқасым Түктібаев бір тойда байқап қалыпты, шақыртып алып бірден жұмысқа қабылдады. 2000 жылдың 1-ші қаңтарында әріптесім Маралбек Бабақұловпен филармонияда жұмысқа кірістік. Оған дейін мен «Жас қанатқа», «Үкілі үміт» байқауларына және Шәмші әндерінің конкурстарына қатысып жүрдім. Филармония ұжымына қабылдануым кәсіби деңгейде шыңдалуыма, қалыптасуыма көп септігін тигізді. 2013 жылы жеке концертімді бердім, ән жинақтарымды шығаруға мүмкіндік алдым. Үш бейнебаян түсірдім. Менің өнер жолымдағы бар жетістігім осы филармонияның қабырғасында жүзеге асуда. 2015 жылы ҚР Президентінің Құрмет грамотасымен марапатталдым. Осы ортада жүріп көптеген жаны жайсаң жандармен таныстым, дос жинадым. Филармониямен бірге өсіп-өніп келемін. Отбасымның барлық қуанышын осы филармония ұжымымен бірге атап өтіп келемін.

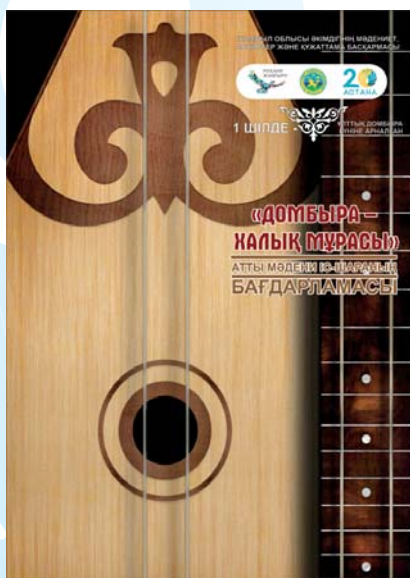
Өнер адамы үшін ең бағалы сый-қошемет. Халықтың «Айналайын» деген бір ауыз ыстық тілегі. Бәлкім, осы жетістіктер, бақытты сәттердің көбеюі біздің халықтың алғысын әр күн сайын алуымызда жатқан шығар. Халқымыз аман болып, бейбіт өмірдің мәңгілік болуын тілеушілер біз-өнер адамдары.

Ғани МӘТЕБАЕВ,
филармония әншісі

«Филармония мені өзіне жетелеп келді»

Сахнаның үлкен кішісі болмайды. Алдында екі адам отырса да ол көрермен. Дегенмен филармония сахнасы мен үшін Алатаудай асқақ еді. Шымкент қаласында өткен республикалық «Арай» ән байқауына, республикалық Ш.Қалдаяқов атындағы додаға қатысып, халықаралық «Шабыт» фестивалінде жеңімпаз атансам да облысымыздың қара шаңырағы өзіне шақыратындай әсерде жүрдім. 1999-2002 жылдар аралығында Жамбыл облысы Жамбыл аудандық мәдениет үйінде артист болып тәжірибе жинадым. Асада сол жылдары батырлардың, билердің даталы мерейтойлары жиі өткен жылдарға тұспа-тұс келді. Әдетте үлкен іс-шараларда, мерейтойларда үлкен сахна болады, ол негізгі сахна болып есептелінетін. Жекелеген аудандардың кіші сахналары болатын. Біздікі кіші сахна. Негізгі тыңдарман мен көпшілік адам сол үлкен сахнаның айналасында жүретін, себебі онда осы филармонияның әншілері ән айтып жатады, халық соларға құмартып, іздеп келеді. Менің өзіме мақсат қойған тұсым осы болды. «Мен де болашақта осы үлкен сахнада ән айтатын боламын, осы үлкен сахнада мен өз өнерімді паш етпей қоймаймын» деп серт бердім өзіме. Сол мақсатыма жеттім. 2002-2011 жылдар аралығында облыстық «Алатау» жастар ән-би ансамблінде еңбек еттім. Ары қарай шығармашылығым белгісіз бір күшпен дамығандай өрлеп кетті. Жамбыл ауданында жеке концертімді бердім. Тараз қаласында «Дүнген қызы, арманым» атты ән кешім өтіп, ән жинағымды шығардым. Қазір филармонияда тек әнші ғана емес, осындағы музыкалық студияның меңгерушісімін. Студиямыз заманауи техникамен жабдықталған. Костюмдер тіктіріліп жатыр, өнерімізді қолдайтын басшылық, бағыт-бағдар беретін аға буын бар. Ешкімнен кем болып жатқан жоқпыз. Біз тек соның қадірін білсек болғаны.

Ақмарал АХМЕТОВА,
филармонияның
пиар-менеджері

**«Филармонияның
әрбір жетістігін
жариялап отыру
үлкен бақыт»**

Жамбыл облыстық дарынды балаларға арналған «Дарын» мектеп-интернатын бітіргеннен кейін, Тараз қаласындағы Қ.Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университеті филология факультетін бітірдім. Алғашқы еңбек жолым 2006 жылы Жамбыл облыстық «Алатау» жастар ән-би ансамблінің концерт жүргізуші жұмысынан басталды. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ды мәдениет жұмыстарын ұйымдастырушы қызметін атқарып, Астана қаласы әкімдігі Туризм және спорт басқармасының «Ұлттық спорт түрлері және сауықтыру» мекемесінде ұйымдастыру және кадр бөлімінің бастығы қызметінде шынықтым. 2013 жылдан қазіргі таңға дейін Жамбыл облыстық филармониясында концерттік жарнама бөлімінде жарнама-менеджері қызметін атқарудамын. Қарағанды қаласында өткен Республикалық «Жас толқын» байқауының жүлдегері, жоғары оқу орындарының студенттері арасында Ш.Қалдаяқовтың әндерін орындаушылардың республикалық байқауында «Бақыт құшағында» әнімен ІІІ орын алдым. Тараздық сазгер Жамбыл Күзембаевтың әні мен сөзіне жазылған «Астана вальсын» Астана қаласында «Қала күні» мерекесінде орындап, қала әкімі Иманғали Тасмағамбетовтың Алғыс хатымен марапатталады. 2012 жылы «Қазақстан» ұлттық арнасының ұйымдастыруымен өткен «Сен сұлу» телевизиялық шоу бағдарламасына кейіпкер ретінде қатысып, продюсер Ермек Елгезековтың жетекшілігімен дыбыс жазу студиясында ән жаздыру және өңдеу мүмкіндігіне ие болдым. Ермек Елгезековтың «Алыстап кеттің сағымдай» әніне түсірілген бейне клипім бар. Филармонияның әрбір жетістігін өнер сүйетін қауымға жариялап отыру мен үшін үлкен бақыт әрі мәртебе.

Менің жұмысыма деген махаббатымың асқақтығы сонша, әр күн сайын әр артистен тың жаңалық күтемін. Шартарапқа мақтанып паш етуден жалықпаймын.

Лаура БЕКСҮЛТАНОВА,
филармония әншісі

«Өзімді сахнасыз елестете алмаймын»

Мен бала күнімнен ән айтып өстім. Мектеп бітірген соң Жамбыл мәдени ағарту училищесінде хор дирижері мамандығы бойынша білім алдым. Сол жақта біздің жетекшіміз болған Балагүл Байбатшаева деген кісінің айтуымен 1987 жылы оқуымды бітірген жылы облыстық филармонияға қабылдандым. Содан бері осында қызмет етіп келемін. Бірақ арасында бір жағдайларға байланысты үзілістер болды. Жұмыссыз да жүрдім. Сонда менде қатты өнерден қол үзіп қаламын ба, филармонияның сахнасына қайта шықпай қаламын ба деген бір қорқыныш болды. Себебі мен өз өмірімді сахнасыз, әнсіз, өзімнің филармониямсыз елестете де алмайды екенмін. 2014 жылдары филармонияға қайта оралуыма себепкер болған Жандос Әскербекұлы, Нәзима Үсеноваларға алғысым шексіз. Сол жылы Сәуле Жанпейісова директор болып келгенде «Кәусар» вокалдық тобын ашты. Мені сонда бірден қабылдады. Жетекшіміз Нәзима Үсенова болды, дирижер Дидар Игіліков еді. Алматыдан консерваториядан Ғалымжан Берекешов ағай келіп сабақ берді. Сол «Кәусармен» Астанада да өнер көрсеттік. Сол хорда өзіме көп сабақ алдым, вокалдан дауысты ашу, тағы да басқа жаңа техникаларын меңгердім. Екі жылдан кейін мені жеке әншілікке ауыстырды. Ендігі менің арманым – өзімнің жеке концертімді беру. Репертуарымда украин, молдован, орыс тілдеріндегі әндер көп.

Жастарды қолдап, үнемі жанашырлық танытып жүретін басшылыққа, бағыт беретін ұстаздарға филармониядағы әрбір жас алғыс айтып жүреді. Бұрыннан келе жатқан, төлім беру үрдісі ешқашан үзілмек емес. Бүгінгі жас, ертеңгі ұстаз екеніне дау жоқ.

**Жанар ӨСТЕМІРОВА,
филармония әншісі**

**«Мен үшін
филармонияның
орны ерекше»**

Домбыра үніне ең алғаш аңсарымның қашан ауғаны есімде жоқ. Бірақ білетінім сол, қасиетті домбырамен тұлымым желбіреген қаршадай шағымнан бері доспын. Мектеп бітірген соң мен Тараз қаласындағы мәдениет және өнер колледжіне түсіп, халық аспаптар бөлімінде домбыра және оркестр жетекші мамандықтары бойынша білім алдым. 2000 жылы облыстық филармонияға келдім. Осы филармониядан өріс таптым, мұнда мен тыңдарманға домбырашы болып қана танылмай, әнші ретінде де өз өнерімді дамытып келемін. Ұстаздарым Талғат Орынтаев, Бақыт Райымбековаларға айтар алғысым шексіз. 2011 жылы «Күй – құдірет, ән – сезім» атты жеке концертімді бердім. Мен үшін филармонияның орны ерекше. Колледж бен университетте алған музыкалық білімімді мен осында әрі қарай дамыттым, тәжірибемен ұштастырдым.

**Жанна АСАНҚҰЛОВА,
филармония әншісі**

**«Мен үшін
қасиетті мекен»**

Ес біліп, тілім шыққан кезімнен бастап музыкаға әуестеніп, әнге құмар болдым. Бірақ мектеп бітірген соң мен құқық және экономика мамандығы бойынша оқуға түсіп, сол мамандықтың магистратурасына дейін бітіріп шықтым. Бірақ

қанымда тулап жатқан өнер мені бәрібір сол ортаға жетелеп алып келді. Мектепте де, университет қабырғасында жүргенде де мен үнемі мәдени шаралардың бел ортасында жүрдім, ән айтып, мерекелік концерттерді жүргіздім. Ән байқауларына қатысып, жеңімпаз атандым. Университетке түскен жылы бірінші курста «Алло, мы ищем таланты» деген байқау өтті. Сонда мен ән айтып, бірінші орын алдым. Сол кезде қазылар алқасының арасында Жандос Әскербекұлы болған екен. Ол кісі менің өнерімді байқап, сол кезден бастап менің өнердегі ұстазыма айналды. «Ұстазы жақсының ұстанымы жақсы» демекші, мен үшінші курс оқып жүрген кезімді Жандос ағай мені филармонияға жұмысқа шақырып, менің үлкен өнер жолына түсуіме себепші болды. Сөйтіп 2008 жылы Жамбыл облыстық филармониясына эстрадалық әнші, әрі концерт жүргізушісі (конферансье) болып қабылдандым. Бұл менің өмірімдегі ең үлкен белестің бірі еді. Оқушы кезімде, студент кезімде қатысқан байқауларда бізге қазы болып жүрген аға-әпкелерімізбен әріптес болу бақыты бұйырды. Оңал Азаматова, Нәзима Үсенова, Маралбек Бабақұлов, әйгілі «Тараз» триосы, Ғани Мәтебаевтардың қасына келдім. Көркемдік жетекшіміз Әріпбай Мұсапанов. Сол кезде филармонияда ең жас әншілердің бірі болдым. Кейін «Алатау» ансамблі бізге қосылған соң, қатарымыз толып, өзім сияқты жастар көбейді. 2013 жылы «Қазақстан дауысы» жобасының алғашқы маусымына қатыстым. Сонда мені «Гүлдер» ансамблінің директоры Бақтияр Тайлақбаев ағамыз көріп, даусымды тыңдап, сол ансамбльге жұмысқа шақырды. Мен көп ойландым, ата-анаммен ақылдастым, филармониядағы ұстаздарым да «Бұл саған берілген үлкен мүмкіндік, баруың керек» деп, маған ақ баталарын беріп шығарып салды Алматыға. Филармониядағы ұжымыма сол кезде мен қатты риза болдым. Пейілі кең, жаны жайсаң, тілеулес бола білетін жандардың арасында қызмет еткеніме. Сөйтіп мен «Гүлдер» ансамблінде эстрадалық әнші, әрі концерт жүргізушісі болып екі жыл қызмет еттім. Бірақ Таразда қандай мәдени іс-шаралар өтсе де Алматыдан арнайы келіп қатысып, өнімді айтып жүрдім. Яғни филармониямен шығармашылық байланысым үзілген жоқ. Екі жылдан соң облыстық мәдениет басқармасынан маған шақырту келді. Филармонияға қайта жұмысқа келуіме. Мен ұсынысты қабылдап, өзімнің түлеп ұшқан филармонияма қайта жұмысқа келдім. Филармония менің екінші отбасым. Мен өзге мамандықты таңдап, басқа сала бойынша білім алсам да, менің балалық арманым бәрібір соңында жеңіп шықты. Оған себеп болған осы менің филармониям.

Қайсар КӨКІШЕВ,
филармония әншісі

«Талай таланттың тұсауын кескен»

2009 жылы «Алатау» жастар ән-би ансамбліне қабылдандым. Жетекшіміз Талғат Орынтаев болды. Арада үш жыл өткен соң бізді осы филармонияның ұжымына қосты. Біз үшін бұл күтпеген жағдай болды. Филармонияда көбіне үлкен кісілер болатын. Өнердің нағыз майталмандары, бала кезден біз тыңдап өскен аға-апаларымызбен әріптес боп шыға келдік. Мен үшін бұл үлкен тәжірибе де болды. Гастролдік сапарларға бірге шығып жүрдік. Көп нәрсе үйрендік, көрдік, әлі де үйренеріміз көп. Таңертең тұра сала осы филармонияға келуге асығып тұрамын. Шығармашылығымды әрі қарай дамытып, сахнадан жаңа өндеріммен көрінуге құштармын. Филармония сахнасы арқылы танылдым, таныла беретініме сенімдімін. Былтыр Астана төрінде болған «EXPO – 2017» халықаралық көрмесінде өнер көрсеттік, сол кез мен үшін, менің шығармашылығым үшін ең бір маңызды болып қалады. Еліміз үшін тарихи маңызы бар оқиға – халықаралық көрменің сахнасына шығып ән айту мен үшін үлкен мәртебе, мақтаныш. Бүгін өнерге деген талап жоғары. Талғампаз тыңдарман көбейді. Солардың үдесінен шыға білуіміз қажет. Ол үшін біздің бүгінгі басшылық бар жағдайды жасап отыр ұжым үшін. Филармониямыздың мерейі үстем бола берсін. Жамбыл жерінен шыққан талай таланттың тұсауын кескен, олардың республика деңгейіндегі үлкен сахналарға шығуларына жол ашқан осы біздің филармониямыз. Әлі де талай жас талантты қанаттандыратынына сенімдімін.

Филармония – жамбылдық өнерпаздардың ортақ үйі. Облыс деңгейінде өтетін барлық іс-шараның басы қасында біздің ұжым жүреді, ол үшін де мен бақыттымын. Бұл да бір басымызға қонған бақ шығар, көптің бөріне беріле бермейтін. Жасай берсін, біздің қара шаңырақ – филармониямыз. Ұрпақтар сабақтастығы үзілмейтін, бүгінгі сәтті ертеңге мұра етер өнер уақытының алтын сағаты – ардақты ордамыз!

Жанатбек КӘДІРОВ,
филармония әншісі

«Дарабоз дарындарды шығарған орда»

Топырағы талай таланттарды тудырған, от тілді, шешен сөзді ақындарымен мақтанатын Талас ауданының тумасымын. Кәсіптік техникалық училищесіні бітірген соң мені өнер жолына түседі деп ешкім ойлаған жоқ. бітірген. Алмалы Алматыдағы Құрманғазы атындағы Алматы мемлекеттік консерваториясын бітіруім өнер әлеміне есігін айқара ашты. Дарабоз дарындарды шығарған орда маған да өмірлік азық берді. Шәһмші Қалдаяқов атындағы «менің Қазақстаным» атты Халықаралық ән конкурстың лауреаты атандым. Оңтүстік Қазақстан облысында өткен «Арай-2001» жас әншілер эстрадалық байқауында топ жарып I орын алдым. Ростовск облысы Азовский ауданында өткен IV халықаралық «Содружество» фестивалінің аясында өткен іс-шарада көзге түстім. Шекара асып Украинада өткен «Фестиваль творческой молодежи и студентов» атты фестивалге қатысып марапатталдым.

Қаракөз БАЛҒАБАЕВА,
филармония әншісі

«Жаным сүйген сахнамнан шабыт алып жүрмін»

Менің негізгі мамандығым «Екі шет тілі аудармашысы» бойынша жоғарғы оқу орнын бітіргенмін. Бүгінгі ақпараттық технологияның дамыған ғасырында, еліміз дүниежүзіне есі-

гін айқара ашқан зор мүмкіндіктердің заманында қоғамға қажет мамандығымды өнерге алмастырдым. Тараз мемлекеттік университетінің «Мәдени тынығу жұмысы» мамандығы бойынша білім алудамын. Жамбыл облыстық филармониясына артист болып қабылданғаным сахнаға, өнерге деген махаббатымды шыңдай түсті. Әр сәті қызық, әр минуты тарих өнер ордасында үлкен тәжірибе мектебінен өтіп, жаным сүйген сахнамнан шабыт алып жүрмін.

Динара ДИХАНБАЕВА,
филармония әншісі

«Болашағыма
берілген алтын
жолдама»

Кез келген мектепті бітірген түлектің алдында «Болашағымды қай саламен байланыстырамын?» деген сұрақ тұрады. Менің түйсігім әнші болуды қалады. Тараз мемлекеттік педагогикалық институтының «Музыкалық білім» мамандығына түсуім, ондағы білікті ұстаздардан тәлім алуым облыстық филармониясына біртабан жақындата түсті. Үлкен өнерлі ұжым, табысты орда мен сияқты талай жастың талабына нұр құйды. «Жамбыл-stars» жобасының жеңімпазы атандым. Халықаралық Н.Тілендиев атындағы «Кел, еркем, Алатауыңа!» атты әншілер мен күйшілер конкурсының, ҚР Халық артисі, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Алтынбек Қоразбаев атындағы II Халықаралық «Ән жырым саған – туған ел!» атты ән конкурстарының лауреаты атануым болашағыма берілген алтын жолдамадай сезінемін.

Әрине ұлы сахнаны мойындатып, халықтың жанында өлеңнің сезімін ойнатып, жүректерге жол салу үшін еңбек, еңбек тағы да еңбек керек. 10 пайыз талантты 90 пайыз ізденіс толықтырады. Алда, ұлы өнердің алтын болашағы күтіп тұр бізді, жастарды. Филармониямыз қашанда қолдаушымыз, бағытымыз.

Ерлан ИБАДІЛДАЕВ,
филармония әншісі

«Филармония жастарды қашанда қолдайды»

Домбырам менің жан серігім. Алматы экономика-статистика колледжінде қаржы саласында оқып жүргенде де қазақтың киелі аспабы қолымнан түспеді. Мамандығым бойынша жұмысқа барғым келмеді. Жүрегім тартпай облыстық филармонияға еріксіз алып келді. Дәстүрлі өнеріміздің жоғалмауына барымды салғым келеді. Ертеңгі ұрпақ ата-бабасының домбырамен егіз өмір сүргенін ұмытпасын. Республикалық «Абай оқулары» байқауының лауреатымын. «Күпі киген қазақтың қара өлеңін шекпен жауып өзіңе қайтарамын» деген өр қазақтың қасиетін қашанда ұлықтаймын. Республикалық Кенен Әзірбаев атындағы дәстүрлі әншілер байқауының 1 орын иегері атануым маған үлкен шабыт берді. Алда жоспар көп, филармония жастарды қашанда қолдайтынына күмін жоқ.

Әсел УАШЕВА,
филармония әншісі

«Филармониядан Италияға ашылған есік»

Тараз қаласындағы Мағжан Жұмабаев атындағы № 21 орта мектепті бітіріп, сол жылы Тараз мемлекеттік педагогикалық институтының «Музыкалық білім» кафедрасына оқуға түстім. «Мәдениет және өнер» колледжінде еңбек жолымды бастап, сахна үшін жаралғанымды түсініп ұстаздықты тастадым.

2011 жылы Жамбыл облыстық филармониясында жұмыс істеп, көптеген жетістіктерге қол жеткіздім. Соның бірі Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет архивтер, құжаттама басқармасының жолдамасымен Алматы қаласына Құрманғазы атындағы қазақ ұлттық консерваториясында тәжірибе жинақтап қайттым. 2012 жылы Құрманғазы атындағы консерваторияға оқуға түсіп, 2014 жылы осы консерваториядан, Астана қаласындағы Қазақ Ұлттық Шабит өнер академиясына оқуға ауысып, оны ойдағыдай аяқтадым. Қазір Италияның Озимо қаласында біліктілігімді арттырудамын. Өнер әлеміне дара жол ашқан филармонияға, облыс әкімдігіне алғысым шексіз.

Балжан ДІЛДӘБЕКОВА,
филармония әншісі

«Мені өнерге тартқан тылсым сырлы әндер»

Аймағымызға танымал «Келші айым», «Кел біздің Құланға» әндерінің авторы, сазгер Мәліс Өзбековтың тамаша туындыларымен сусындап өстік. Мені өнерге тартқан да осы тылсым сырлы әндер. М.Өзбеков атындағы аудандық мәдениет үйінде әнші болып еібек жолымның басталуы үлкен бақ. Қасиетті өлкеден келген мені Жамбылым да сыртқа теппеді. 2001-2011 жылдары облыстық «Алатау» жастар ән-би ансамблінің әншісі, 2012 жылдың қаңтар айынан бастап Жамбыл облыстық филармониясының әншісі болып қызмет етудемін. 2005 жылғы Туркияда өткен фестивальдің дипломанты, 2006 жылғы Астана қаласында өткен «Нұрлы нәсер» фестивалінің дипломанты атанғаным филармонияның маған көрсеткен қолдауының арқасында келген жеңістер. Алғашқы есептік концертім 2006 жылы М.Өзбеков атындағы аудандық мәдениет үйінде, 2012 жылы «Баласағұн» орталық концерт залында «Анаға сағыныш» атпен өтті. Өмірімің сәулелі сәттерінің бірі Астана қаласындағы өткен халықаралық ЭКСПО-2017 көрмесінде, керуенде «Айша Бибі» образын сомдауым болды.

Құрмантай ҚУАНЫШБАЕВ,
филармония әншісі

**«Шығармашы-
лығым қашанда
бірінші орында»**

Егер бойыңда, қаныңда бір өнер болса сыртқа шыққанша маза бермейді екен. Өмір ағысы бәрібір сол қасиетті ортамен байланыстырады. Оқушы кезімнен ақ аудандық байқауларға қатысып, жүлделі орындарды иеленіп жүрдім. Алғашқы жеңістер, сахна сиқырынан рахат тауып, түрлі мерекелік іс-шаралардан қалмайтынмын. Сондықтан Н. Тілендиев атындағы арнайы, музыка мектебінде оқыдым. Дегенмен шығармашылығымды тастаған емеспін. 2011 жылы арнайы конкурстан өтіп, Жамбыл облыстық филармониясына жұмысқа қабылдандым.

Әділет ӘБДІКЕРІМОВ,
филармония әншісі

**«Ұлы өнерге деген
махаббатымды
ОЯТТЫ»**

Құмшағал орта мектебіне оқып жүрген кезде аудандық ақындар айтысына қатысып, 1 орын алдым. Осы бір шұғылалы сәт сахнаға деген, ұлы өнерге деген махаббатымды оятты. «Тараз темір жол» көлік колледжінде оқып жүргенде облыстық «Студент көктемі шақырады» атты фестивалде жүлделі ІІІ орын алғаным шабыттандыра түсті. Облыстық патриоттық әндер байқауында өнер көрсеттім, облыстық сазгерлер додасында Қасқырбай Нарбатырдың әнін орындап, ән айту өнерінен жүлделі орыннан көріндім. Еңбек жолым Жамбыл аудандық Мәдениет үйінде басталды.

Еркебұлан ОРАЗЫМБЕТОВ,
филармония әншісі

«Шыңдалу
мектебінің берері
көп»

Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық колледжінде білім алдым. Тараз мемлекеттік педагогикалық институтының «Музыкалық білім» мамандығын тәмамдап, облыстық филармонияның есігін имене аттаған жастың бірімін. Шымкент қаласында өткен Шалқар Әбішұлы атындағы республикалық термешілер байқауына қатысқаным, көптеген сайдың тасындай іріктелген өнерпаздармен үзеңгілес өнер көрсетуім үлкен мектеп. 2016 жылы Тараз қаласында өткен Жамбыл Жабаевтың 170 жылдығына арналған «Тыңда, дала, Жамбылды!» атты республикалық жыршы-термешілер байқауының дипломантымын. Филармонияда жүріп, үлкен сахна шеберлерінің үлгісін алып, шыңдалу үстіндеміз.

Индира ХАМЗИНА,
филармония әншісі

«Өнерге аңсарым
ауып тұрады»

Мерейлі Меркі ауданындағы Мәдениет үйіне «Меркі әуендері» ансамбліне әнші болып бастаған табысты еңбек жолым мені мәдениет саласынан алыстатпады. ТарПИ-дің кітапханасында, кейін облыстық Ш.Уәлиханов атындағы әмбебап кітапханасында кітапханашы болып жұмыс жасадым. Менің жолым өнер екенін түсініп облыстық филармонияға келіп бақ сынадым. Арнайы іріктеуден өтіп, әнші статусына ие болдым.

Әлішер БАЛТАЕВ,
филармония әншісі

«Үлкен сахналарда өнер көрсету барлық әншінің арманы»

2005 жылы Тараз қаласындағы Абай атындағы гуманитарлық педагогикалық колледжінің «Хор дирижері» мамандығын меңгердім, 2009 жылы аталмыш оқуды аяқтап Алматы қаласындағы Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университетінің «Музыкалық білім» мамандығын оқып 2012 жылы екінші мамандығымның дипломын алдым.

Үлкен сахналарда өнер көрсету барлық әншінің арманы. Облыстың ортасында, облыстық филармонияда жиі өтетін ауқымды жобалар мен халықаралық фестиваль, концерттерге қатысып халықтың ыстық ықыласына бөленудеміз. Басшыларымыздың да бізге қояр талабы өте жоғары, бұл өнер адамының кәсіби тұрғыда өсуіне зор мүмкіндік береді.

Жақсылық ҚАЛТЕШОВ,
филармония әншісі

«Жүлденің бәрі жүйрікте»

Қарақалпақстан Республикасы Тақия-Тас қаласында дүниеге келгенмін. Тақия-Тас қаласындағы Герцен атындағы № 7 орта мектепте білім алып, «Балалар музыка мектебінде» оқыдым. Нөкіс қаласындағы Бердақ атындағы Қарақалпақ Мемлекеттік университетінде «Музыка» факультетінің вокал бөлімін бітірдім. Ташкент қаласында өткен «Өзбекстан-

отаным менің» атты республикалық байқаудың бас жүлдегерімін. 2012 жылы ақпан айында Жамбыл облыстық филармониясына әнші болып жұмысқа қабылданғаннан кейін бірден Польша елінде Варшава қаласында болып өткен Жамбыл облысы күндеріне қатысып, Еуропаға қазақтың құдіретті өнерін таныттық. Қырғызстан Республикасында болып өткен Бүкіл дүниежүзілік «Көшпенділер ойынында» Қазақстан Республикасы атынан барып қатысып, әнші-термешілер сайысында жеңімпаз атандым. Облыстық тілдерді дамыту басқармасының ұйымдастыруымен өткен «Текті сөздің төресі» терме атты облыстық термешілер сайысында бірінші орынға ие болды. Сонымен қатар Жезқазған облысы, Сәтпаев қаласында болып өтетін республикалық сайысқа жолдама алып, «Ең үздік термеші» номинациясын жеңіп алдым. Тараз қаласына отбасыммен түбегейлі қоныс аудардым.

Нүргүл АБДРАШОВА,
филармония әншісі

«Сыр елі өнерпаздарының сарқытымын»

«Сыр елі-жыр елі» деп өлеңдететін Қызылорда қаласында дүниеге келгенмін. Ондағы таланттылар Алмас Алматов, Шамшат Төлепова, Бидас Рүстембеков, Лена Абдықалықова, Майра Сарсенбаевалардан тәлім алып, өнеріне еліктеп өстік. «Дарынды балалар» мектебінде «терме-жыр» сыныбында білімі алдым. Қызылорда қаласындағы Қорқыт ата атындағы мемлекеттік университетінің «Филология және өнер» факультетінің «Музыка» мамандығы бойынша білім алдым. Петропавл қаласында классикалық гимназияда біраз уақыт дәріс бердім. Дәм айдап Жамбылдан бірақ шықтым. Талас ауданы «Ұлбике ақын» атындағы мәдениет үйінде дәстүрлі әнші болып жұмыс жасадым. 2014 жылдан бері Жамбыл облыстық филармониясында дәстүрлі әншімін.

Қарлыға ЖАМБАЕВА,
филармонияның
дәстүрлі әншісі

«Дәстүрлі әндерді
халыққа жеткізу
мен үшін мәртебе»

Өнердегі шығармашылық жолым мектеп қабырғасынан басталды. Тараз қаласындағы Жамбыл орталық мәдениет және өнер колледжіне 1994 жылы түсіп, 1997 жылы ән-терме мамандығын бойынша бітірдім. Колледжде оқып жүрген кезінде көптеген байқауларға қатысып, жергілікті телеарналар мен радиоларда әндерімді шырғап келемін. Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қаласының АҚВ records студиясында 2009 жылы жеке үн таспамды шығарып, халыққа ұсындым. Қазіргі таңда облыстық филармонияда дәстүрлі әншімін. Қызметке орналасқалы бері Астана, Алматы, Шымкент, Жаңатас қалаларында өнер көрсетіп, халықтың ерекше ықыласына бөленгенім мен үшін мәртебе.

17 қазан «Баласағұн» ОКЗ **сағ 18:30**

Жамбыл облыстық филармониясы

Қызгі әуен

45-ші Маусымашар

концертіне шақырады

IV БӨЛІМ

ЖАРТЫ ҒАСЫР – ЖАЛЫНДЫ СӘТ!

(Фотошежіре)

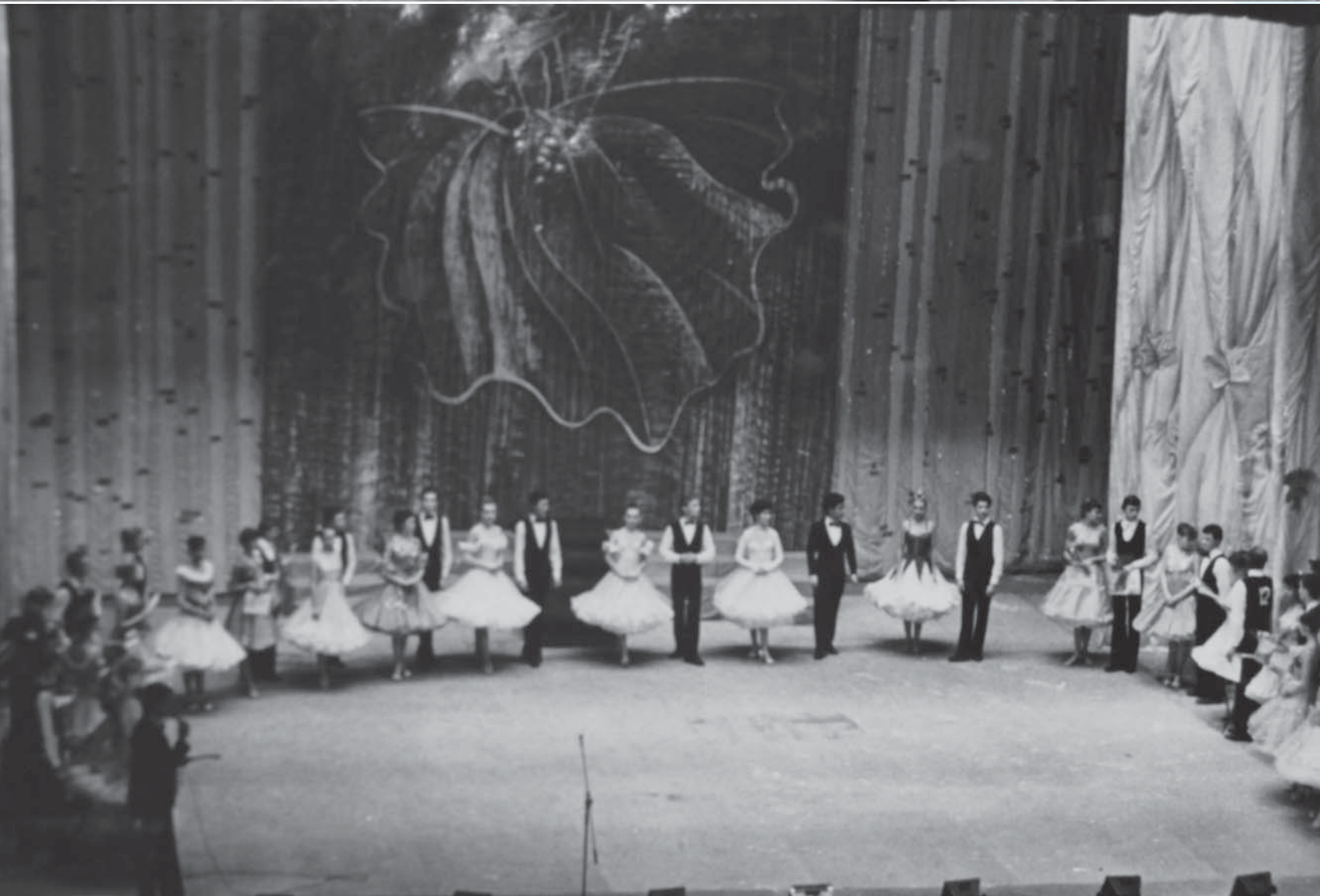

8 Мая

мерекесімен!

8 Наурыз мерекесімен!

ҚАЗАҚСТАН - ДОСТЫҚ ПІРАТТУЛЫҚТЫҢ МЕКЕНІ

ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫНЫҢ 550 ЖЫЛДЫҒЫНА ОРАЙ

47-МАУСЫМНЫҢ ЖАБЫЛУЫ

ҚАРҒАҒУ САРЫНЫ

ІІ-дәс... музык... Ф... тив...

Сегізінші соңғы нота

(Эпилог орнына)

Мәртебелі музыка әлемінде жеті нота бар. Ал ғұмырын әнмен өрнектеген, сайын даласын даусының дабысымен жарған қазақтың әуені жеті нотамен бітпейді. Біздің сегізінші нотамыз әрқайсымыздың жадымызда. Қазақ деген қанымызда жатыр. Бүгінгі кітабымызға арқау болған өнер иелерінің әрбірінде ерекшелік бар, үн даралығы, дауыс сиқырлығы бірін-бірі қайталамайтын жалғыздық.

Иә, Жамбыл облыстық филармониясының жарты ғасырлық тарихы осы. Кеше мен бүгінді, тіпті ертеңмен ештеңені салыстыруға келмейді. Себебі сол-уақыт заңдылығы, қоғамның өзгеруі бірқалыпта тұрмайды. Демек, филармония да тірі ағза сияқты: туды, өсті, өркендеді. 1991 жылдары өнер мекемесінде 62 қызметкер еңбек етсе, 2000 жылдары 80, қазіргі уақытта 210 қызметкер жұмыс істейді, оның ішінде шығармашылық құрамы – 149 артист, техникалық қызметті атқаратын 42 адам бар. «Баласағұн» орталық концерт залы 1000 көрермен орны бар үлкен өнер шаңырағы. Сондай-ақ өнер ұжымдарының дайындық жүргізу бөлмелері заманауи талапқа сай жабдықталған. Артистердің бөлмелеріне жиһаздар қойылып, құрметті қонақтар үшін арнайы «VIP» залы да жасақталған.

Бүгінгі жас ертеңгі бастама көтерер болашақ өнер иелеріне бағыт берер ақылшы аға. Бұл – өмір заңдылығы. Сондықтан, сол дәстүрді үзбей келе жатқан филармонияның салты мың жасар. Елуді еңсерген киелі орда жүзжылдықтың таңын атқазып, ғасырдан ғасырға жетері сөзсіз.

Мазмұны

Дүйсенәлі БЫҚЫБАЕВ

«Әулиеата өңірі – қазақ өнерінің алтын қойнауы» 3

I бөлім.

Филармония феномені (Бірінші октава) 5

II бөлім.

Жылдар сазы (Екінші октава) 61

III бөлім.

О, өнер, падишамсың сыйынатын! (Үлкен октава) 79

IV бөлім.

Жарты ғасыр – жалынды сәт! (Фотошежіре) 157

Сегізінші соңғы нота. Эпилог орнына 206

ӘН ҚАНАТЫНДАҒЫ ӘУЛИЕАТА

Жауапты шығарушы:
Дәрмен Смайыл

Беттеуші-дизайнер:
Сержан Қасымов

Редакторлар:
Назгүл Дүйсенбекқызы
Айнур Серікқажықызы
Аида Тұрар

Басуға 18.09.2018 қол қойылды.
Көлемі 60х90 ¹/₈. Офсеттік басылым.
Борлы қағаз. Қаріп түрі «SchoolBook.kz». Баспа табағы 26.0
Таралымы 1000 дана

ЖК «БАЛАУСА» баспаханасында басылды
Байланыс тел.: 8 705 325 72 79, 8 702 109 94 49
E-mail. Kasim_ser@mail.ru